

«Κυβέση, Ημερολόγιον

ΕΚΛΕΪΨΕΙΣ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1914

- 1) Δακτυλοειδής έκλειψις τοῦ ἡλίου, ἀόρατος ἐν Ἑλλάδι τῇ 12 Φεβρ.
- 2) Μερικὴ έκλειψις σελήνης ὄρατὴ ἐν Ἑλλάδι τῇ 27 Φεβρουαρίου.
Μέση ὥρα ἐκλείψεως 5,40 πρὸ μεσημβρίας.
- 3) Ὀλικὴ έκλειψις τοῦ ἡλίου ὄρατὴ ἐν Ἑλλάδι καὶ μερικὴ τὴν 8 Αὐγ.
- 4) Μερικὴ έκλειψις σελήνης ἀόρατος ἐν Ἑλλάδι τῇ 22 Αὐγούστου.
- 5) Διάβασις τοῦ Ἑριμοῦ πρὸ τοῦ δίσκου τοῦ Ἥλιου τῇ 25 Ὀκτωβρίου.

Ε Ο Ρ Τ Α Ι

Ἑθνικὴ, 25 Μαρτίου (ἡ Ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος).

Βασιλική, 21 Μαΐου (ἡ ἑορτὴ τοῦ Βασιλέως).

Θρησκευτικαί, (καθ' ἃς δὲν ἐργάζονται τὰ δημόσια γραφεῖα):

- 1) Νέον ἔτος.—2) Θεοφανείων.—3) Εὐαγγελισμοῦ.—4) Μεγάλην Παρασκευὴν καὶ Σάββατον.—5) Κυριακὴν καὶ Δευτέραν τοῦ Πάσχα.—6) Ἁγ. Γεωργίου.—7) Ἀναλήψεως.—8) Πεντηκοστῆς.—9) Ἁγ. Ἀποστόλων.—10) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.—11) Ἁγ. Δημητρίου.—12) Δύο ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων.

α'. Ἑορταὶ Τουρκικαὶ θρησκευτικαί.

Οὔτσθ ἀηλάρ.— Δειλέι-μιράτς-ι-σερίφ.— Δειλέι βεράτ.— Ραμαζάν. Χιρζάι-σερίφ.— Δειλέι-οὔλκ-κάδρ.— Μπαϊράμ.— Κουρμπάν Μπαϊράμ.— Μουχαρέμ (Πρωτοχρονιά).—Μεβλουτ (Γέννησις τοῦ Μωάμεθ).

Σεληνιακοὶ Μωαμεθανικοὶ μῆνες.

Μουχαρέμ (νέον ἔτος).— Σεφέρ-Ρεβι-οὔλ-ἔββέλ.— Ρεβι οὔλ ἀχῆρ.— Δίεμαζι-οὔλ-ἔββέλ.— Δζεμαζι-οὔλ-ἀχῆρ.— Ρεδζέπ.— Σαμπάν.— Ραμαζάν Σεβάλ.— Ζιλκαδδί.— Ζιλχιτζέ.

Μῆνες ὀθωμανικοὶ ἀντίστοιχοι τοῖς ἡμετέροις.

Κιανούνι-σανι	Ἰανουάριος	Τεμοδς	Ἰούλιος
Σουμπάτ	Φεβρουάριος	Ἄγουστός	Αὐγουστός
Μάρτ	Μάρτιος	Ἐίλοῦλ	Σεπτέμβριος
Νισάν	Ἀπρίλιος	Τεσρίνι ἔββέλ	Ὀκτώβριος
Μαῖς	Μαῖος	Τεσρίνι σανι	Νοέμβριος
Χαζηράν	Ἰούνιος	Κιανούνι-ἔββέλ	Δεκέμβριος

Μεγαλειτέρα ἡμέρα τοῦ ἔτους 1914.

Ἰουνίου 8.— Καθ' ἣν ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νύξ 9.

Μικροτέρα ἡμέρα τοῦ ἔτους 1914.

Δεκεμβρίου 10.— Καθ' ἣν ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ 16.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡ ἡμέρα ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ
ἡ νύξ 14.

14	1	Τ	Βασιλείου τοῦ Μ.
15	2	Π	Σιλβέστρου Πάπα
16	3	Π	Μαλαχίου τοῦ προφήτου
17	4	Σ	Τῶν Ὁ Ἀποστόλων
18	5	Κ	Παραμ. Θεοφανείων
19	6	Δ	Τὰ Ἅγια Θεοφάνεια
20	7	Τ	Ἰωάννου τοῦ Προδρ.
21	8	Τ	Δομνίκης τῆς ὁσίας
22	9	Π	Πολυεύκτου μάρτ.
23	10	Π	Γρηγορίου ἐπισκ. Νύσσης
24	11	Σ	Θεοδοσίου κοινοβιάρχου
25	12	Κ	Τατιανῆς μάρτυρος
26	13	Δ	Ἐρμούλου, Στρατονίκου
27	14	Τ	Τῶν ἐν Σινῶ Πατέρων
28	15	Τ	Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου
29	16	Π	Πέτρου τοῦ ἀποστ. ὀλ.
30	17	Π	Ἀντωνίου τοῦ Μ.
31	18	Σ	Ἀθανασίου καὶ Κυρίλ.
1	19	Κ	Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου
2	20	Δ	Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου
3	21	Τ	Μαξίμου, Νεοφύτου
4	22	Τ	Τιμοθέου τοῦ Ἀποστ.
5	23	Π	Κλήμεντος Ἱερομάρτυρος
6	24	Π	Ξένης τῆς ὁσίας
7	25	Σ	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου
8	26	Κ	Τελώνου καὶ Φαρισαίου
9	27	Δ	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστ.
10	28	Τ	Ἐφραίμ ὁσίου τοῦ Σύρου.
11	29	Τ	Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος
12	30	Π	Τῶν 3 Ἱεραρχῶν
13	31	Π	Τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡ Φεβρουάριος ἔχει ἡμέρας 28.
καὶ κατὰ πᾶν τέταρτον βίσεκτ. 29.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρ. 11 καὶ ἡ νύξ 13

14	1	Σ	Τρύφωνος μάρτυρος
15	2	Κ	Ἡ Ἑπαφνιτῆ
16	3	Δ	Τοῦ Ἀδάτου
17	4	Τ	Ἰσιδώρου τοῦ Πιλουσιωτ.
18	5	Τ	Ἀγάθης μάρτυρος
19	6	Π	Βουκόλου ἐπ. Σμύρνης
20	7	Π	Παρθενίου ἐπ. Λουκᾶ ὀτ.
21	8	Σ	Θεοδώρου Στρατηλάτου
22	9	Κ	Τῆς Ἀπόκρεω
23	10	Δ	Χαραλάμπους ἱερομ.
24	11	Τ	Βλαστίου ἱερομ.
25	12	Τ	Μελετίου ἐπισκ. Ἀντιοχ.
26	13	Π	Μαρτυριανῶ ὁσ.
27	14	Π	Αὐξεντίου ὁσίου
28	15	Σ	Ὀνησίμου τοῦ ἀποστόλου
1	16	Κ	Τῆς Τυροφάγου
2	17	Δ	Καθαρὰ Δευτέρα
3	18	Τ	Λέοντος Πάπα Ρώμης
4	19	Τ	Ἀρχιππου, Φιλήμονος
5	20	Π	Λέοντος ἐπισκ. Κατάνης
6	21	Π	Τιμοθέου, Εὐσταθίου
7	22	Σ	Ψυχοδάβδατον
8	23	Κ	Τῆς Ὁρθοδοξίας
9	24	Δ	Ἡ α' καὶ β' εὐρ. κερ. Προδ.
10	25	Τ	Ταρασίου ἀρχ. Κ)πόλεως
11	26	Τ	Πορφυρίου ἐπισκ. Γάζης
12	27	Π	Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτ.
13	28	Π	Βασιλείου ὁμολογητῶ.

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ὁ Μάρτιος ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ
νύξ 12.

14	1	Σ	Εὐδοκίας ὁσίου. Σωφρονίου
15	2	Κ	Β' τῶν Νηστειῶν
16	3	Δ	Εὐτροπίου, Κλεονίκου
17	4	Τ	Γερασίμου ὁσίου
18	5	Τ	Κόνωνος, Ἀρχελαίου μαρτ.
19	6	Π	Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτ.
20	7	Π	Βασιλέως ἐπισκ. Χερσῶνος
21	8	Σ	Θεοφυλάκτου ἐπισκ.
22	9	Κ	τῆς Σταυροπροσκυν.
23	10	Δ	Κοδράτου μάρτ.
24	11	Τ	Σωφρονίου ἀρχιεπ. Ἱερουσ.
25	12	Τ	Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ
26	13	Π	Νικηφόρου ἀρχ. Κ)πόλεως
27	14	Π	Βενεδίκτου ὁσ.
28	15	Σ	Ἀγαπίου μάρτ.
29	16	Κ	Α' τῶν Νηστειῶν
30	17	Δ	Ἀλεξίου
31	18	Τ	Κυρίλλου ἀρχιεπ.
1	19	Τ	Ψάλλεται ὁ Μ. Κανὼν
2	20	Π	Τῶν ἐν μονῇ ἁγ. Σάβ. Πατ.
3	24	Π	Ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος
4	22	Σ	Βασιλείου ἱερομ. Δροίτος
5	23	Κ	Ε' τῶν Νηστειῶν
6	24	Δ	Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου.
7	25	Τ	Ὁ Εὐαγγελισμὸς
8	26	Τ	Σύν. Ἀρχαγ. Γαβριήλ
9	27	Π	Ματρώνης ὁσ.
10	28	Π	Ἰλαρίωνος τοῦ Νέου
11	29	Σ	Τοῦ Δαζάρου
12	30	Κ	Τῶν Βαίῶν
13	31	Δ	Μεγάλῃ Δευτέρῃ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ὁ Ἀπρίλιος ἔχει ἡμέρας 30.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ
ἡ νύξ 11.

14	1	Τ	Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας
15	2	Τ	Τίτου ὁσίου
16	3	Π	Νικῆτα ὁσ. Ἰωσήφ ὕμν.
17	4	Π	Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῶ
18	5	Σ	Κλαυδίου μ. Θεοδώρας μ.
19	6	Κ	Τὸ Ἅγιον Πάσχα
20	7	Δ	Γεωργίου ἐπισκ. Μυτιλήν.
21	8	Τ	Ἡρωδίου τοῦ ἀποστόλου
22	9	Τ	Εὐτυχίου μάρτυρος
23	10	Π	Τερентίου μάρτυρος
24	11	Π	Ζωοδόχου Πηγῆς
25	12	Σ	Βασιλείου ἐπισκ.
26	13	Κ	τοῦ Θεωμᾶ
27	14	Δ	Ἀριστάρχου Πούδη
28	15	Τ	Κρήσκεντος μ. Λέοντος ἐπ.
29	16	Τ	Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιον.
30	17	Π	Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι
1	18	Π	Ἰωάννου ὁσ. Κοσμᾶ ἐπ.
2	19	Σ	Γρύφωνος ἀρχιεπ. Κ)πόλεως
3	20	Κ	τῶν Μυροφόρων
4	21	Δ	Ἰννουαρίου ἱερομ.
5	22	Τ	Θεοδώρου τοῦ Σακεώτου
6	23	Τ	Γεωργίου μεγαλομ.
7	24	Π	Ἐλισάβετ τῆς ὁσ.
8	25	Π	Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ
9	26	Σ	Βασιλέως ἐπισκ. Ἀμασείας
10	27	Κ	τοῦ Παραλύτου
11	28	Δ	Τῶν ἐν Κοζίικῳ 9 μαρτ.
12	29	Τ	Ἰάσωνος, Σωσιπάτρου ἁπ.
13	30	Τ	τῆς Μεσοπεντηκοστῆς

ΜΑΪΟΣ

Ὁ Μάιος ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ
νύξ 10.

14	1	Π	Ἱερεμίου τοῦ προφ.
15	2	Π	*Αθανασίου τοῦ Μεγάλου
16	3	Σ	Τιμοθέου καὶ Μαύρας μ.
17	4	Κ	τῆς Σαμαρείτιδος
18	6	Δ	Εἰρήνης μεγαλομ.
19	6	Τ	Ἰῶβ τοῦ πολυθάλλου
20	7	Τ	Ἡ ἀνάμν. τοῦ Σταυροῦ
21	8	Π	Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστ,
22	9	Π	Ἡσαίου προφ. Χριστοφόρ.
23	10	Σ	Σιμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ
24	11	Κ	τοῦ τυφλοῦ
25	12	Δ	Ἐπιφανείου ἐπισκ.
26	13	Τ	Γλυκερίας, Εὐθυμίου
27	14	Τ	Ἰσιδώρου μάρτ.
28	15	Π	τῆς Ἀναλήψεως
29	16	Π	Θεοδώρου τοῦ ἡγισμ.
30	17	Σ	Ἀνδρονίκου καὶ Ἰονίας
31	18	Κ	τῶν Πατέρων
	19	Δ	Πατρικίου Προύτσης
	20	Τ	Θαλαλλαίου μάρτ.
	21	Τ	Κονό. καὶ Ἑλένης
	22	Π	Βασιλίσκου μάρτ.
	23	Π	Μιχαὴλ ἐπισκ.
	24	Σ	Συμεὼν τοῦ ἐν θαυμ. ὄρει
	25	Κ	τῆς Πεντηκοστῆς
	26	Δ	τοῦ ἁγ. Πνεύματος
	27	Τ	Ἐλλαδίου μάρτ.
10	28	Τ	Εὐτυχοῦς ἱερομ.
11	29	Π	Θεοδοσίας μάρτ.
12	30	Π	Ἰσαακίου ὁσίου
13	31	Σ	Ἐρμείου μ.

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ὁ Ἰούνιος ἔχει ἡμέρας 30.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ
ἡ νύξ 9.

14	1	Κ	τῶν Ἁγίων Πάντων
15	2	Δ	Νικηφόρου Κιπόμεως
16	3	Τ	Λουκιανοῦ, Ἀθανασίου θ.
17	4	Τ	Μητροπάνου ἀρχ.
18	5	Π	Δωροθέου ἐπισκ. Τύρου
19	6	Π	Ἰλκρίωνος ὁσίου
20	7	Σ	Θεοδώρου ἐπισκ.
21	8	Κ	Θεοδώρου στρατ. Καλλιόπ.
22	9	Δ	Κυρίλου ἀρχιεπ.
23	10	Τ	Ἀλεξάνδρου, Ἀντωνίνης
24	11	Τ	Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβ.
25	12	Π	Ὀνούφριου, Πέτρου ὁσ.
26	13	Π	Ἀκυλίνης μάρτ.
27	14	Σ	Ἐλισαίου προφ. Μεθοδίου
28	15	Κ	Ἀμῶς προφ.
29	16	Δ	Τύχωνος ἐπισκ.
30	17	Τ	Μανουήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ
	18	Τ	Λεοντίου μάρτ.
	19	Π	Ἰούδα ἀποστ.
	20	Π	Μεθοδίου ἱερομ.
	21	Σ	Ἰουλιανοῦ μάρτ.
	22	Κ	Εὐσεβίου ἱερομ.
	23	Δ	Ἀγριππίνης μάρτ.
	24	Τ	Γέννησις Ἰωάν. Προδρόμ.
	25	Τ	Φεβρωνίας
	26	Π	Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ
10	27	Π	Σαμφῶν ὁσίου
11	28	Σ	Κύρου καὶ Ἰωάν. Ἀναργ.
12	29	Κ	Πέτρου καὶ Παύλου
13	30	Δ	Σύναξις 12 ἀποστόλ.

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ὁ Ἰούλιος ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ
νύξ 10.

14	1	Τ	Κοδῦν καὶ Δαμιανοῦ
15	2	Τ	Κατάθ. ἐσθ. Θεοτόκου
16	3	Π	Ἰακίνθου μάρ.
17	4	Π	Ἀνδρέου ἐπ. Κρήτης
18	5	Σ	Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀθῶν
19	6	Κ	Σισώη μεγ. Λευκίας μάρ.
20	7	Δ	Κυριακῆς μ. Θωμᾶ ὄσ.
21	8	Τ	Προκοπίου μεγαλομ.
22	9	Τ	Παγκρατίου ἱερομ.
23	10	Π	Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μ.
24	11	Π	Εὐφημίας μεγαλομ.
25	12	Σ	Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου μαρ.
26	13	Κ	Σύν. Ἀρχ. Γαβριήλ
27	14	Δ	Ἀκύλα τοῦ ἀποστ.
28	15	Τ	Κηρύκου καὶ Ἰουλιέτης μ.
29	16	Τ	Ἀθηνογένους ἱερομ.
30	17	Π	Μαρίνης μεγαλομ.
31	18	Π	Αἰμιλιανοῦ μάρ.
1	19	Σ	Δίου καὶ Μακρίνης
2	20	Κ	Ἡλίου προφ.
3	21	Δ	Συμεῶν Σαλοῦ
4	22	Τ	Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς
5	23	Τ	Φωκᾶ ἱερομ.
6	24	Π	Χρηστίνης μεγαλ.
7	25	Π	Κοίμησις ἀγ. Ἄννης
8	26	Σ	Παρσκευῆς ὄσιου.
9	27	Κ	Παντελεήμονος μεγ.
10	28	Δ	Προχόρου, Νικάνωρος
11	29	Τ	Καλλινίκου καὶ Θεοδότῃς
12	30	Τ	Σίλα, Σιλουανοῦ
13	31	Π	Εὐδοκίμου δικαίου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ὁ Αὐγουστος ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ
νύξ 11.

14	1	Π	Πρόδος Τιμ. Σταυροῦ
15	2	Σ	Στεφάνου πρωτομάρτ.
16	3	Κ	Ἰσαακίου, Δαλμάτου
17	4	Δ	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων
18	5	Τ	Εὐσυγνίου μάρτ.
19	6	Τ	Μεταμόρφ. Σωτῆρος
20	7	Π	Δομετίου ὄσιου.
21	8	Π	Αἰμιλιανοῦ ἐπισκ.
22	9	Σ	Ματθία ἀποστόλου
23	10	Κ	Λαυρεντίου ἀρχιδ.
24	11	Δ	Εὐπλου μάρτ.
25	12	Τ	Φωτίου, Ἀνικίτου μαρτ.
26	13	Τ	Μαξίμου ὁμολογητοῦ
27	14	Π	Μιχαίου προφ.
28	15	Π	Κοίμησις Θεοτόκου
29	16	Σ	Μανδηλίου, Διομήδους μ.
30	17	Κ	Μύρωνος μάρ.
31	18	Δ	Φλωρίου καὶ Λαύρου μαρ.
1	19	Τ	Ἀνδρέου στρατηλάτου
2	20	Τ	Σαμουήλ τοῦ προφ.
3	21	Π	Θαδδαίου ἀποστόλ.
4	22	Π	Ἀγαθονίκου μάρτ.
5	23	Σ	Λούπου μάρτ.
6	24	Κ	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτ.
7	25	Δ	Βαρθολομαίου ἀποστόλ.
8	26	Τ	Ἀδριανοῦ, Ναταλίας μαρ.
9	27	Τ	Φινουρίου μεγ. Παιμένος
10	28	Π	Μωϋσῆος τοῦ Αἰθίοπος
11	29	Π	Ἄποκ. Ἰωάν. Προφρ.
12	30	Σ	Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπ.
13	31	Κ	Ζώνης Θεοτόκου

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Σεπτέμβριος ἔχει ἡμέρας 30.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ
νύξ 12,

14	1	Δ	Συμεῶν Στυλίου
15	2	Τ	Μάμαντος, Ἰωάννου
16	3	Τ	Ἀνθίμου ἱερομάτυρος
17	4	Π	Βαβύλα, Μωσέως
18	5	Π	Ζαχαρίου προσήτου
19	6	Σ	Ἀνάμνησις θαυμ. Μιχαήλ
20	7	Κ	Προεόρτια Γεννήσεως
21	8	Δ	Γέννησις Θεοτόκου
22	9	Τ	Ἰωκείμ καὶ Ἄννης
23	10	Τ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας
24	11	Π	Θεοδώρας ὁσίας
25	12	Π	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος
26	13	Σ	Κορνηλίου ἱερομάρτυρος
27	14	Κ	Ῥψωδὶς Σταυροῦ
28	15	Δ	Νικήτα μεγαλομάρτυρος
29	16	Τ	Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος
30	17	Τ	Σοφίας μάρτυρος
1	18	Π	Εὐμενίου ἐπισκόπου
2	19	Π	Τροφίμου, Σαββατίου μαρτ.
3	20	Σ	Εὐσταθίου μεγαλομάρτ.
4	21	Κ	Κοδράτου Ἰωάννου
5	22	Δ	Φωκᾶ ἱερομάρτυρος
6	23	Τ	Σύλληψις Προδρόμου
7	24	Τ	Θέκλης πρωτομάρτυρος
8	25	Π	Εὐφροσύνης ὁσίας
9	26	Π	Ἰωάννου Θεολόγου
10	27	Σ	Καλλιστράτου μάρτυρος
11	28	Κ	Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ
12	29	Δ	Κυριακοῦ ἀναχωρητοῦ
13	30	Τ	Γρηγοριανοῦ ἱερομάρτ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ὁ Ὀκτώβριος ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ
νύξ 13.

14	1	Τ	Ἀννίου, Ρωμανοῦ
15	2	Π	Κυπριανοῦ, Ἰουστίνης
16	3	Π	Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου
17	4	Σ	Ἱεροθέου ἐπισκ. Ἀθηνῶν
18	5	Κ	Χαριτίνης μάρτυρος
19	6	Δ	Θωμᾶ ἀποστόλου
20	7	Τ	Σεργίου, Βάχχου μαρτ.
21	8	Τ	Πελαγίας ὁσίας
22	9	Π	Ἰακώβου Ἀλαβίου
23	10	Π	Εὐλαμπίου, Εὐλαμπίας
24	11	Σ	τῶν 350 Πατέρων
25	12	Κ	Πρόδου, Ταράχου μαρτ.
26	13	Δ	Κάρπου, Παπύλου μαρτ.
27	14	Τ	Ναζαρίου, Γερβασίου
28	15	Τ	Λουκιανοῦ ἱερομάρτορος
29	16	Π	Λογγίνου μάρτυρος
30	17	Π	Ὡσιᾶ προσήτου
31	18	Σ	Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ
1	19	Κ	Ἰωήλ, Οὐάρου μάρτ.
2	20	Δ	Ἀρτεμίου, Γερασίου
3	21	Τ	Ἰλαρίωνος ὁσίου
4	22	Τ	Ἀδερκίου θαυματουργ.
5	23	Π	Ἰακώβου ἀποστόλου
6	24	Π	Ἀρέθα μάρτυρος
7	25	Σ	Μαρκιανοῦ, Μαρτυρίου
8	26	Κ	Ἀγιοπνερίου Μεγαλ.
9	27	Δ	Νέστορος μάρτυρος
10	28	Τ	Στεφάνου Σαβαΐτου
11	29	Τ	Ἀναστασίας, Ἀδραμίου
12	30	Π	Ζηνοβίου, Ζηνοβίας
13	31	Π	Στάχους, Ἀπελλοῦ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Νοέμβριος ἔχει ἡμέρας 30.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ
νύξ 10.

14	1	Σ	Τῶν ἁγίων Ἀναργύρων
15	2	Κ	Ἀκινδόνου μάρτυρος
16	3	Δ	Ἀκεψιμᾶ μάρτυρος
17	4	Τ	Ἰωαννικίου, Νικάνδρου
18	5	Τ	Γαλακτιῶνος μάρτυρος
19	6	Π	Παύλου ὁμολογητοῦ
20	7	Π	Τῶν 33 μαστύρων
21	8	Σ	Μιχαὴλ Ἀρχιδρατ.
22	9	Κ	Πορφυρίου μάρτυρος
23	10	Δ	Ἐτράσου, Ὀλυμπᾶ
24	11	Τ	Μηνᾶ, Βικτωρος, Βικεντ.
25	12	Τ	Ἰωάννου ἐλεήμονος
26	13	Π	Ἰωάννου Χρυσοστόμου
27	14	Π	Φιλίππου ἀποστόλου
28	15	Σ	Γουρία, Σχιμωνᾶ μαρτ.
29	16	Κ	Ματθαίου εὐαγγελιστοῦ
30	17	Δ	Γρηγορίου ἐπισκόπου
1	18	Τ	Πλάτωνος, Ρωμανοῦ
2	19	Τ	Ἀβδίου, Βαβλααμ μαρτ.
3	20	Π	Προεόρτια Εἰσοδίων
4	21	Π	Εἰσόδια Θεοτόκου
5	22	Σ	Φιλήμονος ἀποστόλου
6	23	Κ	Γρηγορίου ἐπισκόπου
7	24	Δ	Κλήμεντος πάπα Ρώμης
8	25	Τ	Αἰκατερίνης μεγαλ.
9	26	Τ	Στυλιανοῦ Παρβλάγ.
10	27	Π	Ἰακώβου μεγαλομάρτ.
11	28	Π	Στεφάνου ἱερομάρτυρος
12	29	Σ	Παρανόμου μάρτυρος
13	30	Κ	Ἀνδρέου πρωτοκλ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Δεκέμβριος ἔχει ἡμέρας 31.
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ
νύξ 15.

14	1	Δ	Ναοὺμ προφήτου
15	2	Τ	Ἀβδακούμ προφήτου
16	3	Τ	Σοφονίου προφήτου
17	4	Π	Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος
18	5	Π	Σάββα τοῦ ἡγιασμένου
19	6	Σ	Νικολάου ἐπισκόπου
20	7	Κ	Ἀμβροσίου ἐπισκόπου
21	8	Δ	Παταπίου τοῦ ὁσίου
22	9	Τ	Σύλληψις ἁγίας Ἀννης
23	10	Τ	Μηνᾶ, Ἐρμογένους μαρτ.
24	11	Π	Δανιὴλ τοῦ στυλίτου
25	12	Π	Σπυριδωνος θαυματ.
26	13	Σ	Εὐστρατίου, Λουκίας
27	14	Κ	Θύρσου, Καλλινίκου
28	15	Δ	Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος
29	16	Τ	Ἀγγαίου προφήτου
30	17	Τ	Δανιὴλ προφήτου
31	18	Π	Σεβαστιανοῦ μάρτυρος
1	19	Π	Βονιφατίου μάρτυρος
2	20	Σ	Ἰγνατίου μάρτυρος
3	21	Κ	Ἰουλιανῆς μάρτυρος
4	22	Δ	Ἀναστασίας μεγαλομάρτ.
5	23	Τ	Τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων
6	24	Τ	Παραμονὴ Χριστοῦ Γεν.
7	25	Π	Γέννησις Χριστοῦ
8	26	Π	Σύναξις τῆς Θεοτόκου
9	27	Σ	Στεφάνου πρωτομάρτυρος
10	28	Κ	Τῶν ἐν Νίκουμῃ δέκα μαρτύρων
11	29	Δ	Τῶν ἐν Βηθλεὲμ 14 χ. ν.
12	30	Τ	Ἀνυσίας ὁσιομάρτυρος
13	31	Τ	Μελάνης τῆς ὁσίας

ΠΙΝΑΞ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Λεπτ. 10 μ. δρ.	10	Δραχ. 25 μ. δρ.	3750
» 50 »	50	» 30 »	4500
Δραχ. 1 »	150	» 40 »	6000
» 2 »	300	» 50 »	7500
» 3 »	450	» 75 »	11250
» 4 »	600	» 100 »	15000
» 5 »	750	» 150 »	22500
» 6 »	900	» 200 »	30000
» 7 »	1050	» 250 »	37500
» 8 »	1200	» 300 »	45000
» 9 »	1350	» 400 »	60000
» 10 »	1500	» 500 »	75000
» 15 »	2250	» 750 »	112500
» 20 »	3000	» 1000 »	150000

Αί δὲ ποσότητες αἱ ὑπερβαίνουσαι τὰς 150 χιλ. δρ. ὑποβάλλονται εἰς τέλος δρ. 400 κατὰ πᾶσαν προσθήκην ἀπὸ κλάσματος δραχμῆς μέχρι 50 χιλ. δραχμῶν.

ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Λεπτ. 10 μ. δρ.	100	Δραχ. 10 μ. δρ.	10000
» 50 »	500	» 15 »	15000
Δραχ. 1 »	1000	» 20 »	20000
» 2 »	2000	» 30 »	30000
» 3 »	3000	» 50 »	50000
» 4 »	4000	» 100 »	100000
» 5 »	5000	» 200 »	200000
» 6 »	6000	» 300 »	300000
» 7 »	7000	» 400 »	400000
» 8 »	8000	» 500 »	500000
» 9 »	9000		

Ο ΛΙΓΪ ΛΕΞΕΙΣ

Συνεπληρώθη δεκαετία ἀφ' ἧς τὸ φιλολογικὸν τοῦτο ἡμερολόγιον διέκοψε τὴν ἔκδοσίν του.

Τὸ γεγονὸς δὲν ἐπροκάλεσε φυσικὰ οὔτε κρῶχ εἰς τὸ χρηματιστήριον, οὔτε ἐτηλεγραφήθη εἰς τὰ ἀνακτοβούλια, ὅπως δὴποτε ὅμως ἦτο κᾶτι τὸ ὁποῖον καὶ τὸν ἐκδότην του ἐστενοχῶρει καὶ τοὺς φίλους ἀναγνώστας του οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰ τρία ἔτη τῆς ἐκδόσεώς του τόσον θερμῶς τὸ ὑπεστήριξαν.

Ἡ διακοπὴ δὲν ὠφείλετο εἰς τὸν μαρσαμὸν ὁ ὁποῖος εἶνε ἡ μοῖρα τῶν πλείστων ἐκ τῶν ἐλληνικῶν περιοδικῶν· ἐξ ἐναντίας ἐπῆλθε καθ' ἣν ἐποχὴν ἦτο ἐν πλήρει ἀκμῇ καὶ ἐν πλήρει ὑποσχέσει μέλλοντος καλοῦ· ἀκριβῶς δὲ διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαρρέσῃ ἐπ' ἄπειρον ἡ ἔκλειψις αὐτῆ, ἡ ὁποία διακόπτεται ὀριστικῶς ἀπὸ τοῦδε.

Ἡ «Κυψέλη» θὰ ἐκδίδηται τακτικῶς ὅπως καὶ πρὸ τῆς διακοπῆς της, περιλαμβάνουσα κατὰ τὸ δυνατόν οὐ μόνον τὴν Πειραϊκὴν φιλολογικὴν κίνησιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ Πανελληνίου φιλολογικοῦ κύκλου τοὺς μᾶλλον ἐπιλέκτους συνεργάτας, πρὸς τοὺς ὁποῖους ἐπιβάλλεται νὰ ἐκφρασθῶσιν εὐχαριστίαι καὶ διὰ τὴν πρότερον καὶ διὰ τὴν ἤδη ἐκδηλωθεῖσαν προθυμίαν των

πρὸς πλουτισμὸν τῶν σελίδων του ἀπὸ ἐκλεκτὴν ὕλην.

Δὲν φανταζόμεθα ὅτι θὰ δημιουργήσωμεν τὸ τέλειον εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν βιβλίων· ἔχομεν ὅμως τὸ θάρρος καὶ ἐλπίζομεν ὅτι εἶνε καταφανὴς ἢ προσπάθειά μας διὰ τὴν ὅσον ἔνεστιν τελειότεραν ἐμφάνισίν του καὶ τὴν ἐν τῇ ἐξελίξει του τελειοποίησίν του.

Καὶ μὲ τὸ ἐφόδιον αὐτὸ τὸ ὁποῖον δὲν θὰ περιφρονήσωμεν ποτέ, κατερχόμεθα ἐκ νέου εἰς τὸν ἀγῶνα.

Εὐτυχῶς ἡ προθυμία τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ παρέχει εἰς ἡμᾶς εὐλογον τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ δυνηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον νὰ παρουσιάσωμεν τελειότεραν τὴν ἔκδοσιν ἡμῶν ταύτην.

Ἡ Διεύθυνσις

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΟΠΟΙΙΑΝ

Δέν εἶνε δυνατόν νά παρέλθῃ χωρὶς νά τιμηθῇ καὶ χωρὶς νά τιμηθῇ τὴν ἔκδοσιν ἡμῶν ταύτην, ἡ ἐποποιία τοῦ 1912 καὶ τοῦ 1913 ἡ ὁποία ἐξύψωσε τὸ ἑλληνικὸν γόητρον ἀνεξωπύρωσε τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν· ἐμεγάλυνε τὴν Ἑλλάδα· ἠλευθέρωσε μέγα τμῆμα τοῦ ὑποδοῦλου Ἑλληνισμοῦ, παρέσχεν ἐλπίδας βελτιώσεως τῆς τύχης ὀλοκλήρου τοῦ στενάζοντος ἔτι ὑπὸ τὸν ζυγὸν Ἑλληνισμοῦ.

Καὶ χορηγοῦμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας πρόχειρον περιληπτικὴν ἀφήγησιν τῶν μεγάλων γεγονότων τὰ ὁποῖα, ραγδαῖα, ἀλλεπάλληλα, καταπληκτικὰ ἐπηκολούθησαν ἀπὸ τῆς 14 Σεπτεμβρίου 1912 μέχρι σήμερον.

Εἰς τὰς ὀλίγας γραμμὰς ταύτας θὰ εὔρη ὁ ἀναγνώστης ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν γεγονότων τόσοι τοῦ α'. πολέμου πρὸς τὴν Τουρκίαν ὅσον καὶ τοῦ δευτέρου πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, ὡς καὶ τὰ ἐπακολούθησαντα μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης τῆς εἰρήνης.

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.

Ἐγεννήθη τῇ 25 Δεκεμβρίου 1845 ἐν Δανία. Ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος τῷ 1863. Ἐβασίλευεν ἐπὶ 50 ἔτη περίπου.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του προσηρτήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Ἐπτάνησος, μέγα τμήμα τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ἠπείρου. Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τῆς Βασιλείας Του ηὐτύχησε νὰ παρακολουθήσῃ τὴν θριαμβευτικὴν πορείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Υἱοῦ Του. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἐν ἀποθεώσει· ἔχαιρέτισε τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἠπείρου καὶ τὴν κατάληψιν τῶν Ἰωαννίνων ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ νοερώς.

Ἀπέθανε πληγείς ὑπὸ ἀπαίσιου δολοφόνου τὴν 5 Μαρτίου 1913 ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἀναπαύεται εἰς τὸ χῶμα τῆς ἀγαπητῆς Του Ἀττικῆς Γῆς ἐν Δεκελείᾳ.

Η Α. Μ. Η ΒΑΣΙΛΟΜΗΤΩΡ

Ὁ παρήγορος ἄγγελος τῶν πασχόντων.

Ἡ Βασίλισσα μήτηρ ὄχι μόνον τῶν ἐκλεκτῶν Βασιλικῶν βλαστῶν τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας, ἀλλὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὀλοκλήρου.

Ὅταν ἐπληροφορήθη τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ Βασιλέως συζύγου Της, μόλις εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὴν εἰς Ἡπειρον ἐκδρομὴν τῆς ὅπου εἶχε παράσχῃ τὴν ἀρωγὴν τῆς εἰς τὰς χιλιάδας τῶν τραυματιῶν καὶ τῶν πασχόντων.

Καὶ ἐξακολουθεῖ εὐεργετοῦσα καὶ πλουτίζουσα τὸ ἡμερολόγιον τῆς εὐγενοῦς ζωῆς τῆς με ἔργα φιλανθρωπίας,

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις 21 Ἰουλίου 1868.

Συνεζεύχθη τὴν περιγικήμισαν Σοφίαν τῆς Γερμανίας.

Ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν Βασιλικὸν θρόνον ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ τραγικοῦ τέλους τοῦ Πατρὸς Του. Ὑπὸ τὴν ἀνωμολογημένην ἰδιοφυᾶ διοίκησίν του τὰ ἑλληνικά στρατεύματα εἰσῆλθον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας· ἠλευθέρωσαν τὴν Ἠπειρὸν εἰσελθόντα εἰς τὰ Ἰωάννινα.

Καὶ κατὰ τὸν δεύτερον πόλεμον ὁ ἡρωϊκὸς Στρατηγὸς Βασιλεὺς κατατροπώσας τὸν Βουλγαρικὸν στρατὸν ἔφθασε μέχρι τῶν συνόρων τῆς παλαιᾶς Βουλγαρίας, ἐπιβαλὼν τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Ἦδη τὸ ἔθνος δλόκληρον ὑπὸ τὴν σπιβαρὰν καὶ φιλόστοργον ἡγεσίαν τοῦ Λατρευτοῦ ἀρχηγοῦ Του ἐργάζεται προαγόμενον καὶ εὐδαιμονοῦν·

Η Α. Μ. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΣΟΦΙΑ

Γόνος τῆς μεγάλῃς οἰκογενείας τῶν Χοετζόλλεων. Ἀδελφὴ τοῦ κρα-
ταιοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου.

Σύντροφος ἀνταξία τοῦ Διαφιλήτου Βασιλέως μας. Ἑλληνίς τὴν
ψυχὴν, τὴν θρησκείαν καὶ τὸ φρόνημα.

Ἐπὶ τὴν εὐγενῆ καὶ φιλόφρονον ἀντίληψίν Της εὐρίσκουσι τὴν
παρηγορίαν καὶ τὴν ἀνακούφισιν οἱ πάσχοντες καὶ τὴν ἀκούραστον προ-
στάτιδα διὰ πᾶν ἀγαθὸν ἔργον.

Η Α. Β. Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Παρακολουθήσας τούς πολέμους και τὰς κακουχίας και λαβὼν τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός ἀπὸ τῆς πρώτης περὶ τὴν Ἐλασσόνα μάχης μέχρι τοῦ τέλους και τῆς Δευτέρας ἐστρατείας κατὰ τῶν Βουλγάρων, κατέχει τὰς ἀρετὰς και τῆς καταγωγῆς και τῆς μορφώσεως και συγκεντρώνει τὴν αἰρεσίαν τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους,

Ο κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ὁ σιδηροῦς πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἦγηθεις ἐπὶ μακρὸν τῶν ἀγώνων τῆς Κρήτης, μετέσχεν ἐνεργῶς τῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1910.

Ἡτύχησε κραταιούμενος εἰς τὸ ἔργον του ἀπὸ τὴν ἀνεπιφύλακτον ἐμπιστοσύνην ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ νὰ σημειώσῃ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ὑπ' αὐτοῦ Κυβερνήσεως τῆς Χώρας τὰ μεγαλείτερα καὶ ἐνδοξότερα γεγονότα, τὸν διπλασιασμὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ο κ. ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

‘Ο ἐλευθερωτὴς τοῦ ἑλληνικοῦ Αἰγαίου πελάγους. ‘Ο χειροκροτήσας

διὰ τῆς γενναιότητός του καὶ διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀφοσιώσεως τῶν ἡρωϊκῶν πληρωμάτων τοῦ Στόλου κατὰ θάλασσαν.

Ὁ ἀνυψώσας τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν εἰς τὰς ὑποδούλους νήσους ἀπὸ τῆς Μιτυλήνης καὶ Χίου μέχρι τῆς Γενέδου καὶ τῶν Ψαρῶν.

Ὁ τρέψας εἰς ἐπονείδιστον φυγὴν δις τὸν Τουρκικὸν στόλον κατὰ τὰς ἱστορικὰς ναυμαχίας τῆς 3 Δεκεμβρίου 1912 καὶ τῆς 5 Ἰανουαρίου 1913.

Καὶ κατὰ τὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸν πόλεμον ἡ δρᾶσις τοῦ ἡρωϊκοῦ ναυάρχου ὑπῆρξεν ἐξ ἴσου ἀξιοθαύμαστος. Διευθύνων τὰς θαλασσίας ἐπιχειρήσεις ἀπὸ τῆς Ναυαρχίδος του, τοῦ ἱστορικοῦ «Γ. Ἀζέρωφ» συνετέλεσεν εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Καβάλλας, τοῦ Δεδεαγάτς, καὶ τῶν λοιπῶν παραλίων τῆς Θράκης.

~ ~ ~ ~ ~

ΤΟ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ

Ἦρθ' ἀπὸ τὸν πόλεμο τ' ἄξιο παλληκάρι
 ποῦ βαρεῖα τὸ πλήγωσε τ' ἄπονο τὸ βόλι
 καὶ σημάδι τ' ἄφισε, ποῦ πανώρηα χάρι
 στὸ κοριμὶ του σκόρπισε... τὸ θαυμάζουν ὅλοι.

Εἶν' αὐτὸ ἀτίμητο κι' ἄφθαστο στολίδι
 ζηλευτὸ παράσημο, νικητοῦ βραβεῖο,
 μόνον εἰς τοὺς ἥρωας ἢ πατρὶς τὸ δίδει
 ποῦ γι' αὐτὴν τὸ αἵμά τους ἔχυσαν τὸ θεῖο !

Ὅταν θὰ περάσουνε σὰν νερὸ τὰ χρόνια
 κι' ὁ λεβέντης, γέροντας ἀσπρομάλλης γίνῃ
 τὸ σημάδι δείχνοντας σ' ἄφουβα ἐγγόνια
 πόθο στὴ καρδούλα τους δόξης θὰ τοὺς κλείνῃ.

CHEF

Ο κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΤΣΗΣ

Ὁ πλήρης αὐταπαρνήσεως Ὑδρατος ἀξιωματικός τοῦ Ναυτικοῦ ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ θάρρους του ἐμπνεύσας τὴν ιδέαν τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ εἰς τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ πλήρωμα τοῦ τορπιλικοῦ 11, εἰσήλθεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης περιφρονήσας τὸν θάνατον ὁ ὁποῖος τὸν ἠπέλει ἀπὸ τὰ πυροβολεῖα τοῦ Καραμπουργοῦ καὶ κατεβύθισε στρογγυλῶς τὸ Τουρκικὸν πολεμικὸν «Φετιχ Μπουλέν».

Διὰ τῆς ἡρωϊκῆς του ταύτης πράξεως ὁ κ. Βότσης ἐκτός τοῦ ὅτι ἐπεβεβαίωσε τὸν δεσμὸν τοῦ αἵματός του πρὸς τὸ αἷμα τῶν γενναίων προγόνων του, συνέδεσε καὶ τὴν νεωτάτην ἑλληνικὴν ἱστορίαν, πρὸς τὰ ἱστο-

ρικά γεγονότα τοῦ 1821 τὰ ὁποῖα κατέπληξαν τὴν ἀνθρωπότητα. Τὸ κατόρθωμα τοῦτο τοῦ κ Βότση ἀπεσόβησε τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἢ ὁποῖα πάντως θὰ ἐπροκάλει ἀνησυχίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ «Φετιχ Μπουλέν» ἐπρόκειτο τὴν ἐπομένην τῆς τορπιλλήσεώς του νὰ ἐξέλθῃ κατὰ τῶν ἐν Αἰκατερίνη ἠγκυροβολημένων ἑλληνικῶν πλοίων. Πρέπει δὲ νὰ γνωσθῇ ὅτι ἐκεῖ εὕρισκετο τότε πολὺς ἐμπορικὸς στόλος προστατευόμενος ὑπὸ μόνῃς τῆς «Σφακτηρίας».

Ὁ κ. Βότσης ἐγεννήθη ἐν Ὑδρα τῷ 1877 ὑπηρετεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ 1896 ὡς ἀξιωματικὸς φοιτήσας εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Δοκίμων.

Ἐπὶ διετίαν ὑπηρετήσεν εἰς τὸν Γαλλικὸν στόλον περιελθὼν ὀλόκληρον τὸ Νότιον ἡμισφαίριον.

~~~~~

Η ΕΙΡΗΝΗ

Τοῦ Βαλκανοτουρκικοῦ
δράματος πολεμικοῦ,
ἔληξεν ἡ πρώτη πράξι,
ποῦ μ' αἰμάτων ποταμοῦς
καὶ πολλοῦς περισπασμοῦς
ἔχει τόσους συνταράξει.

Φάνηκε γιὰ μιὰ στιγμή
τῆς Εἰρήνης τὸ κορμὶ
μὲ τὴν πτωχὴν τῆς αὐλαίας,
νὰ περῶ καμαρωτὰ
καὶ γλυκὰ νὰ χαιρετῶ
μ' ὑποκλίσεις εὐρωπαϊάς,

Σὰν ἐβγήκε στὴ σκηνή.
εἶπαν· «ὅσῃ παντοτεινή,
ἢ θὰ ξαναφύγῃ πάλι
γιὰ ν' ἀρχίσουνε ξανά
νέαι πράξεις μὲ δεινὰ
καὶ μὲ φρίκη πιὸ μεγάλη ;

Τρέχω καὶ τὴν σταματῶ·
πὲς Εἰρήνη τὴν ρωτῶ
τί νομίζεις πῶς θὰ τρέξῃ ;
Καὶ γελῶ ἢ ἀφελῆς
καὶ μοῦ λέει· «τῆς τρελλῆς
τὰ μαλλιά ποιοῦς θὰ ξεμπλέξῃ ;»

Ο ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ κ. ΔΙΟΝ. Γ. ΔΑΦΝΟΣ

Ὁ σεμνὸς Δευξίτης ὁ παρακολουθήσας τὸν Στόλον, ὡς πρωθιερεὺς αὐτοῦ, κατὰ τὴν μακρὰν καὶ ἐπίπονον διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος.

Μύστης τῆς θρησκείας τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἐνεθάρρυντὰ πληρώματα διὰ τῶν θερμῶν λόγων του εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς κατασχύσεως τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΙ ΕΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΝΕΩΤΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΑ

Ἦτο ἐκκρεμὲς εἰσέτι τὸ ζήτημα τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῶν Κρητῶν βουλευτῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βουλὴν καὶ συνεκράτει τὰς ψυχὰς ὄλων ἀκόμη τὸ πρόσφατον γεγονός τῆς ἀποπομπῆς αὐτῶν κατὰ τὰ τέλη Μαΐου 1912· συνεζητοῦντο τὰ μέλλοντα γενέσθαι κατὰ τὴν 1 Ὀκτωβρίου ὅτε θὰ συνεκαλεῖτο ἡ Βουλὴ. Οὐδὲν ὅμως νέφος ἐφαίνετο εἰς τὸν ὀρίζοντα μέχρι τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Σεπτεμβρίου 1912. Πλὴν τῶν στενῶν κύκλων τῶν ἀπολύτως μεμυημένων εἰς τὴν κατάστασιν, οὐδεὶς ἕτερος ἐγνώριζέ τι.

Ἡ Βαλκανικὴ ὁμως συμμαχία συνετελεῖτο· αἰφνιδίως ἤρχισαν κυκλοφοροῦσαι διαδόσεις περὶ ἐπικειμένης ἐπιστρατεύσεως, περὶ μεγάλων γεγονότων.

Τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1912 αἱ διαδόσεις ὑπεχώρησαν πρὸ τῆς πραγματικότητος.

Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος τὴν νύκτα τῆς 17 πρὸς τὴν 18 Σεπτεμβρίου περιστοιχούμενος ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀνεκοίνωσε τὰ ἀκόλουθα πρὸς τοὺς δημοσιογράφους :

Κύριοι

Διὰ Β. Διαταγμάτων ὑπὸ σημερινὴν χρονολογίαν δημοσιευθέντων ἐν τῇ Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως διετάχθη γενικὴ ἐπιστρατεύσεις.

Ἡ ἀπόφασις τῆς γείτονος αὐτοκρατορίας περὶ ἐπιστρατεύσεως τῶν ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ στρατιωτικῶν αὐτῆς σωματίων ἐπέβαλεν εἰς τὰ Βαλκανικὰ κράτη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὰ κοινῷ κινδύνου καὶ ἐν πλήρει συναισθήσει τῆς ἀλληλεγγύης αὐτῶν, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστρατευθῶσιν ἐκ συμφωνίου, ὅπως ἀντιμετωπίσουν, ὅ,τι ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ δι' αὐτὰ ἡ ἀπειλητικὴ συγκέντρωσις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς γείτονος χώρας καὶ ἡ ἐξαιρετικῶς ἀνώμαλος ἐσωτερικὴ αὐτῆς κατάστασις ἣτις ἠδύνατο νὰ ὠθήσῃ αὐτὴν ὅπως ζητήσῃ εἰς ἐξωτερικὸν πόλεμον διέξοδον ἀπὸ τῶν ἐσωτερικῶν δυσχερειῶν.

Τὴν εἶδῃσιν περὶ τῆς Γεν. ἐπιστρατεύσεως ἤκουσε τὸ Πανελλήνιον μετὰ ψυχραιμίας καὶ ἀπαθείας εἰς ἄκρον χαρκτηριστικῆς τοῦ σθένους τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς. Ἀθροῖσι προσήρχοντο οἱ ἐπίστραται ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ἔπει εἶνε διεσκορπισμένη ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ.

Τὴν 27 Σεπτεμβρίου ἐδημοσιεύθη Β. Δ. φέρων τὴν ὑπογραφὴν ὀλοκλήρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου δι' οὗ διωρίζετο ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ Θεσσαλία· ἡ Α. Υ. δ' Ἀντιστράτηγος Κωνσταντῖνος Διάδοχος τοῦ Θρόνου.

Τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἐπεδίδοτο ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ κ. Κορομηλᾶ ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Τουρκίαν διακοίνωσις, δι' ἧς ἤξιούντο αἱ μεταρρυθμίσεις εἰς τὰς ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν χριστιανικὰς ἐθνότητας.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς συνελθούσης εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην συνεδρίασιν προέβη εἰς δηλώσεις βαρυσημάντους· ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐπὶ ταῖς δηλώσεσι ταύταις καὶ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν Κρητῶν βουλευτῶν ὑπῆρξεν ἀκράτητος.

Τὴν 4 Ὀκτωβρίου ἔφυγον οἱ πρεσβευταὶ τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Βουλγαρίας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Τὴν 5 Ὀκτωβρίου. Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος περιστοιχούμενος ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπεθεώρησεν εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Φαλήρου τὸν στόλον ὁ ὁποῖος ἦτο ἕτοιμος πρὸς ἐκπλουν καὶ προέπεμψεν αὐτὸν διὰ λόγων συγκινητικῶν καὶ μεστῶν πατριωτισμοῦ· κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐδημοσιεύετο καὶ τὸ Διάγγελμα τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν λαόν· ἐνῶ σ. γγχρόνως ἀνηγγέλλετο ἐπισήμως ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου.

Τὴν 6 Ὀκτωβρίου. Ἐκηρύχθη ἡ προσέλασις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῶν ἑλληνοτουρκικῶν συνόρων.

Τὸ πρῶτον ἀνακρινωθὲν τῆς προελάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ διαδιδασθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Δαγκλῆ ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Β'. Μεραρχία διὰ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ τοῦ Μπουγαζίου Τυρνάθου προχωρεῖ διὰ τοῦ Δαμασίου πεδίου πρὸς Γκολάν.

Ἡ Γ'. Μεραρχία προελαύνου α δι' ἀμφοτέρων τῶν ὄχθων τοῦ Κουτοχωῦρου καὶ εὐροῦσα ἀθικτον τὴν γέφυραν τοῦ Ρεβενίου προχωρεῖ πρὸς τὴν Μολογούσταν.

Ἡ Δ'. Μεραρχία διαβάσα τὴν Μελοῦναν, προχωρεῖ πρὸς τὴν Τσαρίτσαϊναν.

Δύο ακόμη Μεραρχίαι εισέβαλον επίσης.
Ἀντίστασις οὐδεμία οὐδαμοῦ.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου

Δαγκλῆς.

Ὁ πρὸ τῆς Ἑλλασσῶνος Τουρκικὸς στρατὸς ἀνῆρχετο εἰς 7—8,000 ὑπεστηρίζετο δὲ καὶ ὑπὸ ἰσχυροῦ πυροβολικοῦ. Μετὰ τετράωρον μάχην κατελήφθη ἡ Ἑλλασσῶν.

Τὴν 7 Ὀκτωβρίου. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Ἑλλασσῶνος καὶ τῆς Τσαριτσαίνης ὁ στρατὸς μας προχωρεῖ πρὸς τὸ θεωρούμενον ὡς ἀπέρθητον Σαραντάπορον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς Ἡπείρου κ. Κ. Σαπουντζάκης ἀνήγγελλε τὴν κατάληψιν τοῦ Γριμπόβου.

Τὴν 8 Ὀκτωβρίου. Ὁ στρατὸς τῆς Θεσσαλίας προχωρεῖ πρὸς τὰ Σέρβια. Δύο εὐζωνικὰ τάγματα διὰ θαυμασίας πλευρικῆς κινήσεως ἀποπέμπουν τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν Δεσκάτην.

Ἐἰς τὴν Ἡπειρον κατελήφθησαν ὑψώματα καὶ πέραν τοῦ Γριμπόβου.

Ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἀρξάμενος τῶν ἐπιχειρήσεών του κατέλαβε τὴν Λήμνον.

Ἡ ἐτέρα μοῖρα τοῦ στόλου ἐκήρυξεν ἐν ἀποκλεισμῷ τὸν Ἀμβρακικόν.

10 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἀρχιστράτηγος Διάδοχος καὶ νῦν βασιλεὺς ἀναγγέλλει ὅτι 22 τάγματα Τουρκικὰ μὲ 5—6 πυροβολαρχίας ἠττήθησαν εἰς τὸ Σαραντάπορον καὶ ὅτι ὁ στρατὸς προχωρεῖ πρὸς τὰ Σέρβια, τὰ ποῖα καὶ κατελήφθησαν.

11 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἀείμνηστος βασιλεὺς Γεώργιος ἐπιβὰς τῆς «Ἀμφιτρίτης» ἐκκινεῖ διὰ τὴν παρακολούθησιν τοῦ στρατοῦ μεταβαίνει διὰ Βόλου εἰς Λάρισσαν, Ἑλλασσῶνα, Σέρβια.

Ἐἰς τὴν Μακεδονίαν ἐξακολουθεῖ ἡ προσέλασις.

Ἐἰς τὴν Ἡπειρον κατελήφθη ἡ Κιάφα καὶ ἄλλα χωρία.

12 Ὀκτωβρίου. Κατελήφθη ἡ Κοζάνη.

15 Ὀκτωβρίου. Κατελήφθη ἡ Φιλιππιάς, τὰ Πέντε Πηγὰδια καὶ ἄλλα σημαίνοντα ὄχυρά μέρη τῆς Ἡπείρου.

17 Ὀκτωβρίου. Κατελήφθη ἡ Βέρροια· ἄλλο τμήμα τῆς Μακεδονικῆς στρατιᾶς κατέλαβε τὸ Ναλμπάνκιοϊ, ἄλλο τὴν Αἰκατερίνην· κατελήφθησαν καὶ τὰ Γρεβενά.

18 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἥρωσ Ν. Βότσης ἐτορπίλλησεν εἰς τὸν

λιμένα τῆς Θεσσαλονίκης τὸ «Φετιχ Μπουλέν». Κατελήφθησαν αἱ νῆσοι Θάσος καὶ Ἰμβρος.

19 Ὀκτωβρίου. Ὁ στόλος μας κατέλαβε τὴν Σαμοθράκην καὶ τὸν Ἄγ. Εὐστράτιον. Εἰς τὴν Ἠπειρον κατελήφθη τὸ Ἄνωγι.

20 Ὀκτωβρίου. Συνήφθη ἡ μεγάλη μάχη τῶν Γιαννιτσῶν καταλήξασα τὴν ἐπομένην εἰς θρίαμβον τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων. Ὁ στόλος μας ὕψωσε τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν εἰς τὴν ἡρωικὴν νῆσον Ψαρά.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ στρατὸς τῆς Ἠπέρου κατέλαβε τὴν Πρέβεζαν. Ἐπηκολούθησε κατὰ τὰς ἐπομένας ἡμέρας ἡ διάβασις τοῦ Ἀξιοῦ ὑπὸ τῆς Μακεδονικῆς στρατιᾶς.

Κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Στόλου ἡ Τένεδος.

26 Ὀκτωβρίου. Ἀνηγγέλθη ἐπισήμως ἡ εἰσὸδος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

28 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Γεώργιος εἰσηλθε θριαμβευτικῶς καὶ ἀποθεοῦμενος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἡ Μακεδονικὴ στρατιὰ ἀπετελεῖτο κατὰ τὴν ἐκ τῶν Θεσσαλικῶν συνόρων προέλασιν τῆς ἐξ 7 μεραρχιῶν ὧν ἀρχηγεῖ ἦσαν:

Α'. Ἐμμ. Μανουσogiαννάκης ὑποστράτηγος

Β'. Κ. Καλλάρης »

Γ'. Κ. Δαμιανὸς »

Δ'. Κ. Μοσχόπουλος »

Ε'. Δ. Ματθαίουπουλος συνταγματάρχης

Ϛ'. Κ. Μηλιώτης-Ἰομηνὸς »

Ζ'. Κλεομένης Κλεομένου »

Εἰς ταύτας προσετίθετο (1 ἀνεξάρτητον σῶμα ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην τοῦ Μηχανικοῦ Στεφ. Γεννάδη. 1 ἀνεξάρτητος ταξιαρχία ἰππέων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ὑποστρατήγου ἐν ἐφεδρεΐᾳ Ἄλεξ. Σούτσου καὶ ὑπὸ τοῦ σώματος τῶν γεφυροποιῶν).

1 Νοεμβρίου. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς Ἠπέρου ἀνεκρίνωσεν ἐπισήμως τὴν κατάληψιν τοῦ Μετσόβου ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

2 Νοεμβρίου. Ὁ κ. Σαπουντζάκης τηλεγραφεῖ ὅτι ὁ στρατὸς ἐκκινήσας ἐκ τῆς ὄχυρᾶς θέσεως τῶν Πέντε πηγαδίων βαδίζει διαρκῶς νικῶν κατὰ τῶν Ἰωαννίνων.

Ἡ Α. Μ. ὁ νῦν βασιλεὺς ἐκκινήσας ἐκ Θεσσαλονίκης ἔπου ἀφῆκε μέρος τοῦ στρατοῦ του διὰ τὴν τάξιν, βαδίζει κατὰ τοῦ Μοναστηρίου.

Τὴν νύκτα ἀνηγγέλθη δι' ἐπισήμου τηλεγραφήματος ὅτι ἐλ-

ληνικά ἀγγήματα ἀποβιβάσθέντα εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος ἐνήργησαν τὴν κατάληψιν τούτου, ὑψωθείσης τῆς ἑλληνικῆς σημαίας παντοῦ.

6. Νοεμβρίου. Ἑλληνικὸς στρατὸς κατέλαβε τὴν Κασσάνδραν.

Ὁ ταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς κ. Σπυρομήλιος ἡγούμενος τοῦ σώματός του ἠλευθέρωσε τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα, τὴν Χειμάρραν.

Ἑλληνικὸν ἄγγημα ἀποβιβάσθην εἰς τὴν Ἰκαρίαν κατέλαβε ταύτην καταλύσαν τὰς τουρκικὰς ἀρχάς.

8 Νοεμβρίου. Ἡ Μακεδονικὴ στρατιὰ βαδίζουσα νικηφόρως κατέλαβε τὴν Φλώριναν.

Ὀλόκληρος ἡ μῆτρα τοῦ Αἰγαίου προσεγγίσασα εἰς τὸν λιμένα τῆς Μιτυλήνης ὑπεστήριξε τὴν ἀποβίβασιν ἀγγήματος τὸ ὁποῖον κατέλαβε τὴν Νῆσον.

11 Νοεμβρίου. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἀποβιβάσθεις εἰς τὴν θέσιν Κοντάρι τῆς νήσου Χίου κατέλαβε τὴν πόλιν. Ὁ τουρκικὸς στρατὸς ὑπεχώρησεν εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

15 Νοεμβρίου. Ἡ Μακεδονικὴ στρατιὰ κατέλαβε τὴν Καστορίαν.

26 Νοεμβρίου. Ἡ γενικὴ προσοχὴ στρέφεται τώρα εἰς τὰς ἐν Ἠπείρῳ στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις· ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς πολιορκεῖ τὰ Ἰωάννινα καθιστῶν τὴν πολιορκητικὴν ζώνην στενωτέραν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ καταλαμβάνων τὰς περὶ τὴν πόλιν ὄχυράς θέσεις.

29 Νοεμβρίου Ὁ στρατὸς τῆς Ἠπείρου κατέλαβε τὰ Ἀετοχώρια Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς εὐρίσκειται πλέον ἀντιμέτωπος πρὸς τὸ μυθικὸν καταστᾶν Μπιζάνι.

30 Νοεμβρίου. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στόλου κ. Κουντουριώτης τηλεγραφεῖ ὅτι ὀλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἀναμένει τὴν ἔξοδον τῆς ἀρμάδας.

3 Δεκεμβρίου. Ἡ ἱστορικὴ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ ἑλληνικὸς στόλος κατετρόπωσε τὸν τουρκικὸν ἐν τῇ κρατερᾷ ναυμαχίᾳ ἣ ὁποία συνήφθη πρὸ τῶν στενῶν τῶν Δαρδεναλλίων.

4 Δεκεμβρίου. Ἡ Κορυτσᾶ κατελήφθη.

Ἰανουαρίου 2. Τὸ Τουρκικὸν εὐδρόμον «Χαμηδιέ», ἐξελθὲν ἐν καιρῷ νυκτὸς τῶν στενῶν τῶν Δαρδενελλίων ἐπλευσε πρὸς τὴν Σύρον ὅπου ἐνήργησε βομβαρδισμόν· ἐκ τοῦ βομβαρδισμοῦ τούτου πλὴν ἄλλων ζημιῶν προξενηθεισῶν εἰς τὴν πόλιν, ὑπέστη ζημίας καὶ τὸ ὑπεροκεάνιον «Μακεδονία» τὸ ὁποῖον εἶχε μετασκευασθῆ εἰς πολεμικὸν σκάφος.

Ἰανουαρίου 5. Μεταξὺ τῆς Λήμνου καὶ τῶν στενωῶν τοῦ Ἑλλησπόντου διεξήχθη πεισματώδης ναυμαχία μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου· καὶ ἡ ναυμαχία αὕτη διαρκέσασα ἐπὶ μακρὸν κατέληξεν εἰς θριαμβευτικὴν νίκην τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, καταγαγόντος ἀληθῆ θρίαμβον καὶ τρέψαντος εἰς ἐπονεΐδιστον φυγὴν τὰ Τουρκικὰ πλοῖα.

Ἀπὸ τὸ ἐν Ἠπείρῳ στρατόπεδον ἀγγέλλεται ὅτι ἡ πολιορκία τῶν Ἰωαννίνων καθίσταται στενωτέρα.

9 Ἰανουαρίου. Ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος ἔφθασεν εἰς Πρέβεζαν καὶ κατευθύνεται εἰς τὸν τόπον τῆς ἑλληνικῆς παρατάξεως διὰ νὰ ἡγηθῆ αὐτὸς τοῦ ἔργου τῆς ἀλώσεως τῶν Ἰωαννίνων

19 Φεβρουαρίου. Καθ' ὅσον τὸ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης διάστημα δὲν διεκόπησαν τὸ παράπαν αἱ ἐχθροπραξίαι πρὸ τοῦ θρυλικοῦ καταστάντος Μπιζανίου· ἡ ἥρωϊκὸς ἑλληνικὸς στρατὸς παλαίων κατὰ μυρίων κακουχιῶν, καθίστα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν στενωτέραν τὴν πολιορκίαν τῶν Ἰωαννίνων.

Ἀνηγγέλθη ἐπισήμως ἡ κατάληψις τῶν Ἀγ. 40.

21 Φεβρουαρίου. Ἡμέρα ἐνθουσιασμοῦ καὶ πανηγύρεως. Ἠγγέλθη ἐπισήμως ἡ ἄλωσις τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἡ εἰς τὴν πόλιν εἴσοδος τοῦ θριαμβευτοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Συνελήφθη αἰχμάλωτος ὁ Ἐσσὰτ πασᾶς μετὰ 30,000 Τουρκικοῦ στρατοῦ.

22 Φεβρουαρίου. Ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει.

Ἀποθεωτικὴ ὑποδοχὴ καὶ δοξολογία ἐτελέσθησαν ἐν τῇ πόλει ἐπὶ τῷ γεγονότι.

Ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος ἀπηύθυνεν ἐπὶ τῷ εὐφροσύνῳ γεγονότι ἐνθουσιαστικὸν διάγγελμα πρὸς τὸν στρατὸν.

2 Μαρτίου. Ἀνηγγέλθη δι' ἐπισήμου ἀνακοινωθέντος ὅτι κατελήφθη καὶ ἡ νῆσος Σάμος.

4 Μαρτίου. Ὁ στρατὸς τῆς Ἠπείρου προχωρεῖ ἐκτοπίζων τὸν ἐχθρὸν· εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὸ Ἀργυρόκαστρον.

5 Μαρτίου. Ἡμέρα πένθους ἔθνικοῦ. Ἀργὰ τὴν νύκτα ἀνηγγέλθη ἐκ Θεσσαλονίκης ὅτι ὁ λαοφιλεὶς βασιλεὺς Γεώργιος ἐν ᾧ εὐρίσκετο εἰς περίπατον ἐδολοφονήθη παρ' ἀπαισίου δολοφόνου καιροφλακτοῦντος. Ἡ συγκίνησις καὶ τὸ Πανελληνιον πένθος εἶνε ἀπερίγραπτον.

6 Μαρτίου. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀναχωρήσας ἐσπευσμένως ἐξ Ἰωαννίνων ἔφθασε διὰ τῆς »Σφακτηρίας» εἰς τὸ Φάληρον γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ πλήθους λαοῦ.

8 Μαρτίου. Ἐν τῇ Βουλῇ ἐγένετο ἐπίσημως ἡ τελετὴ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ νέου βασιλέως.

18 Μαρτίου. Ὁ νεκρὸς τοῦ βασιλέως μετεφέρθη διὰ τῆς θαλαμηγοῦ «Ἀμφιτρίτης» εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐκ Θεσσαλονίκης.

20 Μαρτίου. Μεγαλοπρεπῆς καὶ πανελληνίως ἐτελέσθη ἡ κηδεῖα τοῦ βασιλέως Γεωργίου, τοῦ ὁποῖου ὁ νεκρὸς ἐτάφη εἰς τὴν Δεκέλειαν.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑ

Εἶχε λήξῃ πλέον ὁ ἑλληνοβουλγαρικὸς πόλεμος· οἱ Τούρκοι ἀπωσθέντες πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ δὲν εἶχον οὐδαμοῦ μέτωπον πρὸς τὰ στρατεύματά μας ἢ δὲ ὑπογραφή τῆς προκαταρκτικῆς εἰρήνης, ἡ ὁποία ἐπίκειτο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐνέπνεεν ἐλπίδας ταχείας εἰρηνεύσεως.

Οἱ Βούλγαροι ὅμως ἀγόμενοι ὑπὸ τῆς πλεονεξίας των δὲν ἔπαυσαν δημιουργοῦντες πράγματι εἰς τὸ μέτωπον τῆς ἑλληνοβουλγαρικῆς παρατάξεως καὶ αἱ διαρκεῖς αὐταὶ ἐνοχλήσεις ἀπέληξαν εἰς τὴν κήρυξιν τοῦ ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου.

Ἡ σειρά τῶν γεγονότων καὶ τοῦ δευτέρου τούτου θριαμβευτικοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα πολέμου ἔχει ὡς ἑξῆς.

24 Ἀπριλίου. Οἱ Βούλγαροι δι' αἰφνιδιασμοῦ διέσπασαν μὲ μεγάλας δυνάμεις τὴν γραμμὴν τοῦ Παγγαίου πρὸς τὴν Βονίτσαν καὶ τὰς Ἐλευθεράς· οἱ Ἕλληνες ὄντες ὀλιγώτεροι ὑπεχώρησαν. Τὴν βουλγαρικὴν ταύτην αὐθαιρεσίαν ἐπηκολούθησαν διαμαρτυρίαι τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὑποσχέσεις τῆς Βουλγαρίας ὅτι δὲν θὰ ἐπαναληφθῶσιν αὐταί, πλην μετ' ὀλίγον νέαι θρασύτερες σοβαρότεραι τῶν πρώτων ἐγένοντο.

8 Μαΐου. Οἱ Βούλγαροι δι' αἰφνιδιασμοῦ ἐπίσης καὶ ἐνισχυμένοι ὑπὸ δυνάμεων πολυαρίθμων ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ὀλιγαρίθμων ἑλληνικῶν προφυλακῶν, αἱ ὁποῖαι ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσωσιν, καὶ κατέλαβον οὕτω τὴν Ἀγγίσταν καὶ τὸν Σωχόν. Ἐξηκολούθησαν νέαι διαμαρτυρίαι καὶ καταρτισμὸς εὐρείας

οὐδετέρας ζώνης πρὸς ἀποσόδησιν ἐν τῇ μέλλοντι νέων προστριβῶν. Τὴν 9 Μαΐου ἢ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπιβάς τοῦ «Πάνθηρος» μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου παρέμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. ἰ

12 Μαΐου. Τὸ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καβάλλας βουλγαρικὸν πυροβολικὸν ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀβέρωφ» καθ' ἣν ὥραν τοῦτο συνοδευόμενον καὶ ὑπὸ ἀντιτορπιλικῶν διήρχετο ὀλίγον ἔξωθεν τοῦ λιμένος τῆς πόλεως ταύτης.

Ἡ σειρὰ τῶν γεγονότων τούτων ἐπροκάλεσε τὴν συνεννόησιν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Σερβίας: πρὸς ἀποσόδησιν ἐν τῇ μέλλοντι πάσης βουλγαρικῆς κακοπιστίας, συνάμα δὲ ἐπροκάλεσε καὶ τὴν ἐνεργὸν ἐπέμβασιν τῆς Ρωσσίας πρὸς εἰρηνικὴν λύσιν τῶν ὑφισταμένων συμμαχικῶν διαφορῶν. Παρῆλθεν οὕτω χρονικὸν τι διάστημα διαπραγματεύσεων καὶ συνεννοήσεων αἱ ὁποῖαι ὁμῶς ἀπέβησαν ἄκαρποι.

16 Ἰουνίου. Οἱ Βούλγαροι ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Σέρβων· ὑπερέβησαν τὴν οὐδετέραν ζώνην εἰς τὴν θέσιν Καρασοῦλι, ἠχμαλώτισαν τὴν ἐκ 12 εὐζώνων φρουρὰν τὴν ὁποίαν κατέσφαξαν, κατέλαβον τὴν λίμνην Μπαζαλίτσης καὶ τὴν Νιγρίταν· οἱ ἡμέτεροι ἐπεβιδάσθησαν λέμβων ἐκ τοῦ λιμένος τῶν Ἐλευθερῶν καὶ διεπεραιώθησαν εἰς Θάσσον. Τὰ ραγδαῖα ταῦτα γεγονότα ἐπροκάλεσαν τὴν ἐκ νέου ἀναχώρησιν ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὁ ὅποιος ἐν τῇ μεταξὺ εἶχεν ἐπανεέλθῃ, καὶ τὴν ἐκ νέου μετάβασιν αὐτοῦ εἰς Θεσσαλονίκην.

Τὴν νύκτα τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατόπιν προσκλήσεως τῶν ἐλληνικῶν ἀρχῶν Θεσσαλονίκης πρὸς τοὺς Βουλγάρους ὅπως ἀναχωρήσωσι τὸ ταχύτερον, ἐγένετο γενικὴ ἐπίθεσις κατ' αὐτῶν καὶ κατωρθώθη οὕτως ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς ἡ ἀποκάθαρσις τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τοῦ βουλγαρικῶν ἄγος. Εὐθύς ἀμέσως ὁ Βασιλεὺς θεθεῖς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ του ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς γενικῆς ἐξ ὅλων τῶν σημείων προελάσεως τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ.

Μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς ἐπιπίπτει κατὰ τῶν πολυαριθμοστέρων βουλγαρικῶν δυνάμεων ἐξετίπισε τοὺς Βουλγάρους ἀπὸ τῆς Σαριγιόλ, ἀναπτύχθει δὲ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν ἀπὸ Ἐλευθερῶν μέχρι Κοτσάνων περιέσφιξε τὸ θεωρούμενον ὡς ἀπόρθητον Κιλκίς, τὸ ὅποιον καὶ κατέλαβεν ἀναπτύξας μυθικὴν ἀνδρείαν. Ἐπηκολούθησεν ἡ καταδίωξις τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ ἐξ ὅλων τῶν σημείων· κατελήφθη ἡ Γευγελῆ καὶ ἄλλαι πόλεις, ὀχυραὶ θέσεις καὶ σημεῖα, τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ φεύγοντος πανικοβλήτου.

21 'Ιουνίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν τῇ ἱστορικῇ καταστάσει συνεδριάσει τῆς Βουλῆς ὁ πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος ἐπευφημούμενος ὑπὸ τῶν παρισταμένων βουλευτῶν ἀνεκοίνωσε τὰς γνωστὰς λεπτομερείας τῶν πρώτων Ἑλληνικῶν θριάμβων κατὰ τῶν Βουλγάρων.

Τὰς ἀναγγελίας ταύτας τῆς ἑλληνικῆς προελάσεως καὶ τὰς πρωθυπουργικὰς δηλώσεις περὶ τῆς καταστάσεως ὑπεδέχθησαν καὶ οἱ βουλευταὶ καὶ τὸ πλῆθος μὲ ζητωκραυγὰς οὐρανομήχεις.

Ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην τὸ ἀθάνατον Διάγγελμα τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου διὰ τοῦ ὁποίου καλῶν οὗτος τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν εἰς νέας θυσίας διὰ τὸν δεύτερον πόλεμον κατέληγε λέγων : « Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζων ἐπὶ τὸν Κύριον καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ Ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῆ ».

23 'Ιουνίου. Ἀναγγέλλεται ἐπισήμως ὅτι μετὰ διήμερον πεισματώδη μάχην τὴν ὁποίαν συνῆψεν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εὐθὺς μετὰ τὸν θρίαμβον τοῦ Κιλκίς, ἐξετοπίσθη ὁ Βουλγαρικὸς στρατὸς ἀπὸ τὴν Δοϊράνην, ἡ ὁποία ἐπίσης περιήλθεν εἰς τοὺς ἡμετέρους. Ὁ στρατὸς μας μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Δοϊράνης προχωρεῖ κατὰ τῆς Στρωμνίτισης, τῆς ὁποίας ἡ ἄλωσις θεωρεῖται ὡς ἐπιχειρήνη.

26 'Ιουνίου. Ὁ στρατὸς ἔξευξεν ἐκ νέου τὸν ποταμὸν Στρυμόνα τοῦ ὁποίου αἱ γέφυραι εἶχον καταστραφῆ ὑπὸ τῶν φευγόντων Βουλγάρων.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἱππικὸν διήλθε τὸν ποταμὸν καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰς Σέρρας.

27 'Ιουνίου. Ὁ Ναύαρχος κ. Κουντουριώτης ἀναγγέλλει τὴν ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγήματος κατάληψιν τῆς Καβάλλας.

Ἀγγέλλεται ἐπισήμως ἡ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατάληψις τῆς Στρωμνίτισης.

28 'Ιουνίου. Νέα μάχη καὶ νέος Ἑλληνικὸς θρίαμβος ἐσημειώθη εἰς τὸ Δεμιρ-Ἰσάρ τὸ ὁποῖον κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

29 'Ιουνίου. Ὁ στρατὸς μας διαρκῶς θριαμβεύων καὶ προχωρῶν κατέλαβε τὰς Σέρρας.

Ἡ πόλις εἶνε μεταθεβλημένη εἰς ἐρείπια ὑπὸ τῶν Βουλγάρων οἱ ὅποιοι φεύγοντες ἐνέπρησαν τὰς οἰκίας καὶ ἔσφαξαν πολυαριθμους κατοίκους.

1 'Ιουλίου. Ἀγγέλλεται ἐπισήμως ὅτι οἱ Βούλγαροι φεύ-

γοντες διαρκῶς εὐρίσκονται ἤδη εἰς τὰ στενὰ τῆς Κρέσνας ὠχυρωμένοι.

2 Ἰουλίου. Ἀνηγγέθη ἡ ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατάληψις τῆς Δράμας· ἡ πόλις εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ πρὸ ἡμερῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Εἰς τὸ Δοξάτον τὸ ὁποῖον κατεστράφη ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εὐρέθησαν ἐσφαγμένοι καὶ ἠκρωτηριασμένοι 600 κάτοικοι Ἑλληνες.

3 Ἰουλίου. Κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἡμετέρων τὸ Μελένικον.

4 Ἰουλίου Οἱ Βούλγαροι κατατροπωθέντες ἐγκατέλειψαν τὴν ὄχυρὰν θέσιν Βροντοῦν.

9 Ἰουλίου. Ἀγγέλλεται ὅτι οἱ Βούλγαροι φεύγοντες ὠχυρώθησαν εἰς τὸ Πέτσσοβον ὅπου ἔχουν ἀπόφασιν ν' ἀντιτάξουν τὴν ἐσχάτην ἄμυναν κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὃ ὁποῖος προελαύνει διαρκῶς κατὰ τῶν παλαιῶν Βουλγαρικῶν συνόρων. Ἡ ὀχύρωσις τῶν Βουλγάρων ἀγγέλλεται ὅτι ἐγένετο ἰδία εἰς τὰ ὑψώματα 1450 καὶ 1900 μέτρων. Ὁ στρατός μας κατώρθωσε νὰ καταλάβῃ τὴν νοτίαν εἴσοδον τῶν στενῶν τῆς Κρέσνας.

11 Ἰουλίου. Ἠγγέθη ἐπισήμως ἡ κατάληψις τῶν στενῶν τῆς Κρέσνας.

16 Ἰουλίου. Ἡ Τζουμαγιά, τὸ τελευταῖον σημεῖον ἀμύνης τῶν Βουλγάρων πρὸ τῆς παλαιᾶς Βουλγαρίας· κατελήφθη ὑπὸ τῶν ἡμετέρων.

17 Ἰουλίου. Συνεφωνήθη μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων πενθήμερος ἐκκεχειρία πρὸς διεξαγωγὴν διαπραγματεύσεων περὶ εἰρήνης, ὑπὸ τῆς διασκέψεως ἡ ὁποία συνεκροτήθη ἐν Βουκουρεστίῳ.

Τῆς ἐκκεχειρίας ταύτης ἐδόθη τριήμερος παράτασις.

23 Ἰουλίου. Ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν ἀναγγέλλει ὅτι εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὄρια περιλαμβάνονται αἱ ἐκβολαὶ τοῦ Νέστου· ἡ γραμμὴ ἀκολουθεῖ τὸν ποταμὸν ἐπὶ 26 χιλιόμετρα μέχρι τοῦ Ὄξιλάρ· εἶτα προχωρεῖ ἐπὶ τοῦ βιλαετίου Θράκης τὴν ὀροσειρὰν Τσουραδέγ, Καστριδάρ καὶ Δερκιλή. Πρὸς δυσμὰς ἡ γραμμὴ ἐκτείνεται μέχρι συναντήσεως τοῦ Στρυμόνος καὶ τοῦ ὄρους Μπελέσι.

26 Ἰουλίου. Ἠγγέθη ἐπισήμως ἡ ἐπίτευξις συμφωνίας περὶ εἰρήνης διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου.

28 Ἰουλίου. Ὑπεγράφη ἡ εἰρήνη.

Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς ἐπιστρέφων ἐκ Λιδονόδου ὅπου εἶχεν

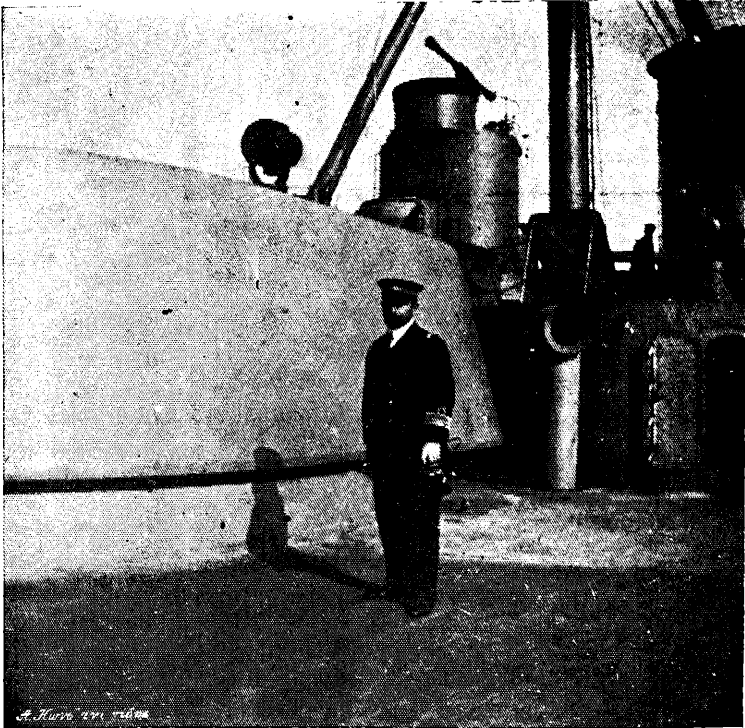
ἐγκαθιδρύσῃ τελευταῖον τὸ στρατηγεῖόν Του ἐπισκέπτεται τὴν Δράμαν καὶ ἄλλας ἐλευθερωθείσας πόλεις, ἀποθεούμενος πανταχοῦ.

5 Αὐγούστου. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς μετὰ τὴν δευτέραν ταύτην θριαμβευτικὴν ἐπιστροφὴν του ἐπιστρέφει εἰς Ἀθήνας διὰ Φαλήρου ἐπιβαίνων τοῦ «Ἀθέρωφ» καὶ ἀκλουθούμενος ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ στόλου καὶ πολλῶν ἐμπορικῶν πλοίων.

Ἡ γενομένη εἰς τὸν ἐπανακάμψαντα βασιλέα ὑποδοχὴ τόσον ἐν Πειραιεῖ ὅσον καὶ ἐν Ἀθήναις εἶνε ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς.

Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν οὕτω τῶν πραγμάτων ἐπηκολούθησαν αἱ ἐλληνοτουρκικαὶ διαπραγματεύσεις αἱ ὁποῖαι παρετάθησαν ἐπὶ τρίμηνον καὶ κατέληξαν εἰς τὴν κατὰ τὴν 2.30' π.μ. τῆς 1 Νοεμβρίου 1913 ὑπογραφὴν τῆς ὀριστικῆς ἐλληνοτουρκικῆς εἰρήνης.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ

Ὁ διακεκριμένος κυβερνήτης τοῦ «Ἀβέρωφ», προαχθεὶς εἰς πλοίαρχον κατ' ἐκλογὴν «ὡς ἐν μάχῃ λαμπρῶς καὶ δημολογουμένως ἀριστεύσας».

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Οἱ διάτιοντες ἀστέρες

«Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα
ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. ΡΓ' 26').

Ὅσῳ τις βαθύτερον ἐγκύπτει εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Δημιουργίας καὶ τῶν αἰωνίων καὶ ἀναλλοιώτων νόμων τῆς φύσεως, οἷτινες, ἐφάπαξ ὑπὸ τῆς Ἐνωτάτης δημιουργικῆς αἰτίας τεθίντες, διέπουσι καὶ κανονίζουσι μετ' ἀσυλλήπτου ἀκριβείας τὴν ἀπρόσκοπον λειτουργίαν πάσης ὀργανικῆς καὶ ἀνοργάνου κτίσεως, τοσοῦτω καθίσταται εὐσεβέστερος, ἐπὶ τοσοῦτον κρατύνεται εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀληθῆ Δημιουργόν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐνισχύεται εἰς τὴν πεποίθησιν ἐπὶ τὴν Πάνσοφον θεῖαν Πρόνοιαν, τὴν συνεχῆ ταύτην δημιουργίαν, τὴν ὁποίαν μόνον οἱ ἔκουσιως τυφλώττοτες δυσκολεύονται νὰ ἐννοήσωσιν, ἀρνοῦνται νὰ ὁμολογήσωσιν.

Διὰ τὸν εὐσυνείδητον παρατηρητὴν, διὰ τὸν ἀπηλλαγμένον ὑλιστικῶν προλήψεων καὶ δοξασιῶν φυσιοδίφην, διὰ τὸν ἀναγνωρίζοντα ὡς μόνον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου τὸ πνεῦμα καὶ ὑπάλληλον τὴν ὕλην ἐπιστήμονα, καὶ γῆ καὶ οὐρανός, ἀπὸ τοῦ μεγίστου τῶν κτισμάτων μέχρι τοῦ μικροσκοπικοῦ βακκιλίου, ἀπὸ τοῦ μᾶλλον ὑψικαρήνου τῶν δένδρων, μέχρι τοῦ λεπτοτέρου τῶν φυτῶν, τὰ πάντα, παρέχουσιν ἅπτᾳ καὶ ἀναμφήριστα τὰ τεκμήρια Πανσόφου Προνοίας, ἥτις, τὴν σκοπιμότητα ἑνὸς ἐκάστου τῶν δημιουργημάτων καθορίσασα, τὰ πάντα διευθύνει καὶ συντρέχει εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκουσιν.

Ἄγνοοῦμεν, εἶνε ἀληθές, καὶ ἐν τῇ ἀτελείᾳ ἡμῶν θὰ ἀγνοῶμεν ἴσως ἐπὶ πολὺ, τὸν σκοπὸν πολλῶν, ἀπείρων εἰσέτι δημιουργημάτων, ἀφ' οὗ καὶ τοῦ ἰδίου ἡμῶν σώματος τὸν πολυδαίδα-

λον ἀλλὰ καὶ τελειότατον μηχανισμόν καὶ τὴν λειτουργίαν ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἐν αὐτῷ ὄργάνων δὲν γνωρίζομεν ἐπακριβῶς (*).

Δὲν δυνάμεθα ὅμως, οὐδὲ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ διακηρύττωμεν περὶ παντὸς οὐτινος ἀγνοοῦμεν τὸν σκοπὸν, ὅτι ἀσκόπως ἢ ἀνωφελῶς ἐδημιουργήθη.

Ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἀνάπτυξις αὕτη τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, διὰ τῶν αἰώνων διανοίγουσα ὅλον ἐν τοῖς πνευματικῶν ὀρίζοντας τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ διασχίζουσα τῆς ἀγνοίας τὸ σκότος, καθοδηγεῖ ἀσφαλῶς διὰ τοῦ χρόνου εἰς τὴν ἀληθῆ γνῶσιν τῶν φαινομένων καὶ τῶν πραγμάτων, καὶ ἀνατρέπουσα τὴν πλάνην ἐπεξηγεῖ μετ' ἀκριβείας καὶ πειστικότητος τὰ αἴτια καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῶν.

Καὶ ἐφ' ὅσον μελετῶμεν καὶ μαθάνομεν, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ θαυμάζομεν καὶ μεγαλύνομεν τὸ Πανάγιον τοῦ Θεοῦ ὄνομα καὶ τὴν Πάνσοφον Αὐτοῦ ἐπὶ τὸν κόσμον Πρόνοιαν. Καὶ πῶς νὰ μὴ θαυμάσῃ τις, ἐξετάζων καὶ γνωρίζων τὰς ἀπειραριθμούς ὠφελείας τὰς ὁποίας ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ παρέχουσιν ἐπὶ τὰ κτίσματα ; Πῶς νὰ μὴ μεγαλύνῃ τὸ θεῖον ὄνομα καὶ χρησιμοποιοῦν διὰ τοσαύτας αὐτοῦ ἀνάγκας τὰς μυριάδας κατ' εἶδος τῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα ἐν δαμνείᾳ παρέχει αὐτῷ ἡ γῆ ; Πῶς νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τὴν πάνσοφον Πρόνοιαν πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐκδηλουμένην καὶ ἐν αὐτοῖς ἔτι τοῖς ἐλαχίστοις ;

Καὶ ὅμως οὔτε ἔλειψαν, οὔτε θὰ λείψωσι ποτε οἱ ἐπιπολαίως τὰ πάντα ἐξετάζοντες, ἀλλὰ καὶ δογματικῶς ἐν τούτοις περὶ τοῦ ἀσκόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν ἀποφαινόμενοι, ὡς δὲν θὰ λείψωσι ποτε οἱ ὑπὸ πολλῶν ἐνοχλούμενοι καὶ τὰ πάντα καταδικάζοντες. Δεινὸν ἢ ἀγνοία καὶ ἔτι δεινότερον ἢ κατόπιν ταύτης ἀπόφρασις.

Εἰς τὰς σκέψεις ταύτας μὲ ἤγαγεν, ἀναγνώστα, πρόσφατος ἐν φιλικῷ κύκλῳ συζήτησις περὶ τῆς σκοπιμότητος πάντων τῶν

---

*) Μέχρι τῆς σήμερον δὲν εἶνε ἀκριβῶς ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης γνωστὴ ἡ σκοπιμότης καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ ἐπενέργεια τῆς σπληνός.

θειών δημιουργημάτων. Ἦτο ἐσπέρα θέρους· ὁ ἀπὸ τῆς ἡμέρας καύσων καὶ τῆς πνευματικῆς ἐργασίας κάματος, ἐκόντας ἄκοντας, ὥθουν ἡμᾶς εἰς ἔξοδον ἐκ τοῦ οἴκου, πρὸς τὴν εὐριπον καὶ δροσόλουστον τῆς Φρεαττύος ἀκτῆν. Ἀπεθναυμάζομεν μετὰ τῶν φίλων τὴν γαλιηνῶσαν θάλασσαν, ἐν ἧ, ὡς ἐν εὐρυτάτῳ κατόπτρῳ, ἐσελάγιζον μαρμαίροντα τοῦ εὐάστρου οὐρανοῦ τὰ ἀργυρόχρυσα κοσμήματα. Ἀπὸ τοῦ θαυμασμοῦ ἤλθομεν εἰς σκέψεις καὶ ἀπὸ τούτων εἰς εὐαρέστους, ὅσῳ καὶ ὠφελίμους διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, συζητήσεις ἐπὶ τῆς δημιουργίας τῶν ὄντων, ὅτε, λαμπρὸς διάττων ἀστὴρ διασχίζων ταχὺς τὸν ὄριζοντα καὶ ἀφίνων ὀπισθεν αὐτοῦ ζωηροτάτην καὶ ἐπὶ πολλὰ δευτερόλεπτα διατηρηθεῖσαν φωτεινὴν γραμμὴν, ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν πάντων.

— Ἴδου, ἐν φαινόμενον, λέγει τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας ἐν τῇ συναναστροφῇ ἡμῶν, γνωστὸς ἄλλως τε καὶ ἱκανώτατος τῆς ἐπιστήμης θεράπων, ἰδοὺ ἐν φαινόμενον, τοῦ ὁποίου δὲν βλέπω τὸν σκοπὸν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ Δημιουργὸς προώρισε τοὺς διαττοντας, εἰς τὸ νὰ χωρηγῶσιν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐφημέρους, ὠραῖα θεάματα λαμπρῶν οὐρανίων πυροτεχνημάτων.

— Ἀνέγνωσ ποτέ, ἀπήντησεν ἄλλος, ἔστω καὶ στοιχειῶδες σύγγραμμα Κοσμογραφίας ἢ Ἀστρονομίας, καὶ ἐνέκυψας εἰς τὴν μελέτην τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἀφορῶντος τοὺς διαττοντας καὶ τὰς βολίδας, καὶ ἐὰν ἐμελέτησας, δὲν διείδες ἐκεῖ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν χρησιμότητα αὐτῶν ;

— Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὀλίγα ἔγω ἀναγνώσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνθυμοῦμαι ὅμως καλῶς, ὅτι οἱ διαττοντες καὶ αἱ βολίδες πίπτοντες ἐπὶ τῆς γῆς αὐξάνουσι τὸ βᾶρος καὶ τὸν ὄγκον αὐτῆς κατὰ ποσόν, ὅπερ ἤδη διαφεύγει τὴν μνήμην μου. Ἀλλὰ τί νὰ σᾶς εἶπω, ἐὰν τοιοῦτον ἔχουσι σκοπόν, δι' ὠραῖον, μὰ τὴν ἀληθειαν, σκοπὸν προωρίσθησαν, ἀφ' οὗ ἐκ τούτου σὺν τῷ χρόνῳ διακινδυνεύει ἡ κανονικὴ κίνησις τῆς γῆς, τοὔτέστιν αὐτὴ αὕτη ἢ ὑπαρξίς αὐτῆς.

— Ἐπιτρέψατε νὰ συμπληρώσω τὰς γνώσεις σας. Ὑπολο-

γίζουσιν οἱ ἐπιστήμονες ὅτι περὶ τὸ ἐν ἑκατομύριον χιλιογράμ-
μων βαρύνουσιν, ἴσως δὲ καὶ πολὺ πλεόν, οἱ διαύττοντες καὶ αἰ-
βολίδες ἐτησίως τὸν ὄγκον καὶ τὸ βάρος τῆς γῆς. Οὐδεὶς ὅμως
φόβος, φίλε μου, διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ ὄγκου καὶ τοῦ βάρους
τῆς γῆς. Ἐὰν ταῦτα αὐξάνωσι διὰ τῶν διαυτόντων καὶ τῶν
βολίδων, ἀλλὰ καὶ ἐλλαττοῦνται συγχρόνως διὰ τῆς καύσεως πολ-
λῶν χιλιάδων τόνων γαιανθράκων ξύλων καὶ ἄλλων γαιωδῶν
οὐσιῶν, αἵτινες μεταβαλλόμεναι εἰς καπνὸν καὶ τέφραν καὶ
ἀτμοὺς καὶ ἄλλα ἀέρια, δὲν διατηροῦσιν, ἀναμφιβόλως, τὸ αὐτὸ
βάρος ὅπερ εἶχον κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν κατάστασιν. Οὐδεὶς
ἐπομένως φόβος ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ βάρους καὶ τοῦ ὄγκου
τῆς γῆς. Ἄλλ' εἰπέ μοι ἀκόμη, μήπως ἀνέγνως που ἢ διείδες
ἄλλον τινὰ ἐπωφελέστερον σκοπὸν ;

— Ὅμολογῶ ὅτι δὲν ἐνέκυψα βαθύτερον· μετὰ πολλῆς ὅμως
τῆς προσοχῆς καὶ περιεργείας θὰ ἤκουον παρ' ἡμῶν πλειότερα.

— Πᾶν ὅ,τι θὰ ἀκούσητε δὲν εἶνε ἰδικόν μου, τὸ ἔμαθον
ἀναγινώσκων καὶ μελετῶν. Βλέπετε ἀπέναντι ὑμῶν τὸν Ὑμη-
τόν ; Τὸ ὄρος τοῦτο πρὸ πολλῶν ἑκατοντάδων ἐτῶν ἐκαλύπτετο
ὀλόκληρον ὑπὸ πευκῶνων καὶ ἄλλης πλουσιωτάτης βλαστήσεως.
Σήμερον ἐλάχιστα μέρη αὐτοῦ διασώζουσιν ὀλίγας πίτυς καὶ
τραχεῖς θύμους, τὸ δὲ πλεῖστον ἀπεψιλώθη καὶ δι' ἄλλας μὲν
αἰτίας, ἀλλὰ κυρίως καὶ πρωτίστως διὰ τὸν λόγον ὅτι αἰ βροχαὶ
καὶ οἱ ὑετοὶ παρέσυρον ἐν τῇ ὀρμῇ των, διὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν
σηματιζομένων ρυακίων, τὴν ἀπαραίτητον διὰ τὴν βλάστησιν
τῶν δένδρων καὶ φυτῶν ἄργιλλον (κοινῶς κοκκινόχωμα) φέρου-
σαι ταύτην διὰ τῶν χειμάρρων εἰς τὰς πεδιάδας καὶ ἐκεῖθεν ἐν
εἶδει λεπτοτάτης ἄμμου πρὸς τὴν θάλασσαν. Οὕτω βαθμηδὸν
καὶ κατ' ὀλίγον ὀλόκληρος ἡ στερεὰ ἐπιφάνεια τῆς γῆς θὰ
ἀπεγυμνοῦτο καὶ θὰ ἐστερεεῖτο τῆς ἀργίλου, καὶ οἱ ἄνθρωποι
θὰ ἀπέθνησκον τῆς πείνης, διὰ τὴν ἔλλειψιν γῆς πρὸς βλά-
στησιν, ἐὰν μὴ ἡ τὰ πάντα διέπουσα Πάνσοφος Πρόνοια, διαρ-
κῶς μεριμνῶσα περὶ τῶν κτισμάτων, ἀνεπλήρου διὰ τῶν διαυ-
τόντων καὶ τῶν βολίδων τὴν ζημίαν τὴν ἐκ τῶν βροχῶν προσγι-

γνομένην. Ὑπολογίζουσιν, εἶνε ἀληθές, οἱ ἐπιστήμονες εἰς ἓν ἑκατομύριον περίπου χιλιόγραμμα τὸ βάρος τῶν ἐπὶ τῆς γῆς καταπιπτόντων διαπτόντων καὶ βολίδων, ἀλλ' ὑπολογίζουσιν ἐπίσης, καὶ ὁ δεύτερος οὗτος ὑπολογισμὸς εἶνε συνέπεια τοῦ πρώτου, ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν βολίδων καὶ τῶν διαπτόντων, καταπίπτει ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τὴν μορφήν ἀδιοράτου σχεδὸν καὶ λεπτοτάτης ὕλης, ἣτις, περιέχουσα πάντα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν κοινὴν ἀργιλλον, ἦτοι σίδηρον ἓν καθαροῦ καταστάσει, ὀξυγόνον, ἀργίλλιον, κάλλιον, νάτριον, φωσφόρον, ἀσβέστιον, ἀρσενικὸν καὶ πλῆθος ἄλλων στοιχείων, ἀντικαθιστᾷ ἐπωφελέστατα καὶ ἀνακαινίζει τὴν γῆν διὰ συνεχοῦς δημιουργίας, ἀποδίδουσα εἰς ταύτην πᾶν ὅ,τι ἴσως ἀχρηστον, αἱ βροχαὶ τῆς ἀφαιροῦσιν.

Οὐδὲν, ἀγαπητέ μοι, οὐδὲν τὸ ἄσκοπον ἔν τῇ δημιουργίᾳ. Ἐὰν ἀγνοῶμεν τὸν σκοπὸν πολλῶν κτισμάτων, διδασκόμενοι ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, πιστεύσωμεν ἀκραδάντως ἐπὶ τὴν θεῖαν Πρόνοιαν, καὶ μετὰ παρηρησίας ὁμολογήσωμεν τὴν ἀγνοιαν καὶ τὸ πεπερασμένον ἡμῶν, καὶ τότε, σὲ βεβαιῶ, θὰ εἴμεθα σοφώτεροι, καὶ πολλῶν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας ἀνώτεροι.

Ἀθῆναι Ὀκτώβριος 1913.

ΣΥΝΕΣΙΟΣ ΦΙΛΗΠΠΙΔΗΣ

Μετά τὸν ἄπο/αυγευματινὸν τοῦ στόλου εἰς τὸ φάληγον.

Α. ΠΡΟΒΕΔΕΓΓΙΟΣ

ΕΝΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Τὸ σήμαντρον ἀργοσημαίνει
ἐκεῖ ψηλά μέσ' στὸ χωριό.
Μιά μάννα 'μαυροφορεμένη
θρηνεῖ τὸν ἀκριβό της γιού.

Πῆγε κ' ἐκεῖνος μὲ ὀρμη
στὸν πόλεμο τὸ δοξασμένο,
κ' ἀφῆκε τὸ γερὸ κορμὶ
στὸ χῶμα ἐκεῖ τ' ἀγιασμένο.

Καὶ εἶνε ἡ ἐκκλησιὰ γεμάτη,
εἶνε γεμάτη κι' ἡ ἀυλή,
κι' εἶνε ὅλοι σιωπηλοὶ
καὶ δακρυσμένο κάθε μάτι.

Πένθιμα ψάλλουν οἱ παππάδες,
γορτάζουν ἔξω τὰ βουνά,
κι' ὁ ἥλιος παίζει σιγανὰ
μὲ τῆς ἀχνόφωτες λαμπάδες.

Κ' ἐνῶ μὲ ἀναφυλλητὰ
καὶ στεναγμοὺς ἡ μάννα κλαίγει
στοῦ γιουῦ τὰ κόλλυβα ἔμπροστά,
πουλάκια κελαῖδοῦν στὴ στέγη.

Κι' ἀντιλαλοῦν φαιδρά, γλινὰ
τὰ κουδουνάκια ἀπ' τὸ κοπάδι,
ποῦ βόσκει πέρα εἰρηνικὰ
κατὰ τ' ἀντικρυνὸ λαγκάδι.

Σήμερον ἄλλος τ' ὀδηγεῖ,
οὔτε θυμᾶται τὸ βοσκό του
ποῦ μὲ τὴ δόξα στρατιώτου
σὲ μακρινὴ κοιμᾶται γῆ.

Καὶ τὸν ἀναζητοῦν τὰ ὄρη
 κι' ἢ ρεμματιῆς κι' ἢ λαγκαδιά.
 Κρυφὰ τὸν κλαίγει κάποια κόρη
 μ' ἀπαρηγόρητη καρδιά.

Παντοῦ φυτρώνει νιὸ χορτάρι
 καὶ μουρμουρίζουν ἢ πηγῆς
 καὶ στίς ὀλόφωτες πλαγιῆς
 τὸ ρεῖκι ἀνθεῖ καὶ τὸ θυμάρι.

Μέσ' στ' ὄρεινὸ τὸ μονοπάτι,
 μέσ' στὰ μυρόβολα κλαδιά
 ἄλλοι περνοῦνε μὲ καρδιά
 ἀπὸ χαρὰ ζωῆς γεμάτη . . .

Ἡ μάννα κλαίγει. Ἡ Ἀργοκυπᾶ
 τὸ σήμαντρο. Τ' ἄρνια βελάζουν.
 Ἡ ψαλμουδιῆς ἀντιστενάζουν
 μέσ' στὰ βουνὰ τὰ χαρωπά.

Σίφνος 18 Ὀκτωβρίου 1913.

Α. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

Ἄρθο τὰ στενά τῆς Κορίνθου.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Πόθεν συνάγεται ὁ ὄρισμός τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου.—Ὁ ὑσιῶδεις χαρακτῆρες.—Ἡ οὐσία αὐτοῦ.—Σκοπὸς αὐτοῦ.—Τὸ θέατρον δὲν εἶνε ἄμβων.—Ὁρισμός.

Ὁ ὄρισμός τοῦ ἔθνικοῦ θεάτρου συνάγεται ἐκ τοῦ καθορισμοῦ τῆς τε οὐσίας καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς διηκριβωμένης ἀναγραφῆς τῶν πρὸς τὸν σκοπὸν μέσων.

Ἐθνικὸν θέατρον δὲν εἶνε ἀπλῶς τὸ λειτουργοῦν ἐν τῇ ἐθνικῇ γλώσσῃ, μήτε ἀπλῶς τὸ διδάσκον ἔργον, ὧν αἱ ὑποθέσεις ἐλήφθησαν ἐκ τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας ἢ μυθολογίας ἢ τῆς συγχρόνου κοινωνίας. Πολλῶ δ' ἦττον δὲν εἶνε ἀληθῶς τοιοῦτον τὸ παρεισάγον τὴν γλωσσικὴν ἀναρχίαν, τὸ φιθεῖρον τὰ ἦθη, τὸ ἀσεβοῦν εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἰδανικὰ τοῦ ἔθνους, τὸ ἀναταράσσον τὴν κοινὴν συνείδησιν διὰ δογμάτων καὶ ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων ἀνατρεπτικῶν τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἁρμονίας, τὸ ἐμποτιζόν τὸ κοινωνικὸν σῶμα διὰ τοῦ ὀλεθροποιοῦ δηλητηρίου ἀνηθικῶν διδαγμάτων, τὸ λῦον τοὺς ἐθνικοὺς καὶ κοινωνικοὺς δεσμοὺς καὶ τὸ διαστρέφον τὴν καλαισθησίαν τοῦ λαοῦ.

Ἄν μὴ σκοπῇ τὴν ἔξαρσιν τοῦ ἔθνους, τὴν ἐξευγένισιν τοῦ αἰσθήματος, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φιλοκαλίας, τὴν διάδοσιν ὑψηλῶν ἰδεῶν καὶ τὴν μόρφωσιν γλώσσης ἁρμονικῆς ἅμα καὶ εὐκάμπτου, πλουσίας ἅμα καὶ καλῶς διηρθρωμένης, ἐχούσης μὲν διαύγειαν ἅμα καὶ ἐνάργειαν καὶ ὁμάλότητα, καθαρᾶς δὲ ἀποπαντὸς χυδαΐσμου καὶ ξενισμοῦ, τὸ θέατρον δὲν δύναται νὰ εἶνε καὶ νὰ λέγηται ἔθνικόν.

Κατὰ ταῦτα τὴν οὐσίαν τοῦ ἔθνικοῦ θεάτρου δέον νάναξητήσωμεν ἔξω μὲν τῆς ἠθικῆς ἀναρχίας, ἣτις ἀνωτέρω ὑπεδείχθη, ἐντὸς δὲ τῶν ὁρίων τῆς μορφωτικῆς σκοπιμότητος, ἣν ὠρίσαμεν ἐν τῷ ἀμέσῳ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ.

Ἡ διὰ τῆς περιαινομένης πράξεως μόρφωσις καὶ διδασκαλία εἶνε ἡ οὐσία τοῦ ἔθνικοῦ θεάτρου, τῆς δὲ διδασκαλίας ταύτης μέσον ἢ ὄργανον ἢ ἀπὸ τοῦ θεάματος τέρψις.

Τὸ θέατρον, ἐν ᾧ τελεῖται κατὰ μίμησιν πράξεις, μεταφέρει διὰ τῆς φαντασιώσεως, ἥτοι τῆς θεατρικῆς ἀπάτης, τὸν θεατὴν ἐντὸς τῆς οὕτω κατὰ συνθήκην τελουμένης πράξεως, συμπάσχοντα καὶ συναγωνιζόμενον μετὰ τῶν ἐν τῇ σκηνῇ, ὧν τὰς περιπετειάς, τὰ συναισθήματα, τὰς ιδέας, τὰ πάθη παρακολουθεῖ μετὰ διαφέροντος οὕτως, ὥστε πολλάκις νὰ ἐκρήγνυται ἀκουσίως εἰς λυγμοὺς ἢ γέλωτας, ἀναλόγως τῆς ἐξελισσομένης σκηνῆς, ἢ νὰ διατίθεται οὕτως ἐναγωνίως, ὥστε ἐν κρισίμοις στιγμαῖς τῆς δράσεως, νὰ κραυγάζῃ, προτρέπων ἢ ἀποτρέπων τὸν ἐν τῇ σκηνῇ ἦρωα τοῦ δράματος, ἢ νὰ πάσχη ὅ,τι θὰ ἔπασχεν ὁ πρὸ ἀληθοῦς πράξεως εὐρισκόμενος.

Τοιαύτης δὲ οὔσης ψυχολογικῶς τῆς δυνάμεως τοῦ θεάτρου ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν θεατῶν, ἔπεται ἀναγκαίως ὅτι σκοπὸς τοῦ ἔθνικοῦ θεάτρου δὲν δύναται νὰ ᾖ ἄλλος ἢ ἡ διὰ τῆς ἐν τούτῳ μιμήσεως πράξεως ἐμποίησις ἠθικῶν συναισθημάτων, ἥτοι ἔμμεσος διὰ τῆς πράξεως διδασκαλία, ἣτις εἶνε ζωηροτέρα καὶ ἀποτελεσματικωτέρα πάσης ἀμέσου διὰ τοῦ λόγου δογματικῆς διδασκαλίας.

Βεβαίως ἡ σκηνὴ δὲν εἶνε ἄμβων ἱεροκήρυκος. μήτε λογεῖον ἠθικῆς, μήτε βῆμα φιλοσοφικῆς ἢ κοινωνιολογικῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ μίμησις πράξεως, δι' ἧς διήκει ἢ πρέπει νὰ διήκῃ κεντρικὴ τις ιδέα, ἠθικὴ ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῆς, ἐκφαινομένη κυρίως ἐν τῇ λύσει τοῦ δράματος, ὡς τις ἀνακεφαλαίωσις ἢ συμπέρασμα τῆς ὅλης πράξεως. Τὰ διὰ μέσου λεγόμενα καὶ δρώμενα, ἢ σκηνικὴ ἀλληλουχία καὶ οἰκονομία, τὸ θέαμα, ἢ ὑπόκρισις, τείνοντα εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς φαντασιώσεως καὶ τῆς διὰ τῆς τέρψεως προσηλώσεως τῶν θεατῶν δὲν εἶνε ἢ διάκοσμος τῆς κεντρικῆς ιδέας ἢ τοῦ ἠθικοῦ τέλους, οὗ στοχάζεται ἢ πρέπει νὰ στοχάζεται πᾶν ἄξιον τοῦ ὀνόματος δραματικὸν ἔργον.

Οὕτω ἔγομεν τὸν ὄρισμὸν τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου :

«Ἐθνικὸν Θεάτρον εἶνε τὸ διδάσκον ἔργα ἠθικοῦ στοχαζόμενα σκοποῦ, γεγραμμένα ἐν γλώσση εὐγενεῖ, ὀμαλῇ καὶ ἐκλεκτῇ, ἔχοντα καλλιτεχνικὴν μορφὴν, μῦθον, ἠθοποιῖαν καὶ γνωμολογίαν, ἀπηλλαγμένα ξενισμῶν ἢ χυδαῖσμων, μὴ φθείροντα τὰ ἦθη καὶ μὴ καταλύοντα τοὺς δεσμοὺς καὶ τὰ ἰδανικὰ τοῦ ἔθνους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Τίνα ἔργα πρέπει νὰ ποικλείωνται τοῦ ἔθνικοῦ Θεάτρου — Τὸ καλὸν ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸν ἀγαθόν. — Ἡ τέχνη τοῦ καλοῦ — Θεατρικὴ ἀναρχία, ἠθικὴ κατὰπτωσις. — Πρόνοια ὑπὲρ ἔθνικοῦ Θεάτρου.

Πᾶν θεατρικὸν ἔργον, μὴ ἐδραζόμενον ἐπὶ ἠθικῆς βάσεως, ἢ μὴ γεγραμμένον ἐν γλώσση μηδὲν τὸ χυδαῖον ἢ ἀπειροκαλον ἐχούση, ἢ φθείρον τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν ἢ καλαισθησίαν τοῦ κοινοῦ, ἢ καταλύον τὰ ἰδανικὰ τοῦ ἔθνους πρέπει νὰ ποικλείται ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ θεάτρου, παραπεμπόμενον εἰς τὰ κοινὰ θέατρα, ἐλεύθερα ἀπομένοντα εἰς τὴν φιλοξενεῖαν πάσης θεατρικῆς παραγωγῆς ἀρεστῆς ἢ ἀνεκτῆς παρὰ ταύτη ἢ ἐκείνη τῇ μερίδι τῆς κοινωνίας.

Πρέπει δὲ νὰ ποικλείωνται τοιαῦτα ἔργα ἀπὸ τῆς κυρίως ἐθνικῆς σκηνῆς, διότι τὰ μὲν στερούμενα ἠθικῆς βάσεως θεατρικὰ ἔργα διαφθείρουσι τὰ ἦθη, ταπεινοῦσι τὰς κοινωνίας καὶ ἐκφυλίζουσι τὰ αἰσθήματα, τὰ δὲ χυδαιολογοῦντα τεκμηριοῦσιν ἐπισημον ἐκφυλισμὸν, τῆς χυδαιολογίας σημαινούσης ἠθικὴν κατὰπτωσιν, ἀπειροκαλίαν, αἰσθητικὸν παραλήρημα, δι' οὗ ὁ γλωσσικὸς βόρβορος μεταγγίζεται εἰς τὴν ψυχὴν.

Ἐπιβλαβέστερα δὲ πάντως εἶνε τὰ ἔργα τὰ καταλύοντα τοῦ ἔθνους τὰ ἰδανικὰ, διότι αἰρομένης τῆς ἠθικῆς βάσεως, ἐφ' ἧς ἐδραία ἴσταιται ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, θέλει κατερειπωθῆ σὺν τῷ χρόνῳ ὀλόκληρον τὸ ἔθνικὸν οἰκοδόμημα, ὅπερ διὰ τῶν ὄντως ἔθνοποιῶν ἰδανικῶν αὐτοῦ δισώθη κατὰ τοὺς ἀγελάστους αἰῶνας τῆς δουλείας. Οὐχ ἦττον δ' ἐπιβλαβῆ εἶνε καὶ τὰ φθείροντα τὴν καλαισθησίαν· διότι ἔθνος στερούμενον τῆς αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ ἢ ἔχον διάστροφον ταύτης ἔννοιαν, δὲν δύναται ἐπὶ πολὺ νὰ τάσσηται μεταξὺ τῶν ζώντων ἔθνων.

Διότι οὐσία πάσης εἰκαστικῆς ἢ μιμητικῆς τέχνης καὶ δὴ καὶ τῆς ποιήσεως εἶνε τὸ καλόν. Ἐπειδὴ πᾶν μὲν εἶδος ποιήσεως, μάλιστα δὲ ἡ δραματικὴ, ἀπευθύνεται πρὸς τὴν ψυχὴν διὰ τῶν παρ' αὐτῇ ἐμποιουμένων σωμασθημάτων, προϋποτίθεται ὅτι τὸ καλόν, καίτοι ἀνεξάρτητον τοῦ ἀγαθοῦ, δὲν πρέπει νὰ ναιρῆ τὸ ἀγαθόν, διότι μετ' αὐτοῦ ἦθελε συναναιρεῖσθαι καὶ ὁ ἠθικὸς σκοπός, οἷον πρέπει νὰ στοχάζεται πᾶν δραματικὸν ἔργον.

Τὸ ἀδόκιμον τῆς θεωρίας ὅτι τὸ θέατρον ἓνα καὶ μόνον ἀποκλειστικὸν ἔχει σκοπόν, τὴν τέρψιν, ἢ τῆς ἐναντίας ταύτης ὅτι τὸ θέατρον δέον νὰ καταστῆ ἄμβων ἢ λογεῖον θρησκευτικῆς ἢ φιλοσοφικῆς ἢ κοινωνιοπολιτικῆς διδασκαλίας, εἶνε πρόδηλον. Ἀμφότεραι ἀναιροῦσι τὴν ἀρχήν, ἐφ' ἧς ὀφείλει νὰ ἐδράζεται τὸ ἐθνικὸν θέατρον, ὅπερ μήτε εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν δέον νὰ κατέλθῃ, μήτε νὰ καταστῆ ὄργανον οἰωνδήποτε ἄλλων σκοπῶν, ξένων πρὸς τὴν ἐντολήν αὐτοῦ.

Τὸ ἀληθὲς θέατρον εἶνε μίμησις πράξεως στοχαζομένης ἠθικοῦ τινος σκοποῦ, ἥτοι τέχνη τοῦ καλοῦ ἐν σχέσει καὶ λόγῳ πρὸς τὸ ἀγαθόν.

Ἐπειδὴ ἡ τέχνη τοῦ καλοῦ προϋποτίθεται ὑγιᾶ μὲν ἔμπνευσιν, εὐσυνείδητον δ' ἐργασίαν καὶ ὀρθὴν τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν, οὐχὶ δὲ νοσηρὰν περὶ τῶν τοῦ βίου θεωρίαν.

Ὅτι δ' ἐν τῇ θεατρικῇ ἀναρχίᾳ εἰς ἣν ἡ βιομηχανικὴ θεατροκοπία τείνει νὰ καταρτίσῃ τὴν ἑλληνικὴν σκηνήν, σπανίως ἀνευρίσκει καὶ ὁ μάλιστα ἐπιεικῶς κρίνων στοιχεῖα ὑγιоῦς ἐμπνεύσεως καὶ εὐσυνειδήτου ἐργασίας καὶ σοβαρᾶς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας εἴτ' ἐν τῷ δράματι καὶ τῇ τραγωδίᾳ, εἴτ' ἐν τῇ κωμωδίᾳ, περιπετεῖ πᾶς λόγος, τοῦ πράγματος ὄντος ἀνταποδείκτου. Ἀλλὰ τούτου κοινῶς ὁμολογουμένου ἔπεται κατὰ φυσικὴν ἀλληλουχίαν ὅτι, καθ' ὅσον τοῦλάχιστον ἐξήρηται ἐκ τοῦ θεάτρου, παραλλήλως κινδυνεύουσι νὰ συμπαρασυρθῶσιν εἰς πτώσιν καὶ τὸ φρόνημα καὶ τὸ αἴσθημα καὶ ἡ φιλοκαλία καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ ἀμφισβητηθῆ, τούτου δὲ μὴ ἀμφισβητουμένου ἔν τῶν δύο προϋποτίθεται ἢ ὅτι μὴ κατανοηθέντος τοῦ ἐντεῦθεν κινδύνου ἢ μὴ κρινομένου ἀξίου προσοχῆς, θεωρεῖται πρόωρος ἢ ἄωρος ἢ καὶ περιττὴ ἢ κατὰ τούτου ἄμυνα, ὅπερ ἀπίθανον, ἢ ὅτι, ὅπερ πιθανώτερον, ἢ πολιτεία μὴ ἀγνοῦσα καὶ μὴ περιορῶσα τὸν ἐντεῦθεν κίνδυνον σκοπεῖ νὰ προέλθῃ εἰς τὰ προσήκοντα πρὸς ἴδρυσιν καὶ λειτουργεῖαν ἔθνικοῦ Θεάτρου.

Ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι αἱ ἐνδείξεις αὗται δὲν ἤθελον κριθῆ ὄλος ἀσυντελεῖς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω κεφαλαιωδῶς τὰ κατ' ἐμὲ πρακτέα διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν Ἐθνικοῦ Θεάτρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ἴδρυσις Ἐθνικοῦ Θεάτρου. — Κανονισμός

1ον. Πρέπει ὡς τάχιστα νὰ ἰδρυθῆ Ἐθνικὸν Θεάτρον ἀναγνωρίζομενον ὡς νομικὸν πρόσωπον.

2ον. Πόροι α.) αἱ πρόσοδοι ἐκ διδασκαλιῶν δραματικῶν ἔργων, β.) αἱ ἐκ χρηγίας τοῦ κράτους, γ.) αἱ ἐκ δωρεῶν, εἰσφορῶν καὶ κληροδοτημάτων.

3ον. Τὸ Ἐθνικὸν Θεάτρον, μέχρις ἰδρύσεως ἰδίου κτιρίου δύναται νὰ ἐγκατασταθῆ καὶ λειτουργῆ ἐν τῷ Β. Θεάτρῳ.

4ον. Ἡ διοικήσις καὶ διεύθυνσις τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου δέον ν' ἀνατεθῆ εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἐξ ἑνὸς καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἢ τῆς Ἀρχαίας Τέχνης ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ δύο τῶν δοκιμωτέρων δραματικῶν συγγραφέων. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν ἀνατεθῆσεται καὶ ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν ἀποδεκτέων πρωτοτύπων ἢ μεταπεφρασμένων δραματικῶν ἔργων.

5ον. Ἐν τῷ Ἐθνικῷ Θεάτρῳ θέλουσι διδάσκεισθαι ἔργα πρωτότυπα, ἠθικοῦ μὲν στοχαζόμενα σκοποῦ, γεγραμμένα δ' ἐν γλώσσῃ εὐγενεῖ, ὁμαλῇ καὶ ἐκλεκτῇ, ἔχοντα καλλιτεχνικὴν μορφὴν, μῦθον, ἠθοποιίαν καὶ γνωμολογίαν, ἀπηλλαγμένα χυδαῖσμων ἢ ξενισμῶν, μὴ φθειρόντα τὰ ἦθη καὶ τὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἐθνους. Ἐν τούτῳ, θέλουσι διδάσκεισθαι κατ' ἐνιαυτὸν καὶ

δύο τοῦλάχιστον ἀρχαίων δραματικῶν τραγωδίαι, ἐν πρωτοτύπῳ μετὰ χοροῦ. Ὡσαύτως θέλουσι διδάσκεσθαι ἐν μεταφράσει καὶ ἔργα ἀρχαίων ἢ ξένων δοκίμων δραματουργῶν.

6ον. Ὁ θίασος τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου θέλει δίδει ὀκτὼ μέχρι δέκα διδασκαλιῶν, κατὰ προτίμησιν ἀρχαίων τραγωδιῶν, ἐν τῷ Σταδίῳ ἀνὰ τέσσαρας μέχρι πέντε κατὰ φθινόπωρον καὶ ἔαρ.

7ον. Οἱ ὑποκριταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου διαιροῦνται εἰς ὑποκριτὰς α') β') καὶ γ') τάξεως καὶ εἰς δοκίμους α') καὶ β') τάξεως καὶ εἰς μαθητευομένους α') καὶ β') τάξεως, ὑπηρετοῦντας ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ.

8ον. Ἡ διεύθυνσις τῆς διδασκαλίας, τῆς σκηνοθεσίας καὶ τῶν παραστάσεων ἀνατίθεται εἰς Σκηνοθέτην (Régisseur) ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς.

9ον. Ὁ θίασος τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου θέλει διδάσκει καὶ ἐν ἐπαρχιακαῖς πόλεσιν ἢ καὶ ἐν πόλεσι τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπὶ δύο μῆνας κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ ἐπὶ ἑτέροισι δύο κατὰ τὸ θέρος, ἂν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἦθελε κρίνη ἀναγκαῖον ἡ διοικήσασα ἐπιτροπή.

10ον. Ἐκαστος τῶν ὑποκριτῶν μετ' ἄδειαν τῆς ἐπιτροπῆς δύναται νὰ ἐργασθῆ καὶ εἰς ἴδιον θίασον ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ἐπὶ τεσσαράκοντα μὲν ἡμέρας τὸν χειμῶνα καὶ μέχρι δύο μηνῶν κατὰ τὸ θέρος λαμβάνων κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ.

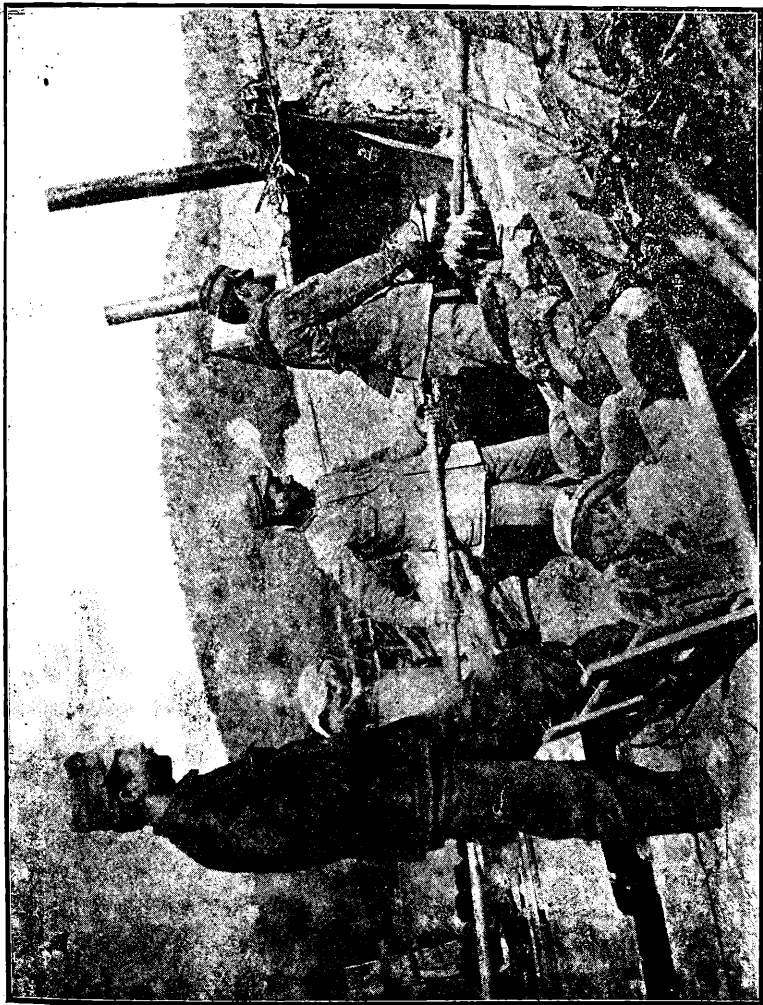
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.'

Συμπέρασμα

Δὰ τῆς λειτουργίας Ἐθνικοῦ Θεάτρου, τὸ μὲν θέλει πληρωθῆ σπουδαιοτάτη ἐθνικὴ, πνευματικὴ ἄμα καὶ ἠθικὴ, ἀνάγκη, τὸ δὲ θέλει ἀνοιχθῆ εὐρὺ στάδιον δραματικῆς δημιουργίας παρ' ἡμῖν, καὶ ἐπὶ πάσι θέλει ἐξυψωθῆ ἡ ὑπὸ τὸ ἄχθος τῆς θεατροκοπίας γονατίσασα καὶ ὑπὸ τοῦ βορβόρου τοῦ χυδαῖσμοῦ ῥυπανθεῖσα καὶ ὑπὸ τῆς ἀπειροκαλίας τῆς θεατρικῆς βιομηχανίας κλυδωνιζομένη ἐθνικὴ σκηνή.

Ἐγγραφον ἐν Λαμίᾳ τῇ 15 Αὐγούστου 1912.

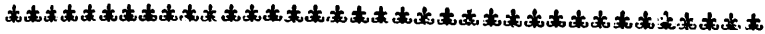
ΙΩΑΝ. Ν. ΚΑΛΟΣΤΥΠΗΣ.

Ἐκ τῶν πόλεμον.

Ο κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΣΟΥΡΑΚΟΣ
Διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας — Πρώην Βουλευτῆς Λακωνίας.

“Ἡ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ,,

ΕΙΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΜΥΘΟΣ

Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησεν εἰς ἕξ ἡμέρας διὰ μόνου τοῦ λόγου τὸν Οὐρανόν, τὴν Γῆν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ζῶα τε καὶ φυτὰ διατάξας ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀποστολὴν ἰδιαιτέρως ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ταῦτα ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀρῆκεν ἐλεύθερα περισπῶν τὴν προσοχὴν του περὶ τὴν διορθύμωσιν τῶν λοιπῶν ἐν τῷ στερεώματι ἀπείρων σωμάτων! Ἄφ' οὗ καὶ ταῦτα διεργύθησεν καὶ ὥρισεν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἰδίαν καὶ ὠρισμένην κίνησιν, ἠτοιμάσθη τὰ αὐτὰ ζῶα καὶ φυτὰ καὶ ἐκεῖ νὰ τοποθετήσῃ.

Πρὶν ὅμως πραγματοποιήσῃ τοῦτο, ἐσκέφθη νὰ παρατηρήσῃ, τί ἀπέγειναν τὰ ζῶντα καὶ μὴ, δημιουργήματα αὐτοῦ ἐν τῇ Γῇ, καὶ ἂν τινες εἶχον ἀτελείας, νὰ τὰς διορθώσῃ, πρὶν τοποθετήσῃ τοιαῦτα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀπείρους τοῦ στερεώματος κόσμους. Ἀλλὰ μόλις ἔστρεψε τὸ πρόσωπόν του ἐπ' αὐτά, μετὰ φρίκης τὸ ἀπέστρεψε· διότι τοὺς μὲν ποταμοὺς εὗρεν ἕκτος τῆς ὠρισμένης κοίτης των, προσπαθοῦντας δὲ νὰ καταστρέψωσι διὰ τοῦ ὀρητικοῦ των ρεύματος τὰς πεδιάδας, τὰς κοιλάδας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς.—Τὴν χιόνα μὴ περιοριζομένην εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς βουνοὺς πίπτουσαν, καὶ εἰς τὰς πεδιάδας κατερχομένην, ἵνα πάντα τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ καλύπτουσα φονεύσῃ.—Τὴν θάλασσαν ὀγκουμένην καὶ ἀφρίζουσαν ἐκ θυμοῦ, ἐπιχειροῦσαν δὲ διὰ τῆς ὀρμῆς της νὰ καλύψῃ καὶ καταστρέψῃ τὸ σύμπαν — Τὸν ἄνεμον διαβολικῶς συρίζοντα, διὰ τῆς ἰσχυρᾶς δὲ καὶ ὀρητικῆς πνοῆς του προσπαθοῦντα νὰ ἐκριζώσῃ τὰ δένδρα, νὰ συντριψῇ τὰ πάντα, συμμαχοῦντα δὲ πρὸς τοῦτο καὶ μετὰ τῆς θαλάσσης — Τὰ ζῶα

εὔρε σπαράσσοντα ἄλληλα, τοὺς ἰχθῦς ἀλληλοτροωγομένους, ἀλληλοδιωκομένους, ἀλληλοκαταστρεφομένους, καὶ πάντα ἐνὶ λόγῳ τὰ δημιουργήματα τῆς ἀπείρου αὐτοῦ σοφίας εἰς τὴν αὐτὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν !

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔμεινεν ἑκστατικὸς πρὸ τοῦ οἰκτροῦ αὐτοῦ θεάματος τῆς καταχρήσεως τῆς ἀκράτου ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτῶν βημάτων ἐδωρήσατο εἰς τὰ δημιουργήματά του ! Ἐπεφάσισεν ἐπὶ τέλους ...! Ἐπὶ ἡ ἀπόφασίς του ἦτο τρομερὰ ! Νὰ καταστρέψῃ δι' ἐνὸς λόγου τὸ πᾶν ! Ἐπὶ ἄλλαι εὐτυχῶς ἢ δυστυχῶς, ἀδιάφορον, ἐπεκράτησαν σκέψεις, καὶ ἀπεφάσισε νὰ πλάσῃ διὰ τῆς ἰδίας του χειρὸς ζῶον ἕτερον, τὸ ὁποῖον νὰ δεσπόζῃ ὅλων αὐτῶν, νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τοῦ παντός, καὶ πάντα εἰς αὐτό, ὡς ἔργον τῶν χειρῶν του, νὰ ὑποτάσσωνται !

Ἐπλάσσε λοιπὸν οὕτω τὸν πρῶτον «ἄρρενα» ἄνθρωπον ! Τοῦτον ἐτοποθέτησεν ἐντὸς κήπου ἀπεράντου καὶ τερπνοτάτου, ἐν αὐτῷ δὲ ἐτοποθέτησεν ὡσαύτως καὶ πάντα τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά. Ὡσαύτως ἐδωρήσατο εἰς αὐτὸν καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ὅπως νοῆ τὴν ἐπὶ πάντων κυριαρχίαν του, καὶ τὴν ἐκ ταύτης τέρψιν ἀπολαμβάνῃ. Πρὸς πλειότεραν δὲ καὶ μείζονα τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης του ἀπόδειξιν τῷ ἔδωκε καὶ τὴν ἰδίαν μορφὴν, παρήγγειλε δὲ εἰς αὐτὸν νὰ τρέφῃται τρώγων πάντων τῶν φυτῶν τοὺς καρπούς, ζῶον ὅμως ἀπολύτως οὐδέν. Ὡρκίσθη ὁ ἄνθρωπος ὄρκον μέγαν, καὶ ὁ Θεὸς ἀπῆλθεν ἀφήσας ἄγγελον, οὐχὶ ἵνα ἐμποδίξῃ αὐτὸν ἀπὸ τίνος, ἀλλὰ μόνον ἵνα εἰδοποιῇ καθ' ὥρισμένον χρόνον αὐτὸν περὶ τῆς πορείας του, μετέβη δέ, ὅπως καὶ εἰς ἄλλους κόσμους ζῶα τοποθετήσῃ.

Ἡμέραν τινά, ἐν ᾗ ὁ φύλαξ τοῦ ἄγγελος μετέβη, ὅπως εἰδοποιήσῃ τὸν Θεὸν περὶ τῆς ἀμέμπτου ἀληθῶς πορείας του ἕως τότε, παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ὁ «διάβολος» μὲ μορφὴν ἀγγέλου, καὶ ὡσεὶ δῆθεν διαπορῶν, διατί ὁ Θεὸς διέταξεν αὐτὸν μόνον τοὺς καρπούς τῶν φυτῶν νὰ τρώγῃ, καὶ οὐχὶ καὶ ζῶα, ἐξώθησεν αὐτὸν νὰ φάγῃ ὄραϊον πτηνόν, τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς

τὰς χεῖράς του καὶ τερπόμενος ἔπαιζεν ! Ὁ ἄνθρωπος νομίσας ὅτι ἦτο ὁ φύλαξ του, καὶ ὅτι ἐπίτηδες ὑπ' ἐκείνου παρεκινεῖτο, ἵνα ὁ Θεὸς ἴδῃ, ἂν θὰ παρεβaine τὴν διαταγὴν του, ἠρηθή ! Ἐἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ « διαβόλου » ἀντέταξε τὸν πρὸς τὸν Θεὸν ὄρκον του ! Εἰς μάτην ὁ Σατανᾶς προέβουε τὰς ἀντιρρήσεις του, ὅτι τοῦτο ἐσήμαινε στέρησιν τῆς ἐλευθερίας του καὶ εἶτι ὅμοιον !! Ὁ ἄνθρωπος ἔμεινεν ἀμετάπειστος χωρήσας μέχρι σαρκασμοῦ εἰς τὰς ὑφ' ἃς αὐτὸς ἐδημιουργήθη καὶ διῆγε συνθήκας, περὶ ἐλευθερίας θεωρίας τοῦ Σατανᾶ ! Ἄλλ' ἢ τοιαύτη τοῦ ἀνθρώπου στάσις ἔτι μᾶλλον ἐξώργισε τὸν Διάβολον ! Ἔγεινεν ἕξω φρενῶν ! Ἐπέμεινε πάση θυσίᾳ νὰ πείσῃ αὐτόν, ὅπως μὴ φανῆ ἠττημένος αὐτὸς πνεῦμα ὦν παρὰ τοῦ καὶ ἕξ ὕλης ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον ! !

Ἀπεχώρησε λοιπὸν πρὸς στιγμὴν, καὶ μεταμορφωθείς εἰς ... γυναικα ἐπανήλθεν ! ! Ἡ ἐκκληξις τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει αὐτῆς, καὶ ἡ χαρὰ ἐπὶ τῇ εὐρέσει συντρόφου, τόσον θελκτικοῦ, ὅσον καὶ προκλητικοῦ, ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἐναγκαλισθεὶς αὐτὴν τῇ ὑπεσχέθῃ πίστιν καὶ ὑπακοήν, ἐντελῶς λησμονήσας τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον εἰς τὸν δημιουργὸν του ὁ ἄθλιος ἔδωκεν ! !..

Ὁ Θεὸς λοιπὸν, ἀφ' οὗ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐν τῷ μεταξὺ κόσμους ἐτοποθέτησεν, ὡς καὶ ἐν τῇ Γῆ, ζῶα καὶ φυτά, ἐστράφη πρὸς τὴν Γῆν, ἵνα ἴδῃ, τὶ ἔπραττε, καὶ πῶς διῆγεν ὁ ἄνθρωπος ! !..

Ἄλλ' ὦ ! τῆς ἐκπλήξεώς του ! Ἄνθ' ἐνὸς εὗρε... δύο ! Ἐννοήσας τότε τὶ συνέβη, αὐτοφώρου δὲ πλέον ὕντος τοῦ ἐγκλήματος ἀμφοτέρων, κατεδίκασε τὸν Διάβολον, οὐ μόνον θνητὸς νὰ γείνη, οὐ μόνον ἐν τῇ οἰκτρᾷ ἐκείνῃ τῆς γυναικὸς μορφῇ νὰ μείνῃ μὲ τὰ ἐξογκώματα ἐπὶ τοῦ στήθους. μὲ τοὺς παχεῖς γλουτούς, καὶ τὰς λοιπὰς μεταμορφώσεις, ἃς ἐπενόησεν, ἵνα πείσῃ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ὁμοίους πρὸς αὐτὴν νὰ γεννᾷ πρὸς τιμωρίαν, καὶ ἄλλους ὁμοίους πρὸς τὸν ἄνδρα, ὅπως καὶ ἐκαῖνοι διὰ τὸν πρῶτον ἀμαρτήσαντα παιδεύωνται !

Μετὰ τοῦτο ῥίψας κατὰ τῆς κεφαλῆς των φοβερὰν κατάραν

εἰς μὲν τὸν ἄνδρα εἶπε. «Τὰ πάντα νὰ φοβίζη διότι εἶνε ἔργον τῶν χειρῶν του, τὴν γυναῖκα δὲ μόνην νὰ φοβῆται, διότι τὴν ἐντολὴν του ὑπ' ἐκείνης πεισθεὶς παρέβη!» Εἰς δὲ τὸν εἰς γυναῖκα μετημφρισμένον Διάβολον εἶπε. «Τὰ πάντα νὰ φοβῆται, καὶ τὸν ποντικὸν καὶ τὴν κατσαρίδα ἀκόμη, πλὴν τοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἐξαπατήσασα ἐνίκησεν!» Ἐπειτα ἀπέπτυ εἰς τοὺς Οὐρανούς ἐγκαταλιπὼν πλέον ὀριστικῶς τὴν ἰδέαν νὰ δημιουργήσῃ ἀνθρώπους καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τοῦ Σύμπαντός κόσμους!

Ἔστε ; Ὡστε ὁ Σατανᾶς οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ...! γυνή! Διάβολος δὲ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ τὴν... γυναῖκα, ἥτις οὐδένα ἄλλον ἔχει ἐν τῷ κόσμῳ λόγον, εἰμὴ τὴν τιμωρίαν τοῦ ἀνδρός, ὁ δὲ ἀνὴρ οὐδένα ἄλλον ἔχει ἐχθρὸν ὀπωσδήποτε, οὐδένα ἄλλον ἔχει νὰ φοβῆται ὀπωσδήποτε, εἰμὴ τὴν... γυναῖκα!

Ἐκ τοιαύτης δὲ τινος, ὡς φαίνεται, αἰτίας, πλὴν τῶν ἄλλων πολλῶν, καὶ ὁ τραγικὸς Εὐριπίδης ἐν τῇ Μηδείᾳ ἔγραψε τὸ—

«Χρῆν ἄλλοθὲν πόθεν βροτοὺς παῖδας τεκνοῦ-
«σθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος· χ' οὕτως ἂν οὐκ
«ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.»

Ἔσαύτως δὲ καὶ ὁ Ὅμηρος ἐν τῷ Ὀδυσσεΐᾳ τό—

«Οὐδὲν αἰνότερον οὐδὲ κύντερον γυναικός.»

Ἐκ τοιούτου δὲ τινος ἀσφαλῶς, ὡς φαίνεται, ἔχουσι τὴν πηγὴν των καὶ τὰ σοφὰ λαϊκά—

«Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπ' τὴν γυναῖκα!»

«Ἡ γυναῖκα εἶνε Διάβολος!»

«Ζητήσατε τὴν γυναῖκα!»

«Νόθο πῆρες ;

Τοῦρκο ἔχεις !

«Γυναῖκα πῆρες ;

Διάβολο ἔχεις !

᾽Οσαύτως δὲ καὶ τὸ κατωτέρω χαρακτηριστικὸν ἑξάστιχον τοῦτο—

«Αὐτή» τὸν ἄνδρα πάντοτε ὡς διάβολος παιδεύει,
 ᾽στοὺς λόγους τῆς ᾽στοὺς ὄρκους τῆς μωρὸς ὅστις πιστεύει !
 Νοῦν, ἐπάγγελμα, καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου παραλύει,
 βασιλεῖς καὶ Μεγιστᾶνας εἰς τὸν βόρβορον κυλῖει !
 Πᾶς τις θεράπων γίνεται οὔτιδανοῦ γυναιίου,
 χάριν δ' αὐτοῦ βλάξ ἐκ σοφοῦ, δειλὸς δ' ἀπὸ γενναίου !»

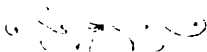
Ταῦτα δὲν λέγω ἐγώ, ἀλλ' ὑποστηρίζει ὁ ἀνωτέρω μῦθος,
 τὸν ὁποῖον ἔγραφον διὰ τὴν κυρίαν Παρρέν.

Ἐν Γυθείῳ τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1898

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1913

I. B. ΠΑΤΣΟΥΡΑΚΟΣ

Ой ёўгонвои муз.

Σ' ΕΚΕΙΝΗ

Ἐκείνη
Ἄπο τὴν Πλάσιν εἶμαι
ποῦχει δικό της νόμο,
μ' ἓνα σταυρὸ στὸν ὦμο
νὰ τρέχει στὴ ζωή.

Τὸ θεῖο ρυθμὸ τοῦ Κόσμου
γυρεύω νὰ γνωρίσω,
στοὺς στίχους μου νὰ κλείσω
μιὰν ἄσβυστη πνοή.

Τῶν ἀστεριῶν τὴ λάμψη
τὸ κρῖνο τὸ Παρθένο
τὸ κῦμα τὰφρισμένο
μὲ πάθος ἀγαπῶ.

Καὶ μὲ κρυφὴ λαχτάρα
σπρωγμένος ἀφ' τὴ Μοῖρα
τῶν Οὐρανῶν τὴ Θύρα
μερδόνυχτα κτυπῶ.

Σὰν νύφη νάγκαλιάσω
γυρεύω τὴν Ἰδέα
καὶ μία λευκὴ σημαία
ν' ἀπλώσω ἐδῶ στὴ Γῆ.

Γι' αὐτὸ σεμνὴ γαλήνη
ζητῶ νὰ μὲ κυκλώνη.
Γλυκύτερα τὰηδόνι
τῆς νύχτες κελαῖδεῖ.

Πρὸς τὸ μεγάλο βράδυ
κυλάω καὶ διαβαίνω
σὰν ἄστρο φλογισμένο
ποῦ χύνεται ψηλά.

Στῆς γῆς τοὺς στρατοκόπους.
—τόσο γυρεύω τόσο—
ὀλίγο φῶς νὰ δώσω
ποῦ νὰ τοὺς ὀδηγᾷ

Ἐσὺ στὴν κάμαρά σου
ὦ κόρη ἀγνή, κλεισμένη
μεῖνε στὴ πάλη ξένη
ὅπου γροικῶ στὸ Νοῦ.

Στῆς Γῆς τὰ περιβόλια
ρόδα νὰ κόψης δράμε
καὶ τὴν ψυχὴ σου κάμε
σὰν κρῖνο τ' Οὐρανοῦ.

Μὲ τὰ γλυκά σου μάτια
χαιρέτιζε τὰστέρια
κ' ἔχε σὰν περιστέρια
λευκοὺς τοὺς λογισμοὺς.

Τὴν ἄβυσσο ποῦ κεῖμαι
ποτὲ δὲν θὰ σοῦ δείξω.
Δὲν θέλω νὰ σ' ἀνοίξω
τοῦ πόνου τοὺς κρουνοὺς.

Εὐτυχισμένη μεῖνε
καὶ σὰν τὸ λογισμό σου
ὑψώνεις στὸ θεό σου
—λιβάνι εὐωδιαστό—.

Νὰ δέεσαι καὶ γιὰ μένα
τὸ δύστυχο νὰ χύνη
Φῶς καὶ σεμνὴ γαλήνη
στὰ πάθη ποῦ γροικῶ.

Τὸ ἀνάκτορον τῆς Κοζάνης.

ΝΥΚΤΩΔΙΑ

Ὁ ἥλιος ἔσβυσε
στὴν δύσι πέρα
πεθαίνει ἡ ἡμέρα
γλυκά, γλυκά ...

Κι' ἡ νύκτα, ἀθόρυβα
δειλά προβαίνει
λὲς φοβισμένη
λὲς μυστικά.

Σιγᾶ λιπόθυμος
ὁ κάθε κρότος
μέσα στὸ σκότος
τὸ φαινὸ

Καθ' ἤχος στ' ἄπειρο
χάνεται σβύνει
ζώνει ἡ γαλήνη
γῆ κι' οὐρανὸ

Μὲς' στὸ μυστήριο
τῆς νύκτας τώρα,
μαγικὴ ὥρα
ποῦ ὁ νοῦς ποθεῖ .

Ἡ πλάσις ἔγυρε
δροσολουσιμένη
λὲς κουρασμένη
νὰ κοιμηθῆ.

Τουρκεζών στροβίλον ζατεστέμμετον.

Τμήμα τὸν κατεστραμμένον Σεργῶν.

ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

Ἀγαπητέ μοι κ. Κοσμῆ,

Δὲν πιστεύω νὰ νομίζης ὅτι εἶναι μία ἡ ὁδός, ἣτις μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς. Ἀσφαλῶς ἡ ὁδὸς αὕτη εἶναι ἡ ἀσφαλεστέρα καὶ σύμφωνος πρὸς τὸν προορισμὸν μας, τὸν ὑποῖον ὅμως ἐπειδὴ καὶ ὀλίγοι ἐπιτελοῦσι διὰ τοῦτο καὶ ὀλίγοι εἰσέρχονται δι' αὐτῆς ὡς στενῆς καὶ τεθλιμμένης κατὰ τὸν Κύριον. Πάντως δὲν εἶναι ἡ μόνη ὁδός, διότι τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ τὴν ἀντιλαμβάνεται καὶ ὁ κλέπτῃς ἀκόμη, ὅταν ἐλέγχεται διὰ τὴν κλοπὴν του. Ἡ τιμωρία του ἀναγκάζει καὶ αὐτόν, καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ἐννοήσωσι μίαν τῶν ἀπείρων ιδιοτήτων τοῦ Θεοῦ, τὴν δικαιοσύνην του. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς πάντα, ὅστις πράττει τὸ καλὸν ἢ τὸ κακόν, εἴτε ἀμείβεται εἴτε τιμωρεῖται, τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τὰς ἀπείρους ιδιότητάς του ἀντιλαμβάνεται. Διότι καὶ Θεὸς ὅπως γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν Κατήχησιν εἶναι πνεῦμα μὲ ἀπείρους ιδιότητας, τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ὡς πνευματικὸν ὄν εἰς τὰς διαφόρους περιστάσεις τοῦ βίου του ὡς ἐν κατόπτρῳ βλέπει καὶ ἀναλόγως τῆς πνευματικῆς του ἀναπτύξεως ἐπικοινωνεῖ.

Αἱ διάφοροι περιστάσεις, ὡς νομίζω, τὰ ἕκτακτα γεγονότα τοῦ βίου εἶναι δι' ἓνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν καὶ διάφοροι ἄδοί, αἵτινες μᾶς φέρουν πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, μᾶς κάμουν νὰ ἀποκαλυπτώμεθα πρὸ τῶν ἀνεξερευνητῶν βουλῶν του, νὰ τὸν πιστεύωμεν καὶ ἂν ὑπάρχη ἰσχυρὰ θέλησις ἀπὸ μέρους μας τότε καὶ διὰ τῶν καλῶν μας πράξεων δεικνύομεν τὴν μετ' αὐτοῦ ἐνώσιν μας καὶ ὁμοιότητά.

Τὸν μικρὸν αὐτὸν πρόλογον τὸν ἕκαμα, ἀγαπητέ μοι, μόνον διὰ νὰ σοῦ δικαιολογήσω τὴν ἐν ἐπικεφαλίδι γνώμην μου **διὰ**

τοῦ πολέμου εἰς τὸν Θεόν, τὴν ὁποίαν καὶ θὰ ἀναπτύξω ἐν ὀλίγοις χάριν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀγαπητῆς μου «Κυψέλης».

Τόσον εἰς ἕκαστος ὅσον καὶ δλόκληρον τὸ ἔθνος μας, τόσον καὶ οἱ λαβόντες μέρος ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ τῇ θαλάσῃ ὅσον καὶ οἱ παρακολουθήσαντες ἀπλῶς τὰς λεπτομερείας τῶν δύο τελευταίων πολέμων μας ἐπέισθημεν πάντες ἀκραδάντως ὅτι ἦτο θέλημα Θεοῦ νὰ μεγαλυνθῇ οὕτω τὸ ἔθνος τὸ ἑλληνικὸν καὶ νὰ δοξασθῇ τῆς δικαιοσύνης τὸ σύμβολον, ὁ Τίμιος Σταυρός. Τῶν ἀγῶνων μας τούτων καὶ κατὰ τῶν ἀπίστων Τούρκων, τῶν βεβηλούντων τὴν ἀληθινὴν τοῦ θείου δόξαν διὰ τῶν πλανῶν τοῦ Μωάμεθ, καὶ κατὰ τῶν μαιφόνων, ἀδίκων καὶ ἀπλήστων Βουλγάρων προηγεῖτο ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐκδίκησις τοῦ ὁρθοδόξου ἀγίου καὶ δικαίου Θεοῦ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων! Μάλιστα, ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων. Διότι ὅπως κατήντησαν τὸν Θεὸν καὶ τὸν Υἱὸν του τὰ ὄνεια συμφέροννα τῶν Δυνάμεων καὶ τὰ βάρβαρα ἔθνη, ὄντως εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἰδικὸν μας. Δὲν ἐξετάζω, ἀγαπητέ μου ἂν ὁ πόλεμος καθ' ἑαυτὸν ἀντίκειται εἰς τὰς τελειότητας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς θρησκείας τοῦ Υἱοῦ Του, καὶ ἐπομένως ἀπολύτως δὲν εἶναι θέλημά των.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ αἱ τελειότητες αὐται, ὡς ἄμυνα τῶν δικαίων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν καὶ ἀτόμων, καὶ ἔθνῶν, ὅταν καταπατῶνται ταῦτα ὑπὸ ἀπίστων καὶ ἀδίκων νομίζω ὅτι ἐπιτρέπεται ὁ πόλεμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἔχει καὶ τὴν ἀρωγὴν του. Γνωρίζεις, ὅπως ὅλοι μας ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ὅτι, ὅταν ἠγωνίζετο ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος καὶ εἶχε σκοπὸν τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Χριστιανισμοῦ κατὰ τῆς εἰδωλολατρείας διότι ἦτο ἀνάγκη ὁ Θεὸς ἐμφανῶς νὰ δείξῃ εἰς αὐτὸν τὸ θέλημά Του διὰ τοῦτο ἔδειξεν ἐν οὐρανῷ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ Του διὰ νὰ τὸν ἐνισχύσῃ καὶ μὲ τὰς λέξεις «ἐν τούτῳ νίκα». Μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἰδίου ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Συμβόλου τῆς Δικαιοσύνης του ἀνεξαίρετως πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅταν μάλιστα ἀντιμετρῶνται αἱ ἐμπόλεμοι δυνάμεις ἡμῶν πρὸς τὰς ἐχθρικὰς ἐν πλήρει πεποιθῆσει ἐκ τῶν γεγονότων

ὁμολογοῦσιν ὅτι καὶ μόνον θεία συνάρσει ἐνικήσαμεν. Οἱ θριάμβοι τοῦ στρατοῦ μας, αἱ μυθικαὶ μάχαι του, αἱ ἀστραπαιῖαι καὶ ἀκατάπαυστοι νίκαι του, αἱ ἀναρριχήσεις του εἰς αἰγίλιπα ὑψώματα, αἱ πτώσεις δυσπορθήτων πόλεων καὶ φρουρίων, θεωροῦνται καὶ εἶναι ἀληθῶς **ὑπεράνθρωπα** κατορθώματα, με ὁρμὴν καὶ λύσσαν ἐμπνεομένην μόνον καὶ ἐνισχυομένην ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ὁ δίκαιος Θεὸς εἶναι μαζί μας. Εἰς τὸν ναυτικὸν δὲ ἰδίᾳ ἀγῶνά μας εἰς τὸν ὁποῖον ἠτύχησα νὰ λάβω μέρος ὡς ἱερεὺς τοῦ στόλου οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐγένετο ἀντιληπτὸν τοῦτο. Διότι καὶ ἡ ἀντοχή, ἡ γενναιότης καὶ ἡ ψυχραιμία τῶν ἀτρομήτων ναυτικῶν μας ἐνισχύοντο καὶ ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι καὶ ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας. Ὁ θρίαμβος τῶν δύο κραιπιοτάτων ναυμαχιῶν μας καὶ μάλιστα κατὰ τὴν πρώτην ὑπὸ τὰ μαινόμενα φρούρια, τοῦ ἀθανάτου «Ἀβέρωφ», οἱ κίνδυνοι οἱ πάμπλειστοι, κίνδυνοι καὶ ἀπὸ ὀμίχλας καὶ ἀπὸ μανιώδεις τρικυμίας μάλιστα διὰ τὰ μικρὰ σκάφη τῶν ὁποίων ἡ ἠράκλειος ἀντοχὴ κατὰ τὰς ἀτελευτήτους ἐκείνας περιπολίας ἐξέπληττε καὶ αὐτοὺς τοὺς Τούρκους, οἱ κίνδυνοι ἐκ τῶν τορπιλλῶν ἐκείνων ἐπὶ τῶν ὁποίων πλειστάκις διηρχόμεθα πρὸς ταχεῖαν κατάληψιν τῶν μερῶν, μᾶς ἔκαναν ὅλους μὲ ἀνυπόκριτον πίστιν νὰ ὁμολογῶμεν τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ διὰ νὰ εἶναι ὁ Θεὸς μαζί μας διὰ τοῦτο καὶ καθ' ὅλαν τὸ διάστημα τῶν πολέμων δὲν ὑπέστημεν οὔτε μίαν ἤτταν ! οὐδὲ ἠσθάνθημεν λύπην τινά ! Θαύματα ἐγένοντο ἐν διαστήματι ἔτους, ἀπίστευτα πρὸ τοῦ πολέμου, γεγονότα ὅμως τώρα. Καὶ θαύματα γίνονται μόνον μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ἐν συνεργίᾳ βεβαίως καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Ἡσθάνομην ἰδιαιτέραν χαρὰν ὅταν ἤκουσα τοὺς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἀξιωματικοὺς καὶ αὐτοὺς τοὺς ναύτας τοῦ δοξασμένου Ναυτικοῦ μας εἰς τὸ ὁποῖον δυνατὸν νὰ ἦσαν καὶ μερικοὶ ψυχροὶ πρὸς τὰ θεῖα μὲ ἄδολον καρδίαν μετὰ κάθε νίκην καὶ σωτηρίαν μας νὰ ὁμολογοῦν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας, ὁ Θεὸς μᾶς ἀγαπᾷ.

Καὶ τὴν βοήθειαν ταύτην τοῦ Θεοῦ μὲ ἰδιαιτέραν κατάνυ-

ξιν τὴν ἐπεκαλέσθημεν πρὸ τοῦ νὰ ἀποπλεύσωμεν διὰ τοῦ τελεσθέντος ἀγιασμοῦ συγκεντρωθέντων πάντων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στόλου ἐπὶ τοῦ ἀτρομήτου « Ἀβέρωφ ». Ὁ ἀείμνηστος βασιλεὺς μας μετ' ὀλίγον μὲ πατρικοὺς λόγους μᾶς προέπεμψε « Μὲ τὴν εὐχὴν μου καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ λαμπρύνετε διὰ νέων κατορθωμάτων τὴν λαμπρὰν ἱστορία τοῦ Ναυτικοῦ τῆς πατρίδος μας. **Ὁ Θεὸς εἶνε μαζί σας.**

Ὁ νῦν δαφνοστεφὴς Βασιλεὺς μας, ὁ ἀτρόμητος Κωνσταντῖνος ὁ Β', γαλουχηθεὶς ἀληθῶς μὲ θρησκευτικὰνάματα ἀνυποκρίτου εὐσεβείας ἀπὸ τὴν ἁγίαν Βασίλισσαν Μητέρα Του, εἰς τὸ διάγγελμά του ὡς ἐμπνευσμένος Προφήτης καὶ Ὁρθόδοξος Βασιλεὺς ἐπανελάβε τὸ τοῦ Προφητάνακτος « ὁ Βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον καὶ ἐν τῷ **ἐλέει τοῦ ὑψίστου** οὐ μὴ σαλευθῆ ». Καὶ εἰς τὸ τέλος τηλεγραφεῖ πρὸς τὸν πρωθυπουργόν του « **ὁ Θεὸς** πλουσίως ἠδολόγησε τὰς προσπαθείας μας ». Ὁ τετιμημένος Ναυάρχος μας, εὐσεβὴς γόνος τῆς εὐσεβοῦς οἰκογενείας τῶν Κουντουριωτῶν ἀπὸ τὴν ἔνδοξον Ὑδραν, ὄμμα ἀκάθεκτος κατὰ τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ τοῦ Γένους πάντοτε μὲ πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, πάντοτε μὲ τὸν Σταυρὸν τοῦ Παναγίου Τάφου ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τηλεγραφῶν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν θριάμβων τοῦ Ναυτικοῦ **ὁ Θεός**, λέγει, μᾶς ἔδωκε τὴν νίκην. Αἱ κορυφαὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ μας μάρτυρες αὐτοὶ ἀψευδεῖς τῶν τελεσθέντων θαυμάτων ὡς ἐμπνευσμένοι καὶ ἀληθῶς εὐσεβεῖς τὴν μίαν ἀλήθειαν καὶ τὴν μίαν γνώμην τῶν στρατευμάτων των καὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους μὲ τοὺς λόγους των διεπίστωσαν « ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας ». Καὶ διὰ τοῦτο στρατὸς ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερος τοῦ τουρκικοῦ καὶ βουλγαρικοῦ, καταπεπονημένος εἰς ἄκρον, οὐδὲ στιγμήν χωρὶς τὸ ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας, ὁ ἴδιος στρατὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος, πάντοτε ἐνθουσιᾷ καὶ νικᾷ μὲ ἀκάθεκτον ὁρμήν. Ναυτικὸν καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σκαφῶν καὶ διαμετρήματος πυροβολικοῦ κατώτερον τοῦ ἐχθρικοῦ, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς θωρακισμένον καταδρομικὸν—τὸν τρισένδοξόν μας « Ἀβέρωφ »—ἐνέσπειρε τὸν τρόμον, ἐκυριάρχησε τοῦ Αἰγαίου καὶ

ἔδωκε τὴν ὀριστικὴν νίκην εἰς τοὺς ἀγῶνάς μας καὶ εἰς τοὺς Συμμάχους.

Ἐποιοὺς θέλει ἄς ἀρνηθῆ, ὅτι ὁ δίκαιος Θεὸς μας, ὁ ἀποκαλύψας διὰ τοῦ Υἱοῦ Του ὅτι Ἕλληνες θὰ δοξάσωσιν Αὐτόν, ὅτι εἰς τοὺς ἀγῶνάς μας δὲν κατῆλθε μέχρις ἡμῶν κοὶ δὲν μᾶς ἐνίσχυσε. Αὐτὸς κατῆλθεν· ἡμεῖς ἄς θελήσωμεν νὰ τὸν ἴδωμεν διὰ τῆς λογικῆς καὶ τῆς πίστεώς μας καὶ ἄς γίνωμεν ἄξιοι τῆς ἀγάπης Του.

Ἐκ τοῦ θεωρητικοῦ «Γ. Ἀβέρωφ».

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Γ. ΔΑΦΝΟΣ

Ἐρχιμανδρίτης.

Ἐὸ ἀσθενεὺς χαρακτῆρος ἄνθρωπος εἶνε δοῦλος τῶν ἐλαττωμάτων του καὶ θῦμα τῶν ἀρετῶν του,

(Πτὶ· Σέν).

Ἐἡ ματαιοδοξία δὲν ἐγκαταλείπει ποσῶς τὰς γυναῖκας καὶ κατὰ τὰς ἱερωτέρας ἀκόμη τῆς ἐξασκήσεως τῆς θρησκείας στιγμάς,

(Ἀββᾶς-Πρεβίν).

Ο ΚΥΡΙΟΣ Κ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ὦ θάλασσα ! ὦ μυστήριον καὶ δύναμις καὶ φῶς ! ὦ σὺ παντοτεινὴ ζωὴ καὶ γλαυκότης καὶ μέθη. Πρὸς ἔσένα, ὦ θάλασσα — ὦ ἀδελφὴ — πρὸς ἔσένα κυλοῦνε τώρα οἱ στοχασμοί μου.

Ὁ ξανθὸς ἥλιος τρελλὸς ξεφαντωτῆς θεωτικὸς ἀναπαύεται σήμερα μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην σου ποῦ φρίσσει καὶ ριγᾷ ἀπὸ τὴν ἠδονήν.

Λυχνῖτες καὶ σάπφειροι καὶ σμάραγδοι εἶναι ἡ στόλή σου· καὶ τὰ πόδια σου καὶ τὰ χέρια, λευκότερα καὶ ἀπὸ τὰ κρῖνα, λιγωμένα σπαράζουνε ἐπάνω εἰς τὰ χρυσοῦφαντα σενδόνια τῶν Γιαλῶν.

Μειδιᾶς καὶ ρόδων ἀγκαλίδες φυλλοροοῦνε στὰ βάθη σου.

Γλυκοστενάξεις· χρυσοφτερες Ἄλκυόνες περιχορεύουν κ' εὐωδιάζουν οἱ βράχοι σου.

Τραγουδεῖς καὶ μεθυσμένα τῶν γλάρων τὰ κοπάδια μὲ ὕμνους καὶ παιᾶνες σαλπίζουνε τὴ χαρὰ σου.

Τῆς ψυχῆς μου τὴν ὑπέρτατη λατρεία νὰ σοῦ εἰπῶ θέλω, ὦ θάλασσα. Κοντὰ σου κυλάει κάθε στοχασμὸς μου. Στους μυστηριώδεις μέσα βυθούς σου ξελογιασμένη πλανᾶται ἡ σκέψις μου. Παρόμοια καὶ τῶν ἀστεριῶν τὸ φῶς τρεμόφεγγο νωτογουρίζει ἐπάνω εἰς τὰ βελουδένια νερά σου.

Ὅσάν τὴν αἰωνιότητα σ' ἀγάπησεν ἡ ψυχὴ μου· ὦ σὺ γλυκύτερη ἀπὸ κάθε ἐλπίδα καὶ βαθυτέρα ἀπὸ κάθε πόνος.

Σὲ βλέπω γεμάτην ἀπὸ ἐξαισίαν ὠραιότητα καὶ φλογισμένος ὁ πόθος ξυπνάει μέσα μου. Νὰ σ' ἀγκαλιάσω θέλω καὶ τοῦ

κορμιού μου κάθε πόρος νὰ βαρυνεθύση πίνοντας ἀπὸ τὸν ἴλιγγο τῆς ὠμορφιάς σου ...

Θὲ ν' ἀλλαλάξη τότε γύρω μας τῶν δένδρων ὁ πυκνὸς λαὸς !

Θὰ τρικυμίσουνε τρελλὰ τῶν ἀνέμων ἡ πνοὲς καὶ τῶν βορηάδων τὰ δάκτυλα θὰ θρυμματίσουνε καὶ στοὺς πλέον ἀπόμακρους γιालοὺς ἐπάνω τῶν ποθοκερασμάτων μας τὰ κρυστάλλινα ποτήρια. Τῶν μαλλιῶν σου τὸ πλῆθος ἀνάριχτο θὰ κυματίση καὶ τοῦ κορμιού σου τὰ κρῖνα θὰ λευκανθίσουνε χωρὶς τὸν πέπλο· τὸ σμαράγδινο πέπλο τῆς στολῆς σου.

Κ' ἐμεῖς σκεπασμένοι μὲ τῶν μαύρων συννέφων τὸ παχνοῦφασμα τοὺς μυστικούς μας ὑμεναίους θὰ γιορτάσουμε.

Κανεῖς δὲν θέλει ἰδῆ κανεῖς δὲν θὰ ζηλέψη τὴ χαρὰ μας.

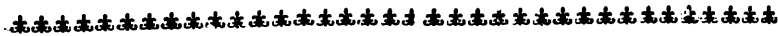
Καὶ μόνο ἀπὸ τὸ πλούσιο τραπέζι τοῦ ξεφαντωμοῦ μας θὰ χορτασθοῦνε τὴν ἄλλην ἡμέραν τῶν ἀγαπημένων σου πουλιῶν τὰ πλήθη.

Καὶ σὰν θ' ἀποκοιμηθῆς ἀποσταμένη, στῆς ἀμμουδιάς ἐπάνω τὰ μεταξένια σενδόνια, γλωμὸς ἀπὸ τὸ μῖσος τοῦ θὰ ξεπροβάλλη καὶ πάλιν ὁ ἥλιος καὶ θὰ κυττάζη τὸ νικητὴ του. Ἐμένα.

Σίφνος

Θ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΑΡΠΙΣΜΑΤΑ

Κάθε στιγμήν—ὁ δύστυχος ἐγὼ—χιλιακριβή μου,
παίρνω σκληρὴν ἀπόφασινὰ σ' ἀρνηθῶ πικρά·
γιατί, βαθεῖα λιχνίζοντας, εὐρίσκω στήν ψυχὴν μου
τοὺς πόνους περισσότερους καὶ λίγη τὴ χαρά.

Μὰ ὅταν ἰδῶ τὰ μάτια σου παρόλιπο γεμάτα
γλυκὰ νὰ μὲ κυττάζουνε—Θεέ μου πῶς βαστῶ ;—
Νὰ γονατίσω μοῦρχεται κι' ἀνάμεσο στὴ στράτα
σκλάβος πῶς σοῦμαι, ἀγάπη μου, πιστὸς νὰ σ' ὀρκισθῶ.

2

Στὴν ἐρημία ποῦ βρίσκομαι, ἡ σκέψιν μου σὲ πλάττει
ἀστερινὴν, ἀγέρηνην ἀσύγκριτη ὠμορφιά.
Πῶς ἀγαπνέεις, ὅτι ζῆς, θαρρῶ πῶς εἶναι ἀπάτη
καὶ λέω πῶς εἶσαι ψεύτικη τοῦ νοῦ μου ζωγραφιά.

Καὶ λαχταρῶντας καρτερῶ νὰ πάρῃ νὰ βραδειάσῃ
τὸ φῶς νὰ σβύσῃ τὸ λαμπρὸ ποῦ δείχνει τὴ ζωὴ·
ὁ ρεμβασμὸς λαμπρότερον ἀκόμη νὰ σὲ πλάσῃ
καὶ γύρω μου σὺν αὔλῃ νὰ σὲ γροικῶ πνοή.

3

Τὸ δεῖλι, ἐχθές, ὡς διάβαινες καὶ πέρανες μ' ἀσποῦδα
τὸ πέπλο σου τ'ἀνάλαφρο τ'ἀγέρι τ'ἄγε πάρειν
καὶ δίπλα σου τ'ἀνέμιζε μὲ τόση κρύφια χάριν
ὄση δὲν ἔχει κάτασπρη χιονάτη πεταλοῦδα.

Τὸ μονοπάτι ἀνέβηκες πρὸς τὸ βουνὸ τρεχάτη
ποῦ σπυρακιᾶς τὸ ζώνουνε καὶ φλόμοι πέρα ὡς πέρα.
Λίγο καὶ λίγο σ'ἔχανα· ἐθώρειε μου τὸ μάτι
κάποια φτερά ποῦ ἐσάλευαν μὲς τὸ γαλάζιο αἰθέρα.

4

Τρισκότειδο· μεσάνυχτα· βαθειά χασοφεγγιά·
 γύρω στην ἄκραχτη σιγή φύλλο δενδρουῦ δὲ σειέται.
 Μιά νυχτερίδα μοναχὰ μαυρόφτερη στριγγιά
 στάνάερο νυχτοῦφασμα μοναχικὴ πλανιέται.

==

Τοῦ τρόμου τὰναφτέριασμα στὰ σπλάγχνα μου γροικῶ·
 κ' ἐνῶ κοιμᾶσαι ξέγνοιαστη πασπατευτὰ βαδίζω,
 καὶ φθάνοντας στὸ σπῆτί σου, τὸ πόνο μου κοιμίζω
 τοῦ καντηλιοῦ σου βλέποντας τὸ φῶς τὸ μυστικό.

5.

᾽Ονειρο μεῖνε, τῆς ζωῆς, τὴν τρέμω τὴν ἀλήθεια.
 Μαραίνεται καὶ φθείρεται, καλή μου, καὶ ἡ ψυχὴ.
 Παρὰ νὰ νοιώσης κάποτε φθινόπωρο στὰ στήθια
 κἄλλιο νὰ μείνης πόθος μου καὶ μυστικὴ μου εὐχὴ.

==

᾽Όταν ὁ πόνος σου βαρὺς θὰ καίη τὰ σωθικά μου,
 τὰ μάτια μου σφαλίζοντας, ἀγάπη μου γλυκειά,
 θὲ νὰ σὲ φέρνω δίπλα μου θὰ σὲ γροικῶ κοντὰ μου
 καὶ θᾶναι σᾶν ν' ἀγάπησα, ὁ φτωχός, μιὰ ξωτιζιά.

Σίφνος

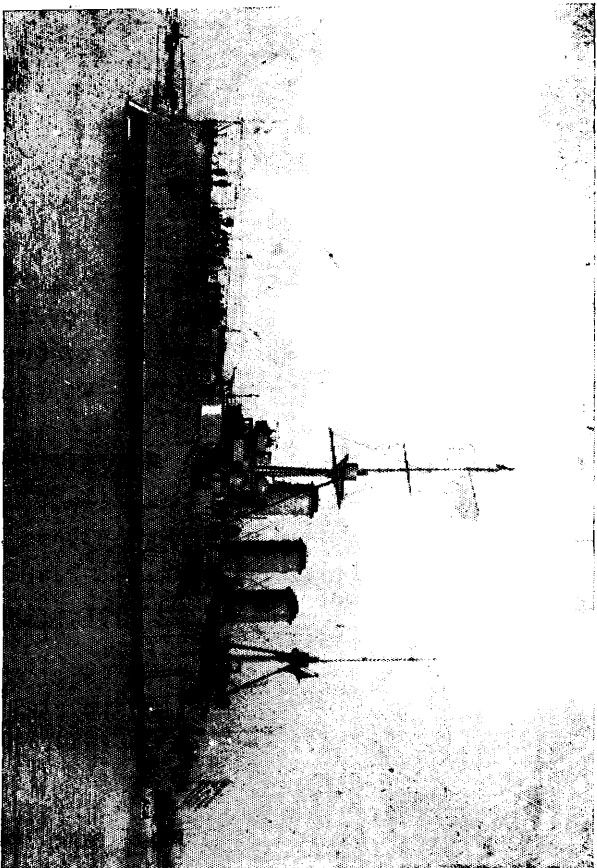
Θ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

᾽Ο ἀποθνήσκων ἄνθρωπος εἶνε ἀστὴρ δύων, ὅστις ὅμως
 ἀνατέλλει ἐκ νέου λαμπρότερος ἐν ἄλλῳ ἡμισφαιρίῳ.

(Γκαίτε).

«Αβέρωφ»,

ΖΩΗ—ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

Ὅπως τὰ φύλλα γέροννε χλωμὰ καὶ μαραμένα
Στοῦ φθινοπώρου τὴν πνοή, στὴν πρώτη ἀνεμοζάλη
Καὶ σιγαλὰ σωριάζονται στὸ χῶμα ἕνα-ἕνα
Μὲ μιὰ γαλήνη νεκρική στὴν ὕστερή τὴν πάλι.

==

Ἔτσι ἀπ' τὸ δένδρο τῆς ζωῆς σὲ κάθ' ἐμπρός μας βῆμα
Σὲ κάθε μιὰ αἱματόβρεκτη τοῦ βίου μας σελίδα
Φυλλορροεῖ κι' ἐν ὄνειρο καὶ μιὰ γλυκεῖα ἐλπίδα
Καὶ θάπτεται παντοτεινὰ μέσ' στῆς καρδιάς τὸ μνῆμα.

ΞΑΝΘΙΠΠΗ ΚΑΛΟΣΤΥΠΗ

ΣΤΟ ΜΗ ΜΕ ΛΗΣΜΟΝΕΙ

Τὰ τρυφερά σου πέταλα τὰ οὐρανοβαμμένα
Τὰ εἶδα χθὲς νὰ γέροννε στὸ χῶμα μαραμένα
Κι' εἶπα μὲ πόνο μυστικὸ ἔτσι ἄσπλαχνα μαραίνει
Κάθε χαρὰ μας ὁ σκληρὸς ὁ χρόνος ποῦ διαβαίνει.

ΞΑΝΘΙΠΠΗ ΚΑΛΟΣΤΥΠΗ

Εἰκόνες τοῦ πολέμου.

Ἐπάσχουν πολλοὶ πλούσιοι τῶν ὁποίων μόνον ἡ κηδεία ὠφελεῖ εἰς κάτι τι.

(Σοπενγκάουερ).

~~~~~

Ὁ γάμος εἶνε ὡς τὸ πολιορκούμενον φρούριον. Οἱ μὲν ἐκτὸς ἐδρισησόμενοι θέλουν νὰ εἰσέλθουν, οἱ δὲ ἐντὸς νὰ ἐξέλθουν.

(Γαλλικὴ παροιμία).

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

Ἡ ἀποστολή καὶ εἰς τὴν νῆσόν μας ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου παρελθόντος ἔτους αἰχμαλώτων Τούρκων, ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, μᾶς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀνατρέξωμεν εἰς παρελθούσας ἐποχὰς καὶ γνωρίσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς ἀγαπητῆς «Κυψέλης», ὅτι ἡ νῆσός μας, καὶ τοι δὲν ἔσχε τὴν τύχην νὰ ταχθῆ, ὡς τόσαι ἄλλαι χῶραι τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ ὄλους αἰῶνας ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, ἐγνώρισεν ὅμως αὐτοὺς καὶ ὡς καταστροφεῖς αὐτῆς πολλάκις, καὶ ὡς κατακτητὰς ἐπιβραχὺν εὐτυχῶς χρόνον.

Τὸν ἀποθανόντα, κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1448, Κάρολον Β' υἱὸν Λεονάρδου Β'. ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Τόκων, (* κίριάρχον δεσποτάτου Ἄρτης, δοῦκα Λευκάδος καὶ κόμητα παλατινὸν Κεφαλληνίας, Ἰθάκης καὶ Λευκάδος, διεδέχθη εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ υἱὸς τοῦ Λεονάρδου ὁ Γ'. ὑπόχρεως, δυνάμει συνθήκης μεταξὺ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ Σουλτάνου Ἄμουράτ Μωάμεθ, νὰ πληρώνη μὲν φόρον πρὸς τὸν Σουλτάνον 4000 δουκάτων, νὰ παρέχη δὲ δῶρον ἐτέρων 500 δουκάτων εἰς ἕκαστον νέον τοπάρχην Ἰωαννίνων-Ἄρτης. Ἄλλὰ τοῦ Λεονάρδου ἀρνηθέντος τὴν παροχὴν τῷ δώρου πρὸς τὸν νεαρὸν τοπάρχην Φεσίτ πασᾶν, τὸν ὁποῖον ἐξελάμβανε συγγενῆ, ὁ Σουλτάνος, κατόπιν καταγγελίας τοῦ αὐτοῦ τοπάρχου, ὅτι ὁ Λεονάρδος, διαρκοῦντος νοῦ Τουρκο-Βενετικοῦ πολέμου, πολλὰς παρεῖχεν ὑπηρεσίας εἰς τοὺς Βενετούς, θέλων νὰ συμπληρώσῃ τὰς κατακτήσεις του διὰ τῆς πολιτείας τοῦ δουκὸς τούτου, διέταξε τὸν ἐξοπλισμὸν 39 πλοίων ὑπὸ ναύαρχον τὸν Κεδοῦκ Ἀχμέτ πασᾶν

(*) Ὁ ἐκ Βενεβέντου ἱπποτικὸς οἶκος τῶν Τόκων ἤρξεν ἐν Ἑλλάδι νῆσοφ ἀπὸ τοῦ 1328 μέχρι τοῦ 1483.

τοῦ Αὐλῶνος. Ὁ Λεονάρδος ἐπὶ τῇ εἰδήσει τοῦ προσεχοῦς ἀπόπλου τοῦ Τουρκικοῦ στόλου οὐδεμίαν ἐλπίζων ὑποστήριξιν παρὰ τῶν νησιωτῶν, τοὺς ὁποίους, ὡς λέγεται, εἶχε δυσαρεστήσῃ ἄγνωστον διὰ τίνα λόγον, παραλαβὼν τοὺς οἰκείους καὶ τὰ κειμήλια αὐτοῦ, ἀπέδρασε, τῷ 1479, ἐκ Λευκάδος εἰς Κεφαλληνίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Νεάπολιν, ὃ δὲ τουρκικὸς στόλος ἐπιτεθεὶς κατὰ τῆς Κεφαλληνίας, τῆς ὁποίας τὸ φρούριον ἐπυρπόλησε καὶ τοὺς κατοίκους ἐξηνδραπόδισεν, ἔπλευσε κατὰ τῆς Ζακύνθου, διοικουμένης ὑπὸ τοῦ Βροαλίου, ὅστις εἶχεν ὑψώσει τὴν σημαίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου.

Ἄλλ' ὁ παρατυχὼν ναύαρχος τοῦ Βενετικοῦ στόλου Λορεδάνος, κατόπιν συμφωνίας, παραλαβὼν τοὺς ἐν Ζακύνθῳ ἀπὸ τινος διατρίβοντας 500 ἱππεῖς τῆς Βενετικῆς πολιτείας, προτιθεμένους νὰ μεταβῶσιν εἰς Κρήτην καὶ Κύπρον καὶ πολλοὺς τῶν νησιωτῶν ἐπωφεληθέντας τῆς εὐκαιρίας, κατέλιπε τὴν νῆσον ἔρμαιοι τῆς μανίας τῶν Τούρκων, οἵτινες ἀποβιβασθέντες καὶ δηώσαντες αὐτὴν διὰ πυρὸς καὶ ξίφους ἀπῆραν πρὸς κατὰκτησιν τῆς Ἰταλίας. Καὶ ἔμεινεν ἔκτοτε ἡ Ζάκυνθος εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων ἐπὶ διετίαν περίπου, ἀπὸ τοῦ 1479 μέχρι τοῦ 1481, ὅτε κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Λεονάρδου Ἀντωνίου, ἐπιδραμόντος μετὰ στίφους Καταλωνίων, ἐκτοπισθέντων καὶ τούτων, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ Μεθώνης, ὅτε τέλος τῷ 1484, κατόπιν συνθήκης τῆς Πύλης πρὸς τοὺς Βενετούς, παρεχωρήθη εἰς τοὺς τελευταίους ἐπὶ πληρωμῇ εἰς τὸν Σουλτάνον Βαγιαζήτ' ἐτησίου φόρου 500 χρυσῶν δουκάτων.

Βραχεῖα ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1532 ἡ παραμονὴ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου ἐν Ζακύνθῳ, κατεχομένη ὑπὸ τῶν Βενετῶν, ὁπόθεν ἀπῆρεν εἰς Πρέβεζαν, οὐδὲν τὸ κακὸν προξενήσας εἰς τὴν νῆσον. Ἄλλὰ τῷ 1537 ὁ ὑπὸ τὸν ἀρνησιπάτριν Βαρβαρόσαν Τουρκικὸς στόλος, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Κερκύρας, τῶν Παξῶν, τῆς Πάργας καὶ Κεφαλληνίας, προσήγγισεν εἰς Ζάκυνθον, ἀποβιβασθέντες δὲ οἱ ἐν αὐτῷ ἐπέδραμον εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ζωογρήσαντες 100 Ζακυνθίους, ἀφοῦ κατέστρεψαν

πολλὰς οἰκίας καὶ ἀγρούς, ἀπῆραν εἰς Κύθηρα καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου,

Καὶ ἐν ἔτει 1554 ἀποβάντες οἱ Τούρκοι εἰς Ζάκυνθον κατέστρεψαν τὰ προάστεια καὶ ἐπυρπόλησαν τὰς κόμας πολλοὺς ἀπαγαγόντες αἰχμαλώτους, δύο δὲ ἔτη κατόπιν καὶ ἀκριβῶς τῇ 10 Μαΐου 1556 ἀποβιβασθέντες καὶ πάλιν εἰς τὰ πρὸς Ν Α τῆς πόλεως παραλία κατέστρεψαν τὸ μονίδριον τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Κατὰ τὸν πόλεμον τῆς Βενετικῆς Δημοκρατίας πρὸς τὸν Σουλτάνον Σελῆμ Β΄, ὁμοίαν ἀπόβασιν ἐπεχείρησαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν νῆσον. Ὁ στόλος αὐτῶν ἀπάρας τῷ 1571 ἐκ Κύπρου καὶ πλέων εἰς Βενετίαν, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ προξενήσῃ ὅσας δυνηθῆ πλείονας ζημίας καὶ καταστροφὰς εἰς τὰς βενετοκρατούμενας χώρας, ἐκ 300 πλοίων συγκείμενος καὶ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρνησιθρήσκου καὶ πειρατοῦ Καλαβροῦ Οὐλουτζαλή πασᾶ, ἐνεφανίσθη κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1571, πρὸ τῆς Ζακύνθου. Πλείονες τῶν 12,000 Τούρκοι ἀποβιβασθέντες εἰς τὴν ξηρὰν καὶ διαιρεθέντες κατὰ σώματα διεσπάρησαν ἀνὰ τὴν νῆσον καὶ ἐπιδοθέντες εἰς λεηλασίας, σφαγὰς καὶ πυρπολήσεις τῶν προαστείων καὶ κωμῶν πολιορκοῦσι τὸ φρούριον. Ἄλλ' ὁ τῆς νήσου γενναῖος Βενετὸς προνοητῆς Π. Κονταρίνης ἐξορμήσας μετὰ 130 ἰππέων ἐπιτίθεται κατὰ τῶν Τούρκων μεγάλην φθορὰν προξενήσας εἰς αὐτούς, οἱ ὅποιοι μῆνα ὄλον παραμείναντες καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν βλέποντες ματαιουμένας, πανταχόθεν δὲ βλαπτόμενοι παρὰ τῶν κατοίκων, τῆς καὶ τότε ἐπιδειχθείσης παραδειγματικῆς ἀνδρείας τῶν ὁποίων εὐφημον ποιοῦνται μνεῖαν αἶ τε ἐπιχώριοι ἀρχαὶ καὶ πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν, ἤναγκάσθησαν νὰ διαλύσωσι τὴν πολιορκίαν καὶ νὰ ἐπιβιβασθῶσιν εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν.

Ἡ ἱστορία, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ πολλῶν ἄλλων μνημονεύει καταστροφῶν καὶ ἔξανδραποδισμῶν τῆς Ζακύνθου ὑπὸ Τούρκων, ὀλόκληρα δὲ χωρία καὶ προάστεια, ὅποια τὰ Ξερόκαστελλον, Λαμπέτη, Σφραϊδωτον καὶ Παρακαστέλλι διελύθη-

σαν, ὡς ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς πειρατῶν, τοὺς ὁποίους καὶ ἀποτελεσματικῶς κατεδίωξεν ὁ Βενετὸς στόλαρχος Ἐμμοσ Ἄγγελος Ἐμοσ πολὴν τὴν φθορὰν προξενήσας εἰς αὐτούς.

Πεσοῦσης ἐπὶ Ναπολέοντος τοῦ Α΄ τῆς Βενετίας, ἡ Ἐπτάνησος, προπύργιον κατὰ τῆς ὁρμῆς τῶν Τούρκων ἐναντίον τῆς Ἰταλίας, διὰ τῆς ἐν Καμποφορμίῳ τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1797 συνομολογηθείσης συνθήκης, παρεδόθη εἰς τὴν Γαλλικὴν Δημοκρατίαν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, συναφθείσης συμμαχίας μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, προσχωρησάσης καὶ τῆς Ἀγγλίας, ἐκηρύχθη πόλεμος *ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τῶν ἀθέων Γάλλων*. Τότε στόλος ρωσσοτουρκικὸς ὑπὸ τοὺς Οὐσακῶφ καὶ Κατήρμπεην ἐκπλεύσας ἐξ Ἑλλησπόντου ἐκυρίευσεν τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1798 τὰ Κύθηρα, ἓνα δὲ μῆνα κατόπιν τὴν Ζάκυνθον καὶ ἀκολούθως τὰς ἄλλας τοῦ Ἰονίου νήσους.

Ἄμα ὡς ὑψώθησαν ἐπὶ τοῦ φρουρίου Ζακύνθου αἱ σημαῖαι τῶν συμμάχων, Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, καταργηθέντος τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, ἐσηματίσθη ὑπὸ τῶν ναυάρχων προσωρινὴ Διοίκησις τῆς νήσου. Ἡ ἐμφάνισις οὐχ ἦττον τῶν Τούρκων ἐν Ζακύνθῳ, παρὰ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Πατριάρχου, προτρέποντος τοὺς Ἰονίους ὅπως ἐνούμενοι πρὸς τοὺς Ρωσσο-Τούρκους ἐκδιώξωσι τοὺς Γάλλους, τὴν χειρίστην ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν, παντοιοτρόπως δὲ προσεπᾶθουν νὰ παρενοχλῶσιν αὐτούς. Πρὸ τοιαύτης δὲ διαγωγῆς τῶν Ζακυνθίων ὁ Οὐσακῶφ καὶ προφορικῶς ἐξεδήλωσε τὴν δυσαρέσκειάν του πρὸς τὴν διοίκησιν τῆς νήσου, ἡ ὁποία καὶ ἔσπευσε νὰ διαβεβαιώσῃ δῆθεν τὰ φίλια πρὸς τοὺς Τούρκους αἰσθήματά της (1).

Συνταχθείσης καὶ ὑπογραφείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 21 Μαρτίου 1800 μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῆς Ρωσσίας τῆς περὶ πολιτικῆς ὑπάρξεως τῆς Ἐπτανήσου, ὡς κράτους αὐτονόμου

(1) Ὅρα Α. Χ. Ζώη «*Ρωσσο-Τούρκοι ἐν Ζακύνθῳ*», ἐν Ἡμερολογίῳ Γ. Λογοθέτου. Ἐν Ζακύνθῳ 1896.

συνθήκης, σφόδρα ἐταράχθησαν οἱ Ἑπτανήσιοι τασσόμενοι δι' αὐτῆς ὑπὸ τὴν ὑποτελείαν τῆς Τουρκίας. Ὅτε δὲ ὁ Ἄντωνιος Μαρτινέγκος ἀναπετάσας, λόγῳ προστασίας, τὴν ἀγγλικὴν σημαίαν διακηρύσσει τὴν Ζάκυνθον αὐτοδιοίκητον, ἀνεξάρτητον καὶ ἀπεσπασμένην τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας, ἣ δὲ Γερουσία ἐπὶ τῷ πραξικοπήματι πέμπει δύο πλοῖα μετὰ Τούρκων στρατιωτῶν πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς Ζακύνθου εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς συμπολιτείας, οἱ Ζακύνθιοι ἐρρωμένως ἐμποδίζουσι τὴν ἀπόβασιν αὐτῶν εἰς τὴν ξηράν.

Ἐπὶ ἑπτὰ ὅλους μῆνας ἀνεμίζετο ἐν τῷ φρουρίῳ Ζακύνθου ἡ βρεττανικὴ σημαία, ὅτε τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1801 πέντε πολεμικὰ πλοῖα τουρκικὰ μεθ' ἑνὸς ἀγγλικοῦ, οὗ ἐπέβαιναν ἀπόσπασμα ἄγγλων στρατιωτῶν, ἔπλευσεν εἰς Ζάκυνθον, ἀποβιβάσθηντος δὲ τοῦ στρατοῦ, κατεβιβάσθη ἐν τιμῇ ἡ βρεττανικὴ σημαία, κατὰ διαταγὴν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτῶν Ἀγγλίας, Ρωσσίας καὶ τῆς Τουρκίας καὶ ἀνυψώθη ἡ Ἑπτανήσιος. Βραδύτερον τῇ παρακελεύσει τῆς Γαλλίας καὶ συγκατανεύσει τῆς τε Τουρκίας καὶ Ἀγγλίας, ἐστάλη εἰς Ἑπτανήσον μετὰ ρωσικοῦ στρατοῦ ὁ Γ. Μοτσενίγος, ὡς πληρεξούσιος τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, συγκληθείσης δὲ συντακτικῆς συνέλευσεως, συνετάγη τὸ νέον σύνταγμα τῆς Πολιτείας, γενόμενον δεκτὸν ἐπισήμως τῇ 6 Δεκεμβρίου 1803.

Καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὅτε ἐθεάθη τῇ 18 Ἀπριλίου 1821 διερχόμενον ἐκ Ζακύνθου βρῖκιον ὀθωμανικὸν μεταφέρον στρατιώτας καὶ τρόφιμα πρὸς ἐπισιτισμὸν τῶν ἐν Πάτραις Τούρκων, τινὲς τῶν Ζακυνθίων ἐξοπλίσαντες ἐλλιμενισμένον πλοῖον κατεδίωξαν τὸ βρῖκιον μέχρι τῶν νήσων Ὁξειῶν πολλὰς προξενήσαντες βλάβας εἰς αὐτό. Βραδύτερον ὁ τουρκικὸς στόλος ἐκπλεύσας ἐκ Ναυπάκτου εἰς Ζάκυνθον, ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν προστασίαν διατελοῦσαν καὶ ἐφοδιασθεὶς δι' ὅλων τῶν χρειωδῶν ἀπέπλευσεν εἰς Κόρινθον. Καὶ κατὰ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου ἰδίου ἔτους, ὁ τουρκικὸς στόλος ἔπλευσεν εἰς Ζάκυνθον πρὸς προμήθειαν ζωοτροφιῶν, ἀλλ' οἱ Ζακύνθιοι πληροφορηθέντες,

ὅτι ἐν τοῖς πλοίοις ὑπῆρχον αἰχμάλωτοι, ἐν οἷς καὶ ἱερεῖς, κατορθοῦσι καὶ ἐλευθεροῦσι τινὰς ἐξ αὐτῶν. Ἄλλα καὶ πάλιν ἀποπλεύσας καὶ ἐπανελθὼν φιλοξενεῖται παρὰ τῶν ἀγγλοϊονίων ἀρχῶν, μέχρις οὗ ἀπέπλευσε διὰ Κωνσταντινούπολιν· ἀλλὰ συναντηθεὶς τῇ 30 Σεπτεμβρίου ΝΔ. τῆς Ζακύνθου πρὸς τὸν ἑλληνικὸν τοιοῦτον, συνῆψε ναυμαχίαν, ἐν δὲ ἀλγερικὸν πλοῖον 20 κανονίων καταδιωχθὲν ἐρρίφθη σχεδὸν ἡμίκανστον εἰς τὴν παραλίαν Γυψολίθου τῆς Ζακύνθου, ὅτε οἱ χωρικοὶ τῶν πέριξ μερῶν κατεπυροβόλησαν τοὺς ἐν αὐτῷ, καθὼς καὶ τὴν ἐκεῖ ἀγγλικὴν φρουράν. Ἀνακρούσας δὲ πρῦμναν ὁ τουρκικὸς στόλος ἐλλιμενίσθη καὶ πάλιν εἰς Ζάκυνθον, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ἀπάρη ταχέως, ἔνεκα τῶν ἐν Γυψολίθῳ συμβάντων μεταξὺ τῶν Ζακυνθίων καὶ τῶν Ἀγγλῶν στρατιωτῶν.

Τὴν γῆν τῆς Ζακύνθου ἐπέπρωτο νὰ πατήσωσι καὶ πάλιν οἱ Τοῦρκοι, κατόπιν τοῦ νικηφόρου Βαλκανικοῦ πολέμου, ὅχι πλέον ὡς ἐπιδρομεῖς ἢ κατακτηταί, ἀλλ' ὡς ἠττημένοι καὶ αἰχμάλωτοι. Αἱ πολεμικαὶ ἀτυχίαι τῆς σκληρῶς δοκιμασθείσης Αὐτοκρατορίας ἐπέφερον τὴν αἰχμαλωσίαν χιλιάδων Τούρκων, τοὺς ὁποίους καὶ ἐγκατέσπειραν εἰς τὰς διαφόρους τῆς Ἑλλάδος πόλεις.

Τῇ 23 Νοεμβρίου 1912 κατέπλευσεν ἐκ Θεσσαλονίκης τὸ Ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιο «Σέσωστρις», τὸ ὁποῖον καὶ πλευρίσαν εἰς τὴν πλατείαν τοῦ λιμενοβραχίονος ἀπεβίβασεν 600 αἰχμαλώτους, στρατιώτας καὶ βαθμούχους, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι ρακένδυτοι καὶ ἀσθενικοί, τῇ συνοδείᾳ δὲ φρουρᾶς καὶ διὰ τῆς πλατείας, ὅπου ὁ ἀνδριάς τοῦ ὕμνητοῦ τῆς ἐλευθερίας Σολωμοῦ, ἡ χεὶρ τοῦ ὁποίου ἀπὸ ἐτῶν ἐδείκνυε τοῦ λιμένος τὸ μέρος, ἔνθα ἐπρόκειτο ν' ἀποβιβασθῶσι Τοῦρκοι αἰχμάλωτοι καὶ ὅπου συνωστίζεται τὸ περίεργον πλῆθος, ὠδηγήθησαν εἰς τὸ φρούριον, ὅπου εἶχον ἐτοιμασθῆ κατάλληλα παραπήγματα πλὴν τῶν ἄλλων κτιρίων. Τὴν ἑσπέραν τῆς 7 Δεκεμβρίου κατέπλευσεν ἐπίσης εἰς τὸν λιμένα μας τὸ Ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιο «Σοφία» καὶ τὴν πρωίαν τῆς επομένης, μετὰ γενομένην νε-

κροφίαν ἐπὶ ἀποθανόντος ἐκ πνευμονίας Τούρκου, ἀπεβιβάσθησαν ἔτεροι 94 αἰχμαλῶτοι μετενεχθέντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ φρούριον. Εἰς πάντας τοὺς αἰχμαλώτους ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐσώρροχα καὶ ἱκανὰ κλινοσκεπάσματα, Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα Δεκέμβριον, ἀφίκετο ὁ συνταγματάρχης Κ, Πεταλᾶς, ὅστις ἐνήργησεν ἐπιθεώρησιν εὐχαριστηθεὶς ἐκ τῆς διαίτης τῶν αἰχμαλώτων, Καὶ ἐν τούτοις, παρὰ τὸ ὑγιεινὸν τοῦ μέρους καὶ τὰς ἰατρικὰς περιθάλψεις, τοιαύτη ἦτο ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις αὐτῶν, ὥστε μέχρι τῆς 18 Ἰανουαρίου 1913 εἶχον ἀποθάνει ἐν ὄλῳ 38, ἐξ ὧν 24 ἐκ δυσεντερίας, 9 ἐκ πνευμονίας, 2 ἐκ τυφ. πυρετοῦ, 1 ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, 1 ἐκ συγκοπῆς καὶ 1 ἐκ νεφρίτιδος.

Ἐπίσης τὴν ἑσπέραν τῆς 1 Μαρτίου κατέπλευσεν ἐκ Πρεβέζης τὸ Ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιο «Ι. Γ, Κούτσης» κομίσαν 200 αἰχμαλώτους, κατεσκευάσθησαν δὲ νέα παραπήγματα εἰς τὸ φρούριον, ὅπου μετέφερον καὶ τούτους, καθὼς καὶ ἑτέρους 500 περίπου ἐκ τοῦ στρατοῦ Δελβίνου-Ἀγίων Σαράντα, οὓς μετέφερον διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀλεξάνδρεια» τὴν ἑσπέραν τῆς 13 Μαρτίου. Ἄλλὰ καὶ τὴν 2 Μαρτίου κατέπλευσεν ἐκ Πρεβέζης τὸ Ἑλλην. ἀτμόπλοιο «Ἐλένη», δι' οὗ ἀφίκοντο 102 Τούρκοι ἀξιωματικοὶ οἵτινες καὶ διενεμήθησαν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως, Βραδύτερον γνωσθέντος, ὅτι δύο ἢ τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἦσαν ὀπλοτεχνῖται, διετάχθη ἡ μετεφορὰ αὐτῶν εἰς τὸ φρούριον, καθὼς καὶ δύο ἱμαῶν. Ἄλλὰ καὶ ἄλλων τινῶν ἀξιωματικῶν διετάχθη κατόπιν ἢ ἀπόσπασις εἰς Ναύπλιον.

Ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς 23 Νοεμβρίου μέχρι τῆς 22 Μαρτίου ἀφικομένων 1302 αἰχμαλώτων εἶχον ἀποθάνει 90 ἐν ὄλῳ, ἐγεννήθησαν δὲ καὶ δικαίως ὑπόνοιαι τύφου, ἀφοῦ καὶ οἱ θεράποντες ἰατροὶ Α. Πλατυμέσης καὶ Α. Καταμπελίσης προσεβλήθησαν, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἀπέθανεν, ὁ δὲ διέτρεξεν σπουδαῖον κίνδυνον. Ἐφρόντισεν οὐχ ἥττον ἡ Κυβέρνησις νὰ πέμψῃ τὸν μικροβιολόγον Κυταριόλον, ὡς καὶ τὸν ἀρχίατρον Α. Αἰ-

γιαλείδην πρὸς ἐξέτασιν τῆς ὑγιεινῆς τῶν αἰχμαλώτων καταστάσεως, ὡς ἐπίσης τοὺς στρατιωτικοὺς Α. Ἰωαννίδην, C, Ronda καὶ ἄλλους πρὸς ἐπιθεώρησιν.

Ἐκ τῶν στρατιωτῶν, τῶν ὁποίων τινὲς χριστιανοὶ τὸ θρήσκευμα, ἔνιοι προσελήφθησαν εἰς ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας, ὡς ἀρτοποιοὶ καὶ κτίσται, καθ' ὁμάδας δὲ μεταφέρονται εἰς τὴν παρალიάν Τσιλιβῆ καὶ λούονται, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπει ὁ καιρὸς. Τοὺς νεκροὺς αὐτῶν θάπτουσιν ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ὠραῖον δὲ εἶνε τὸ θέαμα αὐτῶν ἐκ τῆς πόλεως, καταλαμβανόντων τὰς ἐπάλξεις.

Ἐκ τῶν ἐναπομεινάντων ἀξιωματικῶν, τρεῖς μὲν εἶνε ταγματάρχαι τοῦ πεζικοῦ, οἱ Χαμῆτ Χανλουσῆ, τραυματίας, Χαμῆτ Χιλμῆ καὶ Χαμῆτ ἐφένδη, πολλοὺς φονεύσας Βουλγάρους ἐν Μακεδονίᾳ,—εἷς ὑπασπιστής, ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς,—4 λοχαγοὶ α'. τάξεως (κιντελῆ ζουζμπασῆ),—23 λοχίαι β'. τάξεως, ἐξ ὧν 17 τοῦ πεζικοῦ καὶ 6 τοῦ πυροβολικοῦ,—27 ὑπολοχαγοί, ἐξ ὧν 19 τοῦ πεζικοῦ,—5 τοῦ πυροβολικοῦ καὶ 3 τοῦ ναυτικοῦ,—23 ἀνθυπολοχαγοί, ἐξ ὧν 21 τοῦ πεζικοῦ καὶ 2 τοῦ πυροβολικοῦ,—2 γραμματεῖς τοῦ συντάγματος τοῦ πεζικοῦ,—1 νοσοκόμος,—2 ἱμάμαι, εἷς τοῦ πεζικοῦ καὶ εἷς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τρεῖς ὀπλοτεχνίται. Πλὴν τῶν τελευταίων καὶ τῶν ἱμαμῶν, παραμεινόντων ἐν τῷ φρουρίῳ, ὁ ὡς ἄνω, ἱατρὸς ἐλευθερωθὲς ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἡ διαγωγὴ τῶν ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν, νεοτούρκων καὶ παλαιοτούρκων, ὧν ἄλλοι εἶνε τοῦρκοι, ἄλλοι ἄλβανοὶ καὶ ἄλλοι ἄραβες,—ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, διὰ τοῦτο δὲ καὶ μετατεθέντων εἰς Ναύπλιον,—ἦτο κοσμία καὶ ἀξιοπρεπής, πολλοὶ δὲ συνῆψαν καὶ σχέσεις πρὸς τὰ ἐκλεκτότερα τῆς κοινωνίας μας πρόσωπα, ἐσύχναζον δὲ εἰς τὰς εὐπρεπεῖς λέσχας «Λομβάρδου» καὶ «Ζακύνθου» ἰδίως.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ κλείσω τὴν ἱστορικὴν καὶ χρονογραφικὴν ταύτην ἔκθεσίν μου, χωρὶς ν' ἀναφέρω εὐφήμεως τὰ ὀνόματα τῶν Χιφσῆ ἐφέντη λοχαγοῦ εὐγενοῦς καὶ νοήμονος, Χαμῆτ ἐφέντη σπουδάσαντος ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, Χασὰν Ἀλῆ τραυματίου, Μουντᾶς, Ναζιφ εὐπαιδευτοῦ ἀξιωματικοῦ, Μεεμέτ Ἀλήμπεη,

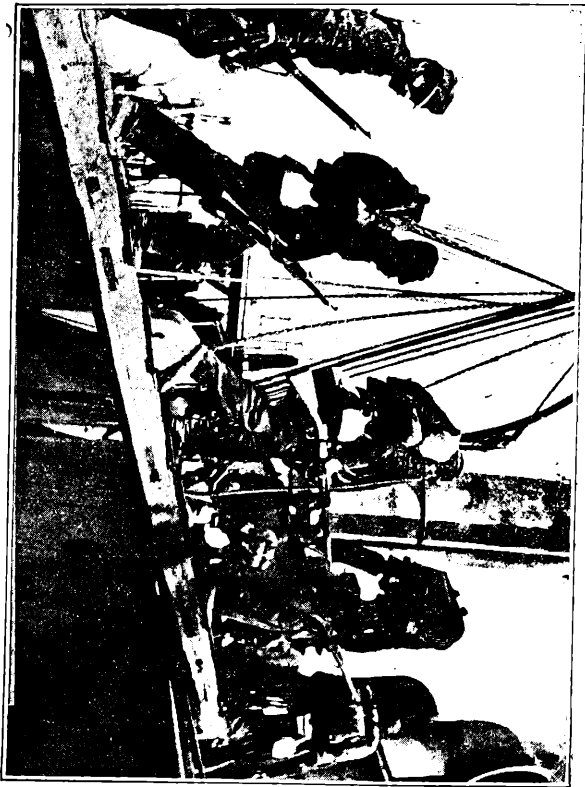
Ἄμπούλ-Καδὴρ καὶ Φάικ γλωσσομαθῶν, Ἄλῃ Φετῆ γνωρίζοντος λαμπρὰ τὴν ἑλληνικὴν, Χουσεῖν Χουσιέ, Ἰσέτ, Ἰβραΐμ, Χουσέν-Ρεντίφ, Σφεντιάρ, Ραΐφ καὶ τοῦ ἑλληνομαθοῦς Ἰσμαήλ Χακῆ. Τρεῖς ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν μετέφερον τὰς οἰκογενείας των, ἄξιον δὲ ἀναγραφῆς καὶ ἡ συγγινητικὴ ἐν τῇ πλατείᾳ συνάντησις τοῦ ἀντιπλοιάρχου Ἄλκ. Ἰωαννίκου καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ Νεσίπ ἐφένδη, τοῦ πρώτου τραυματισθέντος κατὰ τὴν μάχην τῆς Μπανίτσας καὶ ὀδηγηθέντος ὑπὸ τοῦ δευτέρου, παρ' οὗ ἔτῃγε πολλῶν περιποιήσεων, πρὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου Δζαβίτ πασᾶ. Ὁ αὐτὸς Νεσίπ ἔσωσεν ἐκ βεβαίου πνιγμοῦ καὶ τὸν Ζακίνθιον ἐπίστρατον Μιλωνᾶν, ριφθεις εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀρπάσας αὐτόν.

Ζάκυνθος.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

Επιβίβασις ἐπιτιγμάτων.

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΦΤΕΡΩΝΕΙ ΤΟ ΚΡΥΦΙΟ ΒΟΤΑΝΙ . . .

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΠΕΡΣΕΦΩΝΗΣ DE RIVAL

Ἦ ... ἔλα, φῶς μου, ἔς τις πλαγιές ποῦ ὁ ἥλιος χάνεται
ἴπισω ἄφ' τῆς ἔμυγδαλιῆς τῆς ἀνθισμένης . . .
ποῦ ἀπειράνθη τὰ κλώνια γύρω ἀπλώνουνε
σᾶ λευκοφόρες πάναγνες παρθένες . . .

==

Σὲ καρτεροῦνε λεμονάνθια καὶ κισσοὶ κι' ἀσφόδελοι,
τὸ γάργαρο νερό, ποῦ σὲ προσμένει
νὰ καθρεφτίσῃ τὴ χλωμὴ τὴν ὄψι σου,
ῥοδόκαλλη, τὴν ὄψι τὴ θλιμμένη . . .

==

Σὲ ῥοδοδάφνες τώρ' ἀπάνου ἀπίθωσε
τὰ ὀλόμαυρα φτερά τὸ χελιδόνι ...
γλυκόφωνο πουλί ... ποῦ νὰ σ' ἐπρόσμεναν
τὰ ἔματωμένα σκέλεθρα κι' οἱ στόνοι ...

==

κι' ἐδέχτηκέ σε ἢ ἄρπα βαρουστέναχτη,
ἀρχαϊκὴ μορφή καὶ κᾶποιο δάκρυ,
ἔς τὰ χαλαρά της τέλια ἀλαφροκύλισε ...
καὶ ἔς τῶν ὀνείρων ὁ ρυθμὸς τὰ μακρὰ

==

Ἄτίθασσος καὶ σφαλερὸς προσκυνητῆς
ἔς τὴν κατοικιὰ τοῦ ἄσπιλου, τοῦ ὠραίου,
ἔγυρε νὰ χαϊδέψῃ τὰ μαλλιάκια σου
ἔτὸ μαγικὸ παλάτι τοῦ ἰσοθέου !...

Σὲ καρτεροῦνε λεμονάνθια καὶ κισσοὶ κι' ἀσφόδελοι ...
 σὲ καρτεροῦνε οἱ ἕμερες οἱ θλιμμένες ...
 σὰ λευκοφόρες ἄσπιλες καὶ πάναγνες,
 σὰ μαυροφόρες ἕξωτικὲς πυρθίνες ...

==

Ἄργοπεθαίνει ἕ τις πλαγιὲς τὸ λιώφωτο
 καὶ φεύγει ὁ στοχασμὸς μου πρὸς τὴ δύσι
 νὰ προσκυνήσῃ τὰ γλαρὰ μυστήρια,
 τὰ γαλανὰ σου ἀστέρια νὰ φιλήσῃ ...

==

Ἄργοπεθαίνει, ὦ φῶς μου !... καὶ ἕστην ἕστερη
 τὴ ῥόδισί του ἔσένα συλλογιοῦμαι !...
 ἔλα νὰ πιοῦμε, ὡς τὸ βυθό, τὸ κύπελλο ...
 τὴ δακρυδόχη, ὡς τὸ βυθό, νὰ πιοῦμε !...

ΓΕΩΡΓ. Μ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Μ Α Γ Ι Α Τ Ι Κ Ο

Μὲ ψιλὴ μιλλιάρδου στέκα
 τὸ λιγνὸ κορμί της μοιάζει·
 δείχν' ἢ φοῦστα της γυναῖκα
 μὰ μ α γ ι ο ξ υ λ ο σκεπάζει.

==

Τὸ καπέλλο ποῦ φοράει
 μὲ λουλούδια φορτωμένο,
 εἶναι σὰν στεφάνι Μάη,
 ἀπ' τὰ χρόνια μαραμένο.

CHEF

Ἀναμνηστικὸς τοῦ πολέμου.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΤΗ ΛΕΣΒΟΝ

Τοῦ Αἰγαίου βασιλοπούλα, ἂν ἦρθα σήμερα
Προσκυνητῆς στὰ χώματά σου τάγια
Νὰ ἰδῶ τῆς ὠμορφιάς σου τῆς πανύμνητης
Τὰ μύρια μάγια.

Ἐνας μέγας πόθος ἐδῶ μέσυρε
Ποῦ αἰώνια στήν ψυχή μου ἐλαχταροῦσα :
Τὸ λίκνο νὰ φιλήσω ποῦ τὴ Δέκατη
Γέννησε Μοῦσα.

Δές! πῶς ἡ λευτεριά τὴν ἐξωντάνειψε
Καὶ πῶς τὸ στοιχειωμένο της δοξάρι
Ἄκόμα κλαίει τὸν ἄμοιρό της ἔρωτα
Μὲς τὸ φεγγάρι.

Ἄλα περνοῦνε· κάλλη, πλούτη, δύναμις
Ἄλου τοῦ χρόνου τὸ φτεροὸ σαρώνει
Καὶ μένει πάντα ὑπέρολαμπρη κι' ἀθάνατη
Ἡ δόξα μόνη

Σὲ βλέπω στῶν αἰώνων τὸ φτερούγισμα
— ὦ ἀλάθευτη ματιὰ τῆς φαντασίας! —
Ἄνδρεία καὶ πλούσια καὶ μεγάλη Ρήγισσα
Τῆς Μικρασίας ...

Καὶ βλέπω τῆς ἡρωϊκῆς κί' ἀνίκητες
 Τῶν ἄτρομων παιδιῶν σου λεγεῶνες
 Νὰ στήνουν τρόπαια θαυμαστά κί' ἀγκρέμιστα
 Ἄπ' τοὺς αἰῶνας.

Βλέπω ναοὺς τῆς τέχνης ὑπερήψυλα
 Τοῦ πλούτου σου κί' αἰθέρια μεγαλεῖα,
 Χτίρῖα τρανὰ ποῦ θὰ ζηλεύῃ τὸ Ἄστυ μας
 Καὶ μαυσωλεῖα,

Βλέπω ... Μὰ ἀπάνω ἀπ' ὅλα τὰ στολίδια
 Αἰῶνια στέμμα σοῦδωσεν ἡ Μοῖρα,
 Ποῦ ὅλα θὰ σβύνη, ὦ Λέσβος, μὲ τὴ λάμψη της
 Τῆ θειά της Λύρα ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

Ὁ μέγρι τρυγὸς ἔξαντλῶν τὸ ποτήριον τῆς ἡδονῆς εὐρί-
 σκει ἐν τῷ βυθῷ τὴν ὀδύνην.

(Γιουγκ)

Τὸ Ρόδον καὶ ἡ γυνὴ ἔχουν κοινὸν προσὸν τὸ κάλλος, καὶ
 κοινὸν ἐλάττωμα τὴν ἄκανθαν.

Ἡ ἄκανθα τῆς γυναικὸς εἶνε ἡ γλῶσσα.

(Λούμπακ).

ΑΠΟ ΤΑ ΜΩΣΑ·Ι·ΚΑ

Ο ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΑΣ

Ἡ Νυφοῦλα ἡ ἀσπροντυμένη
Μέσ' στοῦ Ἀπρίλη τὴν ἀγκάλη,
Καὶ ἡ Γαλήνη ἡ ροδισιμένη
Μέσ' στοῦ Κόρφου τὸ κρουστάλλι·

Γῆς καὶ Πέλαου ὅλα τὰ μάγια,
Καὶ τὰ οὐράνια τὰ γαλάζια,
Καὶ κορφές βουνῶν καὶ πλάγια
Μὲ ρουμπίνια καὶ τοπάζια·

Καὶ τοῦ Κρίνου τὰ βελούδα
Καὶ τὰ φύλια καὶ οἱ λαλέδες·
Μελισσάκι, πεταλούδα,
Ρόδα, γκιούλια, μενεξέδες·

Ὅσα ἀνθοῦν, ὅσα πετοῦνε
Καὶ ἡ βαρκούλα ποῦ θάράζη,
Λέξ, στὸν Ἥλιο πρὶν φανοῦνε,
Ντύνονται ὅλα στὸ μετᾶξι·

Μὰ ἡ χρυσοῦ τους ἡ Μανούλα,
Τόσο πλούσια ποῦ ὅλα ντύνει,
Ταπεινὴ πεταλουδοῦλα
Τὴν ψυχὴ της στᾶνθη ἀφίνει !...

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἦτοι μετὰ τὴν ἀπώλειαν πάσης πολιτικῆς ἐλευθερίας, φεύγοντες τὸ Τουρκικὸν φάσγανον κατέλιπον τὸ πάτριον ἔδαφος οἱ πλεῖστοι τῶν ἐπιφανῶν, οἱ εὐπατρίδαι, οἱ λόγιοι καὶ οἱ εὐποροὶ, μεταβαίνοντες εἰς Ἰταλίαν ἔνθα εὕρισκον ἄσυλον καὶ φιλοξενίαν.

Ἐν τῷ Βυζαντίῳ παρέμειναν μόνον τέσσαρες ἐπιφανεῖς οἰκογένειαι, ὡς ἀναφέρει ὁ Γάλλος **LaCroix**, γραμματεὺς τότε τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας, ἦτοι, οἱ Καντακουζηνοί, οἱ Παλαιολόγοι, οἱ Ἀσάναι καὶ οἱ Ράλλαι, οἱ μόνοι οἵτινες μετεῖχον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τῶν δημοσίων πραγμάτων, ἔξαιρέτως δὲ οἱ Καντακουζηνοί. Λέγοντες δὲ ὅτι μετεῖχον τῶν δημοσίων πραγμάτων. ἐννοοῦμεν κυρίως τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἦτοι, τῶν ἀξιομάτων τῆς πατριαρχικῆς ἀδελφῆς, οἷον, τὸ τοῦ μεγάλου λογοθέτου, τὸ τοῦ μεγάλου σκευοφύλακος, τὸ τοῦ μεγάλου χαρτοφύλακος, φέροντες κληρικὴν ἀμφίεσιν καὶ κληρικοὶ καλούμενοι, ὄντες ὅμως πράγματι λαϊκοὶ ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων τῆς πρωτεύουσῆς οικογενειῶν. Ἐὰν δὲ ἐπετύγχανον ἐνίοτε ὑψηλοτέραν τινὰ κοινωνικὴν ἢ πολιτικὴν θέσιν δὲν διετηροῦντο ἐν αὐτῇ ἢ διὰ δωροδοκιῶν. Εἰς τῶν ὀλίγων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἀρχόντων οἵτινες ὠφέλησαν τὸ Ἑλληνικὸν γένος εἶναι ὁ ἄρχων Ξενάκης ὅστις ἔσωσεν ὅλας τὰς ἐκκλησίας αἵτινες θὰ μετεβάλλοντο εἰς τζαμία ἐπὶ Σελήμ Α' εἰδοποιήσας τὸν πατριάρχην καὶ ἀδρῶς δωροδοκήσας τὸν **Μ.** βεζύρην.

Ἰσχυροὶ ἐπίσης καὶ σημαίνοντες ἀναφέρονται ἐν τῇ 16ῃ ἑκατονταετηρίδι ὁ μέγας χαρτοφύλαξ Ἀλέξανδρος ὁ ἀπὸ Ζηρῶς, ὁ μέγας λογοθέτης Ἰέραξ, ὁ Μιχαὴλ Γοβρᾶς καὶ ὁ Ἀντώνιος Καντακουζηνὸς ἐξ ὧν, τούτου ἔξαιρουμένου, οἱ λοιποὶ φαίνονται ἀνίκανοι εἰς ὀψιμανῆ γένη,

Περικλυτότατος καὶ πλουσιώτατος κατὰ τὴν αὐτὴν ἑκατονταετηρίδα ὑπῆρξεν ὁ Μιχαὴλ Καντακουζηνός. Διετέλεσε στενώτατος φίλος τοῦ Μ. βεζύρου Σόκολη καθ' ὅλην τὴν βασιλείαν τοῦ Σελῆμ Β' τῷ 1570. Ἐν τούτοις ἂν καὶ εἶχε πολλὴν οἰκειότητα πρὸς τὸν παντοδύναμον τοῦτον ἄνδρα, εἰς τὸ μέγαρον τοῦ ὁποίου ἢ πρόσδος ἦτο ἐλευθέρα, ἂν καὶ ἐπορευέτο ἔφιππος ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνοδευόμενος ὑπὸ ὀκτὼ **τοσχανδαράϊων**, πολλῶν δὲ προπορευομένων γενιτσάρων, δὲν ἠξιώθη ἄλλης δημοσίας λειτουργίας εἰμὴ τῆς τοῦ ἀνωτέρου ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἀλικῶν τῆς Ἀγχιάλου καὶ τῆς τῶν ἀρχιγούναρη τῆς σουλτανικῆς αὐλῆς. Ἀντίζηλος δὲ ὢν, ὡς εἰκός, τῶν τότε Παλαιολόγων, ἐκτήσατο μὲν κολοσσιαίαν περιουσίαν, δι' ἧ καὶ ἐπεκαλεῖτο **μέγας πραγματευτής** καὶ δύναμιν δὲ οὐ μικράν, προεκάλεσε δ' ὅμως τὸν φθόνον καὶ τὴν ὀργὴν ἐτέρων μεγάλων πασάδων, οἵτινες ἐπωφελούμενοι τὸν πρὸ ἔτους θάνατον τοῦ προστάτου του Μ. Βεζύρου ἐνήργησαν τὸν θάνατον καὶ τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ἴνα λάβῃ ὁ ἀναγνώστης ἔννοιάν τινα περὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἀξιώματος ὅπερ εἶχεν ἐν τῇ πολιτείᾳ ὁ Μιχαὴλ Καντακουζηνός καὶ κρίνῃ ἐκ τούτου πῶς εἶχον ἐν γένει τότε τὰ κατὰ τοὺς Ἑλληνας ἄρχοντας, θὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα ὅσα ἀναφέρει ὁ σύγχρονος Καισάριος Δαπόντες μὲ τὸ αὐτὸ ἰδίωμα τῆς γλώσσης ἣτις εἶναι οὐχ ἥττον περιεργὸς ἢ τὰ δι' αὐτῆς ἱστορούμενα γεγονότα. Ὁ Δαπόντες λοιπὸν ἀφοῦ ὠμίλησε περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Μιχαὴλ Καντακουζηνοῦ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις περὶ τοῦ υἱοῦ του Ἰωάννου, ἐπάγει. «Αὐτὸς δὲ εἶχε πατέρα τὸν **τσελεμπή** Μιχαὴλ Καντακουζηνὸν τὸν πλουσιώτατον· τοῦτος ἑκατοικοῦσεν εἰς τὴν Ἀγχιάλον, τὰ δὲ **τσιφλίκια** καὶ ὑποστατικά του ἔφθιναν ἕως εἰς τὸν Δούναβιν, καὶ τινες ἀγάδες τζιράκια ἰδικά του ἔγιναν καὶ βεζύριδες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἕνας ἀφοῦ ἔφθασε καὶ ἔγινε μέγας βεζύρης, ὑπῆγεν ὁ Μιχάλης νὰ τὸν ἀνταμώσῃ καὶ νὰ τὸν συγκαρῆ. Ἐμβαίνοντας δὲ μέσα εἰς τὸν ὄντα, (ὅπου ἔτυχε νὰ εὐρεθῆ ὁ ἱμάμης τοῦ βασιλέως), τὸν εἶπεν ὁ βεζύρης—Κα-

λῶς ἦλθες Μιχάλ τζελεπῆ, κάμνοντας σχῆμα πῶς σαλεύει ἀπὸ τὸν τόπον του. Μετὰ δὲ τὴν ἀντάμωσιν, ἀφοῦ ἐβγῆκεν ἔξω ὁ Μιχάλης, εἶπεν ὁ ἱμάμης εἰς τὸν βεζύρη·—δὲν ἀροῶζει ἐφένδημ εἰς τὴν ὑψηλότητά σου ὄντας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως, νὰ εἴπης ἓνα **κιάβουρα**, τζελεπῆ,—Τοῦτος ὁ λόγος ἔκακοφάνη στὸν ἐπίτροπον, τίποτες ὅμως δὲν ἀποκρίθηκε ὄντας δὲ παρῶν ὁ **χασνεδάρης** τοῦ βεζύρη εὐγῆκεν εὐθύς καὶ εἶπε τοῦ Μιχάλης τὰ λόγια τοῦ ἱμάμη καὶ ὅτι ἐβαρυφάνηκεν τὸν βεζύρην. Εἶπε δὲ ὁ Μιχάλης,—Ὑπαγε καὶ εἶπε τοῦ βεζύρη, ἂν εἶναι ὀρισμός του, νὰ κάμω ἐγὼ αὐτὸν τὸν ἱμάμη, νὰ μὲ εἰπῆ καὶ αὐτὸς ἐμπροστά του, τζελεπῆ. Ὁ βεζύρης τὸ ἔκαμε **χάξι** καὶ—**μακὰρ** νὰ τὸν κάμη, τοῦ εἶπεν. Εὐθύς ὁ Μιχάλης λοιπὸν ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἱμάμη, ἠῦρε τὸν κεχαγιᾶ, καὶ λέγει του—δὸς μου κατὰστιχο, πόσο βούτυρο ὁ ἐφένδης τὸν χρόνον ἐξοδιάζει εἰς τὸ **μουτπάκι** του, πόσα ξύλα, πόσο μέλι, πόσο κηρὶ καὶ πόσο κριθάρι εἰς τὸ **ἀχοῦρι** του διὰ νὰ τοῦ τὰ προσφέρω ὅλα αὐτὰ ἀπὸ λόγου μου, καὶ εἶπε τὸν ἐφένδη, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ Μιχάλης ἐκεῖνος ποῦ εἶδε εἰς τὸν βεζυρεζέμη. Ἐδωκεν ὁ Κεχαγιᾶς τὸ κατὰστιχο, καὶ τὸ βράδυ ὅταν ἦλθεν ὁ ἐφένδης, τοῦ εἶπε τὴν ὑπόθεσιν. Ὁ δὲ Μιχάλης τὴν δευτέραν ἡμέραν ἔστειλε καρᾶβι μὲ τὰ εἰρημένα πράγματα, εἶτα ὑπῆγε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἱμάμη· ὁ δὲ ἱμάμης τὸν ἐπροσηκώθη καὶ τὸν λέγει· «καλῶς ἦλθες Μιχάλ τζελεπῆ», καὶ εἰς τὸ **λακιρδι** ἀπάνω λέγοντάς του καὶ ἄλλα ἐγκώμια. Εὐγαίνοντας δὲ ἀπ' ἐδῶ ὁ Μιχάλης ὑπάγει εὐθύς εἰς τὸ Πασαγαπί, εὐρίσκει τὸν Χασνεδάρη, καὶ τοῦ λέγει, «ὅταν ὁ ἱμάμης ἔλθῃ νὰ μὲ στείλῃς λόγον», Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ἐλθὼν πάλιν ὁ ἱμάμης, ἐμνήθη ὁ Μιχάλης καὶ ἦλθε. Ἐμβαίνοντας δὲ εἰς τὸν βεζύρην, καθὼς τὸν εἶδεν ὁ ἱμάμης, πρὶν νὰ τὸν εἰπῆ ὁ βεζύρης λόγον, ἤρχισε μεγαλοφώνως νὰ τοῦ λέγῃ.—Καλῶς ἦλθες Μιχάλ τζελεπῆ! καλῶς ἦλθες Μιχάλ τζελεπῆ! δύο καὶ τρεῖς φορές ἄρχισε δὲ καὶ νὰ τὸν ἐπαινέσῃ εἰς τὸν βεζύρη, λέγοντας πῶς εἶναι ἄξιος, καὶ πῶς τέτοιοι ἀνθρώποι εἶναι χρειαζόμενοι εἰς τὴν βασιλείαν,

καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ὁ δὲ βεζύρης ἐχαμογελοῦσε. Ἐποῦ δὲ ἐβγήκεν ἔξω ὁ ἱμάμης, λέγει ὁ βεζύρης τὸν Μιχάλη «τί τὸν ἔκαμες καὶ σὲ εἶπε, τζελεπῆ καὶ τόσα ἐγκώμια;» Καὶ τοῦ διηγήθη τὴν ὑπόθεσιν· τότε ὁ βεζυραζέμης τοῦ λέγει «**γιά σεϊτὰν σέν, γιά σεϊτὰν ἀγλούουν**» (ἢ διάβολος εἶσαι ἢ διαβολόπαιδο). Ἐποῦ τότε ἐπεκράτησεν ὁ λόγος, καὶ λέγονται οἱ Καντακουζηνοὶ «**σεϊτὰν ἀγλούδες**». Τοῦτον τὸν Μιχάλη ὄντα τοιοῦτον περιβόητον καὶ ὑπέροπλον ἄνθρωπον τὸν ἐδιάβαλαν εἰς τὸν βασιλέα φθόνῳ κινούμενοι, πῶς φαντάζεται νὰ γίνῃ βασιλεὺς, καὶ ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς **ταπιτσιμπασην** καὶ ἐπῆρε τὸ κεφάλι του καὶ ὄλην τὴν περιουσίαν του, καὶ ὅσα δὲν εἰμπόρεσαν τότε νὰ τὰ πάρουν εἰς Πόλιν διὰ τὸ πολὺ πλῆθος τὰ ἐπουλήσαν εἰς Ἀνδριανούπολιν εἰς τὸ **παζάρι**· ὄντας δὲ πάρα πολλὰ πράγματα ἐπουλήθησαν τόσον φτηνά, ὅπου ἀπόμεινε παροιμία καὶ λέγεται ὅταν ἀγοράσῃ τινὰς πράγματα φτηνὰ: «ἄνθρωπε, αὐτὸ ἀπὸ τὸ **μεζάτι** τοῦ σεϊτὰν ἀγλοῦ τὸ ἀγόρασες;»

Ταῦτα μὲν ἀναφέρει περὶ τοῦ τέλους τοῦ Καντακουζηνοῦ ὁ Καισάριος Δαπόντες, ἡ κατηγορία ὅμως ὅτι ἤθελε νὰ γείνη βασιλεὺς εἶναι σύλληψις ἀφάνταστος, μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς παντοδυναμίας τῶν Σουλτάνων, οἵτινες ἐνέπνεον τρόμον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Εὐρωπαίους ἀνακτας. Κατὰ τὸν Γερμανὸν ἱστορικὸν Χάμερ, τὸν συγγραφέα τῆς Ὀθωμανικῆς ἱστορίας, ὁ Καντακουζηνὸς δὲν κατηγορήθη ὅτι ἐφαντάζετο νὰ γίνῃ βασιλεὺς, ὅπερ ἐντελῶς, ὡς προείπομεν, ἀπίθανον, ἀλλ' ὅτι ἐγένετο παραίτιος πολλῶν ἐν Μακεδονίᾳ ταραχῶν καὶ ὅτι ἐγκαθιδρύσας τοὺς δύο αὐτοῦ ἀδελφοὺς Πέτρον καὶ Ἀλέξανδρον, ὡς ἡγεμόνας Μολδαβίας καὶ Βλαχίας ἐπήγαγε τὴν πρὸ μικροῦ τότε συμβᾶσαν στάσιν τῶν γενιτσάρων.

Πρὸς κατασκευὴν τῶν πολυτελῶν μεγάρων ἅπερ εἶχεν ἐγείρη εἰς Ἀγχίαλον διάγων ἐν αὐτοῖς βίον ἡγεμονικὸν καὶ ἐπὶ τῆς πύλης τῶν ὁποίων ἀπηγγονίσθη ὁ Καντακουζηνὸς ἐδαπάνησεν 20,000 φλωρίων ἅτινα ἰσοδυναμοῦν σήμερον πρὸς 1,500,000 δραχ. ἄλλα δὲ τόσα εὗρεν εἰς χρήματα παρ' αὐτῷ ὁ σταλεῖς

πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς τοῦ Σουλτάνου ἀποφάσεως, ἀρχιθαλαμηπόλος, Ἕλλημπεης.

Διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ δὲν ἐξέλιπεν ὁ τῶν Καντακουζηνῶν οἶκος. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ἦ κατὰ τὸν χρονογράφον, Γιαννάκης, διετέλεσεν ἀντιπρόσωπος ἐν Κωνσταντινουπόλει (καπουκεγαγιᾶς) τοῦ ἡγεμόνος Μιχάλβοδα, οἰκτρὸν λαβὼν τέλος, διότι ἀποστατήσαντος τούτου, ὁ Σουλτάνος διέταξε νὰ περιαγάγῃ τὸν Γιαννάκην μετὰ πάσης ἀτιμίας διὰ μέσου τῆς ἀγορᾶς καὶ ἔπειτα νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν· ὁ δὲ μέγας βεζύρης, ὅστις ἦτο φίλος τοῦ Γιαννάκη τοῦ εἶπεν, «ὅτι δύναται νὰ σωθῆ ἔὰν τουρκεύσῃ, καὶ ἐκεῖνος ἰδὼν τὰ στενὰ ἐτούρκευσε διορισθεὶς **κιουτσὸνκ δεφτερδάρης**».

Ὁ δὲ τοῦ Γιαννάκη υἱός, Κωνσταντῖνος, διατελέσας μέγας ποστέλνικος ἐν ταῖς ἡγεμονίαις, ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Βλαχίας Γρηγόρ Γκίκα βόδα καὶ ὁ τοῦ Κωνσταντίνου υἱὸς Σερμπάνβόδας προεχειρίσθη αὐθέντης Βλαχίας.

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις τὰ κατὰ τὸν Μιχαὴλ Καντακουζηνὸν καὶ τὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

I. Γεωργαντόπουλος

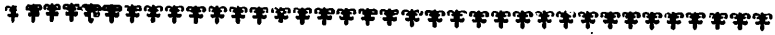

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΖΟΣ

Ἀντισυνταγματάρχης τῆς οἰκονομίας. Διευθυντῆς τῆς Γενικῆς ἀποθήκης ὑλικοῦ Στρατοῦ.

Ἀξιοματικὸς διακεκριμένος καὶ τοῦ καθήκοντος, Χάρης εἰς τὸν ἕηλον καὶ τὴν δραστηριότητά του ἡ Γεν. Ἀποθήκη Πειραιῶς ἠδυνήθη νὰ ἐπαρκεσῆ εἰς τὴν κατασκευὴν 400,000 στολῶν κατὰ τοὺς δύο ἡμῶν πολέμους, συγχρόνως δὲ ἐξησφάλισε διὰ παροχῆς ἐργασίας τὸν ἄρτον τῆς ἐντίμου ἐργασίας εἰς τὰς μητέρας καὶ τὰς ἀδελφὰς τῶν ἀπόρων ἐπιστράτων.

Κέρβερος τοῦ Δημοσίου πλοῦτου, ἐξησφάλισε κατὰ τὰς προμηθείας σημαντικὰς ὄφελειας εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ τῆς αὐστηράς δὲ ἀλλά καὶ πατρικῆς διοικήσεώς του, ἐνέπνευσεν εἰς ἅπαν τὸ ὑπ' οὐτὸν προσωπικὸν τὸν ἀνήγοντα ἕηλον, εἰς ὃν ὀφείλεται ἡ περὶ τὴν ἐργασίας ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀκριβείᾳ.

... ET M' ENDORMIR PARMİ LES ROSES ...

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ Ρ. Ρ.

Ένα φίλί !

τώρα τὰ χρόνια πᾶνε ...

κι' οἱ λάμνιες ποῦ ὄλο στέκουνε τριγύρω
τὰ νειάτα μου κι' ἐσὲ θρηνηλογᾶνε ...

Τὴν κεφαλή

ἄφισε ἀργὰ στὰ στήθη σου νὰ γύρω.

ποῦ τὸν αἰώνιο νόμο μοῦ θυμᾶνε :

«ἄπιστη πάντα καὶ δόλια εἶν' ἡ γυναῖκα...»

Κι' ἀπάνου ἀπὸ τὴν ἄσπιλη μορφὴ σου,
νὰ βλέπω πάντα τὸ ὑπερκόσμιο χέρι
νὰ μοῦ θυμίζῃ κάποιου παραδείσου
ἀφάνταστου κι' ἀνύπαρχτου τὰ μέρη !...

Ἄφισε τὴ γαλήνη νὰ ξανοίγω

ποῦ ἀπλώνεται στὴ ῥαδινὴ μορφὴ σου

τώρα τὰ χρόνια πᾶνε ...

κι' οἱ λάμνιες ποῦ πληθαίνουνε τριγύρω
ἐσὲ καὶ πάντα ἐσὲ μού ἀναθυμᾶνε !...

Κρυφὴ καὶ πλανημένη ἰδέα

ποῦ στὴν τυφλὴ τὴ σκέψι μου σὲ πνίγω,

πάντα θᾶσαι παλῆα καί... πάντα νέα ...

Ένα φίλί ...

Καταλυτὴς τοῦ κάθε σαθρωμένου,

ποῦ φράγμα ὀμπρὸς στὸ δρόμο μου πετιέται,

ρίχνω θεούς, ρίχνω βωμούς καί... πίσω

ἀπὸ τὸν ὕστερο ναὸ ποῦ σειέται

... καταλυτὴς τοῦ κάθε πεπρωμένου,

στὴν ἄχραντη θυμέλη ὁποῦ θὰ χτίσω

βάρδος ἐνὸς ὄνειρου πεθαμμένου

ἐσὲ καὶ πάλι ἐσὲ... θὰ ὑμνολογήσω ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

ΤΟ ΑΓΕΡΙΝΟ ΠΑΛΑΤΙ

Οἱ παλαιότεροι Πειραιεῖς θὰ ἐνθυμοῦνται, πιστεύω, τὸ ρομαντικὸν καφφενεδάκι, ποῦ ὑψώνεται ἐπὶ τοῦ γραφικοῦ πετρώδους λοφίσκου, τὸν ὁποῖον ἐσάρωσε πρὸ πολλοῦ ἤδη ἡ γραφικωτέρα πλατεῖα τῆς Ἀττικῆς ὅλης· ἢ τῆς Ἀλεξάνδρας.

Καὶ τότε, ὅπως καὶ τώρα—μοιραῖον φαίνεται—ἡ θέσις ἐκεῖνη εἶχεν ὅλην τὴν γοητεῖαν τῆς λεπτοτέρας αἰσθητικῆς ἀπολαύσεως, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν μελαγχολικὴν ἠρεμίαν τῆς ἐγκαταλείψεως καὶ ἀστοργίας τῶν Πειραιεῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπροτιμοῦσαν καὶ τότε τὸ Φάληρον καὶ τὸ Πασσαλιμάνι, ἀναλόγως τῆς αὐτοκατατάξεως ἐκάστου μεταξὺ τῶν πατριῶν, ἢ τῶν πληβείων.

Τὸ καφφενεδάκι λοιπὸν ἐκεῖνο, ἓνα ἀπέριττον τετραγωνικὸν κτίριον ἡμιερειπωμένον, μὲ τὴν αἴθουσάν του, εἶδος ἐξοχικῆς καλύβης, εἶχε βαπτισθῆ μὲ τὸν ποιητικὸν τίτλον «τὸ ἀγέρινον παλάτι» ἀπὸ μίαν παρέαν ἐφήβων, τοὺς συχνοτέρους, ἂν μὴ τοὺς μοναδικούς του; θαμῶνας.

*
* *

Ἡ ὄνομασία του καὶ ὡς συμβολισμὸς καὶ ὡς ἀκρίβεια ἀρμονιζομένη εἰς τὸ ὅλον περιβάλλον του, ὅπως θὰ ἰδῆτε εἰς τὴν συνέχειαν, ἦτο θαυμασίως ἐπιτυχημένη.

Φαντασθῆτε, ποίαν συναυλίαν ἐφιλοτέχνει κάθε ἄνεμος, ὅταν ἔπνεεν ὀλίγον ἰσχυρότερος εἰς τὴν παμπалаίαν αἴθουσάν του μὲ τὰς τρεῖς θύρας καὶ τὰ ἕξ παράθυρά της, κακῶς προσαρμοζόμενα καὶ στολισμένα ἀπὸ τὰς γλυφὰς τοῦ χρόνου καὶ τῶν καιρῶν φωτεινὰς χασμάδας ἐπὶ τοῦ λοφίσκου, ὅστις ὑψοῦτο περίοπτος ὑπεράνω τῆς γαμηλωτέρας εὐρείας ἐκτάσεως.

Κάποια ἀόριστη ἀρμονία μὲ ἤχους παραλλάσσοντας ἀναλόγως τῶν χασμάδων καὶ τῶν ρωγμῶν της, ἠκούετο συνδυαζομένη

πρὸς τὴν ὑγρὰν βοὴν τῶν κυμάτων, τὰ ὁποῖα ἐθραύοντο ἐπὶ τῶν δακτυλωτῶν βράχων ἐν ᾧ τὸ βαθὺ γουργουρίζημα δύο ναργυλέδων, τοῦ καταστηματάρχου καὶ κάποιου γηραιοῦ ρομαντικοῦ παπᾶ, ἐκ τῶν φανατικωτέρων ἐπίσης θαμῶνων, ἐχρησίμευεν ὡς τὸ προφόντο τῆς ὄλης βαγνερίου συναυλίας.

*
* *

Εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης ὑπῆρχε κάποιον χώρισμα ἀπὸ πολύχρωμα τοῖσινα παραπετάσματα—τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν καὶ ὡς κατοικία τῆς τριμελοῦς οἰκογενείας τοῦ καφφεπῶλου καὶ ὡς κουζίνα τοῦ καφφενείου.

Ἡ οἰκογένεια, ὅπως καὶ τὸ καφφενεδάκι, εἶχον ἐπίσης βαπτισθῆ ἀπὸ τὴν παρέαν μὲ τὰ ποιητικὰ ὀνόματα τῶν ἀνέμων, ἀναλόγως τοῦ φύλου καὶ τῆς μορφῆς.

Ὁ καφετζῆς ἔξαφνα, ἓνας τύπος ἀνατολίτου, εὖσωμος, ξανθός, ροδοκόκκινος, μὲ τὰ μεγάλα μαλλιά του διαρκῶς ἀνυπὸτακτα εἶχεν ὀνομασθῆ Βορριᾶς.

Ἡ σύζυγός του, μία τετράγωνη μελαγροινή, μὲ τὰ μούτρα πάντοτε κατσοφιασμένα καὶ διαρκῶς γρινιάζουσα ..... τραμουντάνα.

Ἡ ἀδελφή της γεροντοκόρη ἡ καϋμένη, μὲ τὰ μαλλιά τὰ καστανόχροα ἀνεμίζοντα καὶ τὰ μάτια ὑγραινόμενα ἀπὸ τρυφερὴν εὐπάθειαν .... σοροκάδα.

Καὶ τὸ γκαρσόνι τέλος, ἓνας ὑψηλός, κάτισχνος νεανίας, διαρκῶς χασμώμενος, ἢ μισοκοιμισμένος .... μελτεμάκι.

*
* *

Ἡ παρέα τῶν ἐφήβων ἀπετελεῖτο ἀπὸ τρεῖς φοιτητὰς τῆς Ἰατρικῆς, δύο τῆς Νομικῆς καὶ ἓνα .... ἀορίστου μέλλοντος.

Ἦσαν δὲ τόσοσ ἀνελλιπεῖς καὶ τόσοσ ἀκριβεῖς εἰς τὰς ὥρας τῆς συναντήσεώς των εἰς τὸ «ἀγέρινο παλάτι» ὅσον οὔτε κατὰ τὴν φοίτησίν των εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἡ δεκάτη πρωϊνή, ἡ τρίτη ἀπογευματινὴ καὶ ἡ ἐννάτη

βραδυνή ώρα τοὺς εὔρισκε πάντοτε συνηγμένους εἰς τὸ κυκλικὸν τραπέζι τῆς γωνίας, μεταξὺ μιᾶς θύρας καὶ παραθύρου πρὸς τὴν θάλασσαν.

Καὶ ἐκεῖ, μεταξὺ καφφῆ καὶ πολλῶν τσιγάρων, ἔξεμυστηρεῦοντο τοὺς ἔρωτάς των, διότι ὅλοι ἦσαν ἐρωτευμένοι—καὶ ποῖος δὲν εἶνε εἰς τὴν χρυσοῦν αὐτὴν ἡλικίαν;—μὲ τὰς συγκανήσεις, τὰς ἀπογοητεύσεις καὶ τὰς μᾶλλον ἀσημάντους λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἐνεῖχον διὰ τὴν εὐπάθειαν τῆς ψυχῆς των καὶ σημασίαν τῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων τῆς ζωῆς.

Ἄλλοτε ἐσυζητοῦσαν διὰ τὰ ἰδανικά των, τὰς βλέψεις των, —βλέψεις ἀπλῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς κατὰ τὸν Ἄϊνε—τὰ ὄνειροπολήματά των καὶ τὸ μέλλον των.

Συχνότερα ὅμως εὔρισκον ἐξαιρετικὴν ἀπόλαυσιν νὰ διηγῶνται ὅ,τι ἐκλεκτὸν καὶ λεπτὸν ἐδιάβαζαν, ἢ ἐμάνθανον ὡς γεγονὸς σύγχρονον, κάποτε δὲ καὶ νὰ διαβάζουν τὰ πρωτολείους ἐμπνεύσεις τῶν στιχοῦρημάτων καὶ λογογραφημάτων των.

Καὶ ἡ ὥρες ἐπερνοῦσαν γρήγορες, εὐχάριστες, θελκτικές.

*
* *

Εἴκοσι χρόνια ἔπειτα, ὅλοι σχεδὸν γνωστοὶ ἤδη εἰς τὴν Πειραιϊκὴν κοινωνίαν διὰ τὴν δρᾶσιν των, οἱ μισοὶ πραγματοποιήσαντες τὰ ἐρωτικά των ὄνειρα, οἱ ἄλλοι παρασυρθέντες ἀπὸ τὰς φιλοδοξωτέρας κάπως βλέψεις των, ἔτυχε νὰ συναντηθοῦν ἓνα ἀπόγευμα καὶ πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, ἀλλὰ μὲ πολὺ κοσμικώτερον καὶ πολυτελέστερον περιβάλλον.

Τὸ κακόσχημον καὶ λιτὸν καφφενεδάκι εἶχεν ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὸ κομπὸν κυκλικὸν καφφενεῖον, ἓνα καλούτσικο τρίο ὀρχηστρουλάς, διεδέχθη τὴν Βαγνέριον συναυλίαν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων καὶ ἀντὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ Βορριᾶ καφφεπώλου, τοῦ Μελτεμάκη καὶ τοῦ ναργιλεδίζοντος παππᾶ, χαριτωμένα μουτράκια, πλαστικὰ ντεκολτὲ καὶ ἄβρον περιβάλλον

Πειραιωτίδων, ἀπετέλει ἓνα ὠραῖον σύνολον κοσμικῆς συγκεν-
τρώσεως.

*
* *

Ἐσχημάτισαν καὶ πάλιν τὸν φιλικὸν κύκλον γύρω εἰς ἓνα
μαρμάρινον πολυτελὲς τραπέζι. Εἰς τὰς γραμμὰς τῶν προσώ-
πων τῶν ἐξωγραφίζετο κάποια κούρασες καὶ πολὺ δυσδιόριστος
ἡ ἐντύπωσις τῆς ἀπολαύσεως ἐψιμμυθίωνε τὰς σκιὰς τῆς ἀνίας
καὶ ἀπογοητεύσεως ἀπὸ τὴν ζωὴν.

Καὶ μετὰξὺ αὐτοῦ τοῦ φιλικοῦ κύκλου τῆς συμπτωματικῆς
συγκεντρώσεώς τῶν ἐνόμιζε κανεῖς ὅτι ἔπνεον κάποια ρεύματα
ψυχρότητος, ἀδιαφορίας, ἐνοχλήσεως μᾶλλον.

Διὰ μίαν στιγμὴν ἐν τούτοις ἀλληλεκυτάχθησαν εἰς τὰ μά-
τια, ὡς νὰ ἤθελον νὰ ψυχολογηθοῦν ἀμοιβαίως.

Μία κοινή, ἡ ἴδια δι' ὅλους φευγαλέα, ἀστραπὴ ἔλαμψεν
εἰς τὰ μάτια τῶν, ὡς ν' ἀνεπήδησεν ἔξαφνα ἀπὸ τὰ βάθη
τῆς ψυχῆς τῶν.

— Θυμᾶστε ; ....

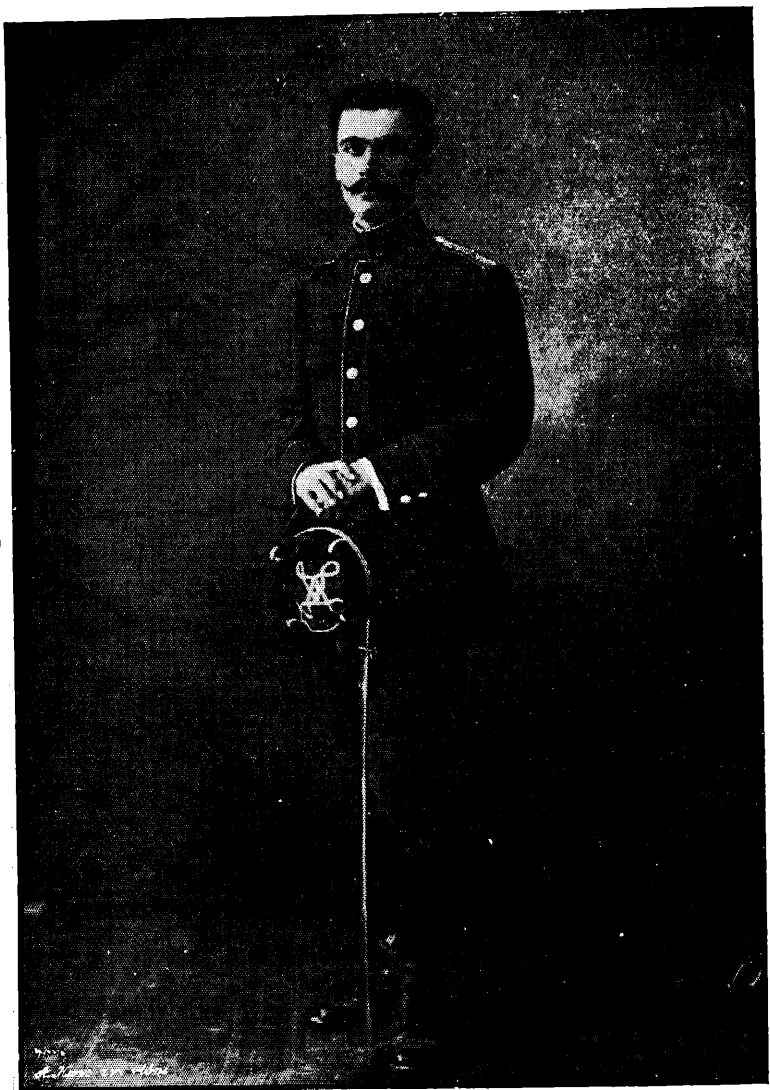
Καὶ ἡ γλυκυτάτη νοσταλγία τῶν καλῶν καὶ ὠραίων ἐκείνων
χρόνων τοὺς ἐκράτησε δι' ὀλίγας στιγμὰς τὴν σκέψιν μετέωρον
πρὸ τῆς ρέμβης.

— Αὐτὴν τὴν λεπτὴν, τὴν ἀγνὴν καὶ ἀπλὴν, ἀλλὰ τόσον
βαθειὰν εὐχαρίστησιν δὲν θὰ τὴν ξαναβροῦμε πιά !

Ἐκούνησαν μελαγχολικὰ τὰ κεφάλια καὶ ἔφυγαν ὡς νὰ ἐπή-
γαιναν νὰ κάμουν εὐλαβῆ ἀνακομιδὴν προσφιλῶν νεκρῶν λει-
ψάνων τῆς ψυχῆς τῶν.

ΝΙΚΟΣ ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Κ. ΚΑΖΟΣ

Ἀνθυπολοχαγός τοῦ Μηχανικοῦ.

Υἱὸς τοῦ ἀντισυνταγματάρχου τῆς οἰκονομίας κ. Κωνστ. Κάζου διευθυντοῦ τῆς Γεν. ἀποθήκης ὑλικοῦ Πειραιῶς.

Ἐγεννήθη τὸ 1892. Τῷ 1909 εἰσήλθεν εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου ἐξῆλθε μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὸν πόλεμον.

Ἐπληρέτει εἰς τὴν α' Μεραρχίαν ὡς ἀνθυπασπιστής. Κατόπιν προήχθη εἰς ἀνθυπολοχαγὸν καὶ ἔλαβε μέρος καὶ εἰς τὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸν πόλεμον.

Ἐπολέμησε πάντοτε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸ Μπιζάνι, ὅπου ἐκ θαύματος ἐσώθη.

Μία ὄβις ἐξεργάγη πρὸ αὐτοῦ καὶ ἔθραυσε μίαν ράβδον ἐπὶ τῆς ὁποίας στηριζόμενος ἀνερχοχάτο εἰς τὸ ὕψωμα. Ὁ γενναῖος στρατιώτης δὲν ἐθορυβήθη καθόλου ἀλλ' εἶπε :

— Λυποῦμαι τὴν ράβδον ποῦ μοῦ ἔσπασε ἡ ὄβις καὶ δὲν θὰ μπορῶ πιά ν' ἀναρχοχῶμαι εὐκόλα εἰς τὸ ὕψωμα.

Τοιοῦτος ὁ ἀντάξιός τῶν πατρῶς του ἀξιωματικῶς ὁ τιμῆσας πράγματι τὴν ἑλληνικὴν ἀνδρείαν.

~~~~~

Ἐρᾶσθε πρὸ πάντων ψυχῶν διότι ταύτας θὰ ἐπανεύρητε.

(Βίκτωρ Οὐγκώ).

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπολαύσωμεν ἀγαθοῦ οἰουδήποτε ἐὰν μὴ συναπολαύσῃ τούτου μεθ' ἡμῶν καὶ ἓν προσφιλὲς πρόσωπον.

(Μαρτέν).

Ἡ ἀνατροφή εἶνε τέχνη τοῦ χειρίζεσθαι καὶ κατασκευάζειν τὰς διανοίας.

(Ρόλλεϋ).

Τὰ ὄνειρα εἶνε τὰ διαλείμματα τῆς κωμωδίας.

(Βολταῖρος).

Ν. ΔΙΒΑΔΑ ΤΡΙΠΤΥΧΑ

ΣΕ ΜΙΑΝ ΟΡΦΑΝΗ

Ἄν ἐγεννιόμουνά μέσ' εἰς τῆς Ἀγνοίας τὴ χλεύη
πῶς ὁ Ἀληθής, ποῦ νά μας σώσῃ ὅλους γυρεύει,
καί εἰς τὸ Σταυρὸ μὲ χαμογέλιο ἀνέβη,

καὶ ἐτύχαινε ν' ἀκούσω τὴν ἀλήθεια,
εὐθύς τότε τὴν πίστι μου τὴν ἠλίθια
θὰ ἐγκρέμιζε σὲ στάχτη ἢ κουφολίθια

καὶ θὰ ἴφθανα εἰς τὴν ἀγκαλιά Του· μὰ ὅμως,
τώρα ποῦ μοῦ ἔναι γνῶριμος ὁ δρόμος,
ἀνθεῖ τριγύρω μου, ἀντὶ τὸ ὄδο, ὁ φλόμος·

καὶ μόνος ὁ ἔρως μ' ἔχει τώρα ἀγιασμένο·
γιὰ νά Σε σώσω καί εἰς τὸ Σταυρὸ ἀνεβαίνω
καὶ τὴ χριστιανωσύνη ξεμαθαίνω.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟΣ ΡΕΜΒΑΣΜΟΣ

.....

Νύκτα μελαγχολική, σάν τελευταία ἔλπιδα
ποῦ σβένεται σάν ὄνειρο πικρὸ καὶ ἀπελπισμένο
νύκτα μ' ἀστέρια θαμπερά, σάν μάτια δακρυσιμένα
ὀποῦ σκορπᾶτε φῶς θολό, στὸ κῦμα τ' ἀφρισμένο,
πῶς μοιάζετε στὴ καταχνιά, ποῦ βγαίνει ἀπ' τὴ ψυχὴ μου
ποῦ μὲ τὸ μαῦρο πέπλο της σκεπάζει τὴ καρδιά μου,
τυλίξει μὲ τὰ σπλάγχνα μου τὸν πόνο καὶ τὴ λύπη
μ' ἀποκοιμάει τὰ σκοτεινὰ καὶ ὀλόμαυρα δεινά μου,
κ' ἀρχίζει μὲ παράπονο νὰ τραγουδάη μὲ πόνο
ἓνα ἐμβατήριον πένθιμο, πολυβασανισμένο
σάν κάποιον νὰ ἐκῆδευεν ἡ δύστηνη καρδιά μου
πολύκλαυστο καὶ ἀγύριστο, ὄνειρο πεθαιμένο !! ...

Σφυρίζει ὁ ἀγέρας καὶ σκορπᾷ τὰ ξεραμμένα φύλλα,
ὅπως ὁ κλέφτης ὁ καιρὸς τὴν εὐτυχία μας παίρνει,
καὶ ὅπως τὰ φύλλα σέρονται καὶ ἐκεῖνα μὲς τὸ χῶμα
ἔτσι ὁ καιρὸς τὴν λησμονιά, τὴν εὐτυχία μας στέρνει.

Φτωχὰ μου δένδρα ! ἡ παγωνιά σᾶς ἔρριψε τὰ φύλλα
καὶ στὸ σκοτάδι οἱ κλώνοί σας, κουνιοῦνται μ' ἀγωνία,
σάν τόσα χέρια ποῦ ζητοῦν, μὲς τὸν πνιμὸ βοήθεια
καὶ δείχνουνε στὸν Πλάστη τους τὴ μαύρη ἀπελπισία.
Στὰ πράσινα τὰ φύλλα σας, πόσα πουλιὰ ἐκουρνιαζάν
μὲ τὸ συχνὸ καὶ εὐχάριστο τερπνὸ κελάδημά τους

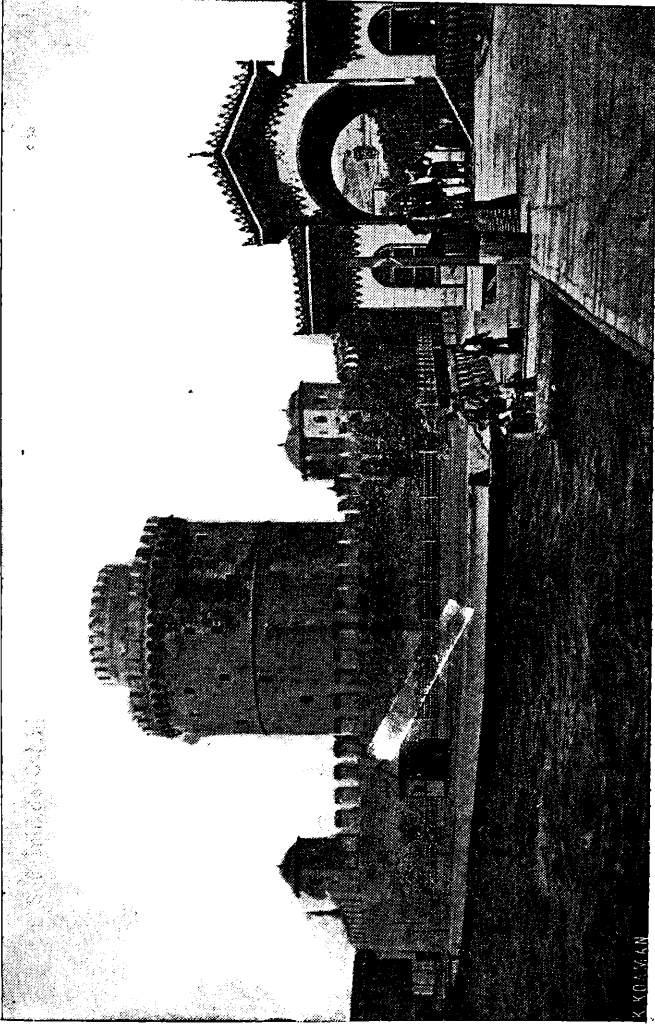
.....

και τώρα τόσα φόβητρα γινήκατε σέ κείνα
 και φεύγουνε πολὺ μακρὰ, παύοντας τὴ λαλιά τους [...
 Πόσες φορὲς στὸν ἴσκιό σας ἐγέλασα ἀπὸ κάτω
 ἡμέρες, νύκτες, χάρηκα τερπνὲς και εὐτυχισμένες
 τὰ πράσινά σας τὰ φτερά, μοῦτανε μένα ἐλπίδα,
 και διώχνανε ἀπ' τὴ μνήμη μου, ὥρες δυστυχισμένες.
 Και τώρα !... μόνο τὰ ξερὰ τὰ φύλλα ποῦ σκορπιοῦνται
 κτυποῦνε μὲς τὸ στῆθος μου στὰ μάγουλά μου ἐπάνω
 και μὲ χαϊδεύουν σιγαλά, σὰν νὰ μὲ χαιρετοῦνε
 και τὸ στερνό τους φίλημα, στὰ χεῖλη μου λαμβάνω
 και ὅ,τι ὑπάρχει πένθιμο στὸ βάθος τῆς καρδιάς μου
 τὴν κάθε φλόγα ποῦ ξυπνοῦν, ποῦνε ἀποκοιμισμένη
 τῆς δίδουν ὑπαρξι, ζωή, τὴν πέρνουν στὰ φτερά της
 και σ' ἄλλο κόσμο τὴν περνοῦν γιὰ νᾶναι εὐτυχισμένα !

Ζάκυνθος

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΑΛΟΥΤΣΗΣ

Ο Ιερός Πύλος της Θεολογικής

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ

Γ. Χ. Μπαϊρακτάρη

(Ἀφιερωμένο εἰς τὸν ἡρωϊκὸν κυβερνήτην τοῦ «Ἀβέρωφ»
τὸν ἀνδρειωμένον κ. Σοφοκλῆν Δούσμανην).

Στὰ Ψαρὰ τὰ δοξασιμένα
Καὶ, στὴ Χίο τὴν ἀπαλή,
Στὴν ὠραία Μιτυλήνη
Καὶ στὸ κάθε ἄλλο νησί.

Ποῦχε ῥίξι στὸ σκοτάδι
Ἐκατάμαυρη σκλαβιά
Τώρα βλέπω ν' ἀναλάμπη
Ἐχρυσῇ ἐλευθεριά.

Εἰς τὰ Κάστρα πειὰ δὲν εἶνε
Μισοφέγγαρο ἀμαυρό.
Στὸ Αἰγαῖον κυματίζει
Ἐσημαία μὲ τὸ Σταυρό.

Καὶ στὸ κάθε ἀκρογιάλι
Τὸ τραγοῦδι ἀντηχεῖ,
Τῆς ἐλευθέρης Πατρίδος
Ποῦχε χρόνια ν' ἀκουσθῆ.

Κι' ἂν ἡ Μοῖρα ἔχει ἀφήση
Μερικὰ ἀπὸ τὰ νησιά
Γιὰ νὰ βρῖσκωνται ἀκόμα
Μέσ' τῆ μαύρη τῆ σκλαβιά.

Ἐγὼ λέω δὲν θ' ἀργήση
Νάρθη ἢ ἡμέρα ἢ τραγὴ,
Ποῦ θὰ ἰδοῦν νὰ τὰ χαϊδεύη
Ἐσημαία ἢ γαλανή.

Ο ΤΥΠΟΣ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΝΥΝ

.....

Μέσα εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμὰς δὲν προτίθεμαι βεβαίως νὰ γράψω τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου, οὔτε τὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ, οὔτε τὰς ἀδιαφιλονεικίτους προόδους του. Τὸ θέμμι εἶνε τόσον εὐρύ, ὥστε νὰ ἐκφεύγη τῶν ὁρίων καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ παρόντος τεύχους. Θὰ ἐπιχειρήσω μόνον νὰ κάμω μίαν πρόχειρον σύγκρισιν ἑνὸς νάννου τοῦ 1882, τῆς «Νέας Ἐφημερίδος» τοῦ Ἰωάννου Καμπούρογλου, τοῦ ἰδρυτοῦ τοῦ καθημερινοῦ τύπου ἐν Ἑλλάδι, ἀπέναντι ἑνὸς οἰουδήποτε ἐξασελίδου ἢ ὀκτασελίδου γίγαντος τῆς συγχρόνου Ἀθηναϊκῆς δημοσιογραφίας. Καὶ διὰ νὰ κάμω τὴν σύγκρισιν αὐτὴν, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἀσχοληθῶ περὶ τῶν γιγάντων τούτων, διότι δὲν ἐννοῶ νὰ ἐνδιατρίψω εἰς γνωστά. Θὰ περιορισθῶ μόνον νὰ δώσω ἀμυδρὸν περιγραφὴν ἑνὸς φύλλου τῆς «Νέας Ἐφημερίδος», τὸ ὁποῖον τυχαίως ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν στιγμὴν αὐτὴν, καὶ ἐκ τῆς βραχείας ταύτης ἀλλὰ πιστῆς περιγραφῆς θὰ κάμῃ μόνος του ὁ ἀναγνώστης τὴν σύγκρισιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὡς φυσικὴ συνέπεια θὰ ἀπορρᾶσῃ ὁ θαυμασμός πρὸς τὴν σημερινὴν τεραστίαν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμερησίου τύπου ἐν Ἀθήναις, τὸν ὁποῖον κατὰ πόδας ἀκολουθοῦν ἐναμίλλως καὶ πολλαὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων, ἀναλόγως τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν μέσων.

Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τὸ φύλλον τῆς 15 Νοεμβρίου 1882. Τὸ σχῆμα τοῦ φυλλαρίου τούτου—τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις εἰς τὴν ἐποχὴν του ἔπαιξε σπουδαιότατον ρόλον—μόλις εἶνε ὀλίγον μεγαλύτερον τοῦ συνήθους μεγέθους νῶν σημερινῶν περιοδικῶν, ἢ μᾶλλον ἴσως εἶνε ὅμοιον μὲ τὸ μέγεθος μερικῶν ἐξ αὐτῶν, τῆς «Ἑλλάδος» λ. χ. καὶ τοῦ «Παρνασσῶ». Πυκνοτυ-

πωμένον, ἀπὸ δύο πλατυτάτας στήλας, δίδει τὴν ἐντίπωσιν σελίδος μεγάλου βιβλίου. Οὔτε κτυπητοὶ τίτλοι μὲ ἀραιώματα καὶ μεγάλα μαῦρα στοιχεῖα, οὔτε εἰκόνες, οὔτε μακροσκελῆ ἀναγνώσματα, οὔτε «Τελευταία ὥρα», οὔτε «Δευτέρα», «Τρίτη» ἢ «Τετάρτη ἔκδοσις». Ἐνα πεζὸν καὶ ἄρρυθμον στοίμωγμα γραμμῶν μὲ στοιχεῖα τῶν 9 καὶ τῶν 11 στιγμῶν, μὲ τιτλάκια κἄπου κἄπου δειλὰ προβάλλοντα μὲ παχέα μαῦρα στοιχεῖα τῶν 11 καὶ τῶν 12 στιγμῶν, ἰδοὺ ἡ ὅλη τυπογραφικὴ ἐμφάνισις τοῦ φύλλου αὐτοῦ, λιτὴ εἰς ἔκφρασιν, εἰς ζωὴν, εἰς ἐπιβολὴν ἐπὶ τῆς ἐντυπώσεως τοῦ ἀναγνώστου.

Τὸ κείμενον τῆς πρώτης σελίδος ἀρχίζει μὲ τὰ **•Τηλεγραφήματα**», ἀκολουθεῖ ἐν ἄρθρον ἐκ πενήντα γραμμῶν καὶ ἔπεται μία «Ἰδιαιτέρα ἀνταπόκρισις ἐκ **Παρισίων**». Ἡ δευτέρα σελὶς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν συνέχειαν τῆς ἀνταποκρίσεως, ἀπὸ ἐν τέταρτον στήλης ποικίλων ἐξωτερικῶν εἰδήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον **•Σχετικὰ ἀνατολικὰ**» καὶ ἀπὸ τὰς **«Εἰδήσεις**», αἱ ὁποῖαι ἀρχόμεναι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς δευτέρας στήλης κατακλύζουν καὶ τὴν τρίτην σελίδα, μόλις ἀφίνουσαι τρία τέταρτα τῆς δευτέρας στήλης αὐτῆς δι' ὀλίγα **«Μικρὰ θεατρικὰ**» καὶ τὸν **«Ἰδιὸν τῆς ἡμέρας**», ὁ ὁποῖος εἰς τὰς δέκα τρεῖς γραμμὰς του πληροφορεῖ περὶ τῶν ἀναχωρούντων ἀτμοπλοίων καὶ ταχυδρομείων, περὶ τῶν ἐργασίμων ὥρων τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ περὶ τῶν διανυκτερευόντων φαρμακείων. Περὶ τῆς τετάρτης σελίδος δὲν κάμνω λόγον, διότι καταλαμβάνεται ὁλόκληρος ἀπὸ **Ἐξ** ρεκλάμαις.

Ἀπὸ ὅλα τὰ περιεχόμενα τοῦ φύλλου τὸ ἀπολαυστικώτερον μέρος, τὸ καὶ μᾶλλον συγκεντροῦν τὸ ἐνδιαφέρον, εἶνε τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον **«Εἰδήσεις»**. Περιβόλι !

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀναγγελίαν ὅτι σήμερον ἀρχίζει τὸ λεγόμενον **σαραντῆμερον**, ἢ ὁποῖα συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἐρώτησιν : «Πόσοι ὅμως θὰ τηρήσωσι τὴν νηστείαν καὶ πόσοι ; Θέλομεν νὰ τὰς μάθωμεν» (!). Ἐπεται σύστασις πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς νὰ μεριμνήσῃ περὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ μαγουροφώ-

ρων ἐγκαθέτων ἀπὸ τὰ διάφορα θεωρεῖα καὶ μετ' αὐτὴν— πάντοτε εἰς τὴν στήλην τῶν «Εἰδήσεων»—ἀκολουθοῦν : ἀναγγελία περὶ τῆς ἐν Τρικκάλοις ἀναστατώσεως ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ νομισματικοῦ συστήματος. Προἀναγγελία δίστιχος περὶ ἐπιδόσεως ὑπὸ τῶν κ. κ. φοιτητῶν ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Πρυτανεῖαν ὑπὲρ τῆς φάλαγγος. Σχετλιασμοὶ διότι αἱ δημοπρασίαι τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ γίνωνται εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος. Παράπονα διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐμπόρων τῆς ὁδοῦ Ἐρμοῦ κατάληψιν τῶν πεζοδρομίων. Πείραγμα τῆς Κυβερνήσεως Τρικούπη διατί δὲν φορολογεῖ τοὺς ἀγάμους (!). Διάψευσιν διορισμοῦ τοῦ μακαρίτου Φιλήμονος ὡς μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Θεάτρου. Ἐπίκρισιν τοῦ ρυθμοῦ καθ' ὃν αἱ στρατιωτικαὶ μουσικαὶ ἐπαιάνιζον τὸν ἔθνικὸν ὕμνον. Βιβλιοκρισίαν τεσσάρων ἐναισίμων διατριβῶν. Συγχαρητήρια πρὸς τὸν Δήμαρχον Βόλου Γ. Καρτάλη καὶ τῷ ἐπάρχῳ Ι. Κονδάκη διὰ τὴν ἴδρυσιν Δημοτικοῦ Γυμναστηρίου. Ἀναγγελία περὶ τοποθετήσεως δημοτικῶν κρουνῶν ἐν Ἀθήναις. Πρότασιν τῶν ἐμπόρων περὶ καθιερώσεως δεκαλέπτου πουρμπουάρ εἰς τοὺς τηλεγραφοδιανομεῖς πρὸς ταχύτεραν παράδοσιν τῶν τηλεγραφημάτων των. Ἀναγγελίαν ἐκδόσεως τομιδίου «Ποιήσεων» **ἐνὸς ἐκ τῶν συμπαθεστέρων νέων ποιητῶν**, τοῦ κ. Ι. Πολέμη. Ἀναγγελίαν περὶ συσκέψεως νομάρχου καὶ Δημάρχου Πατρῶν περὶ χωροσταθμίσεως τῆς πόλεως. Ἀγγελία ἐκδόσεως ἐν Βερολίνῳ ἀρχαιολογικῆς ὑπὸ πρῶην Ρώσσου πρέσβευς ἐν Ἀθήναις. Δωρεᾶν εἰς τὴν βιβλιοθήκην Ζακύνθου ὑπὸ τῆς χήρας τοῦ βουλευτοῦ Α. Στραβοπόδη τῶν ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων τοῦ συζύγου της. Ἐγκώμιον τῆς ἐν Πάτραις **Σχολῆς τοῦ Δαοῦ**. Καὶ τέλος βιβλιογραφίαν περὶ ἔργου τινὸς ὑπὸ τὸν τίτλον : «Πρῶτα Στοιχεῖα Σωματολογίας τοῦ ἀνθρώπου» μεταφρασθέντος ὑπὸ τοῦ Σιατιστέως ἱατροῦ Χ. Φλωρᾶ.

Ἐρωτῶ πάντα ἀναγνώστην σημερινῆς ἡμεριδος, φαντάζεται πόσας σελίδας μεγάλης ἐξασελίδου ἡμεριδος με κτυπητοὺς τίτλους θὰ ἠμποροῦσε νὰ γεμίσει τὸ χρυσοφόρον αὐτὸ με-

ταλείον τῶν «Ειδήσεων», πόσα ἄρθρα, πόσα τιτλοφόρα πλαγιό-
τιτλα καὶ πόσα χρονογραφήματα σημερινῆς καταναλώσεως.
Μίαν μόνον μεγάλην καθυστέρησιν παρουσιάζει ἡ ἔφημεριδο-
γραφία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Δὲν εἶχε «Τελευταίαν Ὁραν» καὶ
«Τρίτην ἢ Τετάρτην Ἐκδοσιν» ! Καὶ ὑπὸ τὸν ἰσοπεδοτικὸν τί-
τλον «Εἰδήσεις» συνέσφιγγε τόσην ὕλην καὶ τόσα θέματα, ἀνα-
μίξ, χωρὶς τίτλους καὶ ὑποτίτλους μὲ σκληρότητα ἡ ὁποία θὰ
ἐξήγειρε τὴν ἱερὰν ἀγανάκτησιν καὶ τοῦ μᾶλλον ἀπείρου σημε-
ρινοῦ δημοσιογράφου.

Δὲν ἔπαυεν ὅμως, μεθ' ὅλα ταῦτα, ἡ «Νέα Ἐφημερίς» ν'
ἀποτελῆ δύναμιν δημοσιογραφικὴν πρώτης τάξεως, τὴν ὁποίαν
θὰ ἐζήλευον αἱ σημεριναὶ ἔφημερίδες, τηρουμένων ἐννοεῖται
τῶν ἀναλογιῶν τοῦ κύρους καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῶν σημερινῶν ὡς
ἐκ τῶν ὅλως ἐξαιρετικῶν συνθηκῶν, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησεν
ἡ «πρώτη κυκλοφορία». Θέλω νὰ καταλήξω εἰς τὸ συμπέρασμα,
ὅτι ἐὰν ὁ σημερινὸς ἀθηναϊκὸς τύπος δικαιούται νὰ ὑπερηφα-
νεύεται διὰ τὰς τεραστίας προόδους του, βεβαίως ὅμως δὲν ἔχει
λόγους νὰ μὴ αἰσθάνεται τὸν αὐτὸν εὐγενῆ ἐγωϊσμόν καὶ ὁ
τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ ὁποῖος καὶ μόνον διότι κατώρθωσε τὸ
θαῦμα τῆς καθημερινῆς ἐκδόσεως, εἶνε ἄξιος θαυμασμοῦ καὶ
εὐγνωμοσύνης, πρόδρομος τοῦ σημερινοῦ γίγαντος.

ΙΔΟΜΕΝΕΥΣ Ν. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συνομιλῶν μετὰ Μακεδόνας εἰς Μοναστήριον.

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥΛΑΣ ΜΟΥ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Σὰν μαθεύτηκε ἔστο χωριό μας, ὅτι ὁ Ντῆνος ἐφάνη τόσον ἀχάριστος ἔστον πατέρα του τὸ γέρο-Λώνη, καὶ τὸν ἐδιώξε ἀπὸ τὸ σπίτι σὰν παληόσκυλο, ὅλοι αὐτὴ τὴν κουβέντα εἶχαν ἔστο στόμα τους—μὲ ὄλο τους ὅμως τὸ δίκιο—γιατί τέτοιο πράγμα ἦταν πρωτάκουστο ἔστο νησί μας, ποῦ ὄλα τ'ἄλλα παιδιὰ ἔφρόντιζαν μὲ κάθε τρόπο, νὰ ἔχουν οἱ γονεῖς τους καλὰ γεράματα.

Ἦξεραν ὅλοι, πῶς ὁ γέρο-Λώνης τὸ βιὸς ποῦχε, σὰν πάντρεψε τὴν κόρη του τὴ Βγέννα, τὸ μοίρασε· τὰ μισὰ χτήματα ἔδωσε προῖκα τῆς κόρης του, καὶ τ'ἄλλα μισὰ τὰ χάρισε τοῦ γιουῦ του, αὐτὸ τὸ ἔκανε τοῦ Ντίνου, γιὰ νὰ τὸν φέρη ἔστο φιλότιμο, νὰ γίνη κι' αὐτὸς νοικοκύρης, καὶ νὰ ξεκόψη ἀπὸ τῆς κακαῖς συνήθειαις ποῦ εἶχε—τῆς παρέαις, τὰ γλέντια καὶ τὸ κρασί—καὶ νὰ κυττάξη πειὰ τὰ χτήματα του· ὅπως κι' ἐφάνη ἔστην ἀρχή, ὁ Ντῆνος ἔγεινεν ἀλλοιώτικος,

Ἡ ἀρρώστια ὅμως τῆς Βγέννας του, ποῦ τῆς ἦρθε λίγο ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο της, καὶ τὴν πολυβασάνισε, γιατί βίασθηξε πολὺ καιρό, ἔφαγε τὴ προῖκά της, κἔκανε τὸ γαμπρό του, σὰν χήρευσε, νὰ ξηνητευτῆ ἀπὸ τὸν καῦμό του.

Ὁ γέρο-Λώνης τότε γιὰ νὰ παρηγορηθῆ ἀπὸ τὸ χαρόκαμα, νόμισε πῶς ἔπρεπε, νὰ ἔπερνε ὁ γιουῖς του σύντομα μιὰ γυναῖκα, γιὰ νὰ ξανάκανε καὶ αὐτὸς κόρη· αὐτὸ τὸ πράγμα τοῦ τὸ σύστησαν καὶ κάμποσοι καλοὶ φίλοι του.

Σὲ λίγο καιρὸ τοὺς ἔφεραν προξενεῖο ἀπὸ ἄλλο χωριό, ἔγεινε ὁ γάμος γρήγορα, καὶ ἔστο σπίτι του ὁ γέρος εἶχε πάλι δυὸ παιδιὰ. Ἐστην ἀρχὴ νόμιζε, πῶς ἔστο πρόσωπο τῆς νέφης του ἔβλεπε τὴ μακαρίτισσα Βγέννα, κι' εὔρισκε ἀνακούφισι ἔστον

πόνο του· αὐτὸ δὲν βάστηξε πολὺ ὄμως, γιατί ἄρχισεν ἡ γκρίνια.

Ἡ νύφη τοῦ ἔβαψε ἔστα λόγια τὸ γυιό του, τοῦλεγε πῶς δὲν ἤθελε τὸ γέρο ἔστὸ σπίτι τους, γιατί ἀρρώσταινε κάθε λίγο, καὶ τὸ βογκητό του τὴν νύχτα τῆς ἔκοβε τὸν ὕπνο, ἔπειτα εἶχε βάσανα ἀπ' αὐτὸν μὲ τῆς παραξενιαῖς του. Ὁ Ντῖνος ἄνθρωπος χωρὶς θέλησι, ἄκουε τὴν γυναῖκά του, ποῦ τὸν τράβαγε ἀπὸ τὴ μύτη, καὶ ἔκανε σὲ ὅλα ὅπως τοῦ ἔλεγεν ἐκείνη, μιὰ βραδυνὰ τοῦ καλοκαιριοῦ, περασμένα μεσάνυχτα, ποῦ πῆγε μεθυμένος σπίτι καὶ ἄκουσε τὰ ἴδια παράπονα γιὰ τὸν πατέρα του, τὸν ἔβγαλε ὄξω καὶ τοῦ ἔκλεισε τὴν πόρτα, χωρὶς νὰ συλλογιστῇ πῶς ἦταν πατέρας του, καὶ ὅ,τι κι' ἂν εἶχεν αὐτὸς τότε, ἦταν ἀπὸ τὸν ἴδρωτα ἐκείνου.

Ἔτσι ὁ γέρο-Λώνης ἀπὸ νοικοκύρης ἔμεινε ἔστους πέντε δρόμους, ἔστὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν συγχωριανῶν του, γιατί κότσια γιὰ δουλειὰ δὲν εἶχε πειά, οὔτε καὶ μιὰ σπιθαμὴ γῆς, νὰ κάνη ἕνα καλύβι νὰ μείνη μέσα, ὡς ποῦ νὰ σωνώτανε τὸ λάδι τοῦ καντηλιοῦ του· μιὰ παροιμία ἔστὸν τόπο μας λέει : «Κάνε παιδιὰ νὰ δῆς καλό». Ὅταν ὄμως βγῆκε ἡ παροιμία αὐτή, παιδιὰ σὰν τὸν Ντῖνο, δὲν εἶχαν γεννηθῆ ἀκόμη.

*
**

Ὁ μπάρμπα Σάββας τραβῶντας τὰ χαράματα γιὰ τ' ἀμπέλι του, εἶδε τὸ γέρο-Λώνη, γείτονα καὶ κουμπάρο του, καθισμένο σὲ μιὰ πέτρα, ποῦ βάσταγε μὲ τὰ δυὸ χέρια του τὸ σκυμένο κεφάλι του· τὸν καλημέρισε, καὶ τὸν ῥώτησε γιατί βγῆκε τόσο πρωτὶ ὄξω, ἀφοῦ δὲν εἶνε γιὰ δουλειὰ! Τὸν παρηγόρησε, σὰν ἔμαθε τὴν αἰτία, καὶ τοῦ εἶπε νὰ τὸν πάρη σπίτι του νὰ καθήση μαζύ του, καὶ πολὺ γλήγορα αὐτὸς ὁ ἴδιος θὰ τὰ διώρθωνεν ὅλα.

Ἔτσι κι' ἔγεινεν, ὁ γέρο-Λώνης ἔμεινε στὸ σπῆτι τοῦ κουμπάρου του, καὶ μὲ τ' ἀστεῖα τοῦ μπάρμπα Σάββα, ποῦ ἦταν ξακουστός στὸ χωριὸ γιὰ τέτοια, ξεχνοῦσε λίγο τὸ καῦμό του καὶ τὴ λύπη του.

Πολλοὶ συγχωριανοὶ μας πήγαιναν ἐκεῖ, πότε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος, νὰ βλέπουν καὶ νὰ παρηγοροῦν τὸ γέρω-Λώνη ποῦ ἦταν ἀγαπητὸς εἰς ὅλους, γιατί ποτὲ κακὸ δὲν ἔκανε σὲ κανένα, οὔτε καὶ ἄσκημο λόγο εἶχε πῆ. Ἦταν ἄνθρωπος ἡσυχος, ποῦ κύτταζε τὴ δουλειά του καὶ τὸ σπίτι του, χωρὶς ν' ἀνακατεύεται σὲ κουρ-κουσουριαῖς, καὶ νὰ χολοσκάζη γιὰ ξέναις ἔννοιαις· γι' αὐτὸν ὅλοι ἔλεγαν, πῶς «δὲν εἶχε θολώσει ποτὲ νερὸ ἕστὴ ζωὴ του». Ἡ ἡμέραις περνοῦσαν ἔτσι, πάνω—κάτω καλά, καὶ μόνο τὴ νύχτα σὰν ἔπεφτε ἕστὸ στρῶμα νὰ κοιμηθῆ, δὲν εὑρίσκει καθόλου ἡσυχία. Τὸ φέριμο τοῦ γιουῦ του γινότανε τρυπάνι μέσα ἕστὸ μυαλό του, καὶ τοῦ ἔδιωχνε τὸν ὕπνο· σηκωνότανε τότε, ἔβγαινε στὴν αὐλὴ, ἀναβε τὴν πίπα του καὶ πολέμαγε μὲ αὐτήν, μαζὺ μὲ τὸν καπνὸ ποῦ φύσαγε ἀπὸ τὸ στόμα του, νὰ βγάλῃ καὶ τὴν ἔννοια μέσα ἀπὸ τὸ κεφάλι του· τοῦ κάκου ὅμως, καὶ μόνο σὰν γλυκοχάραζε πήγαινε καὶ παραδέρνε στὸ στρῶμά του πάλι.

Δυὸ φοραῖς ὅμως τὴ ἑβδομάδα, πρῶτ' πρῶτ', ἔπερνε κάμποσο δρόμο καὶ τραβοῦσε σὲ μιὰ μικρὴ σπηλιά, ποῦ ἦταν λίγο μακρὰ ἀπὸ ἐκεῖ μέσα σ' ἕνα ἀμπέλι τοῦ μπάρμπα Σάββα, ἔμπαινε σ' αὐτὴ καὶ καθότανε κάμποση ὥρα, καὶ ὕστερα γύριζε πίσω στοῦ κουμπάρου του τὸ σπίτι, πολλαῖς φοραῖς ὅμως κουρασμένος ἀπὸ τὴν ἀϋπνία καὶ ἀπὸ τὸ δρόμο, κοιμότανε λίγο μέσα στὴ σπηλιά, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ.

Γιὰ νὰ κἀνῃ ὅμως αὐτὸν τὸν δρόμο τὴν αὐγὴ κάποτε, ὅταν ὁ καιρὸς ἦταν καλός, ἀκολούθαγε τοῦ μπάρμπα Σάββα ὁδηγία ποῦ τοῦ τὴν εἶχε δώσει ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα, σὰν τὸν ἤφηρε ἕστὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ τοῦ πῆ καὶ τὸ γιατί, ἦταν μυστικὸ δικό του, καὶ μὲ αὐτό, εἶπε, θὰ ἔφτιαναν ὅλα.

Ὁ γέρο Λωνης τῶκανε χωρὶς νὰ τὸ καλοξετάσῃ, καὶ νόμιζε πῶς εὐχαριστοῦσε τὸν κουμπάρο του μονάχα, μὰ σὰν εἶδε ὕστερα ὅτι ὁ δρόμος αὐτὸς τοῦκανε καλὸ, θάρρηψε πῶς βρῆκε τὸ μυστικὸ τοῦ κουμπάρου του, καὶ δὲν ἤξερε πῶς νὰ τοῦ δείχνῃ τὴν ἀγάπη του, γιὰ μιὰ τέτοια καλωσύνη του ἀκόμη.

Τὸν Ντῖνὸ, οἱ περισσότεροὶ νοικοκυραῖοι τοῦ χωριοῦ μας, δὲν τὸν ἔκαναν πλὴ παρέα, τοῦ ἦταν καὶ πολὺ ποῦ τὸν χαιρετοῦσαν, σὰν τύχαινε ν' ἀνταμώσουν μαζύ του εἰς τὸ δρόμο, — ἡ καλὴμέρα κι' ἡ καλῆσπέρα εἶνε τοῦ Θεοῦ. — Καὶ μόνον ὁ μπάρμπα-Σάββας ἐφρόντιζε καὶ τὸν ἔσμιγε πότε στὰ χωράφια καὶ πότε στὰ ἀμπέλια, πιάνανε κουβέντα καὶ λέγανε χίλια δυὸ ἄλλα γιὰ τῆς δουλειαῖς τους, χωρὶς ποτὲ νὰ κάνουν λόγο γιὰ τὸ γέρο-Λώνη.

Ὁ μπάρμπα-Σάββας εἶχε τὸν σκοπὸ του, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔλεγε πρῶτος τίποτα τοῦ Ντῖνου γιὰ τὸν πατέρα του, ἐκεῖνος πάλι φοβότανε νὰ ρωτήσῃ μήπως τοῦ ρίξῃ ἄδικο ὁ μπάρμπα-Σάββας, καὶ ἔτσι περνοῦσαν ἡμέραις.

Ἐτυχε ὅμως κάποτε ποῦ εἶχαν ἀνταμώσῃ καὶ κουβέντιαζαν, νὰ ἰδοῦν ἀπὸ μακρὰ τὸ γέρο-Λώνη, ποῦ γύριζε ἀπὸ τῆ σπηλιὰ στὸ σπήτι τοῦ κουμπάρου του, καὶ τότε ὁ Ντῖνος ρώτησε κομπιαστὰ τὸν μπάρμπα Σάββα.

— Εἶνε καλὰ ὁ γέρος;

«— Παραπάνω ἀπὸ καλὰ, γιατί κανεῖς μας δὲν τὸν γκρινιάζει, τὸν ἔχω σὰν νοικοκύρη ἔς τὸ σπίτι μου, καὶ προσπαθῶ νὰ τὸν κάνω νὰ περναῖ μπεῖκα, καὶ αὐτὸ μὲ τὸ ἀζημίωτο, γιατί ὁ γέρο κουμπάρος μου μωρὲ Ντῖνο, ἔς τὸ λέω ἐδῶ ποῦ εἴμαστε οἱ δυὸ μας, εἶνε γεμάτος κολωνάτα... τὰ εἶχε φαίνεται φυλαγμένα πρὶν τὸν διώξῃς σ' ἓνα πιθαράκι χωμένο καὶ σκεπασμένο μὲ μιὰ πέτρα ἔς τὴ γωνιὰ τῆς σπηλιᾶς, ποῦ εἶνε μέσα ἔς τὸ ἀμπέλι μου ποῦ κάνει τοὺς καλοὺς ροιδίτες, γι' αὐτὸ πηγαίνει κάθε τόσο σ' αὐτὸ τὸ ἀμπέλι μου.

«— Ἐγὼ ἔς τὴν ἀρχὴ παραξενεύτηκα ποῦ τὸν ἔβλεπα νὰ πηγαίνει ἐκεῖ κάθε τόσο, σὰν φύλαξα ὅμως καὶ εἶδα πῶς πάει καὶ τὰ κυττάζει, πειὸ πολὺ περιποίησι τοῦ κάνω ἀπὸ τότε, καὶ πιστεύω κᾶτι νὰ ξεκολλήσω πρὶν πεθάνῃ, γιατί μιὰ βραδυὰ τὸν ἄκουσα ποῦ παραμίλαγε κ' ἔλεγε, πῶς θὰ τὰ ἀφίση ἔς τὸ μοναστήρι καὶ σὲ μένα, ἀφοῦ τὰ παιδιὰ του τὸν ἔδιωξαν. Ὁ γέρος σου, Ντῖνὸ μου, τότε ποῦ μοίρασε τὰ χρήματά του σὲ σένα

καὶ ἔς τὴ μακαρίτισσα Βγίενα, βάστηξε στερνὴ γιὰ τὸν ἑαυτοῦ του τὰ κολωνάτα, νὰ τὰ ἔχη γιὰ κάθε ἀνάγκη, καὶ δὲν ἦταν τόσο κουτός, ὅσο τὸν εἶπαν μερικοί, ὅταν σὰς ἔκανε τὴ μοιρασιά.

Ὁ Ντίνος ὅσο ἄκουγε αὐτὰ τὰ λόγια, ἄλλαξε χρώματι τὸ πρόσωπό του, χωρὶς νὰ βγάζη μιλιὰ, ἔς τὸ τέλος βρῆκε πρόφασιν πῶς κάποιον ξινάρι ξέχασε σπίτι του, καὶ ἔφυγε νὰ πάη νὰ τὸ πάρη· τὴν ἴδια μέρα, μὲ τὸ βασίλειμα τοῦ ἡλίου πῆρε τὴν γυναικὰ του καὶ πῆγε ἔς τοῦ μπάρμπα Σάββα τὸ σπίτι, γονάτισαν μπροστὰ ἔς τὸν πατέρα τους, τοῦ φίλησαν τὸ χέρι, τοῦ ζήτησαν συχώρεσι γιὰ τὸ μεγάλο φταιξιμο ποῦ ἔκαναν, καὶ τὸν παρακάλεσαν νὰ πάη νὰ καθήσῃ πάλιν ραζὺ τους, καὶ ὁ μπάρμπα Σάββας τοῦ εἶπε, πῶς καλὰ θὰ ἔκανε, νὰ συχωρέσῃ τὰ παιδιὰ του, ποῦ μετάνιωσαν.

Ὁ γέρω-Λώνης πολλὰ παρακάλια δὲν ἤθελε, γιὰτι «τὸ αἷμα νερὸ δὲν γίνεται, κι' ἂν γενῆ δὲν πίνεται» ἦταν πατέρας αὐτὸς καὶ ὁ γυιὸς του ἦταν αἷμα δικό του, συχώρεσε τὰ παιδιὰ του καὶ δέχτηκε νὰ καθήσῃ σπῆτί τους· σὰν ἔφηνε, τοῦ σύστησε ὁ μπάρμπα Σάββας, πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ πάη τὸν ταχτικὸν περιπατό του στὸ ἀμπέλι μὲ τὴ μικρὴ σπηλιὰ.

Ὅλοι στὸ χωριὸν, μὲ πολλὴ χαρὰ καὶ ἀνακούφισιν, ἄκουσαν πάλιν, πῶς τὰ παιδιὰ τοῦ γέρο-Λώνη μετάνιωσαν, καὶ τὸν πῆραν πίσω σπῆτί τους, καὶ τοῦ ἔκαναν μεγάλην περιποίησιν γιὰ νὰ ξεχαστοῦν ὅλα, ποῦ εἶχαν γίνῃ πρὶν ἔτσι πέρασαν δυὸ μῆνες καὶ ὁ γέρος ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος καὶ κάθε μέρα ὅλο εὐχαῖς ἔδινε στὰ παιδιὰ του, γιὰ τὴν ἀγάπην ποῦ τοῦ ἔδειχναν, καὶ νόμιζε πῶς τὸ διώξιμο ἦταν μόνο ἓνακ ἀπὸ ὄνειρο καὶ πέρασε.

Ἐνα βράδυν ὅμως ποῦ ξύπνησε, καὶ ἄκουσε τὴ νύφην του νὰ λέη στὸ γυιὸν του, πῶς ἔπρεπε νὰ ἔκαναν λόγον στὸ γέρον γιὰ τὸ πιθαράκι μὲ τὰ κολωνάτα, ποῦ εἶχε χωμένα στὴ σπηλιὰ τοῦ ἀμπελιοῦ τοῦ μπάρμπα Σάββα, καὶ νὰ τὸν ἀνάγκαζαν νὰ δεχθῆ νὰ τὸ φέρουν σπῆτί τους γιὰ μεγαλειότερη ἀσφάλειαν, τότε κατὰλαβε ὁ δόλιος, ποιοὶ ἦταν τὸ μυστικὸν τοῦ κουμπάρου του καὶ γιὰτι τοῦ εἶπε νὰ πηγαίνη πότε, πότε σ' ἐκεῖνον τὸν περιπατό,

και για ποια αιτία μετάνιωσαν τὰ παιδιά του, και τὸν εἶχαν μὴ στάξῃ και μὴ βρέξῃ.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔγινε πάλι ἀλλοιώτικος ἄνθρωπος, ἔπεσε σὲ βαθειὰ συλλογὴ, ποῦ τοῦ ἔγινε σαράκι μέσα στὰ σωθικά του, και μιὰ ὥρα ἀρχίτερα τὸν ἔστειλε στὸν ἄλλον κόσμον· τὰ παιδιά του στὸ θάνατό του ἔδειξαν, γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, μεγάλη λύπη, ἐκεῖνος ὅμως ποῦ ἔκλαψε κ' ἐλυπήθηκε στ' ἀληθινὰ ἦταν ὁ μπάρομπα-Σάββας, γιὰτὶ ἔνοιωθε πῶς αὐτὸς ἦταν ἡ αἰτία ποῦ πέθανε ὁ κουμπάρος του τόσο γλήγορα,

Τὰ μεσάνυχτα τῆς ἡμέρας ποῦ ἔγινεν ἡ κηδεῖα τοῦ γέρο-Λώνη, ὁ Ντίνος πῆρε τὴ γυναῖκά του και τράβηξαν βιαστικά γιὰ τὴ σπηλιά, μπῆκαν μέσα, ἀναψαν φῶς, κύλισαν τὴ πέτρα ποῦ ἦταν στὴ γωνιά, και εἶδαν τὸ πιθαράκι, τὸ ξεσκέπασαν και μείνανε βουβοί, γιὰτὶ ἀντὶ νὰ βροῦν κολωνάτα μέσα, βρῆκαν ἓνα σωρὸ παλῆὰ και κουρελιασμένα πέταλα.

Κατάλαβαν τότε τὸ γέλασμα ποῦ τοὺς ἔκανε ὁ μπάρομπα-Σάββας, και γύρισαν νὰ φύγουν τρέχοντες ἀπὸ 'κεῖ, σὰν νὰ τοὺς κυνήγαγε τὸ φάντασμα τοῦ πατέρα τους· 'ς τὴ τρύπα τῆς σπηλιᾶς ὅμως φάνηκε ὁ μπάρομπα-Σάββας και τοὺς εἶπε :

«— Σὲ καλὴ μεριὰ τὰ κολωνάτα ! ποῦ δείξατε τόση θυσία γιὰ νὰ τ' ἀποχτήσετε· γι' αὐτὰ και μόνο κάνατε τὴν ἀνάγκη φιλοτιμία, και προσποιηθήκατε πῶς μετανιώσατε ποῦ διώξατε τὸ γέρο μακαρίτη. Και σεῖς χάρη και προκοπὴ δὲν θὰ ἰδῆτε γιὰτὶ φερθήκατε στὸ γονεῖό σας ἔτσι, ἂν δὲν σᾶς καταρῶστηκε μὲ τὰ χεῖλή του, τὸ εἶπε μέσα ἡ καρδιά του—, και ἐγὼ ἀκριβὰ θὰ πληρώσω τὸ ἀστεῖό μου, ποῦ ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ πεθάνη φαρμακοποτισμένος ἀπὸ τὸν καῦμό του ὁ κουμπάρος μου.

Ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία, κάποτε ποῦ ἦταν στὸ κέφι ὁ μπάρομπα-Σάββας, τὴν εἶπε σὲ κάποιον φίλο του, και μαθεύτηκε σὲ ὅλο τὸ νησί μας.

Και ὁ Ντίνος μὲ τὴ γυναῖκά του, ἀπὸ τότε, κανένα καλὸ δὲν εἶδανε· παιδι δὲν μπόρεσαν ν' ἀποχτήσουν, κάθε χρόνο γέννα και θάνατο εἶχανε μέσα στὸ σπῆτί τους, και παντοτεινοὺς συντρόφους τὴ γκρίνια και τὴν κακομοιριά.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ ΤΟ ΣΥΦΛΟΓΟ

Ο ΧΑΡΟΣ ΎΠΕΡΑΣΕ

Ἐὐφρανὸς γελᾷ· κάτω στὸ βάθος τῆς ἀνατολῆς λάμπει τὸ γέλοιο του μὲ τὰ πιὸ γλυκὰ χρώματα τῆς αὐγῆς· τὸ κοκκινάδι μεθυσμένο ἀπὸ ζωὴ ἔχει σφιχταγκαλιαστῆ μὲ τὸ βυσινὶ τὸ βαθὺ καὶ μέσα σ' αὐτὸ τ' ἀγκάλιασμα ἓνα χάραγμα σὰν ἄσπρο, μὰ βαθὺ κι' αὐτό, τελειώνει τὴν ἀφάνταστη εἰκόνα τῆς χαραυγῆς ποῦ τὴν στολίζει σὲ λίγο ἀργοκίνητος κυρίαρχος ὁ ἥλιος ποῦ ξεπροβάλλει μέσα ἀπὸ τὰ ἀντικρονὰ βουνὰ τῶν Νησιῶν.

Ἐκτὸν ἀπὸ τὰ δένδρα ἀρχίζουν καὶ πετοῦν τὰ πουλιά, ἀπὸ τῆς πόρτες τῶν σπητιῶν βγαίνουν οἱ μεροκαματιάρηδες γιὰ τὴ δουλειά τους· θαρρεῖ κανεὶς πῶς ἀκούει ἓνα γενικὸ φτερούγισμα μέσα στὴν πάχη τῆς αὐγῆς, σὰν χαιρετισμὸ τῆς ζωῆς ποῦ τὴν καλημερίζει τὸ ἄστρο τῆς ἡμέρας καὶ τῆς δίνει τὸ πρῶτο φίλημα ὁ Ἡλιος ὁ Βασιλεὺς.

Μιὰ πόρτα ποῦ ἔμεινε κλειστὴ μῆνες δλόκληρους—ἀπάνω κάτω—χρόνο ἀνοίγει κι' αὐτή, κι' ἓνα κεφάλι γυναικεῖο προβάλλει καὶ παρακολουθεῖ μὲ προσοχὴ πρὸς τὸ δρόμο ποῦ φέρνει κάτω ἀπὸ τὸ λιμάνι τὰ μαντάτα.

— Τὸν περιμένει σήμερα.

Σὲ λίγο κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ γυναικεῖο κεφάλι ἐβγήκαν κι' ἄλλα μικρὰ παιδικὰ κεφαλάκια κι' ἐκύτταξαν κι' αὐτὰ κατὰ τὸ δρόμο, κι' ἐπερίμεναν, μὲ τὸ ἀόριστο συναίσθημα τῆς ἡλικίας των, ἐπερίμεναν ὅμως κι' αὐτά, ἀφ' οὗ ἐπερίμενε καὶ ἡ μητέρα των.

— Μὲ τὸ καλὸ νὰ τὸν δεχτῆς.

Ἦταν ἡ εὐχὴ κάθε γειτόνισσας ποῦ ἀντίκρυζε στὴν πόρτα

της ὕστερα ἀπὸ τόσους μῆνας τῆ γυναῖκα τοῦ ἐθνοφρουροῦ ποῦ ἔφθανε σὲ λίγο ἀπὸ τὸν πόλεμο.

Τὰ μάτια τῆς γυναῖκας ποῦ ἔμεινε τόσους μῆνες κλειστή μέσα στὸ σπῆτί της χωρὶς κανένα προστάτη ἔδιναν τὴν ἀπάντησι μ' ἓνα γλυκὸ δάκρυ γεμάτο ἀπὸ τὴν εὐτυχία τῆς προσδοκίας.

Σὲ λίγο ἀκούσθηκε τὸ βῆμα τοῦ ἀνθρώπου ποῦ ἔλειψε μῆνας ὀλόκληρους ἀπὸ τὸ σπῆτί του· βιαστικὸ σ' ἄ νὰ μιλοῦσε καὶ ν' ἄλλεγε τοὺς παλμοὺς τῆς ἀνυπομονησίας τοῦ πολεμιστοῦ, χαρούμενο σ' ἄ νὰ ἐπανηγύριζε ποῦ ἀξιώθηκε ν' ἀντηγήσει καὶ πάλι στὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ του, ὑπερήφανο γιὰτὶ **αὐτῆ** ἢ ἀπήχησί του εἶχε ἀπηγήσει κι' ἄλλοῦ, ἐκεῖ ποῦ τὸ εἶχε φέρῃ τῆς πατρίδος ἢ φωνή.

Ὁ πολεμιστῆς ἐπρόβαλε.

Ἐνα πρόσωπο ἠλιοκαμένο μιὰ φορεσιὰ κουρελιασμένη, χιλιοτρυπημένη ἀπὸ τῆς σφαῖρες τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ πόρτα τοῦ σπητιοῦ ποῦ ἦταν κλειστή, ἀπάνω—κάτω ἓνα χρόνο, ἤνοιξε τώρα διάπλατη· ὁ ἥλιος ὥρμησε μέσα μὲ τῆς πιὸ δυνατὲς ἀκτίνες του κι' ἐθέρμαινε τοὺς τοίχους του ποῦ εἶχαν παγώση τόσο καιρὸ ἀπὸ τὸ κλείσιμο· ἓνα σύμπλεγμα ἀπὸ τὸ ἀνδρόγυνο καὶ τὸ παιδιά, καὶ ἓνας στεναγμὸς ποῦ ἔμοιαζε μὲ πανηγῦρι.

— Καλῶς ἦρθες.

— Καλῶς σ' ἄς βρῆκα.

Ἡ πόρτα ἔκλεισε καὶ ἐπῆρε μέσα στὸ κλείσιμό της αὐτὴ τὴ φορὰ τὴ ζωῆ, τὸν προστάτη, τὴ χαρὰ ποῦ τὴν εἶχε κλείσει τόσο καιρὸ ὁ πόλεμος.

— Ἐκλείσε τὴ ζωῆ ποῦ ἔλειπε τόσο καιρὸ !

μένη στα μαῦρα, με μάτια ποῦ δὲν εἶχαν πλὴ δάκρυα νὰ χύσουν παρακολουθεῖ τὸ ἀγκάλιασμα τῶν παιδιῶν καὶ τῆς γυναῖκας τοῦ πολεμιστοῦ ποῦ ἐγύρισε ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τὸν τρομακτικό.

Ἐνα βαθὺ ἀναστέναγμα μιὰ φωνὴ πόνου· ἕνα βιαστικὸ κλείσιμο τῆς πόρτας καὶ τίποτε ἄλλο.

— Ἐδῶ ἐγύρισε ὁ πολεμιστής.

— Ἐκεῖ πέρασε ὁ Χάρος κι' ἐθέρωσε τὸν πολεμιστή.

Ποτὲ ὁ Ἥλιος δὲν ἐχαιρέτισε στὴν ἀνατολὴ του τέτοια τραγικὴ ἀντίθεσι.

Τὸ βαπόρι ποῦ ἔφερε τὸν ἕνα ζωντανό, γερό, γεμάτο ἀγάπη γιὰ τὸ σπῆτί του, ἔφερε μαζὺ καὶ τὴ μαύρη εἶδησι πῶς πέθανε ὁ ἄλλος στὸν πόλεμο.

Καὶ τὰ δυὸ σπήτια ἔμειναν κλειστὰ ἐκείνη τὴν ἡμέρα· οἱ διαβάτες ποῦ περνοῦν, κοντοστέκουν ἔμπροστὰ σ' αὐτὲς τῆς **δυὸ** εἰκόνας καὶ χαιρετοῦν με σεβασμὸ τὸν πόνο τῆς μανῆς ποῦ τὴν ἐχώρισε ἀπὸ τὸν ἄντρα της τὸ φαρμακωμένο βόλι καὶ τὴ χαρὰ τῆς ἄλλης ποῦ τὴν ἐλυπήθηκε ὁ Θεός.

Τὰ σπήτια ὅμως καὶ τὰ δυὸ μένουν κλειστά· ἡ χαρούμενη πονεῖ γιὰ τὴν πονεμένη τὴ γειτόνισσά της, κι' ἕνα χωριὸ ὀλόκληρο ἔχει ντυθῆ με τοῦ πόνου τὸ χρῶμα, κι' ἀπὸ τὸ στόμα ὅλων ποῦ χαιρετοῦν τὸν νιοφερμένο βγαίνει καὶ σὰν παραπονοὸς λόγος!

— Μὰ ἐπέρασε κι' ὁ χάρος ἀπὸ δῶ.

ΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΚΟΣΜΗΣ

Ο ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

Ἡ λαϊκὴ παράδοσι ποῦ δύσκολα λαθεύει,
διαλάλησε : « Ὁ βασιληᾶς τοῦ γένους δὲν ᾽σκοτώθη,
μόνο σὰν εἶδε μάταια τοὺς Τούρκους πῶς παλεύει,
ἀπὸ τὸ μαῦρό του καῦμό, βουβός, ἐμαρμαρώθη.

=

Καὶ μέσα ᾽σ τὴν Ἁγιά-Σοφιά κλεισμένος περιμένει,
νὰ φύγ᾽ ἢ μαύρη σκοτεινιά, κι᾽ αὐγὴ νὰ ξημερώσῃ
ἡμέρα νᾶρθῃ ποθητὴ καὶ τρισευλογημένη
ποῦ τοῦγραψεν ἡ μοῖρά του, γιὰ νὰ ξεμαρμαρώσῃ...

=

Νὰ καβαλλήσῃ τ᾽ ἄτι του, τὸν τρόμο νὰ σκορπίσῃ
᾽ς τὸ βάρβαρο κατακτητὴ, καὶ νὰ τὸν διώξῃ πέρα,
ἐκεῖ ᾽ς τὴν Κόκκινη Μηλιά ... τ᾽ ἀστέρι του νὰ σβύσῃ ...
νὰ ἰδοῦν ραγιαδες τὴ γλυκειὰ τῆς λευτεριάς ἡμέρα».

· · · · ·
Στὴν ἀγωνία τῆς σκλαβιάς, χρυσό του παραμῦθι
ἦταν αὐτό, καὶ γλύκανε πικρὸ καὶ μαῦρο θοῖνο,
λαοῦ ποῦ δοῦλος ἔζησε; μὲ πόνου π᾽ ἐκοιμήθη,
ποῦ καρτεροῦσε ζωντανὸ νὰ ἰδῇ τὸν Κωνσταντῖνο !

=

Κι᾽ ἂν ᾽πέθαναν μὲ τὸν καῦμό, μάργυρες σκλάβοι τόσοι,
ποῦ δὲν ἀξιοθήκανε τὸ θαῦμ᾽ αὐτὸ νὰ ἰδοῦνε·
—Μαρμαρωμένο βασιληᾶ, νὰ βγῇ, νὰ τοὺς λυτρώσῃ—
ἀκοῦν᾽ τὸν Κωνσταντῖνό μας, κι᾽ ἀπὸ χαρὰ μεθοῦνε ...

=

Αὐτὸς τοὺς φέρνει ᾽ς τὴ ψυχὴ παρηγοριὰ κι᾽ ἐλπίδα,
καὶ νοιώθουν τώρα πῶς Αὐτὸς εἶν᾽ ὁ **Μαρμαρωμένος**,
ὁποῦ θὰ δώσῃ λευτεριὰ καὶ ᾽ς τὴ λοιπὴ Πατρίδα,
κι᾽ Αὐτὸν μὲ πόνου ᾽πρόσμενε τόσο καιρὸ τὸ Γένος.

Ο κ. ΙΑΚΩΒΟΣ Χ. ΔΡΑΓΑΤΗΣ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΤΩ' 1856

Φίλε κ. Κοσμῆ,

Δὲν ἐνόμισα ἄσκοπον νὰ σοῦ στείλω διὰ τὴν πειραιϊκὴν σου Κυψέλην κάτι τι, τὸ ὁποῖον καὶ πρὸς τὸν τόπον σχετίζεται καὶ πρὸς τοὺς μέλλοντας νὰ τελεσθῶσι καὶ ἐφέτος ἀγῶνας. Τὸ εἶχον ἀντιγράψῃ πρὸ πολλοῦ, τρυπωμένος κάποτε εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου Πειραιῶς καὶ ἐργαζόμενος διὰ τὴν νεωτέραν του ἱστορίαν, ὁπόθεν με ἐξετρώπησε μία παῦσις ἀπὸ τὴν θέσιν μου ὡς καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου Πειραιῶς, προερχομένη ἀπὸ παλαιὸν μου συμμαθητὴν, κατορθώσαντα τότε νὰ φθίση καὶ μέχρι τοῦ ὑπουργικοῦ ἐδωλίου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας, καὶ ἀποβλέπουσα ἴσως εἰς τὸ νὰ με ἀναπαύσῃ ὀλίγον ἀπὸ τὴν ὑπερκόπωσιν.

Εἶνε τοῦτο κανονισμὸς τῶν πρώτων ἀγῶνων, συνταχθεὶς ἀπὸ τοὺς τότε ἐξέχοντας ἐν τῇ Πειραιϊκῇ κοινωνίᾳ, ἐντολῇ τοῦ Δημάρχου Πειραιῶς. Ὁ κανονισμὸς οὗτος εἶνε ἄξιος προσοχῆς διὰ τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, διὰ τὴν φροντίδα μεθ' ἧς ἔχουσι καταταχθῆ καὶ ρυθμισθῆ τὰ τῶν ἀγῶνων. Οὗτοι ἔπρεπε νὰ τελεσθῶσιν ἐπὶ τῆς πλατείας Θεμιστοκλέους, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν θὰ εἶχε τὴν ὄψιν, ἣν ἔχει σήμερον, οὐδὲ τὴν ρυπαρότητα καὶ τὴν σπαραγγοειδῆ στήλην μετὰ τὴν κολοκυνθοκέφαλον προτομὴν ἐπάνω καὶ τὰ ἄλλα παντὸς εἴδους κατασκευάσματα, ἀφ' οὗ ἦτο τὸ κέντρον τοῦ παλαιότερου συνοικισμοῦ τῆς πόλεως.

Ἐκ τοῦ κληνοτισμοῦ τούτου, πλὴν τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τῶν ἀγῶνων μανθάνομεν τὴν διάκρισιν τῶν ἀγωνισμάτων καὶ πάντα τὰ ἄλλα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοὺς ἀγωνιζομένους μέχρι τῆς ἐνδυμασίας, ἡ ὁποία, πλὴν τῆς τῶν παλαιστῶν, διὰ τοὺς

ἄλλους ἀγωνιστὰς εἶνε φουστανέλλα καθαρὰ μὲ ἐπενδύτας ὄλως λευκοὺς καὶ περικνημίδας μακρὰς ἤτοι βλαχικὰς κάλτσας κατὰ τὴν παρένθεσιν τοῦ χειρογράφου.

Ἄλλο ἄξιον σημειώσεως τῶν ἀγώνων τούτων εἶνε ὅτι δὲν δύνανται νὰ ταχθῶσι μεταξὺ τῶν στεφανιτῶν διότι τὸ ἔπαθλον εἶνε εἰς πάντα τὰ ἀγωνίσματα τὸ χρῆμα.

Ὡραιά εἶνε ἡ διάκρισις τοῦ πηδήματος, οὗ πολλαὶ αἱ ὁδηγίαι καὶ τοῦ ἄλματος. Διὰ δὲ τοῦ δίσκου νοεῖται τὸ κοινῶς λιθάρι καλούμενον καὶ ἐν τῇ πάλῃ χαρακτηριστικὴ εἶνε ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ πεδικλώματος.

Τὸ ὠραιότατον ὅμως πάντων εἶνε ἡ εὐχή, ἣν ἀποτείνει εἰς τὸ τέλος ἡ ἐπιτροπεία ἵνα οἱ ἀγῶνες τελῶνται «πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἀρχαίων καὶ περικλεῶν τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος ἀνὰ πᾶσαν 25 Μαρτίου».

Ἄλλ' ἅς ἀφήσωμεν νὰ ὁμιλήσωσι τὰ ἔγγραφα ὡς ἀντέγραψα ταῦτα πρὶν ἢ διὰ τῆς παύσεώς μου ἀναπαυθῶ.

Ἴδου ταῦτα :

* *
*

Πρὸς τὴν Σ. Δημαρχίαν Πειραιῶς

Ἐν Γειροῦσι τὴν 6 Ἑβρ. τοῦ ὑπ' ἀριθ: 554/472 ἔγγραφου τῆς Μαΐου 1856 Δημαρχίας Πειραιῶς διερισθῆῖσα ἐπιτροπή πρὸς σύνταξιν κανονισμοῦ περὶ ἀγώνων, περαιώσασα τὸ ἔργον αὐτῆς, διευθύνει ἐγγλείστως πρὸς τὴν Δημαρχίαν τὸν ὁποῖον συνέταξε κανονισμόν, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἡ ἐπιτροπή

**Θ. Γιαννόπουλος, Θ. Ἀφεντούλης, Ι. Σέξρος,
Τρ. Μουτζόπουλος, Γ. Δ. Ἐρκύνης, Ἀθανάσ. Ζωγράφος**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΑΓΩΝΩΝ

Ἡ Δημαρχία Πειραιῶς ὀτρυνομένη παρὰ πολλῶν ἐπὶ ζήλω πρὸς τὰ καλὰ διακρινομένων πολιτῶν, καὶ κινουμένη ὑπὸ θερμοῦ πρὸς τῆς πατρίδος τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον πόθου, ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν ἀγῶνων, οἷους ἐτέλουν ἄλλοτε οἱ πρόγονοι ἡμῶν καὶ δι' ὧν οὐ μόνον ἐθνισμοῦ καὶ ἀδελφότητος πνεῦμα μεταξὺ τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν φυλῶν ἐτηρεῖτο, ἀλλὰ καὶ ἔφεσις καὶ ἄμιλλα πρὸς μεγάλα ἔργα διαρκῆς καὶ μεγάλη διηγείρετο· ἀναλογιζομένη δὲ ὅτι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται κανονισμός, ὀρίζων τὰ εἶδη τῶν δυναμένων ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐφαρμοσθῆναι ἀγωνισμάτων, καὶ τὴν τάξιν τῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν, ἀνέθετο τὴν σύνταξιν τοῦ τοιοῦτου κανονισμοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ: 554/472 ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τοὺς ὑπογεγραμμένους, οἵτινες συνελθόντες καὶ συσκεψάμενοι ἀπεφῆναντο τὰ ἐπόμενα.

ΤΜΗΜΑ Α'

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 1. Ἀγωνίσματα τίθενται πέντε, **τὸ πῆδημα, τὸ ἄλμα, ὁ δίσκος, ὁ δρόμος** καὶ **ἡ πάλη**. Τελεσθήσονται δὲ ταῦτα καθ' ἣν ἔχουσιν ἐνταῦθα σειράν.

Ἄρθρ. 2. Τόπος τῶν ἀγῶνων ὀρίζεται ἢ πλατεῖα Θεμιστοκλέους, ἡμέρα δὲ καὶ ὥρα, ὁποῖαν ὀρίσῃ ἡ Δημαρχία διὰ προκηρύξεως.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ἀγωνισόμενοι πάντες ὀφείλουσι φέρειν φουστανέλλας καθαρὰς, ἐπενδύτας ὅλως λευκοὺς καὶ περικνημίδας μακρὰς (ἤτοι βλαχικὰς κάλτσας)· ἐξαιροῦνται δὲ μόνον οἱ παλαισταί, πρὸς οὓς δοθήσεται δαπάνη τοῦ ἀγωνοθέτου δήμου ἰδιάζουσα αὐτοῖς ἐνδυμασία.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀγωνισόμενοι ὀφείλουσιν ἐγγραφῆναι ἐν καταλόγῳ πρὸς τοῦτο συνταχθησομένῳ.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐγγραφή γενήσεται ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ Πειραιῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κανονι-

σμοῦ μέχρι τῆς προτεραιίας τῆς τῶν ἀγῶνων· οἱ παλαισταὶ ὀφείλουσιν ἐμφανισθῆναι τρεῖς τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὀρισθησομένης διὰ τοὺς ἀγῶνας, ὅπως λάβωσι τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐπιθυμῶν ἐγγραφῆναι ὀφείλει, ἢ νὰ παρουσιασθῆ αὐτοπροσώπως, ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν δήμαρχον ὡς ἀγωνοθέτην, ἀναφέρων καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀγωνίσματος, ἑνὸς ἢ πολλῶν.

Ἄρθρ. 7. Τῷ μὴ ἐγγραφέντι ἐγκαίρως δύνανται οἱ Ἑλλανοδίκαι, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐπιτρέψαι μετασχεῖν τῶν ἀγῶνων, καὶ καθ' ὃν χρόνον οὗτοι τελοῦνται.

Ἄρθρ. 8. Ὁ διορισμὸς Ἑλλανοδικῶν, κοσμητόρων καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν διακόσμησιν καὶ εὐταξίαν ἀφίενται τῷ Δημάρχῳ.

Ἄρθρ. 9. Δι' ἕκαστον ἀγώνισμα ὀρίζονται δύο βραβεῖα, πρῶτον καὶ δεύτερον·

Τὸ πρῶτον βραβεῖον τοῦ πηδήματος ὀρίζεται εἰς δρα. 60 καὶ τὸ β' εἰς 30
» — ἄλματος — » — 60 » » 30
» — δίσκου — » — 80 » » 40

Τοῦ δρόμου διαιρουμένου εἰς στάδιον καὶ δίαυλον,

Τὸ πρῶτον τοῦ σταδίου ὀρίζεται εἰς δραχ. 60 καὶ τὸ δεύτερον εἰς 30.
» » διαύλου — » » 60 » » » 30.
» τῆς πάλης — » » 100 » » » 50.

Ἄρθρ. 10. Ἡ σειρὰ τῶν ἀγωνιστῶν ὀρισθῆσεται διὰ κλήρου,

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἀνώτατος ἀριθμὸς τοῦ πηδήματος, τοῦ ἄλματος καὶ τῶν δισκοβόλων ὀρίζεται εἰς πέντε.

Ἄρθρ. 12. Τῶν ἀγῶνων δύνανται καὶ ἄλλοδαπὸς μετασχεῖν.

Ἄρθρ. 13. Ἡ διάταξις καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκκινήσεως τῶν ἀγωνισομένων, τὸ στάδιον καὶ τὸν δίαυλον ὀρισθῆσεται ὑπὸ τῶν Ἑλλανοδικῶν, ἀνολόγως τῆς πληθῆος τῶν δρομέων καὶ καταλήλως πρὸς τὸν τόπον τῶν ἀγωνισμάτων.

ΤΜΗΜΑ Β'

Περὶ ἀγωνισμάτων.

α') Περὶ πηδήματος.

Ἄρθρ. 14. Τὸ πῆδημα συνίσταται εἰς τρία σκιρτήματα·

ταῦτα δὲ γίνονται ἢ διὰ βιβάσεως ἀπλῆς (ἦτοι τῇ ἀλλαγῇ τῶν ποδῶν εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον σκίρτημα) ἢ δι' ἀσκολιασμοῦ (ἦτοι δι' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ποδός).

Ἄρθρ. 15. Ἐκαστος πηδητῆς δύναται μὲν νὰ ἐντείνῃ τὸ σκίρτημα διὰ προῤῥιψήματος (μὲ μάζωμα) ὄσης καὶ ἂν θέλῃ ἀποστάσεως, ἀπαιτεῖται ὅμως νὰ θέσῃ τὸ κοῖλον τοῦ ποδός αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βατῆρος καὶ νὰ σταθῇ ὀρθὸς ἐπὶ τοῦ σκάμματος (ἦτοι τοῦ σημείου τοῦ τελευταίου σκιρτήματος).

Ἄρθρ. 16. Ἐάν τις πατήσῃ ἔμπρὸς τοῦ βατῆρος καὶ περάσῃ τὸ σκάμμα, τὸ πῆδημά του θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενον· ἐὰν δὲ πατήσῃ ὀπίσω τοῦ βατῆρος καὶ φθάσῃ ἢ περάσῃ τὸ σκάμμα ἔχει μὲν κῦρος τὸ πῆδημά του, δὲν δύναται ὅμως νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν εἰς τὸ σκάμμα προσθήκην τῆς ἀποστάσεως, ἣν ὀπισθεν τοῦ βατῆρος **διελάθετο ἀπολιπῶν**.

Ἄρθρ. 17. Πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς παραπατήματος ὁ βατῆρ κατασκευασθῆσεται ἐξ ὑφάσματος εἰς σχῆμα κυλίνδρου, σεσαγμένου ἐξ ἐρίων ἢ βαμβακίου, καὶ ἔχοντος πάχος 5—6 ὑφεκατομέτρων· ὁ βατῆρ δὲ οὗτος προσαρμοσθῆσεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στερεῶς.

β') Περὶ ἄλματος.

Ἄρθρ. 18. Τὸ ἄλμα συνίσταται εἰς τὸ πηδησαι τάφρον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς χεῖλους αὐτῆς εἰς τὸ ἕτερον.

Ἄρθρ. 19. Ἡ τάφρος ἔσεται μακρὰ 6—7 μέτρων, πλατεῖα 4—5 καὶ βαθεῖα ἐνός, κοί ἢ μὲν τοῦ σκάμματος τομὴ γενήσεται πλαγία πρὸς τὸ βάθος τὸ δὲ σκάμμα αὐτὰ (ἦτοι τὸ χεῖλος) κυρτόν.

γ') Περὶ δίσκου.

Ἄρθρ. 20. Ἡ δισκοβολὴ γενήσεται κατὰ διεύθυνσιν ὀριζόντιον, ὡς ἐπικρατεῖ τὸ νῦν γινομένη πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 21. Ὁ δισκοβόλος δύναται νὰ λάβῃ προρριξίμον ὄσης δήποτε καὶ ἐὰν θέλῃ ἀποστάσεως, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ πατήσῃ τὸ κοῖλον τοῦ ποδός του ἐπὶ τοῦ βατῆρος· ἐν περι-

πτώσει δὲ παραπατήματος ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12.

Ἄρθρ. 22. Ὁ δίσκος ἔσεται ὠοειδῆς καὶ λίθινος· ἔξει δὲ βάρος 3—4 δκάδων, καὶ διὰ τὸ εὐληπτον, ἐπιφάνειαν οὐχὶ λείαν

ΠΕΡΙ ΔΡΟΜΟΥ

Ἄρθρ. 23. Ὁ δρόμος διαιρεῖται εἰς τὸ στάδιον καὶ τὸν δίαυλον.

Ἄρθρ. 24. Τὸ στάδιον συνίσταται εἰς τὸ δραμεῖν ἅπαξ ἀπὸ τῆς ὑσπληγγος εἰς τὸ τέρμα· τοῦ δὲ προηγηθήσεται τοῦ δίαυλου.

Ἄρθρ. 25. Ὁ δίαυλος συνίσταται εἰς τὸ δραμεῖν καὶ διελθεῖν διὰ τὸ τέρμα· εἰς τὸ ἀγώνισμα δὲ τοῦτο ὑποτίθεται ὅτι τὸ στάδιον (ἦτοι ὁ ἐφ' ὃν δραμοῦνται τόπος) ἔχει διεύθυνσιν ὅλως εὐθειᾶν.

Ἄρθρ. 26. Διὰ τὸν δρόμον διαιρούμενον, ὡς εἴρηται, εἰς στάδιον καὶ δίαυλον, ὀρίζονται 4 βραβεῖα, ἀνὰ δύο εἰς ἑκάτερον.

Ἄρθρ. 27. Ἐὰν παρουσιασθῶσι πολλοὶ δρομεῖς καὶ δὲν εἶνε δυνατόν, διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου, νὰ τρέξωσιν ἅπαντες συγχρόνως, διαιροῦνται εἰς τμήματα.

Ἄρθρ. 28. Οἱ κατὰ τμήματα διακριθέντες νικηταὶ τρέχουσι κατ' ἐπανάληψιν, ἕωσού διακριθῶσι μεταξὺ τούτων δύο μόνον· Οὗτοι δὲ συναγωνίζονται ἐκ νέου, καὶ ὁ μὲν νικήσας λαμβάνει τὸ πρῶτον βραβεῖον τοῦ σταδίου καὶ δίαυλου, ὁ δὲ νικηθεὶς τὸ δεύτερον.

Ἄρθρ. 29. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα σταδιοδρόμον ἢ δίαυλοδρόμον ἢ πρὸς τὰ ἐμπρός, ὀπίσω, ἢ πλαγίως ὤθησις ἢ ἐν γένει δολία παρεμπόδισις, ἐπὶ σκοπῶ ἀνατροπῆς ἢ ἐκκλίσεως τοῦ προέχοντος, ὑπὸ τοῦ ἐπερχομένου ἢ καὶ πρὸς τὰ πλάγια τρέχοντος.

Ἄρθρ. 30. Ὁ καταδειχθεὶς ἐπὶ δολιότητι τοιαύτη δὲν βραβεύεται.

δ) *Περὶ πάλης*

Ἔρθρ. 31. Ὁ παλαιστής θεωρεῖται νικητὴς ὅταν δις ὕπτιον καταβάλῃ τὸν ἀντίπαλόν του.

Ἔρθρ. 32. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς πάντα παλαιστήν νὰ λάβῃ τὸν ἀντίπαλόν του ἀπὸ τὰ ἀπόκρουφα μέλη, ἀπὸ τὸν λαιμόν, ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ μύστακος ἢ τῶν γενείων, ἢ νὰ μεταχειρισθῇ κατ' αὐτοῦ τὸν συμποδισμόν (πεδί- κλωμα).

Ἔρθρ. 33. Οἱ τὴν πάλην ἀγωνισόμενοι ὀφείλουσιν ἔχειν τοὺς ὄνυχας αὐτῶν κεκομμένους εἰς βᾶθος σύνηθες.

Ἔρθρ. 34. Οἱ παλαισταὶ ἀγωνίζονται προηγηθείσης κληρώσεως· ἐὰν δὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε περιττός, ὁ τελευταῖος ἐν τῇ κληρωτίδι μείνας ἀποκλείεται.

Ἔρθρ. 35. Οἱ κατὰ τὰ διάφορα ζεύγη παλαιστῶν διακριθέντες νικηταί, ἀγωνίζονται κατ' ἐπανάληψιν ἀνὰ δύο, προηγουμένης ἐκάστοτε κληρώσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 34, καὶ τοῦτο ἔξακολουθήσης, ἕωσοῦ μεταξὺ ὄλων διακριθῶσι δύο· οὗτοι δὲ ἀγωνίζονται ἐκ νέου, καὶ ὁ μὲν νικήσων λήψεται τὸ πρῶτον βραβεῖον, ὁ δὲ νικηθησόμενος τὸ δεύτερον.

ΑΡΘΡΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ

35. Ὁ παρὼν κανονισμὸς δημοσιευθήσεται διὰ τινος τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων ἑφημερίδων.

Ἐπὶ τέλος εὔχεται ἡ ἐπιτροπή, ἵνα τελῶνται τοιοῦτοι ἀγῶνες, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἀρχαίων καὶ περικλεῶν τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος, ἀνὰ πᾶσαν 25 Μαρτίου.

Ἐγένετο ἐν Πειραιεῖ τῇ 6ῃ Μαΐου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

**Θ. Γιαννόπουλος, Θ. Ἀφεντουλης, Ἰ. Σέρρος,
Τρ. Μουτζόπουλος, Γ. Δ. Ἐρκύνης, Ἀθανάσ. Ζωγράφος.**

*
**

Οὕτως ἔχει ὁ κανονισμὸς ὁ ὑπογραφεὶς ὑπὸ τῶν ταχθέντων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς δημαρχίας, γραφεὶς ὅμως, ὡς τὸ ὅλον του

δηλοῖ καὶ τὸ **ὄτρυνομένη**, καὶ **ἀπεφήγαντο** καὶ **ἐλθεῖν** καὶ **φέρειν** καὶ **ἐγγραφῆναι** καὶ **οἱ ἀγωνισόμενοι** καὶ τὸ **ἐμφανισθῆναι** καὶ τὸ **ἐπιτρέψαι** καὶ **μετασχεῖν** καὶ ἡ **βίβασις** καὶ ὁ **ἀσκωλιασμός** καὶ τὸ **ἔξει** καὶ τὸ **τερατώδες διελάθετο ἀπολιπῶν** καὶ τὸ **ἔξει** καὶ τὸ **λήγονται** καὶ τὸ **δραμοῦνται** καὶ τὸ **δραμεῖν** καὶ **διελθεῖν** καὶ τόσα καὶ τόσα ἄλλα ἀπὸ τινῶν καλαμαράδων τῶν χρόνων ἐκείνων, κατορθώσαντα ἴσως νὰ μὴ νοήσωσί τι ἐκεῖνοι ἀκριβῶς διὰ τοὺς ὁποίους ἐγράφετο ὁ Κανονισμὸς χάριν τῶν ὁποίων ἴσως καὶ αἱ **βλαχόκαλτσαι** ἔγειναν βλαχικαὶ κάλτσαι.

Ὅπωςδὴποτε τὸ γραπτὸν τοῦτο μνημεῖον, ἅτε συσχετιζόμενον πρὸς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸν ἀγαπητὸν Πειραιᾶ μὲ ὄλον αὐτὸ τό, ἔνεκα τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐγράφη, νομιζόμενον ὅτι προσηρμόζετο πρὸς τὴν περίστασιν εἰς ἐπίδειξιν τῶν γραμματικῶν γνώσεων τοῦ γράψαντος (ἴδε καὶ **διελάθετο**), μὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας εἰς ἃς κατέρχεται, μέχρι καὶ τῶν ἀποκρύφων μελῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς περικοπῆς τῶν ὀνύχων, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ περισωθῇ εἰς τὴν ὠραίαν σου Κυψέλην, φίλε κ. Κοσμῆ, καὶ διὰ τοῦτο σοῦ τὸ ἔστειλα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1913.

Πρόθυμος

Δε ΙΑΚ. Χ. ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

Διευθυντῆς τοῦ Δραγατσείου
ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος

Ὁ Ἀρχιεραββίνος Θεσσαλονίκης.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ!...

ΣΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΝΙΡΒΑΝΑ

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο—περασμένα μεσάνυχτα—ὁ γέρω Σάββας ὁ Χούντας εἶχε βάνη ὄρκο καὶ σταυρὸ ἀπάνω στὸ ὄνομά του : «Νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάολος· ἀπόψε τὸ μουρόρακο δὲ θὰ μοῦ κάμη συντροφιὰ»... Καὶ τὰ μάτια του ἐσπιθοβολοῦσαν παράξενα γιὰ τὴ νίκη ποῦ εἶχε μελετήσῃ. Ἔπειτα δὲν ἦταν καὶ μικρό. Γιὰ τὸ γέρω Σάββα, τὸν ξακουστὸ παλαιὸ ἀποθηκάριο, κάτω στὴ μικρὴ καρβουνόσκαλα τῆς Μπλιάτσας, τὸ μποτιλάκι μὲ τὸ ρακὶ —χρόνια καὶ χρόνια τώρα θερμαίνοντας ἀδιάκοπα τὸν κόρφο του—ἔστεκεν ὁ πιστότερος σύντροφος τῆς μοναξιᾶς.

Κάτω στὴν περιέργη ἀκρογιαλιά, μὲ τὲς μαυρισμένες παράγκες τῶν καρβουναποθηκῶν, χορταριασμένα ὑψώματα—ὁ γέρω Σάββας ἔφαγε τὴ ζωὴ του—μιὰ ζωὴ εἴκοσι γεμιστῶν χρόνων. Φύλακας ἄγρυπνος πάντοτε τὰ βράδια τριγυρίζοντας μὲ τὸ παλιὸ μισοσκουριασμένο δίκαννο στὸν ὄμο—πόσο, ἀλήθεια, τώρα τελευταῖα τὸν ἐβάρανε αὐτὸ—ποῦ εἶχε ἄλλο σύντροφος. Μόνῃ παρηγοριὰ τοῦ ἔστεκε τὸ μακρουλὸ μποτιλάκι, τὸ χωμένο στὴ βαθειὰ ἐσωτερικὴ τσέπη τῆς χονδρῆς πατατούκας του ἢ τῆς φαρδεῖᾶς του μπλούζας.

— Αὐτὸ μοῦ ξελύνει τὴ γλῶσσα σὰν κἀνω συντροφιὰ στ' ἀστέρια—ἔλεγε δικαιολογητικὰ τὸ ἄλλο πρωτὶ ὁ Χούντας στοὺς καπνιασμένους ἐργάτας τῶν καρβούνων .... Κ' ἐπροσπαθοῦσε νὰ στηρίξῃ καλὰ τὰ πόδια του στὸ γῶμα καὶ νὰ κρατῆ μὲ κόπο

ἀνοιχτά τὰ κοκκινόθολα μάτια στὸ ροδόσκασμα τῆς χαραυγῆς—
τότες πιὰ ποῦ ἔτελείωνε ἡ «βάρδια».

Μὰ ἀπὸ τὴ βραδεὶά τῆς τελευταίας μεγάλης ρεμούλας ποῦχε
γίνει στὰ κάρβουνα—ποιοὶ ἦταν τάχα, οἱ καρβουνοκλέφτες ποῦ
τὸ μεθῦσι δὲν τὸν ἄφησε νὰ τοὺς πάρη χαμπάρι ;—ὁ γέρω
Σάββας ἤθελε νὰ κρατήση καλὰ τὸ παληὸ δίκαννο στὸν ὦμο.
Γιατὶ ἐθυμώτανε μὲ πίκρα τ' ἀῤστηρὰ καὶ ἀπότομα λόγια τοῦ
ἐργολάβου : «Μπεκρῆδες ἐμεῖς δὲ θέλουμε ... Τί μᾶς φυλάτε
τότες ;»

Κ' ἔπειτα ὁ γέρω Σάββας θυμώτανε ἀκόμη, πῶς ἀμέσως
ἐτραβήχθηκε σιγὰ στὴν ἀκρογιαλιά, κοντὰ στὸ κῦμα ποῦ τοῦ
«ἐδρόσιζε τὰ πόδια». Τὰ βουρκομένα μάτια του ἄρχισαν νὰ
λαμπυρίζουν δακρυσμένα καὶ τὸ μικρόχολο παράπονο ἐξέσκασεν
ἀπὸ τὰ χεῖλη του μονότονο, ὅπως ὅλα τριγύρω ... «Ἐγὼ μπε-
κρῆς, ἐγὼ ; Ποῦ ἐφύλαγα ἐδῶ εἴκοσι σφαλιστὰ χρόνια ; Καὶ ὁ
ἦσκιος μου ἐστοίχισε τὸν τόπο ! ...» Καὶ ἐκύτταζε δακρυσιμέ-
νος τὴ θάλασσα σᾶν νὰ ζητοῦσε κάποιαν παρηγοριὰ ἀπ' αὐτήν...

Ἐπέρασαν ἀρκετὲς ἡμέρες, ἀλλὰ τὸ μπουκαλάκι δὲν μπό-
ρεσε ν' ἀφήσῃ τὴν βαθειά του τσέπη. Ἦτανε τόσο θερμὸ καὶ
τὸν ἔκανε τόσο δυνατὸ μὲ τῆς πρώτες λαίμαργες ρουφιξιές ! ...
Μὰ τώρα τὰ ψέμματα ἔπρεπε νὰ τελειώσουν. Αὐτὸ εἶχε πῆ ἀπὸ
τὸ πρωτὶ σὲ ὅλους τοὺς ἐργάτας τῆς «σκάλας» ὁ γέρω Σάββας.
Ἦορκο καὶ σταυρὸ ἔκανε ἀπάνω στὸ ὄνομά του : «Νὰ μὲ πάρ'
ὁ διάολος. Ἄπόψε τὸ μουρόρρακο δὲν θὰ μοῦ κἀνη συντρο-
φιά».... Καὶ ἀφοῦ εἰτίναξε τὸ δίκανο στὸ ὦμο, ἐτράβηξε ἀργὰ
στὴν παραλία, πότε ἀναβαίνοντας στὸ ἕνα ἕψωμα καὶ πότε μι-
σοξαπλώνοντας στὸ φρέσκο, πάντα σιμὰ στὸν τοῖχο τῶν ἀπο-
θηκῶν ! ....

*
* *

Κάποιο ἀεράκι ἀπαλό, ψιλὲς-ψιλὲς ὀροσοῦλες τοῦ μπάτη,
ἀνέβαινε γαληνεμμένο ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιά, μαζῆ μὲ τὸ ξεψύ-
χισμα τῶν ἀφρῶν ἐπάνω στὰ ὀλόλευκα βότσαλα καὶ τὰ φαντα-
χτερὰ χαληκάκια. Κ' ἔπειτα, γιὰ λίγες στιγμές, ἡ ἀκρογιαλιὰ ἐγα-

λήνευε πάλι, σκεπασμένη μὲ τὸ μυστήριο κάποιας ἀόριστης μεταλλαγολίας. Ἐθαρροῦσες τότε πῶς τὸ κῦμα τὸ ξεψυχισμένο εἶχε χαρίσει τὴν πνοή του ἐπάνω στὰ στεφανάνια τῶν μικρῶν ἀφρῶν.

Περασμένα πιά μεσάνυχτα. Τὸ φεγγάρι θαμπὸ καὶ ἀδυνατισμένο ἀκόμη, ἐχαιρετοῦσε, καθὼς δειλὸς ἐρωτιάρης, τὴν κορυφή τοῦ ἀντικρυνοῦ λόφου ποῦ ἦτανε—ὅπως ἐφάνταζε ἔτσι βουβὸς καὶ πανύψηλος—τὸ «ἀνατολικὸν φρούριο» τῆς Μπλιάτσας. Καὶ ὀλοένα τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ σὰν νὰ ἐζωντάνευε, κλέβοντας τὸ τρελλὸ λαμπύρισμα τῶν ἄστρον ....

Ὁ γέρω Σάββας ὁ Χούντας, πλαγιασμένος στὸ μεγάλο ὕψωμα ποῦ ἀγναντεύει αὐστηρὰ ὅλες τῆς χαμηλῆς στέγες τῶν παραγκῶν, εἶχε πλέξει τὰ δάκτυλα τῶν χεριῶν του ἐπάνω στὴ κορυφή τῆς κεφαλῆς καὶ ἐκντοῦσε στενόχωρα πότε τὸ φεγγάρι καὶ πότε τὸ διάπλατο ἄνοιγμα τοῦ πόντου. Κάπου-κάπου ἐγεργνε καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρό. Καὶ τότε τὰ μάτια του ἔχαναν τὴ λιγοστὴ δύναμι τοῦ βλέμματος ἀπάνω στὸ ψηλὸ σκοτεινὸ κάστρο τῆς μεγάλης χώρας τοῦ νησιοῦ.

— Νὰ κάνης συντροφιὰ στὰ κάρβουνα χωρὶς τὸ μπουκαλάκι, εἶναι σπουδαῖο!—ἐσκέφθη ὁ γέρω Χούντας. Κ' ἐκίνησε τὸ κεφάλι του ἐλαφρὰ, ἐνῶ τὰ ροζιασμένα μαῦρα δάκτυλά του ἄρχισαν νὰ χαϊδεύουν, σ' ἓνα νευρικὸ τράβηγμα τῆς μεγάλης ψαρῆς τρίχης τοῦ μουστακιοῦ του. Ἐπειτα ὁ «ἀποϊηκάριος»—ἔτσι μισοκοροῖδευτὰ στῆς εὐθυμες ὥρες του ἐφώναζεν ὁ ἐργολάβος—ἄφησε ἓνα ξεφύσημα ἀπότομο, Κ' ἔγειρε ἄθιλα δεξιά, βάζοντας τὶς δυὸ χονδρῆς παλάμες του ὡς ἓνα πρόχειρο προσκέφαλο. Τὰ ματόκλαδά του ἀνοιγόκλεισαν δύο-τρεις φορὰς κουρασμένα καὶ ἐπάνω στὸ ζαρωμένο πρόσωπόν του, μὲ τὰ πεταχτὰ μῆλα, ἐχύθηκεν ἡ ἡρεμία κάποιου ἀπλοῦ καὶ γαληνίου ξαλαφρώματος.

Ὁ γέρω Σάββας οὔτε ἀγρυπνοῦσε, μὰ οὔτε καὶ «τὸν εἶχε πάρει». Ὅμως κάτω στὴ σάλα ἔσκασε κάποιον ξαφνικὸ «κράκ»—σὰν ἓνα βαθὺ τρίξιμο παληοῦ ξύλου ποῦ σέρνεται ἀπότομα

ἀπάνω στοὺς σωροὺς τῶν χαλικιῶν. Ὁ ἀποθηκάριος, ἀνθρώπος συνειδημένος νὰ νοιώθῃ ξεχωριστὰ καὶ τὸ ψιθύρισμα τοῦ μπάτη καὶ τὸ φλιφλισμα τοῦ ἀφροῦ, ἔγειρε τὸ κεφάλι κάτω, ἀνοίγοντας μὲ κόπο διάπλατα τὰ μάτια, ποῦ εἶχαν πάρῃ ἀμέσως, ἀσυνείδητα, μιὰ παράξενη ἀνησυχία. Ἐκύτταξε ἀκίνητος γιὰ λίγες στιγμές. Κ' ἔπειτα, ὡς νὰ ἐμπῆκε στὸ αἶνιγμα, ἄπλωσε ἤρεμα τὸ χέρι ἕως τὴ πόρτα του, ποῦ εἶχε ξεχασθῆ τὸ δίκανο, μουρμουρίζοντας πάλῃ ἀπὸ συνήθεια, σὰν οὔτε ὁ ἴδιος ν' ἀκοίῃ τὸν ἀντίλαλό του.

— Μωρέ, ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάλογος! ...

Τὸ φεγγάρι εἶχε δυναμώσῃ πειὰ καὶ τὸ πρῶτο ἀναλυτὸ ἀσῆμι ἄσπριζε τώρα ἓνα φωτεινὸ τρεμουλιαστὸ δρομαλάκι ἀπάνω στὴν ἤρεμη θάλασσα τῆς Μπλιάτσας. Τὸ ἴδιο ἀσῆμι ἔπεφτε καὶ σὲ κάποιον μικρὸ μαῦρο βαρκάκι, ποῦ μ' ἓνα ρεῦμα ἀπότομο ἔπεσε τρίζοντας δίπλα στὴν μεγάλη σκάλα τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ἐπάνω στοὺς σωροὺς τῶν χαλικιῶν. Ἔτσι ἐξεκαθάριζε τώρα καλὰ μέσα στὸ βαρκάκι ἓνας μικρὸς κουρσάρος—παιδὶ ἀμούστακο ἀκόμη μ' ἓνα μακρὸν κουρελοποκάμισο καὶ γυμνὰ πόδια, ὡς τὰ γόνατα σχεδόν.

Ὁ κουρελῆς θαλασσινὸς ἐπήδησεν ἐπάνω στὴ πλώρη τῆς βάρκας κ' ἐσήκωσε ἐρευνητικὰ τὸ κεφάλι πρὸς τῆς χαμηλὲς ἀποθήκας. Οὔτε εἶδε, οὔτε ἤκουσε τίποτε. Γαληνεμένη μοναξιά ἐκοίμιζε ὅλα τὰ τριγύρω μὲ τ' ἀσημένια φιλιὰ τοῦ φεγγαριοῦ. Ὁ κλεφτάκος δὲν ἔχασε στιγμὴ. Μὲ βιασίην ἔβαλε τὰ κουπιὰ μέσα στὴ βαρκοπούλα κ' ἐπήδησεν ἀνάλαφρα ἔξω, πλατσαρίζοντας στὰ ρηγὰ νερά. Χωρὶς νὰ σταθῆ καθόλου, ἐπῆρε τὸν πλατὺ ἀνηφορικὸ δρόμο, ποῦ πάντα ἦταν μαυρισμένος ἀπὸ τὸ κατέβασμα στὴ σκάλα τῶν φορτίων. Κ' ἐτραβῆξε μὲ μικρὰ στενὰ βήματα πρὸς τὶς ἀποθήκες, πάντα βυθίζοντας ἀνήσυχες καὶ πονηρὲς ματιὲς τριγύρω ....

*

**

— Νυχτοκουρελῆ! Νυχτοκουρελῆ! ....

Μιὰ αὐστρηρὴ καὶ ἀπότομη φωνὴ ἀντηλάλησε ψηλὰ ἀπὸ τὰ

ὑψώματα. Καὶ ἡ γαληνεμμένη μοναξιά ἐκύλισε ἴσα μὲ πέρα, στὴν ἀκρογιαλιά, ἓνα βραχνὸ ξεψυχισμένο μουρμούρισμα. Ὁ κλεφτάκος ἐσκόνταψε σαστισμένος. Ἐπειτα ἐκόλλησε τὴν πλάτη του στὸν τοῖχο τὸν ἰσκιερὸ καὶ ἐγούρωσε τὰ μάτια. «Ποιὸς νᾶνε»—ἐσκέφθηκε τρομαγμένος. Καὶ ἔρριξε μιὰ λοξὴ ματιὰ κάτω στὴ σκάλα ποῦ οἱ λευκοὶ ἄφροὶ ἐστεφάνωναν τὴν μαύρη μικρὴ βιοκούλα.

Ἐπειτα ἀκούσθηκαν βήματα πηδηχτά. Ἐπέρασαν πάλιν λίγες στιγμὲς ἡσυχίας. Καὶ ἔξαφνα, νὰ ἔμπρὸς στὸν ἰσκιερὸ τοῖχο τῆς πρώτης ἀποθήκης, τὸ φάντασμα τοῦ γέρω Χούντα, τοῦ ἀποθηκάριου, μὲ τὸ δίκανο στὸ χέρι. Ὁ κλεφτάκος δὲν εἶχε πιά θάρρος νὰ κουνηθῆ. Ἐμενε κολλημένος στὸν τοῖχο, χλωμὸς ἀπὸ τὸν τρόμο καὶ τὴν συγκίνησι. Ὁ γέρω Σάββας ἐπλησίασε, σκύβοντας ἐρευνητικὰ τὸ κεφάλι :

— Καλῶς μου τὸ περδίκι!—ἐμουρμούρισε μὲ τὴ χονδρὴ βραχνὴ φωνή του, σὰν πῆρε τὰ μάτια του, ἔτσι στὰ πεταχτά, πῶς εἶχε νὰ κἀνῆ ὄχι μὲ πραγματικὸ κλέφτη, ἀλλὰ μὲ ἓνα «τρελλὸ» ἀμούστακο παιδί.—Κάθε πότε, λοιπόν, ἡ ἀφεντομουτσουνάρα σου μᾶς καταδέχεται; Στὴν πίστι μου, καὶ ἐποθοῦσα ἀπόψε μιὰ καλὴ συντροφιὰ! .... Χῖ, χῖ, χῖ! ....

Καὶ ἐγέλασε πλατεῖα-βαθειά, βιάζοντας τὸ στειρεμμένο λαρυγγί του νὰ πάρῃ ἓνα χλευαστικὸ τόνο. Μὰ ὁ κλεφτάκος ἔμενε πάντα ἀκίνητος, κολλημένος στὸν τοῖχο, δίχως μιλιὰ. Ὁ γέρω Σάββας ὁ Χούντας δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐκεῖ. Ἀπλωσε τὸ χονδρὸ χέρι του νὰ τὸν τραβήξῃ ἀπὸ τὸ λαιμὸ, ἀπὸ τὸ κουρελοποκάμισο. Ὅμως, στὴν κίνησιν αὐτῇ, τὸ κουρέλι ἐσχίσθηκε σὴν μέση καὶ τὰ ροζιασμένα δάκτυλα τοῦ «ἀποθηκάριου» ἄθelia ἐκόλλησαν τρεμουλιαστὰ ἐπάνω στὸ γυμνὸ στῆθος τοῦ παιδιοῦ...

Ὁ γέρων Σάββας αἰσθάνθηκε κάτι σὰν ἀνατριχίλα. Γρήγορα ἀπετρόβηξε τὸ χέρι του καὶ ἐτέντωσε τὰ κοκκινόθολα μάτια. Ἀμίλητος ἐκυττοῦσε τὸν ἄγνωστο κουρελῆ προσεκτικὰ στὸ πρόσωπο. Ἐπειτα ἀπ' ὀλίγο, ἄφησε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χεῖλη του

κάποιος πονετικός στοχασμός: «Πόσο τρέμει αυτό το παληό-παιδο! Λές κ' ή καρδιά του πῶς πάει νά κρεπάρη!

Ἐστάθηκε ἀκόμη μερικές στιγμές σὲ μιὰ ἀόριστη ἀδεξιότητα. Κ' ἔπειτα σὰν νά ἔνοιωσε νά σταλάζει, τάχα, στὴ ψυχὴ του—ἔτσι ξαφνικά—κάποια πνοὴ εὐσπλαγγνίας, ἓνα αἶσθημα λύπης γιὰ τὸ ἀπολιθωμένο ἔμπρός του ἦθμα! Δὲν ἐξαναμίλησε ὁ γέρω Σάββας. Ὅμως ἄπλωσε τὸ χέρι του κ' ἔπιασε τὸ γυμνὸ μπράτσο τοῦ παιδιοῦ. Μὰ ἔτσι ἀσυνείδητα ἔσυρε ἐλαφρὰ τὸν κλεφτάκο ἔξω ἀπὸ τὴ σκιά, πρὸς τὴ μέση τοῦ πλατειοῦ δρόμου.

— Μωρὴ σύ—εἶπε ἔξαφνα ξεροκαταπίνοντας ὁ ἀποθηκάριος—εἶσαι κλέφτης; Πῶς ξέπεσες ἐδῶ στὴν καρβουνόσκαλα τέτοιες ὥρες;

Ὁ κλεφτάκος ποῦ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή εἶχεν ἀποσβολωθῆ, ἔσκιασε νευρικά μὲ τὰ χέρια τὸ πρόσωπό του κ' ἐξέσπασε σὲ λιγμούς. Τὰ μάτια του εἶχαν βουρκώσει. Καὶ τὸ πρόσωπό του ἄρχισε νά πορφυρώνεται τώρα ζωηρά.—«Ἄφησέ με νά φύγω»—ἐμουρμουρίζε θρηνηλογῶντας μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του. «Ἄφησέ με νά φύγω» ....

— Μωρέ, εἶσαι κλέφτης;

— Γιατί εἶμαι κλέφτης;—ἀπήντησεν ἔξαφνα ὁ κουρελῆς, πνίγοντας τοὺς λυγμούς του.—Ἐγὼ δουλεύω, δὲν κάθουμαι .... Γυρίζω ὄλονυχτις καὶ μαζεῖω ὅ,τι βρίσκω, πεταμμένο στὴς σκάλες καὶ τὰ μουράγια. Ξεπουλάω ὕστερις στὰ μάρκα καὶ στὴς γουλέττες!

Ὁ γέρω Σάββας ἄκουγε προσεκτικά. Τὰ κλάμματα τοῦ μικροῦ σὰν νά τοῦ ἔσφιγγαν τὴν καρδιά. Καὶ τ' ἀπότομα λόγια ἔνοιθε σὰν νά κρατοῦσαν κάποια ἀόριστη δύναμι στὸ «νυχτοκουρελῆ!» Δὲν μποροῦσε νά πνίξῃ ἓνα αἶσθημα ἀλλόκοτης στοργῆς ποῦ ἐφύτρωνε ἔξαφνα ὄλο καὶ δυνατώτερο μέσα του, μὲ κάθε νέο λόγο τοῦ μικροῦ.

— Ποῦθε εἶσαι; ἠρώτησε πάλι.

— Ντόπιος εἶμαι, μὰ οὔλο τὸ νησι μὲ ξέρει—ἔτρεξε νά

πῆ ὁ κουρελῆς πέρνοντας θάρρος.... Κάνω θελήματα σῆς τρά-
τες και βοηθάω σὰ κουτραμπάσσα. Μὰ δὲν εἶμαι κλέφτης ...;

Ὁ γέρον Σάββας δὲν ἐμιλοῦσε πιά. Ὅμως ἡ ματιά του εἶχε κολλήσει ἀπάνω στὸν ἄγνωστο σύντροφο. Ἐκεῖνη τὴ στιγμή και οἱ δύο εἶχαν ξεβγῆ στὴ μέση τοῦ δρόμου και τὸ δυνατὸ ἀσῆμι τοῦ φεγγαριοῦ ἔπεφτε ἀναλυτὸ ἀπὸ ψηλά. Τὸ κουρελοποκάμισο, σχισμένο στὴ μέση, ἔξάνοιγε πρὸς τὸ γλυκὸ φῶς τὰ γυμνὰ στήθιά τοῦ παιδιοῦ—λευκὰ σὰν χυτὸ μάρμαρο. Καὶ τὸ πρόσωπόν του, στρογγυλὸ και ἀχνούδωτο ἀκόμη, ἄρχισε νὰ πέρνη κι' αὐτὸ κάποια γαληνευμένη λευκότητα, ποῦ ἔδειχνε μεγαλύτερη τὴν ἀγάπη τοῦ βαθύμαυρου λαμπεροῦ ματιοῦ του. Σιγὰ-σιγὰ τὸ μισόγυμνο κορμί του σὰν νὰ ἔκλεβε κάτι ἀπὸ τὸ πλουμιστὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ...

— Πεινᾶς;—ἐρώτησε ξαφνικὰ ὁ γέρω Σάββας, ξυπνῶντας τάχα ἀπὸ τὴ νάρκη κάποιου ὄνειρου.— Πεινᾶς, ἔ; Ἔλα, τὸ λοιπόν, μαζῆ μου! Πᾶμε ἴσαμε τὴν καλύβα. Θὰ βροῦμε κάτι. Δὲν ξέρεις, μωρὲ παληόπαιδο, πῶς μοῦκανες τὴν καρδιά. Σὲ λυπᾶμαι.

— Πρέπει νὰ φύγω! Δὲν θέλω νὰ με ἰδοῦν,—ἐμουρμούρισεν ὁ μικρὸς, κυττάζοντας ξαφνισμένος τὸ βαρκάκι του.

— Ἔνοια σου και δὲν ἔχεις φόβο—ἐπέμενε μισονευριασμένος ὁ ἀποθηκάριος. Πᾶμε νὰ φᾶς και νὰ ξαποστάσης. Προτοῦ σκάση ὁ Ἥλιος φεύγεις στὴ δουλειά σου. Οἱ ἐργάτες κατεβαίνουν στὰ κάρβουνα ποιὸ ὕστερις.

Ὁ γέρω Σάββας ἐτράβηξε πρῶτος ἀργὰ-ἀργὰ τὴν ἀνηφοριά, μὲ τὸ δίκανο στὸν ὤμο. Ὁ μικρὸς τὸν ἀκολούθησε. Καὶ οἱ δύο ἐπερπατοῦσαν σκυφτοί, χωρὶς μιλιὰ.

*
* *

Πίσω ἀπὸ τὴν τελευταία ἀποθήκη, στὸ ὕψωμα τοῦ μαυρισμένου δρόμου, εὔρισκε τὴν καλύβα—μιὰ μικρὴ σφηκοφυλά, ἀσβεστοχρωματισμένη, ποῦ μόλις θὰ μποροῦσε καλὰ-καλὰ

νά μπῆ ἓνας ἄνθρωπος. Ὁ ἀποθηκάριος ἄνοιξε τὴν μικρὴ ξύλινη πορτοῦλα μὲ μιὰ κλωτσιὰ καὶ ἀνάβοντας τὸ λυχνάρι ποῦ ἐκρεμῶταν στὴν γωνιά, ἔσυρε μιὰ μεγάλη βαθυκόκκινη γαβάθα ἀπάνω σὲ κάποια κασέλα.

— Κάτσε νὰ φᾶς καλὰ τώρα—εἶπε στὸ παιδί σᾶν ἐτελείωσε τῆς πρόχειρες ἐτοιμασίες του.

Ὁ μικρὸς ἐξέχασε καὶ τὰ νάζια του. Ἐστρώθηκε χάμω σταυροπόδι καὶ ἄρχισε νὰ κατεβάζη μεγάλες μπουκιὲς ψωμιοῦ καὶ νὰ βυθίζη τὰ δόντια του σ' ἓνα μεγάλο κομμάτι κρύου καὶ σκληροῦ ψαχνοῦ. Ἐτρωγε μὲ λαιμαργία ποῦ ἔδειχνε μιὰ πείνα διαβολεμένη. Ὁ ἀποθηκάριος, καθισμένος ἀπέναντι ἐτραβοῦσε τὸ τσιμποῦκι του. Σιγὰ-σιγὰ ἔνοιωθε κάποια καλωσύνη μέσα του γιὰ ὅ,τι εἶχε κάνει. Ἄρχισε κι' ὅλας νὰ πειραΐζη τὸ παιδί, μὲ ἀπλᾶ καὶ δειλὰ κεντίσματα.

— Κ' ἔκανες διαβολάκι, ποῦ δὲν δίνεις διὰρα γιὰ τὸ στομάχι! Ἐέρεις, τὸ λοιπόν, τί θὰ πῆ πείνα στὴν ἐρημιὰ ;

Ὁμως ὁ μικρὸς γελοῦσε κι' αὐτὸς χωρὶς νὰ κόψη τὴν ὄρεξι του. Ἐκτύταξε μὲ μεγαλῆτερη κοροϊδευτικὴ πονηρία τὸν ἀποθηκάριο, ρίχνοντας λοξὲς τρυπητὲς ματιές. Σᾶν ἀπόφαγε, ἐξεροκατάπτε μὲ κάποια πονηρία κ' ἐζήτησε ξαφνικὰ καπνὸ, χωρὶς καμμιά παράκλησι, σχεδὸν προστακτικά. Ὁ γέρω Σάββας ἐξεκαρδίστηκε στὰ γέλοια. Ἐπειτα τοῦ πέταξε τὴν καπνοσακοῦλα. Ὁ μικρὸς δὲν ἐχρειάσθηκε παρὰ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας γιὰ νὰ ἀρχίσῃ νὰ ξεφυσᾷ ἀπὸ τὸ στόμα του βρώμικα συννεφάκια.

Σιγὰ-σιγὰ, ἡ καλύβα ἐφούντωσεν ἀπὸ τὸν καπνὸ—μιὰ βαρειά καὶ τσικνὴ μυρωδιά, τόσο ποῦ καὶ οἱ δύο ἄρχισαν νὰ ξεφυσοῦν σᾶν μισοζαλισμένοι. Ὁ κουρελῆς ἐπέταξε ἔξαφνα τὸ σιγάρο, φτύνοντας μὲ φανερὴ ἀηδία. Καὶ καθὼς ἦταν σταυροπόδι, ἄφησε τὴν πλάτη του νὰ γλυστρήσῃ πίσω, ἀναπαύοντας τὸ κεφάλι σὲ μερικὰ παληοκούρελα ποῦ εἶχαν στιβαχθῆ κοντὰ στὴ γωνιά, γιὰ στρωσίδι τοῦ ἀποθηκάριου.

— Θὰ εἶναι κουρασμένος—ἐσκέφθηκε ὁ γέρω Χούντας τεντώνοντας σὲ μιὰ στιγμὴ, τὸν μακρὸν λαιμὸ του πρὸς τὸ μέρος

τῆς γωνίας. Σὲ λίγα λεπτά ; ἀκούστηκε καὶ ἓνα βαρὺ ρουχαλιτό. Ὁ μορτάκος τὸν εἶχε πάρει γιὰ καλὰ καὶ ὁ ἀποθηκάριος ἐστάθηκε τότε, γιὰ λίγα λεπτά, ἄφωνος καὶ παρατηρητικὸς ἀπὸ πάνω του. Τὸ βλέμμα τοῦ γέρω Χούντα εἶχε πάρει ἕξαφνα μιὰ παράξενη καὶ κρυφὴ λαχτάρα. Ἐδείχνετο καθαρὰ τώρα κάποια προσπάθεια ποῦ ἐπάλεψε μέσα στὸ κεφάλι του, ἐπίμονη καὶ ἀκαταγώνιστη. Ἐπέρασαν ἔτσι στιγμὲς πολλὲς καὶ ὁ ἀποθηκάριος ἔμενε πάντοτε βουβός, μὲ τὸν λαιμὸ τεντωμένο. Σὰν νὰ ἤθελε νὰ σκεφθῆ βαθεῖα—πολὺ βαθεῖα, καὶ νὰ ξεχωρίσῃ κάτι ἀπὸ τὰ ἀραχιασμένα παλαιὰ μυστικὰ τῆς ψυχῆς του ....

Βασανισμένος ἀπὸ τὸν κόπο, ἔπεσε σ' ἓνα μικρὸ κασόνι, μὲ τὰ μέλη ψυχρὰ καὶ τεντωμένα. Σὲ λίγο μιὰ ἀραιὰ-ἀραιὰ γλωμάδα τὸν ἐπερίχυσε καὶ τὸ μέτωπόν του ἄρχισε νὰ γίνεταί κορὸ σὰν πάγος ! Ὑστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, ἦταν ἡ μόνη νυχτιὰ ποῦ δὲν εἶχε πιῆ. Καὶ αὐτὴ τοῦ ἔφερεν τώρα στὴ μνήμη τὴν ἄλλη τρομερὴ νύχτα ποῦ εἶχε σαβανώσῃ, μιὰ γιὰ πάντα, ὅλη τὴ ζωὴ του.

Δεκαπέντε χρόνια ἔσβυσαν καὶ ἕξαφνα ἡ φαντασία του ἐσκάλειπε τῆς ἀράχνης, χύνοντας κάποιο μισόθραμπο φῶς στὴν παλιὰ ξεχασμένη δυστυχία. Ἐθυμότανε τώρα καλὰ τὴν τρομερὴ νύχτα τοῦ Γεννάριου—ἓνα χρόνον ἀκριβῶς ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς ἀγαπημένης του γυναικούλας, ποῦ τὴν ἔχασε τόσο τραγικὰ πρὶν νὰ τὴν πολυχαρῆ. Εἶχε πάει καὶ τότε νὰ φυλάξῃ μὲ τὸ δίκαιο στὸν ὄμο, κοντὰ στὴν μεγάλη ἀποθήκη. Ἐβροχε μὲ τόση λύσσα—Θεέ μου!—κ' ἡ θάλασσα ἐμουγκρίζε τόσο ἄγρια ! .... Ὁ ἀποθηκάριος ἐσυλλογίστηκε, στῆς καταραμένους ὥρες, τὸ ὄρανό του—τὸ ξανθόμαλλο καὶ στρουμπουλὸ χρονιάρικο, ποῦ τοῦ εἶχε μείνει πιά μόνο κ' ἔρημο στὴν κρύα καλύβα, ἐπάνω σ' ἓνα στρωματάκι ἀπὸ σακκιά τῶν φορτίων. Κ' ἔτρεξε ἀλαφιασμένος κοντὰ του, δρασκελίζοντας σὰν φάντασμα τὰ στενωτόπια τῶν ἀποθηκῶν, μέσα στὸ βουιτὸ τῆς θεομηνίας.

Ἐπειτα—ἀλλοίμονον !—ὁ ἀποθηκάριος δὲν ἤθελε νὰ θυμηθῆ τίποτε ἄλλο. Τὸ παιδί του ἦταν ἄφαντο ! Κανεὶς δὲν

ἔμαθε τί εἶχε γίνει ἢ «εὐτυχία» τοῦ ἀποθηκάρου ἀπὸ τὴν καθηραμένη νύχτα τοῦ Γεννάρη. Καὶ ὁ πληγώμενος γέρω πατέρας, χλωμὸς καὶ παγωμένος, ἐσιγόκλεισε τὰ βαρεῖα βλέφαρα, σὰν κοιμισμένος καὶ σὰν νεκρός· ἐπάνω στὸ κασσόνι τῆς καλύβας .... Σὲ μιὰ στιγμή, ἄνοιξε πάλι μὲ βαρὺ κόπο τὰ μάτια καὶ κάποιο κουρασμένο θολὸ βλέμμα ἐγλύστρησε ἕως τὴ γωνιά, ποῦ ἤσυχο τώρα ἐκοιμῶταν τὸ ἄγνωστο παιδί, μὲ μισανοιγμένα τὰ λευκὰ καὶ λαμπερὰ στήθη πρὸς τὴν ἀσθενικὴ φλόγα τοῦ λυχνarioῦ. Κάποιο πικρὸ χαμόγελο ἄνθησε ἐπάνω στὸ ζωωμένο πρόσωπο τοῦ γέρον μὲ μιὰ παράξενη καὶ τραγικὴ σκέψη: «Μήπως δὲν ἔπρεπε τώρα, ἔτσι νὰ ἦταν καὶ τὸ χαμένο του ὄμορφο παιδί ;»...

Καὶ ὁ ἀποθηκάριος ἐματάκλεισε ἀπαλὰ-ἀπαλὰ τὰ βλέφαρα, μισοναρκωμένος ἀπὸ κάποια καινούργια γλύκα καὶ κάποιο ξεχασμένο πόνου .....

*
* *

Δαγκωμένος ἀπὸ τὸ κέντισμα κακοῦ ὄνειρου, εἰτίναξε τὸ κεφάλι του ὁ γέρω Χούντας ξαφνικά. Ἐτέντωσε τὰ μάτια του, ἔτσι καθὼς ἦταν ξαπλωμένος στὸ κασσόνι, γυρεύοντας μὲ τὸ βλέμμα σαστισμένο κάτι. Ἐπειτα ἀνασηκώθηκε, πνίγοντας ἕνα βαθὺ στεναγμὸ γιὰ τοὺς πόνους ποῦ ἐτρουποῦσαν ὅλο τὸ γεροντικὸ κορμί του. Καὶ πρὶν καλοσηκωθῆ καὶ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὴν ἀπάτη τῆς κακῆς ζάλης, ποῦ τὸν εἶχε ρίψει σὰν κοιμισμένο γιὰ λίγες στιγμὲς ἐπάνω στὸ κασσόνι, ἔγυρε τὸ κεφάλι πρὸς τὴ γωνιά, ὅπου εἶχε ξεχάσει νὰ κοιμᾶται ξένοιαχο τὸ ξένο ἀμούστακο παιδί.

Ὁ ἀποθηκάριος ἐγούρλωσε ἔξαφνα τὰ μάτια. Χονδρὲς ζωωματιῆς ἔκαμαν τὸ πρόσωπόν του, μὲ τὰ πεταχτὰ μῆλα, νὰ πάρῃ κάποια παράξενη ἀγριάδα. Τὸ πηγούνι του ἔτρεμε σὰν νὰ τὸν ἔπιασαν κρυφοὶ σπασμοί. Καὶ ὅταν ἀπλωσε νὰ πιᾶσῃ τὸ μέτωπό του, ὡσὰν γιὰ νὰ κρατήσῃ δυνατὰ τὴ σκέψη, ποῦ

τοῦ ἐπάγωνε λὲς τὴν ψυχὴ, τὸ χέρι του ἦταν μελανιασμένο κα-
θὼς νὰ εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸν τάφο. Μ' ἓνα σάλτο ἐπήδησεν εἰς
τὴ γωνιὰ καὶ ἀνεσήκωσε τὰ σακκιά. Ὁ μορτάκος δὲν ἦταν
ἐκεῖ! .... Δίπλα, ἐπάνω στὸ κασσέλι, εἶχε μείνει ἀκόμη ἡ ἄδεια
γαβάθα μὲ δυὸ-τρεῖς μπουκιὲς ψωμοῦ. Καὶ λίγο ψιλότερα, τὸ
μικρὸ λυχνάρι ἐτσισίριζε, στὰ τελευταῖα του, μελαγχολικὰ—
σὰν νὰ ἐτρεμόφεγγε θρηνολογῶντας κάποιον παρᾶξενον λεί-
ψανον!

Ὁ γέρω Χούντας ἐκάθησε πάλι στὸ κασσόνι στηρίζοντας
τὸ κεφάλι στὴ ροζιασμένη παλάμη τοῦ χεριοῦ του. Τὸ βλέμμα
του εἶχε καρφωθῆ κατὰ γῆς σὰν νὰ ζητοῦσε νὰ ξεβγάλλῃ κᾶτι
σιτὴν ἐπιφάνειαν ἀπὸ τὸ μαῦρον χῶμα. Σιγὰ-σιγὰ τὸ πρόσωπό
του ἐγαλῆνευε, παίρνοντας τὴν παλῆν ὄψιν τοῦ «ἀγαθοῦ» ἀπο-
θηκάριου. Καὶ ὅταν τὸ τσισίρισμα τοῦ λυχναριοῦ ἔσβεσε μὲ
μιὰ μεγάλη λάμψη, ὁ γέρω Χούντας ἄπλωσε τὸ χέρι, ἔρριψε
πάλι τὸ δίκανον στὸν ὄμο καὶ ἐβγῆκε ἔξω, ἀργοκατεβαίνοντας
τὸ δρόμον τῆς ἀκρογιαλιάς, κάτω στῆς ἀποθήκης.

Δροσερὸ ἀεράκι τοῦ ἐχτύπησε στὸ πρόσωπον. Ὁ ἀποθηκά-
ριος ἐσήκωσε τὸ κεφάλι, ἀνασαίνοντας βαθειά. Ἐνοιωθε κᾶτι
μέσα του νὰ γλυκαίνη. Ἡ γαληνεμμένη μοναξιὰ τοῦ ἐκοίμιζε
πάλι κάθε γοργὴ καὶ θερμὴ σκέψιν. Καὶ τὸ φεγγάρι γέροντας
ἦρεμα νὰ κούψῃ τ' ἀσήμια του ἔμπρὸς στὸ ροδόσκασμα τοῦ
Αὐγουστιάτικου αὐγινοῦ, ἐξαναθύμιζε τῆς ἡσυχῆς ὄρες τῆς μο-
ναξιάς του. Μόνον ὅταν ὁ γέρων Χούντας ἐπροσπερνοῦσε ἔμπρὸς
ἀπὸ τὸ σωρὸ τῶν λίγων σακκιῶν μὲ τὰ κάρβουνα—ποῦ εἶχαν
ἀποθηκευτῆ ἔτσι πρόχειρα ἔξω ἀπὸ τὴν μεγάλην παρᾶγκα
— ἐσταμάτησε σκεπτικὸς. Ἐλειπαν τώρα δυὸ ὀλόκληρα
σακκιά! ....

Ἐπειτα ἐξανάρχιζε νὰ κατεβαίνη πρὸς τὴ σκάλα τῆς Μπλιά-
τσας, ὅπου ἡ θάλασσα ἐφλοίσβιζε ἀκόμη μὲ τὰ στεφανᾶκια λευ-
κῶν ἀφρῶν. Ὁ δρόμος ἦταν σπαρμένος ἀπὸ σβῶλους καρβου-
νων ποῦ εἶχαν σκορπισθῆ σὰν σὲ γρήγορον καὶ ἀλαφιασμένο
μπαρκάρισμα. Ἐκατέβηκε ἀκόμη κάτω, ὡς τὴ σκάλα. Τὸ μαῦρον

μικρὸ βαρκάκι ποῦ ἔπεσε ἀπὸ νωρὸς τρίζοντας στὰ ριχὰ νερά,
εἶχε γίνει κι' αὐτὸ ἄφαντο, μαζῆ μὲ τὰ δυὸ σακκιὰ τῶν καρβού-
νων καὶ τὸν ἄγνωστο μορτάκο μὲ τὰ λευκὰ στήθια....

Ὁ ἀποθηκάριος δὲν ἔβγαλε ἄχνα. Ἄργα-ἀργὰ ξαναπῆρε
τὴν ἀνηφοριὰ καὶ ἀνέβηκε ἕως τὸ ὕψωμα τῆς μεγάλης ἀποθή-
κης. Ἔπεσε σταυροπόδι, πετῶντας τὸ δίκανο ἀπὸ τὸν ὄμο.
Ἡ γαλήνη τοῦ προσώπου του ἔφεγγε τώρα σὲ κάποιο ἀπαλὸ
χαμόγελο. Ἔπειτα μ' ἓνα κίνημα ἀπελπιστικό, ἔχωσε τὸ χέρι
στὴ βαθειὰ τσέπη τῆς μπλούζας του. Καὶ σιγὰ-σιγὰ ἀνεσήκωσε
τὸ μακρὸ μπουκαλάκι μὲ τὸ ξακουστὸ μουρόρρακο. Ἀρχισε τότε
νὰ πίνη μὲ λαχτάρια καὶ τὰ μάτια του ἐλαμπύρισαν γεμᾶτα
ἀπὸ τὴν παλιὰ χαρά.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΟΥΛΗΣ

Ο κ. ΣΠΥΡΟΜΗΛΙΟΣ
Ὁ ἡρωϊκὸς πρόμαχος τῆς Χειμάρρας

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, σύζυγος τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐπορικῆς Σχολῆς Πειραιῶς καὶ ἡ Δις ΕΛΕΝΗ Α. ΒΩΚΟΥ ἐργασθεῖσαι ὡς νοσοκόμοι ἐν τῷ Ζινεῖῳ Δημ. Νοσοκομείῳ, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου, καὶ ἐπιδείξασαι ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν περὶ τὴν περιθαλψὴν τῶν τραυματιῶν μας.

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΜΩΪΣΕΩΣ ΕΝ ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ

Γνωστός εἶνε ἐκ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως «ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα »ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός, τραῦμα »ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος». Ὁ νόμος αὐτὸς εἶνε ἐν πλήρει ἰσχύϊ ἐν Ἀβυσσινίᾳ, ὡς θεμελιώδης νόμος τοῦ Κράτους καὶ ὑπέροχτος κανὼν καὶ μέτρον τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἐφαρμογὴ μάλιστα αὐτοῦ εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα, τὸν **νεγκούς**, ὡς τιτλοφορεῖται ἐν τῇ χώρᾳ του, ὅστις εἶνε καὶ ὁ ἀνώτατος ἀρχιδικαστῆς αὐτῆς.

Μία περίεργος δίκη ἐκ τῶν πολλῶν, καθ' ἃς ἐφηρομόσθη ὁ νόμος αὐτός, εἶν καὶ ἡ ἐξῆς, διεξαχθεῖσα πρὸ τινων ἐτῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Μενελικ διήρχετο, σπεύδων ὀπωσοῦν, ὀδόντινα τῆς πρωτεύουσας του ἔφιππος μετὰ δύο ἀκολούθων αὐτοῦ. Συνήντησε δὲ μικρὰν συνοδείαν ὑπηκόων του, ἄγουσαν ἀνθρωπὸν τινα δέσμιον.

— **Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγίας Τριάδος!** . . .

ἐφώνησε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα εὐθύς ὁ ἀρχηγὸς τῆς Λαϊκῆς συνοδείας μετὰ τὸ προσῆκον προσκύνημα.

Εἰς τὴν ἐπικλησιν αὐτὴν παρ' οἰουδήποτε πολίτου καὶ εἰς οἰανδήποτε περίστασιν καὶ στιγμὴν ἐκφερομένην, κατὰ Νόμον ἢ ἔθιμον τῶν Ἀβυσσινίων ἱερὸν, ὁ **νεγκούς**, ὀφείλει ἀπαρεγκλίτως νὰ σταθῇ ἀμέσως καὶ ἀκροασθῇ τὸν πρὸς αὐτὸν ἀποτεινόμενον, παρορῶν πᾶσαν ἄλλην φροντίδα του. Οἰανδήποτε ἀνάγκη τοῦ αὐτοκράτορος ἔχη ὁ πολίτης, δύναται νὰ τὸν σταματήσῃ πανταχοῦ καὶ πάντοτε, ἀναφωνῶν «Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγίας Τριάδος!» διὰ νὰ τὸν ἀκροασθῇ εἴτε ἐν τοῖς ἀνακτόροις αὐτοῦ, εἴτε καθ' ὀδόν, εἴτε ἀλλαχοῦ καὶ καθ' οἰανδήποτε ἀνεξαιρέτως ὥραν. Καὶ ὁ **νεγκούς** ὀφείλει ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους τοῦ ὑπη-

κίου του και θεραπεύση πᾶν παράπονον αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ πρό-
κηται περὶ ἔριδος ἢ κρισολογίας, καθήκον ἔχει νὰ ἐκδικάσῃ
αὐτὴν παραχρηῖμα καὶ ἄνευ ἀναβολῶν, διατυπώσεων καὶ στρε-
ψοδικιῶν.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Μενελικ ἐστάθη πάραυτα μετὰ τῶν ἀκο-
λουθῶν του εὐλαβῶς εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ ἠρώ-
τησε τὸν διακόψαντα τὸν δρόμον του ἀρχηγὸν τῆς λαϊκῆς συ-
νοδείας, τί θέλει.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, μεγαλειότατε **νεγκούς**, ἀπεκρίθη, ὁ
ἀρχηγὸς τῆς συνοδείας, προσκλίνων μετὰ σεβασμοῦ καὶ δει-
κνυων τὸν δεσμώτην, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ἄξιος θανάτου.
Ἐφόνευσεν ἀδίκως καὶ ἄνευ ἀφορμῆς τὸν ἀδελφόν μου. Ἰστατο
ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καὶ ἔκοπτε πελώριον κλάδον του. Οὐδὲν
δὲ εἶχε λάβει προφυλακτικὸν μέτρον, ἂν οὐχὶ δι' ἑαυτόν, τοῦ-
λάχιστον διὰ τοὺς διερχομένους διαβάτας νὰ προσέχωσιν. Ἐν ᾧ
ὅμως βαθμηδὸν ἔκοπτεν ἀμέριμνος τὸν κλάδον τοῦ δένδρου ....
αἴφνης οὗτος ἐκόπη καὶ ἔπεσε μετὰ τοῦ ἀθλίου αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
ἕψους ἐκεῖνου. Ἄλλ' αὐτὸς μὲν παραδόξως, οὐδὲν ἔπαθεν.
Ἐπεσεν ὅμως μετὰ τοῦ ὀγκώδους κλάδου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ
διερχομένου ἐκεῖθεν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀδελφοῦ μου καὶ ἀφῆ-
κεν αὐτὸν ἐν ἀκαρεῖ νεκρὸν πρὸς δυστυχίαν του καὶ δυστυχίαν
μου. Δίκασον, **νεγκούς**, ἂν δὲν εἶνε ἔνοχος θανάτου ὁ φονεὺς
αὐτὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ ἂν δὲν πρέπη νὰ δώσῃ **ψυχὴν**
ἀντὶ ψυχῆς ....

— Εἶνε ἀλήθεια, ὅλα αὐτά ; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ.

— Ἀλήθεια εἶνε ! ἀνεφώνησαν ὅλοι, μηδὲ τοῦ κατηγορου-
μένου ἐξαιρουμένου. Εἰς τὰς δίκας αὐτὰς καὶ ἐνώπιον τοῦ **νε-**
γκούς φαίνεται δὲν χωροῦν ψευδομάρτυρες, οὔτε καὶ στρεψο-
δικαίαι.

— Ἀλήθεια ! προσέθηκεν ὁ καταγορούμενος συντετριμμέ-
νος, ὠχρός, τρέμων καὶ κλαίων. Ἄλλὰ δὲν τὸ ἔκαμα ἐκ προ-
θέσεως, μεγαλειότατε. Ἐνα τυχαῖον συμβᾶν ἦτο καὶ τὸ δυστύ-
χημα αὐτὸ καὶ ἐλυπήθην καὶ ἐγὼ ἐξ ἴσου. Ἐκτὸς δὲ τούτου

διέτρεξε κίνδυνον και αὐτὴ ἡ ζωὴ μου. Ὁλίγον ἔλειπε νὰ φονευθῶ και ἐγὼ ὁ ἴδιος! ....

Ὁ Μενελικ ἔμεινεν ἐπὶ τινα λεπτὰ σύννους και οἶονεὶ ἀπορῶν τί ν' ἀποφασίση. Ἡ προᾶξις ἦτο ἀποδεδειγμένη και ὡμολογημένη και ὁ νόμος σαφής. Ἐν μόνον ὅμως ἐβάρυνε πολὺ εἰς τὴν συνείδησίν του και τοῦτο ἦτο τὸ ἀπρομελέτητον και τυχαῖον τοῦ συμβάντος, ὅπερ ἦτο σοβαρὸν ἐλαφρύντικόν διὰ τὸν κατηγορούμενον. Καὶ ἐδῶ συνεστρέφοντο οἱ δισταγμοὶ και ἀμφιβολίαι του.

Ἐπὶ τέλους ὁ ἀνώτατος ἄρχων τῆς δικαιοσύνης ἔσχεν εὐφραῶ ἔμπνευσιν. Ἐκαμε τὴν ὀριστικὴν σκέψιν του και ἐξέδωκε τὴν ἐξῆς ἀπόφασιν αὐτοῦ.

— Ἀκούσατε, εἶπε, καλοὶ μου ὑπήκοοι, τί ἀποφασίζω και τί διατάσσω μὲ τὴν φώτισιν τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὁ νόμος εἶνε ῥητὸς και δὲν δυνάμεθα νὰ τὸν παραβιάσωμεν. **ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, και κλάδον ἀντὶ κλάδου ...**

Ἐπιτρέπω εἰς τὸν μηνυτὴν νὰ εὕρη και αὐτὸς ἐν δένδρον, ὅμοιον τὸ ὕψος, πάχος και καθ' ὅλα πρὸς τὸ δένδρον ἐκεῖνο, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔπεσεν ὁ κατηγορούμενος και ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του, ἀφοῦ δὲ τὸ εὕρη, ν' ἀναβῆ εἰς τὸ δένδρον αὐτὸ και καθήσῃ ἐπὶ ὁμοίου χονδροῦ κλάδου του και κόψῃ αὐτόν. Διατάσσω ἀφ' ἑτέρου τὸν κατηγορούμενον νὰ ἴσταται κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἀκριβῶς κάτωθι τοῦ κοπτομένου κλάδου. Ὁ κλάδος τοῦ δένδρου ἐπὶ τέλους θὰ κοπῆ και θὰ πέσῃ μετὰ τοῦ μηνυτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ κατηγορουμένου και θὰ ἐπέλθῃ .... πλήρης ἱκανοποιήσεις συμφῶνως πρὸς τὸν νόμον.

Ὁ μηνυτὴς ἔμεινεν ἐνεὸς εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς ἀποφάσεως τῆς ὑπερτάτης δικαιοσύνης. Ἐσκέφθη, ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ φονευθῆ και αὐτός, πίπτων ἀπὸ τοῦ δένδρου ἐκ τοῦ ὕψους και τῆς ἀτάκτου πτώσεως και συγκρούσεως. Παγερὸς φόβος τὸν ἐκυρίευσεν ἐντεῦθεν. Ἦθελε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀλλ' ἐφοβήθη, μὴ ἡ ἱκανοποίησις ἀποβῆ ματαία και

εἰς ἐπίμετρον χάσῃ καὶ αὐτὸς τὴν ζωὴν του ἀδίκως καὶ παραλόγως.

Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων προσέπεσεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὴν ἀδικίαν καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι παραιτεῖται τῆς ἱκανοποιήσεως καὶ τιμωρίας τοῦ κατηγορουμένου, μεταμεληθεὶς καὶ συγχωρήσας αὐτὸν διήθεν ἐκ μακροθυμίας καὶ ἐπιεικείας καὶ πρὸ πάντων λόγῳ, ὅτι καὶ αὐτός, ὠριμώτερον σκεφθεὶς, ἐπέισθη, ὅτι τὸ θλιβερὸν γεγονός ἦτο τυχαῖον συμβάν ἀπλῶς ζοφερὸν θέλημα τῆς κακῆς τύχης τοῦ ἀδελφοῦ του.

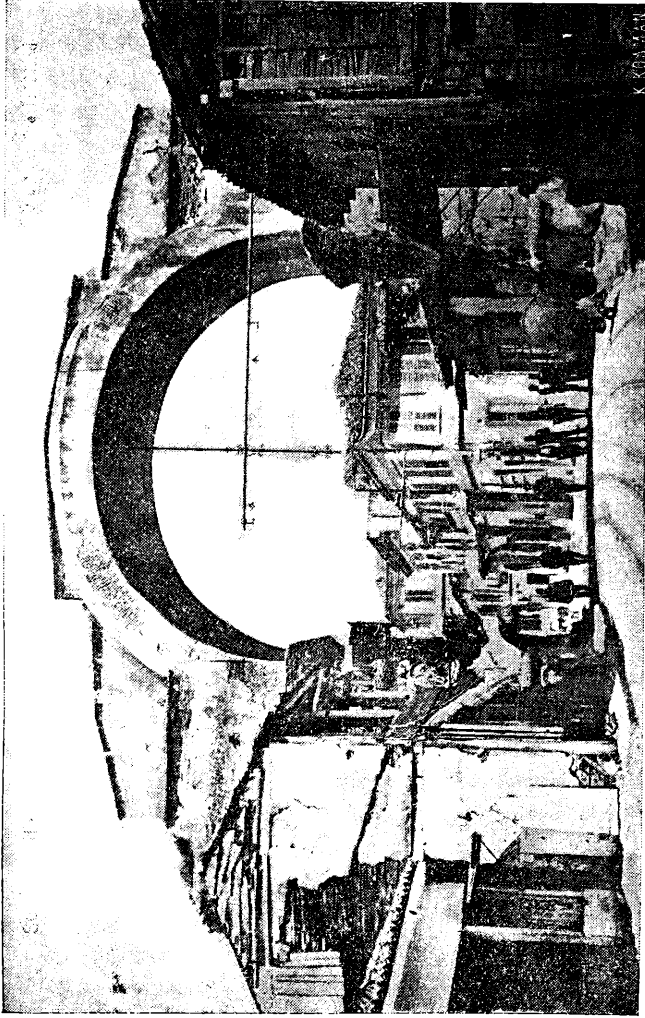
Ὁ φιλοδίκαιος καὶ φιλόανθρωπος **Νεγκούς**, εὐχαριστηθεὶς διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀπεδέχθη προθύμως τὴν δήλωσιν αὐτῆν τοῦ μηνυτοῦ καὶ τὸν ἐπήνεσε διὰ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ ἀρετὴν του αὐτῆν· συνέστησεν ὅμως εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ μὴ κλαδεύῃ τοῦ λοιποῦ δένδρου, τόσον ἐπιπολαίως καὶ ἀπροσέκτως, ὥστε νὰ γίνηται παραίτιος ὁμοίων δυστυχημάτων καὶ κινδύνων.

Ὅλοι ἠὲ εὐχαριστήθησαν. Καὶ ὁ Μενελίκ, ἀπαλλάξας πάσης ποινῆς τὸν κατηγορούμενον καὶ ἀπολύσας τοὺς διαδίκους, ἐξήκολούθησε τὸν δρόμον του.

(Ἐξ Ἄργους)

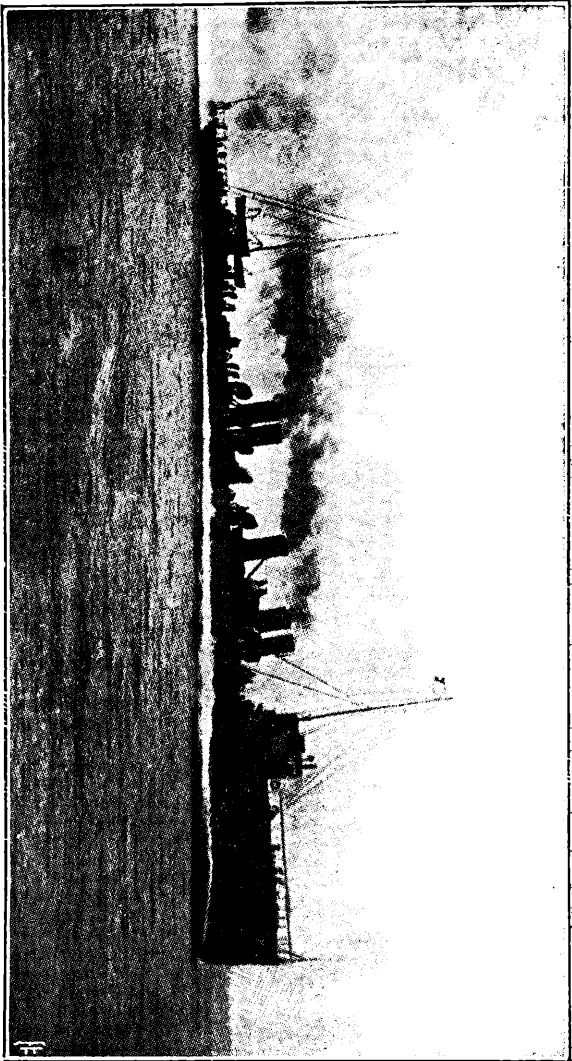
Δ. Κ. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ

Ἡ θριαμβευτικὴ Ἄψις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Τύπος τῶν ἀνζευκτικῶν μῦς.

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ !

Ἐν μέσῳ τῶν σελίδων ἑνὸς ὀγκώδους βιβλίου, ἡ θεὰ τοῦ ὁποίου ὡς ἐνθυμοῦμαι πάντοτε μοὶ ἐνέπνεεν ἀπειρον θαυμασμόν καὶ πρὸς τὸ ὁποῖον ἠσθανόμην ἰσχυρὰν συμπάθειαν, ἴσως διὰ τὸ ὥραϊον ἐξώφυλλόν του, ἢ μᾶλλον ἴσως διότι κάτι ἐπιθύριζεν εἰς τὴν μικρὰν μου ψυχὴν ὅτι αὐτὸ δὲν ἦτο βιβλίον κοινόν, ἀλλὰ κάτι ἰδιαιτερον τὸ διέκρινεν ἀπὸ τὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἦσαν παρατεταγμένα εἰς τὴν βιβλιοθήκην, εὔρον μίαν ξηρὰν ἀνεμώνην.

Ὁ χρόνος εἶχεν ἀμαυρώσῃ τὰ λαμπρὰ χρώματά της καὶ τὴν εὐωδίαν τῆς δρόσου τοῦ λειμῶνος εἶχε διαδεχθῆ ἓν ἄλλο ἄρωμα, ὄχι πλέον ζωῆς, ἀλλ' ὅμως ἀπείρως ἠδύ, ἀπείρως θελκτικόν, ἄρωμα τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνεθύμιζε τὴν μυστηριώδη, τὴν μελαγχολικὴν αὔραν, ἣτις πνέει ἀπαλῶς, ὑπεράνω τῶν τάφων.

Ποῖος ἄρα γε ἐτοποθέτησεν ἐκεῖ τὴν ἀνεμώνην ;

Εἰς ἓν ἀπὸ τὸ πέταλά της διέκρινα ἴχνη ψηφίων τὰ ὁποῖα ὁ χρόνος εἶχε σχεδὸν ἐξαλείψῃ.

Τὸ ταλαίπωρον ἄνθος ἔπαιξεν ἀναμφιβόλως ῥόλον εἰς κάποιον αἴσθημα καὶ ἐτέθη ἐκεῖ μετὰ προφυλάξεως, ὡς προσφιλεῆς ἀνάμνησις.

Ἀπρόσεκτος κίνησις τῆς χειρός μου ἀνέτρεψε τὸ βιβλίον καὶ ἡ πτωχὴ μικρὰ ἀνεμώνη ἔπεσε κάτω διὰ νὰ θρυμματισθῇ εἰς ἀπειρα μικρὰ τεμάχια.

Ἐντρομος ἔρριψα τὰ βλέμματά μου πέραξ· ἐφοβήθην μὴ φωραθῶ ἀπὸ ἐκείνον ὁ ὁποῖος ἐτοποθέτησε τὴν ἀνεμώνην ἐν τῷ μέσῳ τῶν φύλλων τοῦ βιβλίου· ἐσύναξα ὅλα τὰ μικρὰ τεμάχια τοῦ ἀτυχοῦς ἀνθυλλίου καὶ τὰ ἔθρεσα ἐκεῖ ὅπου πρὸ ὀλίγου τὸ εἶχον εὔρη ἀκέραιον.

Πόσον εὐθραυστος εἶσαι πτωχὴ ἀνάμνησις ! ....

Μετ' εὐλαβείας ἔκλεισα τὸ βιβλίον καὶ ἐκ νέου τὸ ἐτοποθέτησα πλησίον τῶν συντρόφων του.

Καλῶς τὸ εἶχον ἐννοήσῃ, ὅταν μικρὰ ἀκόμη μακρόθεν τὸ ἀπεθαύμαζον, ὅτι δὲν ἦτο κοινὸν βιβλίον.

Ἦτο εἷς βωμὸς ! καὶ ἦτο ὁ βωμὸς τῆς ἀναμνήσεως εἰς τὸν ὁποῖον εἷς ἱερόσυλος εἰσέδυσσε ἵνα τὸν μετατρέψῃ εἰς κόνιν.

Πόσον εἶσαι εὐθραυστος πτωχὴ ἀνάμνησις ! ....

Ἐνδραματά χωρικῶν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Νεοχωρίου.

Η ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΗ ΑΓΚΥΡΑ

Σὲ μιὰ γωνιά τοῦ λιμανιοῦ ἴστην ἀμμουδιά χωσμένη
"Ὅποιος περάσῃ ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἴδῃ λησμονημένη

Μιὰν ἄγκυρα μεγάλη·

Κιτρισιμένη ἀπ' τὴ σκουριά κι' ἀπ' τὰ πολλὰ τὰ χρόνια
Ἐκεῖ μιὰ ἴμερα ῥίχτηκε καὶ θὲ νὰ μείνῃ αἰώνια
Κοντὰ στὸ περιγιάλι.

=

Καθὼς τὸ ναύτη τὸν παλιὸ ποῦ γύρισε τὴ σφαῖρα
Τὰ γηρατειὰ μέσ' ἴστη στεριά τὸν ῥίχνουνε μιὰ ἴμερα
Κι' ἀποσταμένος κι' ἔρημος τὰ βήματά του σέρνει,
Ἔτσι κι' αὐτὴ ποῦ γύρισε τῆς θάλασσας τὰ βάρη
Τώρα σκουριάζει μοναχὴ ἴστην ἄκρη ποῦ ἐστάθη
Καὶ λυπημένη γέρονε.

=

Γύρω τῆς σὰν παρηγοριὰ ἢ θάλασσα ξαπλώνει
Τὸ γαλανὸ τὸ κῦμά τῆς καὶ τήνε στεφανώνει.
Μὲ τὸ λευκὸ ἀφρό τῆς.

Ποιὸς ξέρεῖ τί κρυφομιλᾷ μὲ τὴν παλιὰ τῆς φίλη
Ποιὸς ξέρεῖ τί νὰ τῆς μηνᾷ μὲ τὸ μικρὸ κογχύλι
Ποῦ ἀπ' τὸ κῦμα σέρνεται κοντὰ ἴστο σίδερό τῆς.

=

Φύκια πολλὰ τριγύρω τῆς τῆς ἔχει μαζεμένα
Ποῦ τὴν σκεπάζουνε, χλωμὰ κι' αὐτὰ καὶ μαραμμένα
Σὰν νεκρικὸ σεντόνι.

Ὅμως κ' ἐκεῖνα ὁ ἄνεμος ὁ κρύος τοῦ χειμῶνος
 Ὅταν γυρνᾷε ἴσ τὸ πέλαγο καὶ τὸ ταράζει μόνος
 Ἄλύπητα σαρώνει.

=

Καμμιά φορὰ ἴστη μοναξιά, ὅταν ψαράς διαβαίνει
 Ἄράζει τὴ βαρκοῦλά του καὶ τραγουδῶντας δένει
 ἴστη σκουριασμένη ἄγκυρα σφιχτὰ τὸ παλαμάρι.
 Κι' ἡ ἄγκυρα περήφανη τὰ νειάτα της θυμᾶται
 Καὶ βρῖσκει μέσ' ἴστην ἐρημιὰ ποῦ γύρω της πλανᾶται
 Τὴν πρώτη της τὴ χάρι.

=

Πῶς μοιάζει μὲ τὴν ἄγκυρα κ' ἡ ἄτυχη καρδιά μου !
 Ἄπ' τῆς ἀγάπης τὸν καῦμό, τὰ τόσα βάσανά μου
 Τὴν ξέχασε ἡ χαρά.
 Μὰ τάχα ἐκεῖ ποῦ ξεψυχᾷ καὶ μόνη της θὰ σβύση
 Καινούργια ἀγάπη δὲ θαρθῆ για νὰ τὴν ἐξυπνήση
 Ἄκόμη μιὰ φορὰ ;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἐπιτελεῖον εἰς Ἑμὴν Ἀγῶ τῆς Ἡπείρου
τὴν 20 Φεβρουαρίου 1913.
Ὁ δευτέρως ἐξ ἀριστερῶν ὁ ἀντιστράτηγος κ. Δούσμανης.

ΣΚΕΨΕΙΣ... ΑΞΙΩΜΑΤΑ!

(*Ἀπὸ τὸ σημειωματάριόν μου*).

Ὅταν ὁ ἥλιος μεσουρανή τὸ πᾶν καταπλημμυρεῖται ἀπὸ φῶς τὸ πᾶν καθίσταται καταφανές· ἡ ἐλαχίστη πτυχή, ἡ ἐλαχίστη γωνία ἀποκαλύπτει τὸ μυστικόν της... Τὰ πάντα παρίστανται ὑπὸ τῆν πραγματικὴν των ὄψιν ἄνευ κολακείας, ἄνευ ἀδικίας... Οὕτω καὶ ὅταν ἡ διάνοια εὐρίσκεται ἐν τῇ πλήρει αὐτῆς ἀκμῇ ἡ λογικὴ εἶνε σαφής, ἀμείλικτος, ἀληθής· τὰ μᾶλλον ἀπόκρυφα ἐλατήρια τῶν πράξεων τίθενται εἰς φῶς, οὐδὲν ἀπομένει εἰς τὸ σκότος, εἰς τὴν ἀμφιβολίαν.

Ἄστρον φωτεινόν, ἡ λογικὴ φωτίζει καὶ καθοδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἠθικὸν αὐτοῦ βίον. Οὐαὶ εἰς αὐτὸν ἐὰν τὸ νέφος οἰουδήποτε πάθους περικαλύψῃ αὐτήν. Ἡ ψυχὴ εὐρεθεῖσα εἰς τὸ σκότος ἢ θὰ ἀπέλθῃ εἰς ἀδιέξοδον ἄλγους καὶ ταπεινώσεως, ἢ θὰ κατακρημνισθῇ εἰς βάραθρον εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀπίου ἢ γαλήνη τῆς ψυχῆς θὰ εὖρη θάνατον οἰκτρὸν.

Ὅταν ἡ καρδιά ἀρχίσῃ νὰ ἔχη ἐν παρελθόν τότε καθίσταται δούλη πλεόν τοῦ πεπρωμένου καὶ ἡ ὀδύνη τὴν παρμονεῖει εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὀδοῦ.

Ὁ χρόνος εἶνε πράγματι ὁ ἰατρὸς τῶν ἠθικῶν ἀλγηδόνων, ἀλλ' ἐπενεργεῖ οὕτω κακῶς καὶ βραδέως, ὥστε πολλάκις τὸ σῶμα ὑποκύπτει εἰς τὴν φθορὰν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ψυχὴ τελείως ἐθεραπεύθη.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν ἄνευ ὀρισμένης τινὸς ἰδέας, ἅπαντες οἱ ἀγῶνες μας τείνουσιν πρὸς ἓνα οἰονδήποτε σκοπὸν, ὅστις κατὰ τὸ πλεῖστον μᾶς διαφεύγει.

Πολλάκις δὲν γνωρίζομεν τί ζητοῦμεν· ὑπάρχει ἐν ἡμῖν ἀόριστος εἰκὼν ἀγνώστου πόθου. Ἐὰν τίς μᾶς ἠρώτα, «τί ζητεῖς;» θ' ἀπεκρινόμεθα ἴσως: Μήπως γνωρίζω;

Τὸ μέλλον εἶνε εἰκὼν ἰδιαιτέρως δι' ἕκαστον ἄνθρωπον ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ γραφεῖσα καὶ ὑπὸ ἀδιαφανοῦς πέπλου καλυφθεῖσα, ὃν μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπεγείρει ὁ διερχόμενος χρόνος.

Ἐκεῖνος ὅστις βαδίζει μὲ τὰ ὄμματα ἀγνωσμένα πρὸς τὸν οὐρανὸν δὲν βλέπει τὸν βόρβορον ὅστις εὐρίσκεται ὑπὸ τοὺς πόδας του. Οὕτω καὶ ἐκεῖνος οὕτινος ἡ ψυχὴ εἶνε πλήρης ἀγνῶν καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων δὲν διακρίνει τὰς μυσταρὰς τῶν κακῶν παγίδας.

Ζῶμεν πάντοτε μὲ τὴν προσδοκίαν καλλιτέρων ἡμερῶν· ἐκεῖ ἔγκειται τὸ μυστικὸν τῆς παιθητικῆς καὶ διαρκοῦς πολλάκις ἐγκαρτερήσεώς μας εἰς τὰ ἀτυχήματα τοῦ βίου μας.

Ἡ σύλληψις εἶναι τοσοῦτον μᾶλλον δυσκολωτέρα, ὅσον μεγαλειτέρα ἢ προσπάθεια.

Αἱ ὠραιότεραι ιδέαι εἶνε ἐκεῖναι αἵτινες ἔρχονται αὐτομάτως, χωρὶς νὰ τὰς ἀναζητῇ τις.

Δὲν ὑπάρχει μέτρον εἰς τὴν δυστυχίαν. Ὅσον καὶ ἂν εἶνέ τις δυστυχῆς, ἠδύνατο νὰ ἦτο ἔτι δυστυχέστερος.

Τίποτε δὲν πληγώνει βαθύτερον τὴν καρδίαν ὅσον λέξις προσβλητικῆ προσώπου ἀγαπητοῦ, ἢ διὰ τὸ ὅποιον ἠσθάνετό τις ἰδιαίτερον ἐκτίμησιν. Δύνανται οἱ ἐχθροὶ σου νὰ βάλωσιν ἀθρόα τὰ βέλη των κατὰ σοῦ, δὲν σὲ φθάνουσιν, ἀλλὰ βέλος ριφθὲν παρὰ χειρὸς προσφιλοῦς πλήττει ἀσφαλῶς καὶ βαθέως καὶ ὁ πόνοσ εἶνε τοσοῦτον μᾶλλον ἰσχυρότερος, ὅσον μᾶλλον ἀπροσδόκητον ἦτο τὸ πλήγμα.

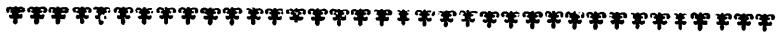
Πόσον ὠραία ἡ ἀγνή ἢ παρθένος φύσις ἢ πολλάκις ἀπρόσιτος ἢ καὶ προσιτὴ μόνον κατόπιν ἀγῶνων καὶ κινδύνων ὡς ἡ ἀρετὴ... Ποῖον θέλητρον. ποῖον μυστήριον ἐγκλείουν τὰ σύσκια δάση τῶν ἐλατῶν ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ ὄρους, ἐν αἷς οὐδεμία ἠχὼ τῶν ἐγκόσμιων ἀφικνεῖται... Ἄλλ' ἰδοὺ ἴχνη τῆς διαβάσεως τῶν ἀνθρώπων λείψανα πυρᾶς καὶ κλάδων καὶ κορμοὶ τῶν παγκάλων κόσμων τῆς παρθένου αὐτῆς φύσεως φαίνονται κατακρεουργημένοι. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰς ταπεινὰς ἀνάγκας του μὲ τὰ ἀκόρεστα πάθη του μὲ τὸν θηριώδη ἐγωϊσμόν του διῆλθεν,.. Ἡ ἀγία γαλήνη τῆς παρθένου φύσεως διαταράχθη ὁ στεναγμὸς τοῦ ἀφώνου πόνου εἰς ἠχὼ μεμακρυσμένης ζωῆς διῆλθεν ὑπεράνω τῶν κλάδων καὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων καὶ φρικιάσις τρόμου διέτρεξεν αὐτά,,.

Χανούμισσα

Έβραία τῆς Θεσσαλονίκης

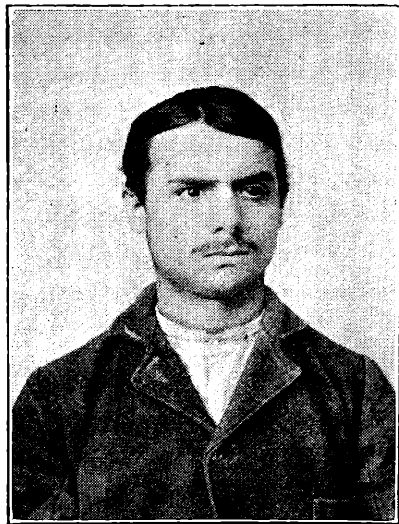

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΚΑΪΖΕΡ

(*Αύθεντικὸν ἀνέκδοτον κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ
διαμονὴν ἐν Κερκύρα*).

Γωνία γῆς ἴσως δὲν ὑπάρχει, εἰς ἣν νὰ μὴν ἔχει ἤδη φέ-
ρει ἡ φήμη ἐπὶ τῶν πτερύγων της καὶ ἐν τοῦλάχιστον «ἀνέκδο-
τον» τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς
Γερμανίας Γουλιέλμου τοῦ

Β', Τὸ περὶ αὐτὸν ἀνεκδο-
τολόγιον εἶναι πλουσιώτα-
τον. Πότε ὡς μουσικόν. Πό-
τε ὡς ποιητὴν, πότε ὡς ὑ-
μνογράφον, πότε ὡς ζωγρά-
φον, πότε ὡς τεχνοκρίτην,
πότε ὡς συγγραφέα, πότε
καὶ ὡς ἱερέα ἀκόμη διελά-
λησεν αὐτὸν ὁ παγκόσμιος
Τύπος. Τὸ ἀνέκδοτον παρα-
κολουθεῖ αὐτὸν κατὰ πόδας
ὅπου καὶ ἂν πηγαίη, Αἱ
προπόσεις του, αἱ στολαί
του αἱ μεσαιωνικαί, μὲ τὰς
ὁποίας ἐνδύεται—κατὰ τὰς
περιστάσεις—αἱ προκηρύ-
ξεις του, οἱ ἐνθουσιασμοί
του, αἱ ἐμπνεύσεις του, αἱ

Ἄνδρας Καβοκαββάδης

δημοσιογραφικαί του ἀνακοινώσεις, αἱ οἰαιδήποτε ἀσχολίαι του,
καλλιτεχνικαί, στρατιωτικαί, ναυτικαί θεολογικαί, ἀρχαιολογικαί
καὶ ἄλλαι συνθέτουν περὶ αὐτὸν, πολλάκις καὶ ἀκουσίως αὐτοῦ,
τὸ ἀνέκδοτον ὑπὸ τὰς παραδοξωτέρας ποικιλίας καὶ μορφάς.

Μία τόσο μεγάλη ψυχή ἦτο δυνατόν, λοιπόν, νὰ μὴν ἔχη τὰς ἀναλογίας τῆς καὶ ὡς πρὸς τὸ αἶσθημα ; Ἦτο τάχα δυνατόν καὶ ὁ κόσμος τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς εὐγενείας καὶ τῆς χάριτος καὶ τῆς γενναιότητος νὰ μὴ διακοσμήῃ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ

Ὁ ὀφθαλμολόγος κ. Σπήλιος Χαλαμῆς.

παρουσιάξῃ καὶ οὗτος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μίαν μορφήν ἀνεκδότου ἐξόχου ; Ὑπὸ τὴν τελευταίαν του ταύτην ιδιότητα, τὴν τοῦ φιλευσπλάχνου—*τῷ φιλευσπλάχνου Καίσαρος*—μᾶς φανερώνει αὐτὸν ἡ τελευταία ἐν Κερκύρα διαμονή του, ὅπου, παρὰ τὰς ἀρχαιολογικὰς του ἀσχολίας, ἡ καρδίη του ἐγνώριζε νὰ συμπαύῃ καὶ ὑπὲρ παντὸς δυστυχημένου ἢ ἀνάξιοπαθοῦντος.

Εἰς μίαν τῶν εἰς τὸ—παρὰ τὴν Αὐτοκρατορικὴν ἔπαυλιν

«Ἀχιλλεῖον»—κείμενον χωρίον Γαστοῦρι ἐπισκέψεων τοῦ Αὐτοκράτορος συνήνητησεν ἡ Μεγαλειότης Του κάποιον χωρικὸν ὀνόματι Ἀνδρέαν Καψοκαββάδην, ἡλικίας 19 ἐτῶν πάσχοντα φοβερὸν καὶ λίαν ἐπώδυνον τῶν ὀφθαλμῶν νόσημα, Οὕτω σχεδὸν συμβαίνει πάντοτε. Αἱ μοιραῖαι αὗται συναντήσεις τῶν Βασιλέων πρὸς δυστυχεῖς ἢ πάσχοντας ν' ἀποβαίνουν δι' αὐτοὺς μὲν ἀναπόφευκτα ἀνέκδοτα εὐγενοῦς φιλανθρωπίας, δι' ἐκείνους δὲ εὐτυχέσταται εὐκαιρία βελτιώσεως τῆς κακῆς των Τύχης, εἴτε τὴν ὑγίαν των ἀφορᾷ αὕτη, εἴτε τὴν πενίαν των. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἕνας Ἡγεμὼν φανερώνει ὅλον αὐτοῦ τὸ ἡγεμονικὸν μεγαλεῖον, ἐξ ἀνωτέρας τινὸς ἠθικῆς πρὸς γενναιότητος ἢ πρὸς προστασίαν τοῦ δυστυχοῦς «συναντωμένου» ὀρμώμενος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Αὐτοκράτωρ φυσικὸν ἦτο νὰ ὑποκύψῃ καὶ Αὐτὸς εἰς τὸν μοιραῖον μὲν, ἀλλ' ὑπέρτατον νόμον τῶν τοιούτων συναντήσεων, ὅστις εἶναι ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν σωτηρία τοῦ τοιούτου δυστυχοῦς ἢ πάσχοντος.

Διατάσσει δηλ. ἀμέσως τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν Αὐτοκρατορικὸν ἰατρὸν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν χωρικὸν Καψοκαββάδην, νὰ ἐξετάσῃ τὸ νόσημα αὐτοῦ καὶ νὰ συντάξῃ τὴν σχετικὴν περὶ αὐτοῦ διάγνωσιν. Τὸ νόσημα τοῦ χωρικοῦ ἦτο, κατὰ τὴν διάγνωσιν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰατροῦ, εἰς μὲν τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν : **βοοφθαλμία** (Buphthalmie), εἰς δὲ τὸν δεξιόν : **φυματώσις καὶ ἀτροφία τοῦ βολβοῦ**, ὅστις. συνεπείᾳ τούτου, ἦτο λίαν ἐπώδυνος κατὰ τὴν πίεσιν. Ἐπειδὴ πάντα ταῦτα συνέβαινον ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Αὐτοκράτορος ἐκ Κερκύρας, ὁ ἰατρός Του τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν κατέστησε γνωστὰ εἰς τὴν Σεπτῆν Αὐτοῦ Ἀδελφὴν, τὴν Προιγκήπισσαν Σοφίαν, ἣτις ἀνέλαβε τὴν περαιτέρω προστασίαν τοῦ χωρικοῦ εἰδοποιήσασα περὶ τούτου τὸν Νομάρχην, εἰς ὃν καὶ διεβίβασε τόσον τὴν ἐπιθυμίαν Αὐτῆς, ὅσον καὶ τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, ἵνα ὁ χωρικὸς ἀποσταλῇ ὡς τάχιστα εἰς Ἀθήνας πρὸς θεραπείαν.

Τὸν παρελθόντα, λοιπόν, Ἀπρίλιον ὁ νεαρὸς Κερκυραῖος χωρικὸς, ἐφοδιασθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Νομάρχου μὲ ὅλα τὰ σχετικὰ

πιστοποιητικά, καθὼς καὶ μὲ τὴν ὡς ἄνω ἔγγραφον διάγνωσιν τῆς παθήσεώς του ὑπὸ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰατροῦ, ἐστάλη εἰς Ἀθήνας, ὀδηγηθεὶς κατ' εὐθειαν εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἐπὶ λέξει ἡ διάγνωσις τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰατροῦ ἔχει Γερμανιστὶ ὡς ἑξῆς :

Phthisis Sp. Capsulo-Ravalis.
 ἰαν 18
 (Gastoure.)
Phthisis bulbi lat. dexte.
Glaucoma oculi s. nistr.
Hygromion eximium
Fidei Tomie

Ἄλλη ἐδῶ μεγάλη ἐπίσης βασιλικὴ καρδιά, ἡ τῆς Βασιλίσσης μας, ἡμιλλήθη ὡς πρὸς τὸ ὑπὲρ τῆς ταχίστης θεραπείας τοῦ χωρικοῦ ἐνδιαφέρον, οὔτω δὲ ἡ πάντοτε φιλεῦσπλαχνός μας Ἄνασσα, λαβοῦσα γνῶσιν τόσον τῆς σοβαρᾶς παθήσεως αὐτοῦ, ὅσον καὶ τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ συστάσεων, τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Πανελληνίου φήμης ὀφθαλμολογικὴν κλινικὴν τοῦ ὀφθαλμολόγου μας κ. Σπήλιου Χαραμῆ πρὸς θεραπείαν.

Εἶναι γνωστὸν, βέβαια, ὅτι τὴν καθ' ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου Ἐπιστήμης καὶ ὑγιεινῆς λειτουργοῦσαν Κλινικὴν αὐτὴν ἔχει ἐκ μακροῦ ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ὑπὸ τὴν ζωηροτέραν Αὐτῆς εὐνοίαν καὶ ἀντίληψιν, τόσον, ὥστε εἰς αὐτὴν καὶ μόνον ν' ἀποστέλλη ἀνεκάθεν πρὸς θεραπείαν ὅλους τοὺς ζητοῦντας τὴν προστασίαν τῆς ὀφθαλμιῶντας, ἀκόμη καὶ αἰτούς τοὺς ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ὀφθαλμικῶν νοσημάτων πάσχοντας. Εἶναι δ' ἐπίσης γνωστὸν ὅτι ὁ ὀφθαλμολόγος κ. Χαραμῆς πάνυ προθύμως, μετὰ χριστιανικοῦ ἀληθῶς ζήλου καὶ ἐπιστημονικοῦ

ἐνδιαφέροντος παρέχει ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἰδιοτελείας τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν Βασιλισσάν μας, οὐ μόνον ἀποδίδων τὸ φῶς εἰς ὄσους ὑπὸ τῆς Μεγαλειότητός Της τῶ ἀποστέλλονται ἐκάστοτε, ἀλλὰ καὶ νοσηλείαν καὶ διαμονὴν καὶ διατροφήν καὶ φάρμακα παρέχων αὐτοῖς δωρεάν, Ἐκτίμη δὲ καὶ ἰδιαίτερον ἐκ τῆς Κλινικῆς αὐτοῦ αἴθουσαν πρὸς τιμὴν τῆς Α, Μ. ἔχει προσονομάση μὲ τὸ σεπτὸν Αὐτῆς ὄνομα. Εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, φέρουσαν τὴν ἐπιγραφὴν : **Βασιλισσα Ὑλγα**, ὅλαι αἱ κλίνας εἶναι προωρισμέναι διὰ τοὺς ὑπὸ τῆς Α Μ. τῆς Βασιλίσης ἀποστελλομένους πάσχοντας.

Εἰς τὴν αἴθουσαν, λοιπόν, αὐτήν, ἀφοῦ προέβη εἰς τὰς δεούσας ἐγχειρήσεις ὁ κ. Χαραμῆς, διασώσας οὕτω τὴν ὄρασίν του ἀπὸ ἐντελοῦς τυφλώσεως, εἶδομεν κατὰ τὰς τελευταίας τῆς νοσηλείας του ἡμέρας τὸν πτωχὸν νέον Κερκυραῖον, ὅστις ὄντως ἐντὸς τῆς Βασιλικῆς ἐκείνης αἰθούσης ἦτο θαυμαστόν τι χρῆμα. ἐγεῖρον τὸ θάμβος καὶ τὴν ἐκπληξιν μὲ τὴν ἀπλότητα αὐτοῦ, μὲ τὴν εὐγένειαν αὐτοῦ, μὲ τὴν ἀφέλειαν αὐτοῦ, μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἐκφραζομένην ἐπὶ τῇ τελείᾳ τῆς ὁράσεώς του διασώσει. Τὸ ὄνομα τῶν Ὑψηλῶν αὐτοῦ Προστατῶν ἐνηλλάσето εἰς τὸ στόμα του μὲ ἐκφράσεις ἀπίερων εὐλογιῶν μὲ τὸ τοῦ σωτήρός κ, Χαραμῆ. Ἦτο ἀληθῶς ζῶσα ἀπόδειξις τῆς εὐνοίας τῆς τύχης καὶ τεκμήριον ἐκεῖ τῆς Θείας Προνοίας ὀλοζώντανον.

Δὲν ἦτο δέ, βέβαια, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἵπομεν, τὸ μόνον ἐκ τοιαύτης τινὸς ὑψηλῆς εὐνοίας πλάσμα εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην. Διὰ τὴν κρίσιν ὁ ἀναγνώστης περὶ τῶν φιλανθρωπικωτάτων αἰσθημάτων τῆς Βασιλίσης μας καὶ τῶν ἀφειδῶς παρεχομένων ἐπὶ τῶν πασχόντων προστασιῶν της δὲν ἔχει ἢ τὴν μάθη ὅτι ἐκ τῶν ἐπὶ μία δεκαετίαν—ἀπὸ τοῦ 1901 μέχρι τέλους τοῦ 1911—προσελθόντων καὶ εἰς τὰς τρεῖς, ἅς διευθύνει Κλινικὰς ὁ κ. Χαραμῆς, τὴν ἐν Ἀθήναις, τὴν ἐν Πειραιεῖ καὶ τὴν τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου, ἀσθενῶν, ἀνελθόντων, συμφώνως πρὸς τὰ ἐπὶ τούτῳ ἀκριβέστατα τηρούμενα βιβλία, εἰς 27,970, ἐκ τοῦ

ἀναμφισβητήτου, λέγομεν, ἀριθμοῦ τούτου οὐ σμικρὸν μέρος ἀπεστάλη πρὸς τὸν κ. Χαραμῆν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ἐκ τοῦ ὅλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐγχειρησθέντων, ἀνελθόντων εἰς 3,965, τὸ σοβαρώτερον περιλαμβάνει ὅσους ἡ Σεπτῆ ἡμῶν Ἐλεάνθη ἀπέστειλε πρὸς ἐγχείρησιν πρὸς τὸν διακεκριμένον ἡμῶν ὀφθαλμολόγον.

Ἀληθῶς δὲ εἴμεθα εὐτυχεῖς, διότι εὐρέθημεν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν, χάρις εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ Κερκυραίου εὐμένειαν τοῦ Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου νὰ γνωρίσωμέν διὰ τῶν σελίδων μας τούτων εἰς τὸ Πανελλήνιον οὐ μόνον τὴν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν χριστιανικώτατα ἀσκουμένην φιρανθρωπικὴν καὶ ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ὀφθαλμικῶν παθήσεων δρᾶσιν τῆς Βασιλίσσης μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίσης χριστιανικῶς, μακρὰν πάσης ἰδιοτελοῦς σκέψεως ἀσκουμένην φιλανθρωπικὴν τοιαύτην τοῦ ὀφθαλμολόγου μας κ, Σπήλιου Χαραμῆ, πρὸς ὃν καὶ μόνον, χάρις εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ κῦρος, τὴν θεραπευτικὴν αὐτοῦ ἰκανότητα καὶ τὸ ἐγχειρητικὸν αὐτοῦ δαιμόνιον, ἐμπιστεύεται τοὺς ἀσθενεῖς Αὐτῆς ἀπὸ ἐτῶν ἡ Μεγαλειοτάτη μας.

Εἰκόνες τοῦ στρατοπέδου.

ANCHE SUPREME L' ULTIMA DEA ...

«Ritorniamo al' antico...»

Verdi

= ΤΗΣ ΕΞΑΔΕΛΦΗΣ ΜΟΥ ΠΟΠΗΣ Δ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ =

Ἡ τρεῖς μοῖρες, ἡ Κλωθώ, ἡ Λάχεσις καὶ ἡ Ἄτροπος εἶχαν κλειστῇ ἀπὸ πολλὰς «στιγμὲς» ποῦ ἔμεῖς οἱ ἰθνητοὶ τίς ὀνομάζουμε «χρόνια», ἔτὸ μεγαλόπρεπο παλατάκι τους, ποῦ ἦταν ἔχτισμένο ἀπὸ ζαφείρια καὶ ἀπὸ κρουστάλλια ἔξὲ κάποιον ἀπόμακρο βράχο τοῦ Ὀλύμπου.

Νύχτα καὶ κρύο ἀπόψε δυνατό! Ὁ Ζέφυρος μὲ μουσκεμένα τὰ φτερά, εἶχε γυρίσει ἀπὸ ἄνωρὶς ἀπόψε ἔστὴ σπηλιά του καὶ ἠμαντάλωσε γιὰ καλὰ τὴν πόρτα του ...

Ἡ Κλωθώ, πολὺ ἐργατικὴ καὶ ὠμορφὴ ἀκόμη γεροντοκόρη, ἐκλωθογύριζε τὴν ἀνέμη καὶ ἔστριβε τὸ γνέμα τῆς ζωῆς πότε μὲ ἄσπρο, πότε μὲ ῥόδινο, πότε μὲ σταχτερὸ καὶ πότε μὲ μαῦρο, μαῦρο σὰν τὴν πίσσα μαλλί. Ἡ Λάχεσις ἐκρατοῦσε, γυρμένη ἀπάνω ἀπὸ ἓνα μικροσκοπικὸ λίκνο, ἓνα μικρὸ βιβλιαράκι κι' ἐσημεῖωνε ἔς αὐτὸ πότε χαμογελῶντας καὶ πότε ἀγριοκυτάζοντας τὴν, ἔτοιμη γιὰ τὸ ταξεῖδι τοῦ ἐκόσμου ψυχῆ! .... Ἄλλὰ ἡ Ἄτροπος εἶχε πολλὰς, παρὰ πολλὰς δουλειὰς .... κάποια ἐπιδημία, φοβερὴ ἀρρώστεια ἐθέρριζε τὸν κόσμον καὶ τὸ ψαλίδι τῆς ἀκατάπαυστα ἔδινε κι' ἔπερνε. Ὅλο ἔκοβε ζωὲς καὶ τὸ πικρὸ ἐκεῖνο χαμόγελο, ποῦ ἐτάραζε τὰ χλωμά της χεῖλη, ἔφερνε φόβο ἔστὰ σκοτεινότερα βάρη τῆς ψυχῆς.

Κάποιος χτυπᾷ ἔστὴν ὀξόπορτα ....

- Ποιὸς εἶναι ;
- Ἐγὼ .... ἀνοιξε.
- Ποιὸς ;

— Μὴ ἀ κόρη !

Ἡ πόρτα ἔτριξε... ἡ Λάχεσις ἠμεγάλωσε λιγάκι τὸ φῶς καὶ μὴ γλυκεῖα σὰν τὴν πουλία καὶ δειλὴ-δειλὴ καὶ ῥοδοκόκκινη κόρη μὲ μοναχὸ τὸ ἀριστερὸ φτερό, ἠπροχώρησε χαιρετῶντας μὲ κάποιο χαριτωμένο κούνημα τῆς κεφαλῆς.

— Ποία εἶσαι σὺ καὶ τί θέλεις ;

— ὦ! μοῖρα, καλὴ μου μοῖρα ! κράτα γιὰ ἄλλο τὸ φοβερό σου ψαλίδι καὶ θὰ μάθῃς ποῖα εἶμαι.

— Καὶ πῶς τολμᾶς νὰ μοῦ ἠπῆς ὅτι οὔτε αὐτὸς ὁ Δίας δὲν μπορεῖ νὰ ξεστομίση ;

— Εἶμαι κόρη τοῦ Πόνου καὶ τῆς Εὐτυχίας. Ἡ μάνα μου, εἶναι καιρός, ποῦ ἠχωρίστηκε ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ αὐτὸς ἠπῆγε ἠςτὸν κόσμον καὶ ἠπῆρε τὴ Δυστυχία... Εἶναι καλὴ κάπως ἡ μητριὰ μου, ἀλλὰ δὲν ἀντέχω νὰ τὴ βλέπω... μόλις μὲ πλησιάση μὲ καίει καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ... Ἔπειτα τὴν συχαίνωμαι γιατί βλέπω πῶς δὲν κάνει ἄλλο παρὰ νὰ βασανίζη τὰ δυστυχισμένα πλάσματα ποῦ πέφτουν ἠςτὰ νύχια τῆς. Ἡ καρδιά μου σπαράζει. Ἔφυγ'ἀπὸ τὸ σπῆτι μου καὶ ἠῤῥθα γονατιστὴ νὰ σᾶς παρακαλέσω... δόστε μου κάποια δύναμι... δόστε μου κάποια παρηγοριὰ καὶ ἡ ψυχὴ μου... καὶ ἡ ζωὴ μου, εἶναι δικὴ σας...

— Σήκω, καλὸ μου κορίτσι, ... αὐτὰ, ποῦ ζητᾶς, δὲν μποροῦν νὰ γίνουν... Εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερη ἡ δύναμι τοῦ μοιραίου... ἀλλὰ σὲ λυποῦμαι... θέλω νὰ σὲ βοηθήσω... πῶς σὲ λένε ;

— Θάλεια.

Ἡ Λάχεσις ἠπροχώρησε.

— Θέλεις νὰ γίνῃς, καλὴ μου παρθένα, νοσοκόμος τῆς Ζωῆς; Θέλεις νὰ στεγνώνῃς κάθε δάκρυ καὶ νὰ δυναμώνῃς κάθε καρδιά; πῆγαινε καὶ ἡ δυστυχία θὰ ἠλιγοστέψῃ καὶ ὁ πόνος θὰ μακρύνῃ... θὰ λέγεσαι ... «Ἐλπίδα!».

Θεοτρέλλη ἡ κόρη ἠκούνησε τὸ φτερό τῆς ἀπὸ τὴ χαρὰ, ἀλλὰ κάποιο φαρμακερὸ φεῖδι ποῦ ἠκουσε τὰ λόγια τῆς Θεᾶς ἠσίμωσε κι' ἠδάγκασε τὸ λευκὸ τῆς τὸ πόδι !

Ἐπεράσανε ἡμέρες πολλές... κουτσά, κουτσά, μὲ τὸ ῥαβδί
της ἡ Ἐλπίδα κατέβαινε τὴ σκάλα τ' Οὐρανοῦ... μὰ ποῦ νάνα
αὐτὴ ποῦ πετάει ὀμπρὸς ἀπὸ τὴν Ἐλπίδα;

— Φάντασμα εἶσαι ἢ κόρη;

— «Ἀνάμνησις!»

— Στάσου νὰ πᾶμε μαζύ.

— Μαζύ; χά... χά... εἶσαι κουτσὴ! ... ἡ Λάχεσις εἶπε νᾶρ-
χεσαι πάντα ἔπισω μου! ...

— Καὶ γιατί;

— Θὰ συμπληρώνης τὴ ζωὴ, ποῦ θ' ἀρχίζω ἐγώ!... Addio.

Κάποιος μικρὸς ἄνθρωπος στέκει ἔς ἐκάποιο σκαλί τοῦ πα-
ραδείσου... ἡ Ἐλπίδα εἶναι κοντά του... τὸ βλέμμα του γράφει
«ποιητὴς!» ...

— Τί κάνεις, σκουληκι τῆς γῆς;

— Γλυκαίνω τὴ ζωὴ... μὲ τὴν πλάνη.

1910

Γ. Μ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

~~~~~

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἀπηγγέλθη ἐπὶ τοῦ «Ἀβέρωφ».

Γεωρ. Χ. Μπαϊρακτάρη

Ἐτούτη ἐδῶ ἡ Ἄνοιξι
Δὲν μοιάζει μὲ τίς ἄλλες
Χρόνια τὴν καρτερούσαμε
Μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες

Ἐχει λουλούδια κόκκινα
Στὸ αἶμα βουτηγμένα,
Κ' εἶνε ἀδερφή τῆς Ἄνοιξις
Τοῦ Θείου εἰκοσιένα.

Κι' ἂν κλείνη πίκρες τί μ' αὐτό;
Εἶν' ἡ χαρὰ της τόση,
Ποῦ οὔτε τῆς μάννας ἡ καρδιά
Μπορεῖ νὰ τὴν μαλώση.

Στὸ φῶς της ἔμπρὸς τ' ὀλόλαμπρο
Ἐμεῖς γονατισμένοι
«Χαῖρε φωνάζομε, Ἄνοιξι
Ἄς εἶσ' εὐλόγημένη!»

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Παπᾶ μου ὄντας κοινώνησες
 Τὸ δούλο τὸ φτωχὸ
 Τὸ χριστιανὸ κι' ἁμαρτωλὸ
 Καὶ τὸ ξενητεμένο
 Μὲς' τὰ καντύλια τοῦ Θεοῦ
 Ἕνα καὶ μοναχὸ
 Παπᾶ μου ἦν τὸ γροίκησα
 Δὲν ἦταν ἀναμμένο.

Μὲ τὸ καντύλι τὸ σβυστὸ
 Νὰ βλέπω ὁ μαῦρος μπρός μου
 Τὸ φῶς καὶ τὴν παρηγοριὰ
 Μὲ τὸ καντύλι τὸ σβυστὸ
 Καὶ περιφρονημένο
 Τὸ πρόσωπο τοῦ λυτρωτοῦ
 Μὴ κοινωνᾷς τὸ ξένο !

Κράτα με δῶ στὴν ἐκκλησιὰ
 Πνευματικὲ πατέρα
 Νὰ καίω ἐγὼ καντῆλί του
 Καὶ νύχτα καὶ ἡμέρα
 Καὶ νᾶμαι ἦν καὶ τὸ κερὶ
 Καὶ τ' ἀκριβὸ τὸ λάδι
 Φτωχὸ μου ἐρημόκλησο .
 Ὡς πότε θᾶχης βράδυ;

Σ. ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

ΤΙ ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ

Πρόοδος δὲν εἶναι νὰ εἶσαι ἀνώτερος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ ἀνώτερος τοῦ , . . ἑαυτοῦ σου.

*
* *

Ἐρωσ εἶνε τὸ πρῶτον ἀεροπλάνον τῆς Δημιουργίας.

*
* *

Ἐρωσ εἶνε κυρίαρχον αἴσθημα. Παρασύρει εἰς ἀδικήματα, ἀλλὰ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ὑπερήφανον.

*
* *

Ἡ ἀγάπη—στοργὴ εἶνε τὸ βαθύτερον τῶν αἰσθημάτων.

Ἡ ἀγάπη—ἔρωσ, τὸ ὑπέρτατον.

*
* *

Ἡ ζηλοτυπία διὰ τὸν εἰλικρινῶς ἀγαπῶντα εἶνε ἀνάγκη τῆς ψυχῆς,—Διὰ τὸν μὴ ἀγαπῶντα, κωμικὸν ἐλάττωμα.

*
* *

Ὁ Θεὸς δημιουργῶν τὴν θάλασσαν τριπλασίαν τῆς ξηρᾶς, ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ ὅτι θὰ βασιλεύῃ εἰς τὸν κόσμον ἡ ἀστυσία.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΘΡΥΛΛΟΥΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ

Ἐξω ὁ Βορρηᾶς ἐξηκολούθει ἀκόμη νὰ φουσομανᾷ, στροβιλίζων τὰς μικρὰς νιφάδας μέσα εἰς τὸ πυκνὸν σκοτάδι.

Τὰ ξύλα τῆς ἐστίας ἐσιγότριζαν καὶ τὸ ἀσθενικὸν φῶς τοῦ μαυρισμένου λυχναριοῦ ἐτρεμόσβυνεν εἰς τὴν παγερὰν ὀρμὴν τῶν ὄψεων.

Ὁ ἀγαθὸς Μπάρμπα—Δῆμος ἀφ' οὗ ἔστυρε πλησιέστερα πρὸς τὴν ἐστίαν τὸ σκαμνὶ του, ἐκάθισε πάλιν τυλιγμένος κατὰ μέσα εἰς τὸ χονδρὸν ἐπανωφόρι του καὶ ἐξηκολούθησε μὲ κάποιον πονετικὸν πόνον.

— Ἔτσι εἶναι παιδί μου ... Ὅλοι ἔμεῖς εἴμαστε ἀναστημένοι μὲ τὶς ἀλησμόνητες αὐτὲς ἀλήθειες ... Εἶναι πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε ποῦ σοῦ λέω, πάρα πολλὰ μάλιστα. Ἡ ἴδια ἐποχὴ σὰν τὴν τωρινὴ κοί ὁ ἴδιος πάλι παληόκαιρος.

Εἶχαμε παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιαῦς κ' οἱ περισσότεροὶ ξενιτεμμένοι εἶχαν ἔρθῃ, γιὰ νὰ περάσουν τῆς καλῆς ἡμέρας εἰς τὰ σπιτικά τους. Μὰ κάττι ἀκόμη μᾶς ἔλειπε ποῦ ἐβύθιζε δλόκληρο τὸ νησί σὲ μίαν ἀπέραντον μελαγχολία. Ἰσαμε ἐκεῖνη τὴν ἡμέραν δὲν εἶχαν φανῇ τὰ μεγάλα μάρμακα τοῦ νησιοῦ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Μπαρμπαριαῦς ...

Γεννάρης περὶ ξημέρονε καὶ πουθενὰ οἱ Βουτηχτάδες!... Μὴ κακὴ ἰδέα, κάποια ἀνήσυχη προαίσθησι ἔδερονε τὸ μυαλό μας· θαυροῦσαμε πῶς κάττι κακὸ θὰ μᾶς εἶχε γίνῃ ἐκεῖ κάτω

στή Μπαρμπαριᾶ ... Πολλές μανάδες καὶ παιδιὰ, ποῦ ἴσως ἦσανε τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ὀρφανεμένα, ἐγύριζαν θλιμμένες στὸ μῶλο, θωρῶντες μὲ σπαρακτικὸ πόνον τὸν ἄγριο θαλασσοδαρμό. Ὁ Ἥλιος περὶ εἶχε σβύσει καὶ τὰ σκοτάδια ἔπεφταν πνικτικά, σὰν σάβανο τριγύρω μας. Μὰ ἔξαφνα μᾶς ἐφάνηκε πῶς εἶχαμε ξαγναντέψει ἐκεῖ κάτω στὸ βάθος τὸ ξεψυχισμένο φῶς ἐνὸς πυροφανοῦ. Καὶ δὲν εἶχαμεν ἄδικο. Σὲ λίγο τὰ τρία μάρκα ποῦ περιμέναμε ἐφουντάρανε μπροστὰ στὸ μῶλο. Φωνές, κακὸ καὶ ἀντάρα! Οἱ πρῶτοι ποῦ ἐπήδησαν στὴν στεριά, ἔπεσαν στὴν ἀγκαλιὰ μας δακρυσμενοί. Ἄλλοι ἔκλαιγαν πάλι σὰν μωρὰ παιδιὰ. Σὲ λίγο σ' ὄλο τὸ νησὶ εἶχε διαλαληθῆ πῶς ὁ λεβεντόκαρδος Βάγγος, τὸ ἀγαπημένο παλληκάρι τοῦ νησιοῦ, βουτῶντας κάτω στὴ Μπαρμπαριᾶ εἶχε σκάσει χωρὶς ἄερα, ἀφήνοντας χήρα καὶ ὀρφανὰ στοὺς πέντε δρόμους. Παναγιᾶ μου! τὶ ἄσχημη Πρωτοχρογιᾶ!

Ἐπὶ ἐκεῖνην τὴ νύχτα πολὺ λίγοι ἐκοιμήθηκαν! Ἄντι τραγουδία καὶ γλέντια γιὰ τὴν Πρωτοχρογιᾶ εἶχαμε τὰ μοιρολόγια καὶ τὴν ὀρφάνια τῆς ἔρημης φαμελιάς τοῦ Βάγγου!..., Δυστυχισμένο παλληκάρι!...

* *
*

Ἐνας δλόκληρος χρόνος ἐπέρασε. Εἶχαμε πάλι πρωτοχρογιᾶ. Τὸ χιόνι μᾶς εἶχε σκεπάσει ἐδῶ καὶ πέντε μέρες πρὶν τὰ Χριστούγεννα. Οἱ συχωριανοὶ μαζεμένοι στὰ συγγενικὰ σπήτια, διεσκέδαζαν μέσα στὴ ζέστα. Καὶ μόνο τὸ χαροκαμμένο σπῆτι τοῦ Βάγγου ἔμενε μισοσκότεινο καὶ βουβαμένο. Γύρω ἀπὸ ἓνα παλιοτραπέζο, ποῦ μισοστεκότανε μὲ μικρὴ βασιλόπηττα κομμένη καὶ λίγο φτωχικὸ φαί, εἶχε καθήσει ἡ χήρα καὶ τὰ δύο ὀρφανὰ τοῦ πνιγμένου. Κάποιος τὴν ἐθυμήθηκε τὴν παραμονὴ καὶ μὲ τ' ἀλεῦρι ποῦ τῆς ἔστειλε, ἡ δυστυχισμένη χήρα εἶχε ζυμῶση μαζὺ μὲ τὰ δάκρυά της τὴν μικρὴ βασιλόπηττα τῶν ὀρφανῶν.

Τὰ παιδιά, σὰν ὅλα, αὐτὲς τῆς ἡμέρας, ἔφαχναν μὲ κάποια

λαίμαργη χαρὰ τὰ κομμάτια τῆς πῆττας γιὰ νὰ εὔρουν τὸ τυχερὸ φλουρί.

Τὰ μάτια τῆς χήρας ἐβούρκωσαν ἀπὸ δάκρυα. Ἐκύτταζε μὲ κρύφιο σπαραγμὸ τὰ δύστυχα ὄρφανὰ νὰ ψάχνουν. Προσπάθησε νὰ κρατηθῆ μὰ ὁ πόνος τῆς ἦταν μεγάλος. Ἀγκάλιασε θερμὰ τὰ παιδιὰ τῆς καὶ καταφιλῶντας τα ἐφώναξε

— Ὅχι! πουλάκια μου, ὄχι. Εἴσαστε ὄρφανούλια παιδιὰ μου φέτο, καὶ δὲν πρέπει ἢ πῆττα σας νάχη φλουρί. Παιδάκια μου, παιδάκια μου ...

Καὶ τὸ κλάμμα τῆς ἀντηχοῦσε, σὰν νὰ ραίξει τοὺς τοίχους τῆς καλύβας. Μὰ ἔξαφνα—μεγάλο τὸ θάμμα σου Παναγία μου!—τὸ μεγαλείτερο ὄρφανὸ ἔβγαλε μιὰ χαρούμενη κραυγή. Νάτο! Νάτο! τὸ βρῆκα! τὸ βρῆκα! καὶ ἄρχισε νὰ χοροπηδᾷ μὲ τ' ἀθῶα του τὰ γέλοια, δείχνοντας ἓνα ὀλόλαμπρο μαργαριτάρι ποῦ ἄστραφτε καὶ λαμποκοποῦσε σ' ἓνα κομματάκι ψυχα τῆς βασιλόπητας! Ἡ χήρα ἔξαφνίστηκε. Ἔτρεξε τρομαγμένη κι' ἄρπαξε μὲ φόβο τὸ μαργαριτάρι. Τὸ κάτωχρο πρόσωπό τῆς ἦταν σὰν χαροδεμένο.

— Παναγιά μου! ἐφώναξε διάτρωνα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῆς, καὶ πέφτοντας στὰ γόνατα μαζὺ μὲ τὰ ὄρφανὰ ποῦ ξαφνισμένα ἄρχισαν νὰ κλαῖνε, ἐφιλοῦσε σὰν τρελλή τὸ μαργαριτάρι.

— Παναγία μου—ἐφώναξε μὲ σπαρακτικὴ φωνή—τὸ ξέρω Παρθένα μου! Εἶναι τὸ δάκρυ μου τὸ ματωμένο! τὸ δάκρυ τῆς ψυχούλας μου ποῦ τόχυσα στ' ἄλεῦρι σὰν ζύμωνα!...

᾽Ω τὸ ξέρω! τὸ ξέρω!

Καὶ ἡ χήρα καὶ τὰ ὄρφανὰ τοῦ πνιγμένου, εἶχαν γονατίση μπροστὰ στὸ ξεθωριασμένο εἰκόνημα τῆς Παναγιᾶς, ποῦ εἶχε μαργαριταρώσει τὸ δάκρυ τῆς χήρας!...

* *
*

— Πῆγες παιδί μου στήν ἐκκλησιὰ τῆς Χρυσοπηγῆς;
— Ναί.

— Είδες τὸ μικρὸ εἰκονισματάκι τῆς Παναγιᾶς, ποῦ στὸ στέφανό της ἀκτινοβολεῖ ἓνα φανταχτερὸ μάργαριτάρι ; Ἔ! εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἴδιο τῆς χήρας ποῦ τ' ἀφιέρωσε στὴ χάρι της. Πάρα πολλὰ θάμματα, παιδί μου, ἔχει κάνει αὐτὸ τὸ εἰκονισματάκι. Στὸ νησί μας δὲν ἔχοιμε μεγαλεύτερο θησαυρὸ καὶ ὁ Βάγγος δὲν ἔχει ἄλλο μνημόσυνο γιὰ τὴν ψυχὴ του ...

* *
*

Ὁ Μπάρμπα—Δῆμος ἐτελείωσεν ἐδῶ τὸ ἀληθινὸν παραμῦθι του, καὶ ὅταν, σὰν ἐλαφρωμένος ἀπὸ κάποιον βάρους, ἐσίκωσε τὸ κάτασπρό του κεφάλι, μοῦ ἐφάνη πῶς τὸ ὄντιδωμένον πρόσωπον τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου ἀσπρομάλλη ἐλαμποβολοῦσε ἀπὸ ἓνα μυστικὸ φέγγος κάποιας ἱερᾶς αἴγλης ...

Πειραιεύς.

ΣΠΥΡΟΣ Γ· ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Билдрүүдүн жүзгүлс.

ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Ἀπὸ μικρὸς σ' ἀγάπησα, γλυκειά μου Νύχτα !

Ὅταν ὀλόπηχτο μὲ ζώνει τὸ σκοτάδι σου, μαζὺ μὲ τὴν ἀπειρίαν τῶν κόσμων ποῦ ἀναζοῦνε ἐκεῖ ἐπάνω, εἰς τὴν παγωμένην τοῦ Ἀπείρου ἀγκάλην, μουσικόφθογγο ζωντανεύει μέσα μου καὶ τῶν ὠραίων στοχασμῶν τὸ μελισσοσμάρι.

Στὴ θεία σου γαλήνῃ, ὡσὰν πηγῆς ἀπαλώτατον κελάρυσμα, καθαρότερα ἀκούω τ' ἀνάβρουσμα τῶν μυστικῶν μου πόθων κ' ἐπάνω ἀπὸ τῆς ὑπάρξεώς μου τὸ τρισκόταδο πηγάδι σκυμμένος, φωτεινότερα βλέπω νὰ περνοῦνε τῶν ὄνειρων μου τὰ περαστικὰ κοπάδια.

Ἀπὸ τῆς ἀργοκίνητης τῆς χλωμῆς σου Σελήνης τὴν λάμπην μόσχους ἀναπνέω καὶ ἀπὸ τῶν ἐξωτικῶν σου χρυσανθέμων τὴν ἀνθοδέσμην τῶν Ὀρφικῶν μου τῶν ὕμνων τρυγῶ τὸ ἀθάνατο νέκταρ,

Πνεῦμα γίνομαι καὶ φῶς καὶ στῆς ζωῆς μου μέσα τὸν πηλὸ τῆς Αἰωνιότητος τὴν ἔκστασι ν' ἀργοσαλεύη νοιώθω.

Σκέπαζέ με πάντα, γλυκειά μου νύχτα, ὦ! σκέπαζέ με !

Παρηγορήτρα μου ἐσὺ καὶ γλυκασμός μου εἶσαι.

Στῆς ἀγκάλῃς σου τὸν ἔβενο μεθυστικὰ γερμένος, τὴν τρέλλαν ὄνειρεύομαι τῶν ὠραίων πεταγμάτων ἐπάνω ἀπὸ τῶν μυστηρίων τὰς Ἀβύσσους, τῆς ζωῆς τὴν ἀπάτην λησμονῶ, τὸ γέλοιο μου πλατύτερον σκορπίζω καὶ νανουρισμένος ἀπὸ τῆς σιωπῆς Σου τὸν ἄφραστον ὕμνον, ροδοπλέκω τὴν σέψιν μου μὲ τῶν μακρυνῶν σου ἀστερισμῶν τὴν Αἰωνίαν Αὐγῆν.

Καὶ τὸ πλάσμα τὸ θεῖο καὶ Οὐρανικό, τῆς ὄρφανῆς μου ψυχῆς τὴν εὐσπλαγχνικὴν Ἀντιγόνην, ἐσὲ γλυκειά μου Νύχτα, λευκότερην καὶ ἀπὸ τοὺς κρίνους μοῦ δείχνεις.

Κ' ἔχει τὸ βλέμμα της κάτι ἀπὸ τοῦ φεγγαριοῦ σου τὴν μελιχρὴ φεγγοβολή καὶ εἶναι τὸ μίλημά της μουσικώτερον καὶ ἀπὸ τὸ θρόϊσμα τοῦ ἀγεριοῦ σου καὶ στὸ μέτωπό της τὸ σφραγισμένο μὲ τὴν γαλήνην Σου ὁ κόσμος ὁ τέλειος ἀντιφεγγίζει.

ᾠ! πότε θεὸ νὰ φανῆ, γλυκειά μου Νύχτα, καὶ στῆς ζωῆς μου τὸ δρόμο; ᾠ! πότε χλιοπόθητη θεὸ νάβῃ, τῶν θλιβερῶν μου στοχασμῶν τὴν ἐφτάκρουνη πηγὴ νὰ μοῦ σφραγίσῃ καὶ στοῦ στεναγμοῦ μου τὴν διαταγὴ πονόψυχα γυρμένη, τὸν λωτὸ νὰ μοῦ δώσῃ ποῦ κοιμίζει τὰ πάθη καὶ τῶν Οὐρανῶν ἀνοίγει τὴν Πύλην;

Ἄνδρος.

Θ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΙΡΑΪΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΙΚΟ ΩΡΟΛΟΓΙ

Πότε μιὰ ὥρα πίσω,
πότε δυὸ τρεῖς ἔμπρός,
φεύγεις ἀπ' τὴν Δ ω δ ε κ á τ η ν
καὶ δὲν νοιάζεσαι πῶς ζῶμε.
Μ' ἂν εἶν' ἔτσι νὰ τὸ κάνης
τότε κόψ' τὸ μεσημέρι.
Μέσα σ' ὅλα τὰ καλὰ μας,
τί τὸ θέλουμε νὰ . . . τρῶμε ;

ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Σ' ἐπῆραν καὶ σ' ἐσήκωσαν
καϋμένα, οἱ ἀνέμοι,
ρημάδι πιά κατήντησες
καὶ σ' ἄν στοιχειῖ θὰ μείνης.

Οὔτε τὰ τράμ σ' ἐτόνωσαν
μὲ τὸν ἠλεκτρισμό τους
κι' οὔτε τὰ πιάνα καὶ βιολιά
ποῦ φέρνει ὁ . . . Ἐργίνης !

ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΑΣ

~~~~~

Τρία πουλάκια κάθονται
 στὰ σάπια κεραμίδια
 θανμάζοντας τὰ βρέφρη σου
 ποῦ ἔχεις μὲς στὶς στάνες . . .
 καὶ σκέπτονται πῶς γρήγορα
 στὶς σάλες σου θὰ μποῦνε
 νὰ λύσουνε. . . λογάριθμους
 μάζη κ' ἢ παραιμένες ;

ΣΤΟΝ ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ

~~~~~

Καθημερνῶς ἐργάζονται
 τὰ σκοπευτήριά σου
 μὲ τὰ γραδάκια τὰ μικρὰ
 ποῦ σκούζουν σ' ἄν τρομπόνια.
 Μὰ σ' ἄλλο δὲν ὠφέλησεν
 ὁ ἅγιος σκοπός σου
 παρὰ νὰ μάθης ὅλους μας
 νὰ σκοῦμε τὰ . . . κανόνια !

Πειραιεὺς

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Ἀπηγγέλθη στό στρατόπεδον κατά τήν ἡμέραν τῆς μυριονέκρου
Μάχης τοῦ Κιλκίς).

Στοῦ πολέμου τὴ μανία,
Στὴ φωτιά, καὶ τὸ χαμό,
Ἐγὼ βλέπω μέσ' τὴ μέση
Τῆς Ἑλλάδος τὸ θεό.

*
* *

Παραστέκει σ' ἄν καὶ πρῶτα,
Καὶ τὰ τέκνα του βοηθεῖ,
Ποῦ εἶχε ἀφήσει τόσα χρόνια
Μὲ τὴ θλίψι ἴστην ψυχὴ.

*
* *

Ἦ, μὴ φύγῃς ἀπὸ κοντὰ μας
Στὸ ἐξῆς πλέον ποτέ,
Χαῖρε, ὦ χαῖρε τῆς Ἑλλάδος
Μεγαλόψυχε Θεέ !

*
* *

Ὅρκο κάνομε μεγάλο
Πῶς θὰ ζήσωμε γιὰ Σέ
Καὶ γιὰ σέ πῶς θὰ ταφοῦμε
Ἦ πατέρα σπλαχνικέ !

Γ. Χ. ΜΠΑ·Ι·ΡΑΚΤΑΡΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀνθυπασπιστής πεζικού

Εἷς τῶν μᾶλλον φιλοτίμων καὶ γενναίων προμάχων τῆς πατρίδος, ἑπιφοκινδυνεύσας ἀπειράκις τὴν ζωὴν του κατ' ἀμφοτέρους τοὺς πολέμους καὶ ἀπὸ ἀπλοῦ ὀπλίτου διὰ τὸν ἡρωϊσμόν αὐτοῦ καὶ τὴν περιφρόνησιν πρὸς τὸν θάνατον καταλαβῶν ἐπιφθόνως τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ.

1) Κατὰ τὴν μάχην Λαζαράδων ἐπεδείξατο λαμπρὰν διαγωγὴν ἀκολουθῶν κατὰ πόδας τὸν διμοιρίτην του-

2) Κατὰ τὴν μάχην Ἀλμπάνκοϊ ἐπεδείξατο ἡρωϊσμόν οὐ τὸν τυχόντα, διότι συνετέλεσεν διὰ τῆς λαμπρᾶς διαγωγῆς του εἰς τὴν διάσπασιν τοῦ ἄκρου ἀριστεροῦ τοῦ ἔχθρου τὴν ἀπώθησίν του πρὸς τὴν χαράδραν Ἀλμπάνκοϊ τὴν κατάληψιν τοῦ πλευροῦ τοῦ ἔχθρου καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἀμφισβητουμένης νίκης (τότε δεκανεύς).

3) Κατὰ τὴν μάχην Μπανίτσης καθ' ἣν ὁ λόχος του ἐνήργησεν ἀντιπέθεσιν ὁ δεκανεύς, οὗτος ἐπεδείξατο σπανίαν διαγωγὴν τὴν δὲ ἐννάτην νυκτερινὴν ὥραν ὅποτε ὁ διοικητὴς τοῦ λόχου του ἐπέστρεφεν νὰ σώσῃ τοὺς δύο μείναντας ἀνειδοποιήτους περὶ τῆς ὑποχωρήσεως λόχους οὗτος καὶ μόνος μετὰ τοῦ λοχίου Σούλη Βασιλείου προσεφέρθη οἰκειοθελῶς καὶ ἠκολούθησε τὸν λοχαγόν του εἰς τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ἐπιχειρήσιν.

4) Κατὰ τὴν μάχην Σόροβιτς καθ' ἣν ἐγένετο ἀντιπέθεσις ἐκ μέρους τοῦ λόχου ἐπεδείξατο λαμπρὰν διαγωγὴν.

5) Κατὰ τὴν μάχην Σωτήρ — Σοροβιτς τῆς 24 ἡς Ὀκτωβρίου καθ' ἣν ἐγένετο αἰφνηδιασμός τῆς Μεραρχίας, οὗτος δὲν αἰφνηδιάσθη οὔτε καὶ παρεσύρθη ἀλλὰ μετὰ 25 μόνον ἀνδρῶν παρέμεινεν πλησίον τοῦ λοχαγοῦ του, ἀντέστη μέχρι τῆς 9 ἡς π. μ. ὥρας καὶ κατόπιν ἐκλιπόντος παντὸς λόχου ἀντιστάσεως, καὶ ὅσον ἡ Μεραρχία εὗρίσκετο εἰς δίωρον ἀπόστασιν, ὑπεχώρησεν ἀκολουθῶν τὸν λοχαγόν του, καθ' ὃδόν δὲ δὲν παρέλειπε νὰ καταστρέψῃ τὰ εἶδη ἐκεῖνα ἅτινα θὰ ἐπιπτον εἰς χεῖρας τοῦ ἔχθρου νὰ διασώξῃ δὲ τοὺς ἐγκαταλελειμένους τραυματίας.

6) Κατὰ τὸν πανικὸν Κοζάνης δὲν ἠκολούθησε τὸν ῥοῦν τῶν πρὸς τὰ Σέρβια ὑποχωρούντων ἀλλὰ μετὰ 13 ὀπλιτῶν παρέμεινεν πλησίον τοῦ τμήματός του ἠγωνίσθη μέχρις ἐσπέρας καὶ συνετέλεσεν ὅσον ἐλάχιστοι εἰς τὴν διάσπασιν τοῦ πυροβολικοῦ τῆς Μεραρχίας καὶ τῆς πόλεως Κοζάνης.

7) Κατὰ τὴν μάχην Κόμανο — Καραμπουργοῦ ἐπεδείξατο λαμπρὰν διαγωγὴν συνειέλεσεν εἰς τὴν ἄλωσιν δύο πυροβόλων μετὰ τῆς πρώτης διμοιρίας εἰς τὸ χωρίον Καραμπουργοῦ.

8) Κατὰ τὴν μάχην Ἀτσικόλ τῆς 14 ἡς Ἰουνίου ἐπεδείξατο ὁμοίως λαμπρὰν διαγωγὴν ὑπερβῶς διὰ τῶν πυροβόλων κατὰ τὴν ἐπιπέθεσιν τὴν

γραμμὴν τῶν λόχων κατὰ 150—200 μέτρα εἰσελθὼν ὁμοῦ μετὰ τοῦ 12ου λόχου εἰς τὰ χαρακώματα τοῦ ἐχθροῦ περὶ ὥραν 4 1)2 μ. μ.

9) Κατὰ τὴν διήμερον πρὸ τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ Σαριγὸλ μάχην ἐπεδείξατο λαμπρὰν διαγωγὴν, ὅταν δὲ ἀποθήθη ὁ ἐχθρὸς ἐτέθη δ' ἐκτὸς μάχης ὁ διοικητὴς τῶν Πυροβόλων καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ προσωπικοῦ οὗτος δὲν ἐδίστασεν νὰ προβῇ ὁμοῦ μετὰ τῶν πρώτων τμημάτων εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ μέχρι τοῦ Κιλκίς.

Ἡ ἐν γένει δὲ διαγωγή τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ τούτου ὑπὸ ἔποψιν ἀνδρείας, αὐτοθυσίας καὶ στρατιωτικῆς ἰδιοφυίας εἶνε ἀπαράμιλλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑορταὶ καὶ χρονολογικαὶ σημειώσεις	3—
Μηνολόγιον	3—9
Τέλη Χαρτοσήμου κ.λ.π	10
Ὀλίγαὶ λέξεις	11—12
Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐποποιίαν	13
Ἐ Βασιλεὺς Γεώργιος Α (εἰκόν).	14
Ἐ Βασιλομήτωρ Ὀλγα »	15
Ἐ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος »	16
Ἐ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Σοφία »	17
Ἐ Α. Υ. ὁ Διάδοχος Γεώργιος »	18
Ἐ κ. Ἐλευθέριος Βενιζέλος »	19
Ἐ κ. Παῦλος Κουντουριώτης »	20
Τὸ παλληκάρι (ποίημα) ὑπὸ Chef	21
Ἐ κ. Νικόλαος Βότσης Εἰκόν	22
Ἐ Η Εἰρήνη (ποίημα) ὑπὸ Ch f.	23
Ἐ ἄρχιμανδρίτης κ. Διον. Γ. Δάφνος (Εἰκόν)	24
Πρόχειροι σημειώσεις, ἀπὸ τὸν πόλεμον	25—35
Ἐ κ. Σοφοκλῆς Δούσμανης (εἰκόν)	36
Θρησκεία καὶ ἐπιστήμη. Οἱ διάττοντες ἀστέρες. Ἐ Ἀρθρον ὑπὸ Συλλογίου Φιλιππιδῆ	37—41
Μετὰ τὸν ἀποχαιρετισμὸν τοῦ Στόλου εἰς Φάληρον (εἰκόν)	42
Ἐ κ. Α. Προβελέγγιος (εἰκόν).	43
Ἐ ἓνα μνημόσυνο (ποίημα) ὑπὸ Α. Προβελέγγιου.	44—45
Ἐ Ἀπὸ τὰ Στενά τῆς Κρέσνας (εἰκόν)	46
Ἐ Ἐθνικὸν Θέατρον (πραγματεία) ὑπὸ Ι. Καλοστύπη	47—52
Ἐ Ἀπὸ τὸν πόλεμον (εἰκόν).	53
Ἐ κ. Ι. Πατσουράκος »	54
Ἐ Η χειραφέτησις τῆς γυναικός. Διήγημα ὑπὸ Ι. Πατσουράκου.	55—59
Οἱ εὐζωνοὶ μας (εἰκόν)	60
Σ' ἐκείνη ποίημα ὑπὸ Θ. Κ. Σπαράντσα	61

	Σελ.
Τὸ ἀνάκτορον τῆς Κοζάνης (εἰκόν)	62
Νυκτωδία Ποίημα ὑπὸ Ξανθίπτης I. Καλοσύπη	63
Τουρκικὸν πυροβόλον κατεστραμμένον (εἰκόν)	64
Τμήμα τῶν κατεστραμμένων Σερρῶν (»)	65
Διὰ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Θεόν. Μελέτη	66—70
Ὁ κ. Κ. Σαπουντζάκης (εἰκόν)	71
<i>Πεζὰ τραγοῦδια</i> . Στὴ θάλασσα., ὑπὸ Θ. Κ. Σπεράντζα	72—73
Ἄρπιστατα ποίημα	74—75
«Ἀβέρωφ (εἰκόν)	76
Ζωὴ φθινόπωρον—Στὸ μὴ με λησμόνει. Ποιήματα. Ξανθίπτης	
Καλοσύπη	77
Εἰκόνες τοῦ πολέμου (εἰκόν)	78
Οἱ Τούρκοι ἐν Ζακύνθῳ. Μελέτη. ὑπὸ Λεωνίδα, Χ. Ζώη	78—87
Ἐπιβίβασις ἐπιστράτων (εἰκόν)	88
Ἐκεῖ ποῦ φτερώνει τὸ κρύφιο βοτάνι. Ποίημα Γ. Βούλγαρη.	89
Μαγιάτικο. Ποίημα. ὑπὸ Chef.	90
Ἀναμνήσεις τοῦ πολέμου. Εἰκόν	91
<i>Τραγοῦδια τοῦ Αἰγαίου</i> . Στὴ Λέσβο. Ποίημα ὑπὸ Γ. Κ. Στρατήγη.	92—93
Ἐπὶ τὰ Μωσαϊκὰ—ὁ Μεταξοσκώληκας—Ποίημα ὑπὸ Γιάννη Περιλιτίη	94
Μιχαὴλ Καντακουζηνός. Ἱστορικὴ μελέτη—I. Γεωργακοπούλου.	95—99
Κων. Κάζος (εἰκόν)	100
Et M' Endormir Parmi les Koses—Ποίημα. Γ. Μ. Βούλγαρη.	101
Τὸ Ἀγέρινο Παλάτι—Ἄρθρον—Ν. Βελονάκη	102—105
Σωτ. Κάζος (εἰκόν)	106—107
Σὲ μιὰν ὄρφνῃ. Ποίημα. Ν. Λιβαδά	108
Φθινοπωρινὸ. ρεμβασμὸς—Ποίημα. Α. Σαλούτση	109—110
Ὁ Λευκὸς Πύργος τῆς Θεσσαλονίκης (Εἰκόν)	111
Ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν νήσων. Ποίημα. Γ. Χ. Μπαϊρακτάρη.	112
Ὁ Τύπος ἄλλοτε καὶ νῦν. Ἄρθρον. Ἴδομ. Ν. Στρατηγοπούλου.	113—116
Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μὲ Μακεδόνας εἰς Μοναστήριον (εἰκόν).	117
Τὸ Μυστικόν. Διήγημα ὑπὸ Παν. Δ. Σφεερλῆ	118—123
Ὁ Μη-ροπολίτης Θεσσαλονίκης Γεννάδιος—Εἰκόν	124
Ἐπὶ τῆς φωτιᾶς τὸ σύφλογο. Ὁ χάρος ἔπερασσε Διήγημα. Ἄγγ. Α. Κοσμή	125—127
Ὁ Μαρμαρωμένος Βασιληᾶς. Ποίημα ὑπὸ Π. Δ. Σφεερλῆ	128

	Σελ.
Ὁ κ. Ἰακ. Χ. Δραγάτσης. εἰκόν	129
Οἱ πρῶτοι ἀγῶνες ἐν Πειραιεὶ τῷ 1856—ἄρθρον—Ἰακ. Χ.	
Δραγάτση	130—137
Ὁ ἀρχιεραβίνος Θεσσαλονίκης—(εἰκόν) , ...	138
Ἑλληνικά Διηγήματα—Κουρσάρος—Διήγημα ὑπὸ Ἀγγ. Σούλη.	139—150
Ὁ κ. Σπυρομήλιος—Εἰκόν.	151
Κλεοπάτρα Παναγιωτοπούλου. Ἐλένη Α. Βώκου. . . .	152
Ὁ Νόμος τοῦ Μωυσέως ἐν Ἀβυσσινίᾳ—ἀνέκδοτον—Δ. Κ.	
Βαρδονιώτη	153—156
Ἡ θριαμβευτικὴ ἀψὶς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἐν Θεσσαλονίκῃ	
(εἰκόν)	157
Τύπος τῶν ἀνιχνευτικῶν μας (εἰκόν).	158
Ἡ ἀνάμνησις—Διήγημα—ὑπὸ Ἰοῦς, Δετοῖκα Καλοσύτη .	159
Ἐνδυμασία χωρικῶν Νεοχωρίου Θεσσαλονίκης (εἰκόν)	160
Ἡ σκοριασμένη ἄγκυρα—Ποίημα—Ν. Δαμιανοῦ	161—162
Τὸ Ἑλληνικὸν ἐπιτελεῖον ἐν Ἐμίν Ἀγᾶ (εἰκόν)	163
Σκέψεις. ἀξιώματα—ἄρθρα—Ξανθίπης Ι. Καλοσύτη . . .	164—165
Χανούμισσα—Ἑβραία τῆς Θεσσαλονίκης (εἰκόνες) . . .	166
Ἡ φιλανθρωπία τοῦ Κάϊζερ—ἄρθρον	167—172
Εἰκόνες τοῦ στρατοπέδου—Εἰκόν	173
Anche sprete L' ułtima dea—Παράδοσις—Γ. Μ. Βούλγαρη.	174—176
25 Μαρτίου—Ποίημα—Γ. Χ. Μπαϊρακτάρη	176
Σ. Ματσούκας (εἰκόν)	177
Ποίημα Σ. Ματσούκα	178
Τὶ σκέπτομαι. Γνωμικά Δ- Καλογεροπούλου.	179
Πρωτοχρονιὰ στὸ Νησί. Διήγημα. Σ. Γεωργοπούλου . . .	180—183
Εἰς τάξιν μάχης—εἰκόν	184
Στὴ Νύχτα ὑπὸ Θ. Κ Σπεράντσα	185—186
Πειραϊκὰ ἐπιγράμματα—Ποιήματα Σ. Γεωργοπούλου . .	187—188
Ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος. Ποίημα Γ. Χ. Μπαϊρακτάρη . . .	189
Ὁ ἀνθυπασπιστὴς Εὐάγγελος Εὐαγγελόπουλος (εἰκόν) . .	192

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον 25,000,000 δραχ.

Έδρα εν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 33.

Κατασκευάζει εἰς τὰ ἐργοστάσιά της θεικὸν ὀξύ, (παραγωγή ἔτησίᾳ 30,000 τόννοι) ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, χρεμιώριον, θεικὴν σόδα, πυριτοφθοριονάτριον. Ὑπερφωσφορικά λιπάσματα (ἔτησίᾳ παραγωγή 60,000 τόννοι). Φωσφορικὴν ἀμμωνίαν, πλήρη ἀνάμικτα λιπάσματα. Διατηρεῖ παρακαταθήκας νίτρου, θεικῆς ἀμμωνίας καὶ καλιούχων ἀλάτων.

Τὰ μᾶλλον ἀξιοσύντατα χημικὰ λιπάσματα.

Τὰ πέντε καλλίτερα χημικὰ λιπάσματα, εἶναι τὰ ἐξῆς διότι ἔχουν πλεονέκτημα ὅτι ἐπιτυγχάνουν εἰς ὅλας τὰς γαίας οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ φύσις καὶ γεωλογικὴ διάπλασις αὐτῶν.

Τὸ ἑξ-ὀκτῶ-ὀκτῶ (τύπος 6—8—8) εἶνε λίπασμα διὰ κήπους, λεμονοπορτοκαλέας, καπνὸν—πατάταν—ντομάταν—μποσάνια, καὶ πᾶν φυτὸν ἐν γένει (διὰ παντὸς εἶδους ἐδάφει).

Τὰ τέσσαρα-δέκα-δέκα (4—10—10) διὰ ἐλαίαν—ἄμπελον—συκὴν—καρποφόρα δένδρα—μορέας—σχοίνους καὶ ἐν γένει πᾶν ξυλῶδες φυτὸν ἢ δένδρον (διὰ παντὸς εἶδους ἐδάφει).

Τὸ μηδὲν-δώδεκα-ἑξ (0—12—6) διὰ τριφύλλια, λειβάδια καὶ ὄσπρια (κουκιά, ἀρακάν, φακὴν, ἄραβίδια, ῥόβην, βίκον, πινόσια, ἀραχίδα κ.τ.λ. (διὰ παντὸς εἶδους ἐδάφει).

Τὰ τέσσαρα-δώδεκα-τρία (4—12—3) διὰ σῖτον, κριθὴν, βρώμην, κτλ. ἀραβόσιτον, βάμβακα, λινάρι κτλ. πρὸ τῆς σπορᾶς (διὰ παντὸς εἶδους ἐδάφει).

Τὰ ἑξ-ἑξ-τρία (6—6—3) λίπασμα εὐδιάλυτον ἐπιφανείας τῶν αὐτῶν φυτῶν ἰδίως ἐπὶ σπαρτῶν σίτου (διὰ παντὸς εἶδους ἐδάφει).

Πλήρης τιμοκατάλογος ἀπλῶν καὶ συνθέτων λιπασμάτων δημοσιεύονται εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος» 33 ὁδὸς Σταδίου ὅπερ στέλλεται δωρεὰν εἰς τοὺς αἰτοῦντας, ὡσαύτως στέλλονται δωρεὰν ἀπλὰ εἰκονογραφημένα ἔντυποι ὁδηγία.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΜΩΣΑΪΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α. ΚΟΣΜΗ

Ἐν Ἀθήναις

Διασταύρωσις ὁδῶν Εὐπόλιδος — Κλεισθένους
(Ὁπισθεν Δημαρχείου)

Ταχυδρομικῶς : Κ. Κοσμῆν Ἀθήνας

Τηλεγραφικῶς : Κοσμῆν Ἀθήνας

Τηλέφωνον 250

Ποικιλία χρωματισμῶν Μωσαϊκῶν πλακῶν.

Στερεότης Χρωματισμῶν.

Μεγάλη ἀποθήκη σιδερῶν δοκῶν.

Προμήθεια αὐτῶν ἐξ Εὐρώπης ταχίστη.

Ἐκτέλεσις παραγγελιῶν ταχίστη καὶ ἀκριβε-
στάτη.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΕΙΔΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΤΑΝΑΣΙΩΤΗ
Ὁδὸς Φίλωνος - ἄνωθεν Τινανείου κήπου
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὅλα τὰ εἶδη τῆς πολυτελείας εἰς ἀφθονίαν συλλογῆς
καὶ εἰς καλαισθησιάν καὶ στερεότητα μοναδικήν.

ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ ΚΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ

~~~~~

ΜΕΓΑΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ Ο 'ΕΥΡΩΤΑΣ,
ΑΔΕΛΦΩΝ Σ. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΟΥ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ἰδρυθεὶς τῷ 1909 ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Τελεία καὶ ἐπιστημονικὴ ἄλεις σίτων σκληρῶν καὶ μαλακῶν
κατὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸν σύστημα. Ἐφαρμογὴ πασῶν τῶν τελειοποιή-
σεων καὶ τελευταίων ἐφευρέσεων ἐπὶ τῶν μηχανημάτων τῆς
ἀλευροποιΐας. Παραγωγή συμμιγαλιῶν καὶ φαριῶν πάντων τῶν
εἰδῶν ἐξαιρετικῆς ποιότητος, ὡς καὶ ἀλεύρων πολυτελείας διὰ
γλυκύσματα κ.τ.λ.

Ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν ἀλεύρων τοῦ ἡμετέρου κυλινδρο-
μύλου μεγίστη ἐξαγωγή γίνεται ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἀνατολίην καὶ
Αἴγυπτον.

Πέμπονται δείγματα παντὶ τῷ αἰτοῦντι ἔν τε τῷ ἔσωτε-
ρικῷ καὶ ἔξωτερικῷ.

Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις : «Εὐρώταν» Πειραιᾶ,
Τηλέφωνον ἀριθμὸς 46.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Ν. ΦΩΣΤΙΝΗ ΚΑΙ Ι. ΤΣΑΚΙΡΗ

Ἐν Πειραιῖ

Διασταύρωσις ὁδῶν Φίλωνος καὶ Σωτείας

.....

Ἔλα τὰ γυναικεῖα ὑφάσματα εἰς πλοῦτόν χρωματισμῶν καὶ ποιότητων.

Τάπητες εὐρωπαϊκοὶ ἐγγώριοι—Λευκὰ εἶδη· Κασμίρια· Ζεφύρια.

Προθυμία. Μεταφορᾶι κατ' οἶκον.

ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Ἔδος Κολοκοτρῶνη 80 ἐν Πειραιῖ

.....

Ἔφάσματα ἐκλεκτοῦ καὶ στερεοῦ χρωματισμοῦ ἐκ τῶν ὀνομοστοτέρων Ἀγγλικῶν ἐργοστασίων.

Ἔφαρμογὴ ἐνδυμασιῶν τελειοτάτη.

Κομπότης ἱκανὴ νὰ ἱκανοποιήσῃ καὶ τοὺς μᾶλλον δυσαρόπους.

ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κεφάλαιον καταβεβλημένον 60,000,000 δρ.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὑποκαταστήματα

Ἐν Ἑλλάδι : Ἐν Πειραιεῖ, Πάτρας, Σύρω, Καλάμιας, Τριπόλει, Βόλω, Λαρίσση, Ἀγρινίω, Καρδίτση, Θεσσαλονίχῃ, Καβάλα, Σέρραις, Ἰωαννίνοις, Χανίοις, Ἡρακλείω, Ῥεθύμνῃ, Χίω, Λιμένι-Βαθέος (Σάμου).

Ἐν Τουρκίᾳ : Ἐν Κωνσταντινουπόλει (Ὑποκατάστημα ἐν Γαλατᾷ μετὰ Πρακτορείου ἐν Σταμπούλ), Ἀμισσῶ, Κερασοῦντι, Σμύρνη, Μερσίνη.

Ἐν Αἰγύπτῳ : Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Καῖρω μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Mousky, Ζαγαζίκ.

Ἐν Σουδάν : Ἐν Χαροτούμ.

Ἐν Κύπρῳ : Ἐν Λεμησῶ.

Ἐν Γερμανίᾳ : Ἐν Ἀμβούργῳ (Domhof-Möneckenberg Strasse 18).

Ἐν Ἀγγλίᾳ : Ἐν Λονδίῳ (No 22, Fenchuck Street).

Διοικητικὸν Συμβούλιον

Στέφ. Φραγκιάδης, Ἀντιπρόεδρος καὶ διοικῶν Σύμβουλος, Ἰάκωβος Μπονιέ, Διοικῶν Σύμβουλος, Ἑπαμ. Ἐμπειρῆκος Διοικῶν Σύμβουλος, Κ. Βέρουγκ, Εὐστ. Εὐγενίδης, Λ. Ζαφείρης, Ἐμμ. Α. Μπενάκης, Ἰων. Μπότασης, Βαρῶνος δὲ Νεφλίξ, Μαρκήσιος δὲ Ῥεβερωῶ, Ἐμμ. Ῥοδοκανάκης, Μιχ. Σαλβάγος, Διον. Στεφάνου.

Γενικὸς Διευθυντὴς

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΗΛΙΑΣΚΟΣ

Διεύθυνσις Τηλεγραφικὴ :

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΗΝ·ΑΘΗΝΟΚΛΕΣ

Ἡ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ ἐκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζιτικὴν ἐργασίαν, ἥτοι : προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν, προκαταβολὰς ἐπὶ χρεωγράφων καὶ ἐμπορευμάτων, εἰσπράξεις τοκομεριδίων, παντὸς εἴδους χρεωγράφων, φορτωτικῶν, συναλλαγματικῶν, γραμματίων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἐκτελεῖ χρηματιστικὰς ἐντολάς, ἐκδίδει ἐπιταγὰς, πιστωτικὰς ἐπιστό-

λὰς καὶ τηλεγραφικὰς ἐντολὰς πληρωμῶν ἔν τε τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἔξωτερκῷ, ἀνοίγει τρέχοντας λ)σμοὺς ἠγγυημένους, δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων διακαιωμάτων καὶ ἐνοικιάζει διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ ὄρους λίαν εὐνοϊκοὺς διὰ τὸ κοινόν.

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν δέχεται καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια εἰς χρυσὸν καὶ ἐπιταγὰς (cheques) ἐπὶ τοῦ ἔξωτε-
ρικοῦ πληρώουσα τόκον :

3 ο)ο εἰς πρώτην ζήτησιν.

3 1)2 διὰ καταθέσεις ἕξ μηνῶν.

4 ο)ο » » ἐνὸς ἔτους.

5 ο)ο διὰ καταθέσεις δύο ἔτων καὶ ἐπέκεινα.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις εἶνε ἀποδοτέαι, εἰς δὲ νόμισμα ἐνηργήθησαν, αἱ δὲ εἰς ἐπιταγὰς (chèques) ὁμοίως ἀποδίδονται δι' ἐπιταγῶν (chèques) τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἔξω-
τερικῷ ἀνταποκριτῶν τῆς. Οἱ δεδουλευμένοι τόκοι πληρώνονται καθ' ἑξαμηνίαν ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου καὶ πρώτης Ἰου-
λίου ἐκάστου ἔτους.

Διὰ τὰς εἰς τὸ Ταμειυτήριόν τῆς, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ καθ' ἑκάστην, καταθέσεις, ὡς καὶ διὰ τὰς χάριν ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, πληρώνει τόκον 4 ο)ο.

Υ Α Λ Ο Υ Ρ Γ Ε Ι Ο Ν

Χ. Δ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

2 — Ὀδὸς Καστορός —

Τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι· ἰδρυθὲν ἐν Σύρῳ τῷ 1870.
Μεγάλη παραγωγή ὄλων τῶν εἰδῶν τῆς ὑέλουργίας

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΑΣΤΑΚΟΙ "ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ,"

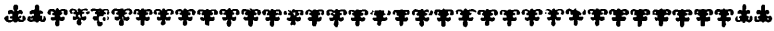
Οἱ Ἀστακοὶ τῆς μάρκας «Πρίγκηπος» ἐβεβαιώθη πλέον γενικῶς ὅτι εἶναι οἱ ἀνώτεροι ὄλων διὰ τοῦτο καὶ ἡ κατανάλωσίς των κατὰ τὰ τε-

λευταία ἔτη ἠϋξῆσε καταπληκτικῶς.

Μεγίστη εἶναι ἡ ζήτησις, ἥτις παρατηρεῖται εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς ἀγορὰς πρὸς τὴν μάρκαν τῶν Ἀστακῶν «Πρίγκηπος»: καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς των ὄλων ποιότητος.

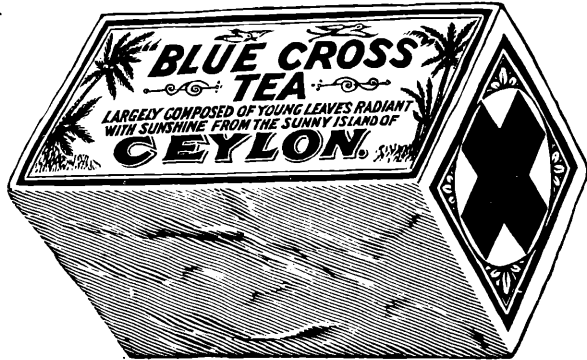
Ἐν Ἑλλάδι πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ ἐδωδιμοπωλεῖα καὶ παντοπωλεῖα.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος : Γ. Α. ΚΟΛΛΑΣ ἐν Πειραιεῖ.

ΤΕΪΑ ΚΥΑΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Τὰ τεῖα «Κυανοῦ Σταυροῦ» εἶναι τὰ ἀνώτερα ὄλων, Συσκευάζονται δὲ πάντοτε ἐντὸς πακέτων καὶ κυτίων, φερόντων πάντων ἀνεξαιρέτως τὸ σῆμα τοῦ «Κυανοῦ

Σταυροῦ», εἰς τὸ ὁποῖον παρακαλοῦνται ὅπως προσέχουν οἱ κ. κ. ἀγορασταί,

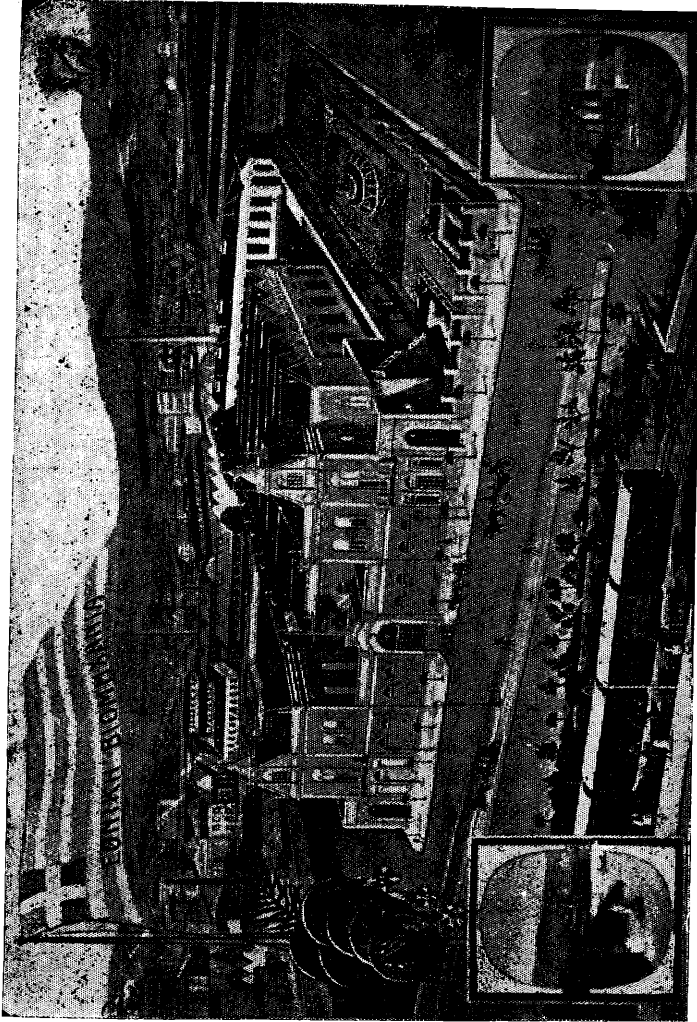
Ἡ συσκευή τῶν Τεῖων «Κυανοῦ Σταυροῦ», γίνεται ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ἀγγλικοῦ Κράτους.

Τὰ Τεῖα «Κυανοῦ Σταυροῦ» διὰ τὸ ὄλος ἐξαιρετικὸν τῆς ποιότητός των, εἰσήχθησαν γενικῶς καθ' ὅλην τὴν ὑφήλιον, καταλαβόντα τὴν πρωτεύουσαν θέσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐν γένει καταναλώσει.

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ πρώτης τάξεως ἐδωδιμοπωλεῖα καὶ παντοπωλεῖα τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Ἑλλάδος.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΛΛΑΣ—Ἐν Πειραιεῖ.

ΜΕΤΑΞΟΥΪ ΦΑΝΤΗΡΙΩΝ " Η ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ "
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΝΕΩ, ΦΑΛΗΡΩ

Τηλέφωνον αρ. 1
 ΑΠΟΘΗΚΗ οδός Έφοι 57 έν Ἀθήναις
 Τηλεγράφημα «Χρυσάλλις»
 Τηλέφωνον αρ. 554

Κατασκευάζονται άπαντα τὰ είδη μεταξωτῶν ύφασμάτων έξ Ἑλληνικῶν κουκουλιῶν ήγγυημένης γνησιότητος.

ΜΕΓΑΣ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Ἐν Πειραιεῖ

Διασταύρωσις Λεωφόρου Γεωργίου Α'. (Ἀθηνᾶς) καὶ ὁδοῦ
Φίλωνος (ἄνωθεν Τινανείου κήπου)

Συλλογὴ πλουσία ἐκλεκτῶν ὑφασμάτων Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας.—Ἐφαρμογὴ ἐνδυμασιῶν θαναμασία, προκαλοῦσα τὴν γενικὴν προτίμησιν μετὰ τοῦ καλλιτέρου κόμπου τοῦ Πειραιῶς.

Στερεότης ἐργασίας ἀπαράμιλλος — Τιμαὶ λογικαὶ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΒΙΑ

Ἐν Πειραιεῖ

Ὅδος Φίλωνος (ἄνωθεν Τινανείου κήπου)

Μεγάλῃ συλλογῇ ὅλων τῶν γυναικείων εἰδῶν πολυτελείας—
Προθυμία—Εἶδη ἐκλεκτὰ—Τιμαὶ λογικαὶ καὶ ἀσυναγώνιστοι.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΓΛΥΤΣΟΥ

Ἐν Πειραιεῖ. Διασταύρωσις ὁδῶν Σωτείρας—Νοταρᾶ

Μοναδικὴ συλλογὴ ἐλαιογραφιῶν — εἰκόνων—Κορνιζῶν καὶ
παντὸς καλλιτεχνικοῦ εἴδους.

Τὸ κατάστημα τοῦ κ. Γλυτσοῦ εἶνε μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδός
του ἐν Πειραιεῖ.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ

Ἐν Πειραιεῖ

Πλατεῖα ἀμαξοστασίου—ὁδὸς Λουδοβίκου παρὰ τὸν
σταθμὸν τοῦ Σ. Α. Π.

—ο—

Ὅλα τὰ ἀνδρικὰ εἶδη εἰς ἐκλεκτὴν καὶ πλουσιωτάτην συλλογὴν.

Κολλάρια, Μπαστούνια, Λαιμοδέται, Καλτσοδέται, Μανδήλια, Τιράνται, Καπέλλα, Μανικέτια, κάλτσαι, Σάπωνες ἐκλεκτοί.

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

Ποιότης ἐκτάκτως ἐκλεκτή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΣΕΡΕΤΗΣ

Πράκτωρ ἀτμοπλοίων=Ναυλομεσίτης - Ναυλώσεις ἀτμοπλοίων καὶ ἰστιοφόρων—Ἀντιπροσωπεῖται ναυτικά.

Τηλεγραφήματα Σερέτην Πειραιᾶ

Τηλέφωνον ἀριθ. 48.

Ἐν Πειραιεῖ ὁδὸς Σωτείας ἀνωθεν Πιλοπωλείου
Πουλοπούλου.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έντοκοι καταθέσεις εις τραπεζικά γραμμάτια.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν ὄψει εἰς ὠρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς.

Γίνονται δεκταὶ καταθέσεις οἰουδήποτε ποσοῦ.

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Αἱ πρὸς ἐκδόσιν ὁμολογιῶν καταθέσεις χρημάτων γίνονται παρὰ τῷ Κεντρ. Καταστήματι καὶ τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζικῆς Δύναται ἐπίσης ν' ἀποσταλῆ τὸ πρὸς κατάθεσιν ποσὸν πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς Τραπεζικῆς δι' ἐπιταγῆς, συνοδευομένης ὑπὸ ἐπιστολῆς ἐν ἣ ἴδιον νὰ καθορίζεται ῥητῶς ἡ διάρκεια τῆς καταθέσεως. Μετὰ τὴν εἰσπραξίν δὲ ταύτης ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ ἐξωτερικῷ ἢ Τράπεζα ἐκδίδει τὴν ὁμολογίαν καὶ ἐπιμελεῖται τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς πρὸς τὸν ὁμολογοιοῦχον,

Τὸ κεφάλαιον τῶν ὁμολογιῶν πληρῶνεται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσεσι τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζικῆς.

Αἱ ὁμολογίαι αὐταὶ εἶναι δεκταὶ παρὰ τῆς Τραπεζικῆς καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας αὐτῶν εἰς πληρωμὴν δανείων ἐπὶ ὑποθήκῃ.

Ἐπίσης αἱ ὁμολογίαι γίνονται δεκταὶ ὑπὸ τῆς Τραπεζικῆς πρὸς ἀσφάλειαν δανείων καὶ ἀνοικτῶν λογαριασμῶν ἐπὶ ἐνεχύρω.

Τόκοι ἐντόκων καταθέσεων εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

1	1)2	τοῖς ο)ο	κατ'	ἔτος	διὰ	καταθέσεις	ἐν ὄψει
2	»	ο)ο	»	»	»	»	ἐπὶ 6 μῆνας τοῦλάχιστον
2	1)2	»	ο)ο	»	»	»	» 1 ἔτος »
3	»	ο)ο	»	»	»	»	» 2 ἔτη »
3	1,2	»	ο)ο	»	»	»	» 4 ἔτη »
4	»	ο)ο	»	»	»	»	» 5 ἔτη »

Ἄ τὸς τοκοὶ καταβάλλεται καθ' ἐξ α μ η ν ι α ν τῇ 2 Ἰανουαρίου καὶ 1 Ἰουλίου.

Ἄ τὸς τῶν καταθέσεων καταβάλλεται τῷ ὁμολογοιοῦχῳ ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι ὡς καὶ τῇ αἰτήσεσι αὐτοῦ παρὰ τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζικῆς. Ἐν Κερκύρα, Κεφαλληνία καὶ Ζακύνθῳ οἱ τόκοι πληρῶνονται καὶ τὰ κεφάλαια ἀποδίδονται κατ' αἴτησιν τοῦ δικαίου διὰ τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζικῆς.

Ἐπιταγαὶ τῶν καταθετῶν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζικῆς πρὸς πληρωμὴν τόκων καὶ κεφαλαίων δὲν εἶναι δεκταὶ ἄνευ προηγουμένης μετὰ τοῦ ὁμολογοιοῦχου συνεννόησεως.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΜΩΣΑΪΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ
ΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΚΟΣΜΗ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Γραφεία ὁδὸς ἁγ. Διονυσίου 44.

Ταχυδρομικῶς :   Δ. Κοσμῆν Πειραιᾶ

Τηλεγραφικῶς :   Κοσμῆν Πειραιᾶ

Τηλέφωνον 143.

ΠΟΙΚΟΙΛΙΑ χρωματισμῶν Μωσαϊκῶν πλακῶν.

ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ χρωματισμῶν .

ΜΕΓΑΛΗ ἀποθήκη σιδηρῶν δοκῶν.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ἐξ Ἑνρώπης ταχίστη.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ παραγγελιῶν ταχίστη.

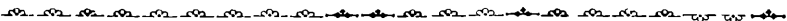
ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΣΤ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ—ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Ὁ μόνος ἐν Πειραιεὶ διπλωματοῦχος ἰατρός τοῦ Ἐθν.
Πανεπιστημίου τελειοποιηθεὶς ἐν Παρισίοις

Ἐν Πειραιεὶ Ὀδὸς Μπουμπουλῖνας 17

ΤΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΣΑΣ

ΕΙΣ ΤΟΥ Β. Γ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἄκτὴ Μιαοῦλῃ 30 Τρούμπα

.....

ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΣΜΗΡΙΩΝ

Κομψότης

Στερεότης

Εὐθηνία

ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΕΛΑΪΔΗ
ΕΜ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὅδος Φίλωνος—ἄνωθεν Τινανείου κήπου.

.....

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ

Δακτυλίδια, Ἐνώτια, Καδένες, Σκεύη χρυσᾶ
καὶ ἄργυρᾶ εἰς πλουσίαν συλλογὴν.

Μεγάλη παρακαταθήκη γνησίων ὥρολογίων ὤμεγα.

Ἔργασία χαρακτηριστικὴ ἐπὶ διαφόρων μετάλλων καλλιτεχνικωτάτη.

Τιμαὶ ἀπολύτως ἀκαταγώνιστοι.

Πώλησις χονδρικῶς καὶ λιανικῶς.

Ἐγγύησις ἀποτελεσματικὴ γνησιότητος πάντων πλουσίου εἴδους.

Ἐπιμεμελημένη ἐργασία κατασκευὴ πάσης ἐργασίας.

Τὸ χρυσοχοεῖον κ. Κελαϊδῆ ἀμιλλᾶται πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκά, εἶνε δὲ τὸ μόνον εἰς τὸ εἶδος τοῦ ἐν Πειραιεῖ.

ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΟΥΡΓΕΙΟΝ

I. & N. ΚΑΪΝΙΧ

Ἐν Πειραιῶϊ Στοὰ Ριζάρη 4
Καὶ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Πανεπιστημίου 67α

Προμήθεια καὶ ἐγκατάστασις ἠλεκτρικῶν μηχανῶν. Μελέται ἠλεκτροφωτισμῷ πόλεων καὶ τεχνικῶν ἔργων. Ἐγκαταστάσεις ἠλεκτροφωτισμοῦ ἀτμοπλοίων, ἐργοστασίων, οἰκιῶν κ.τ.λ., Ἄπαντα τὰ εἶδη ἠλεκτροφωτισμοῦ. Ἐξοπλισμὸς λαμπτήρων Orsam.

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΝΤΩΝ. ΚΟΚΚΙΝΗ

Ὁδὸς Φίλωνος — Ἐν Πειραιεὶ

Ἄγγλικὰ ὑφάσματα, κομψότης καὶ στερεότης.

Ἐφαρμογὴ ἐνδυμασιῶν μοναδική.

Πλοῦτος χρωματισμῶν ὑφασμάτων στερεωτάτων.

ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΑΙ

ΚΑΙ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

.....
ΕΛΔΙΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΑΙ ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ἐν Πειραιεῖ

.....
ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ «ΑΣΤΗΡ»

....
ΣΑΠΩΝΕΣ : Πράσινοι καὶ κίτρινοι.

ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΑ : Πράσινα καὶ κίτρινα.

Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις : « Ἀστήρ ».

—————
Christofides et Panayotopoulos

le Pirée (Crée)

Adresse Télégraphique «Astir»

—————
Βραβεῖον : Διέγης

» Βορδῶ.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΪΤΑΣ

Ἐναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς

Δευτέρα 2 μ. μ. διὰ Γύθειον (προαιρετικῶς), Καλάμας, Κατάκωλον (προαιρετικῶς), Πάτρας, Κέρκυραν, Ἅγιους 40 καὶ Τεργέστην,

Δευτέρα 6 μ. μ. Σίφνον, Χανιά, Ρέθυμνον καὶ Ἡράκλειον.

Πέμπτη 2 μ. μ. διὰ Μιτυλήνην καὶ Χίον.

Πέμπτη 7 μ. μ. διὰ Χαλκίδα καὶ Βόλον.

Ἐναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν,

Τετάρτη 8 μ. μ. (κατ' εὐθεΐαν) διὰ Κέρκυραν, Ἅγιους 40 καὶ Τεργέστην.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου Πειραιῶς)

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΗΛΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΩΜΟΥ

42—Λεωφόρος Κωνσταντίνου Διαδόχου—42

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Βιβλία διδακτικά, επιστημονικά, βιβλία ξένων γλωσσῶν. Βιβλία ἔμπορικά Ἑλληνικά καὶ Ἀγγλικά, μυθιστορήματα καὶ ἔπαγγελματικά.—Μουσικά τεμάχια καὶ μέθοδοι Κλειδοκυμβάλου, Μανδολίνου καὶ Κιθάρας.

Ἀφθονία εἰδῶν γραφικῆς· σάκες διὰ σχολεῖα καὶ ὄψεϊα, εἶδη ἔργοχειρῶν καὶ ζωγραφικῆς, ἔργαλεῖα διὰ μηχανικούς, κρυστάλλινα μελανοδοχεῖα καὶ κορνίζαι. Σύνλογη μεταλλίνων μελανοδοχείων. Εἶδη στολισμοῦ γραφείων. Κατάστιχα ἔμπορικά εἰδικά.

Τυπογραφικαὶ ἔργασίαι ἐπιμελημέναι, ἐκτύπωσις ἐπισκεπτηρίων καλλιτεχνικῶν. Βιβλιοδετεῖον τέλειον, χορδαὶ ὄργάνων ποιότητος ἐκλεκτῆς.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

Π. Γ. ΠΡΑΠΑ

Ἐν Πειραιεῖ ἀκτὴ Μιαούλη (παρὰ τὴν
Τρούμπαν)

Κατασκευάζονται καὶ πωλοῦνται στερεὰ καὶ κομψὰ ὑποδήματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν.

Αἱ λογικαὶ τιμαὶ τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἡ εὐσυνειδησία τῶν ὑλικῶν καθὼς καὶ ἡ στερεότης τῶν ὑποδημάτων του εἶνε ἀνεγνωρισμένη.

Ἡ κομψότης καὶ ἡ στερεότης εἶνε οἱ ἀπαραβάτοι ὄροι τῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ὑποδηματοποιείου τοῦ κ. Πράπα.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ

Θέλτετε τὴν ὑγείαν σας ;

Παραγγείλατε τοὺς κορσέδες σας εἰς τὸ κατάστημα τῆς κ. Α. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, ἣτις διετῆρει μέγα τοιοῦτον ἐπὶ ἔτη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΕΛΕΙΑ

Δύνασθε νὰ φορῆτε ἐπὶ 24ωρον τὸν κορσέν σας χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἐνόχλησιν.

Ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ κατάστημα δύνασθε νὰ ράψητε **Τ ο υ α λ έ τ τ α ς** ἀπαραμίλλου κομψότητος.

Ζ α κ έ τ α ς (ταγιέρ) τελειοτάτης ἐφαρμογῆς, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων ἐπὶ ἔτη ἐξέπαιδεύθη ἡ κ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ εἰς Ἀγγλικὸν ἀνεγνωρισμένον ἐμπορορραπτικὸν οἶκον.

Ἐπισκεφθῆτε πᾶσαι τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πραξιτέλανς 129 ἐν Πειραιεὶ κατάστημα τῆς κ. Α. Στεφανοπούλου.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ

Ἄκτῃ Μιούλῃ ἀριθ. 4.

Ἄλλα τὰ εἶδη τῆς ὑποδηματοποιίας.—Στερεότης μοναδική.
Κομψότης ἀπαραμίλλος.

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

Λουστρίνια ἡγγυημένα ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ δέρματα.

ΕΛΛΙΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΚΑΙ

ΣΑΠΟΝΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΗΜΙΚΟΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

Πυρηνέλαια, Σάπωνες, Λινέλαια, Γλυκερίνη
Διεύθυνσις ἐν Ἀθήναις.

ΝΕΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΠΙΛΩΝ

Ἐντὸς τοῦ καταστήματος

ΧΑΡΙΛΑΟΥ Δ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ

Λεωφόρος Γεωργίου Α' ἐν Πειραιεῖ.

Κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες

Προσελήφθη Παριζιὰνα Μοδίστα Γυναικείων Πίλων καὶ κατασκευάζει Καπέλλα μὲ τὰ τελευταῖα μοντέλα καὶ μὲ τὰ νεώτερα καὶ πλουσιώτερα ὑλικά, ἔχει τὴν εἰδικότητα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν Βελουδίνων καὶ Καστορίνων πίων.

Προσελήφθη ἀρίστη κόπτρια ἔπανωφορίων

Κυρία ἦτις θὰ παραγγείλῃ νέον καπέλλον ἢ ἐπισκευὴ τοῦ παλαιοῦ δωρεάν.

Ἐπισκευὴ καὶ Γαυρνίσματα δραχ. 2.

Μία ἐπίσκεψις ἀρκεῖ νὰ πείσῃ καὶ τὸ πλέον ἰδιότροπον γούστο.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΨΙΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Γ. ΠΑΣΤΟΥ ΚΑΙ Γ. ΜΟΝΟΧΑΡΤΖΗ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Λεωφόρος Γεωργίου τού Α'. (πρόην Ἀθηνᾶς)

Γαροντοῦραι ὅλων τῶν εἰδῶν, βελουδα καὶ πλοῦς, κορσέδαις, ὀμβροέλαις, κάλτσαι, στέφανα, ἄνθη, βαπτιστικά, ἕλικὰ κορσέδων, δαντέλαις ὅλων τῶν εἰδῶν, κολάρα, γραβάταις.

ΚΟΜΜΟΤΗΡΙΟΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΝΙΑΤΑΚΗ

Πειραιεύς - ὁδὸς Φίλωνος - ὀπισθεν ἁγ. Τριάδος

Κολώνια ἐκλεκτή. Βιολέτα, ὕδωρ κινήνης,

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Β. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἰδρυθὲν ἐν ἔτει 1889

Ἀκτὴ Μιαούλη Ἀριθ. 6.

Ἀνεγνωρισμένον εἰς τὸ εἶδος του.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΟΙΝΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΟΠΛΙΣΤΙΚΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὅδος Ναυαρίνου, 1.

Κεφάλαιον δραχ. 8,000,000.

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις : ΟΙΝΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗΝ

Τηλέφωνα : Γραφεῖα 328. Οἴνοποιῦα 106.

Οἶνοι παντὸς εἴδους ξηροὶ καὶ γλυκεῖς. Ἐλαια Διῦλισμένα, Πυρηνέλαια, Σάπωνες.

Ἐργοστάσια : Οἴνοποιῦα ἐν Πειραιεῖ, Ἐλαιουργεῖον, πυρηνελαιουργεῖον καὶ Σαπωνοποιεῖον ἐν Ἐλευσίνι.

Ἀτμόπλοια : «Κωνστ. Σαμάρας» 3,800 DW, «Ἀνδρέας Ἡσαΐας», 780. DW «Ἰωάννης Βατίστας» 1150 DW.

~~~~~

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΙΟΡΟΓΛΟΥ

Δεωφόρος Κωνσταντίνου Διαδόχου

(Κάτωθεν οἰκίας Βρυώνη)

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

.....

Ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ γλυκύσματα—ὕλικά πρώτης τάξεως.

Καθαριότης ἐπαινεθεῖσα καὶ ἐπαινουμένη καθ' ὅλας τὰς ἄστυατρικὰς ἐπιθεωρήσεις.

Βραβευμένον διὰ χρυσοῦ Βραβείου ἐν τῇ Ρώμῃ ἐκθέσει 1912.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ
ΤΩΝ ΜΑΚ ΔΟΥΔΑ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς

ΔΕΥΤΕΡΑΝ 7 μ.μ. Διὰ Λαύριον, Ἀλιβέριον, Χαλκίδα, Λίμνην, Στυλίδα, Ὁρεοῦς καὶ Βόλον.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ 7 μ.μ. Διὰ Γύθειον, Λιμένιον, Καλάμας καὶ Νησίον.

ΔΕΥΤΕΡΑ 8 μ. μ. Διὰ Σῦρον, Τήνον, Κόρθιον καὶ Ἄνδρον.

ΤΡΙΤΗΝ μεσημβρίαν διὰ Χανία, Ρέθυμνον καὶ Ἡράκλειον.

ΤΕΤΑΡΤΗΝ 8 μ.μ. Διὰ Ἰτέαν, Γαλαξειδίον, Βιτρινίτσαν, Αἴγιον (προσωρινῶς), Πάτρας, Βασιλικήν, Λευκάδα καὶ Πρέβεζαν.

ΠΕΜΠΤΗΝ 9 π. μ., Διὰ Πάτρας, Κέρκυραν καὶ Βρινησίον.

ΠΕΜΠΤΗΝ 8 μ. μ. Διὰ Σῦρον, Πάρον, Νάξον, Ἴον, Οἶαν καὶ Θήραν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 7 π. μ. Διὰ Αἴγινα, Πόρον, Ὑδραν, Σπέτσας, Χέλιον, Δεωνίδιον, Ἄστρος καὶ Ναύπλιον.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 3 μ. μ. Διὰ Χίον, Μιτυλήνην, Δαρδανέλια καὶ Κων(η)πολιν,

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 7 μ. μ. Διὰ Χαλκίδα, Βόλον καὶ Θεσσαλονίκην.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 7 μ. μ. Διὰ Λαύριον, Κύμην καὶ Σκῦρον.

» » 7 μ. μ. Διὰ Ναύπακτον, Πάτρας, Μεσολόγιον, Κυλλήνην, Ζάκυνθον, Ληξούριον καὶ Ἀργοστόλιον.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως).

ΤΡΑΦΕΙΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΦΕΓΓΑΡΗΣ, ΡΑΔΟΒΙΤΣ & Σα

Μαχανικοί : Ἐν Ἀθήναις — Σταδίου 51

Τηλ. διεύθυνσις : ΡΑΔΟΒΙΤΣ, Ἀθήνας

.....

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ «ΡΕΟΓΕΟΤ» επιβατῶν Lux καὶ φορ-
τηγῶ «Camions».

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΜΗΧΑΝΑΙ Diesel Semi—Diesel καὶ
ἀπλάϊ τοιαῦται, κινούμεναι δι' ἀκαθάρτου πετρελαίου, λίαν οἰ-
κονομικά.—Ἀτμομηχαναὶ καὶ ἀτμολέβητες »Sterlig».—Ἡλεκ-
τρικοὶ κινητήρες, σύρματα ἠλεκτρικά «Cables» κ. λ. ἐξαρτή-
ματα.—Ἰμάντες (λωρία) μηχανῶν.—Σωλήνες χυτοσιδηροὶ ὕδρα-
γωγείων, δικλεῖδες (Vannes) καὶ ἐξαρτήματα σωλήνων.—Σι-
δηροδικοὶ (Poutrelles) οἰκοδομῶν.—Σιδηροτροχιαὶ (Rai's),
καὶ βαγονέτα.—Ἀτμάμαξαι καὶ βαγόνια σιδηροδρόμων.—Ἡλεκ-
τρικὰ βαγόνια καὶ ἑνυμλκούμενα τοιαῦτα, τροchioδρόμων καὶ
σιδηροδρόμων.—Μηχανήματα λατομείων καὶ μεταλλείων.—
Πλωτοὶ γερανοὶ καὶ βουρῶλα παντὸς εἴδους.—Μηχανικαὶ ἐγκα-
ταστάσεις λιμένων διὰ φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις.—Γεωργικὰ ἐρ-
γαλεῖα ἐν γένει.—Ἐναέριοι σιδηροδρόμοι μεταλλείων.—Ἀλευ-
ρόμυλοι καὶ κλινδρομόμυλοι.—Ἀντλία παντὸς εἴδους.—Ἀτμό-
πλοια Γαϊάνθηρακες καὶ ἐν γένει προμήθεια παντὸς εἴδους μη-
χανημάτων καὶ ἐργαλείων.

Ἐγκαταστάσεις ἐργοστασίων διὰ πᾶσαν βιομηχανίαν κατ'
ἀποκοπὴν ἐγγυημέναί.—Σχέδια καὶ τιμαὶ παρέχονται δωρεάν.

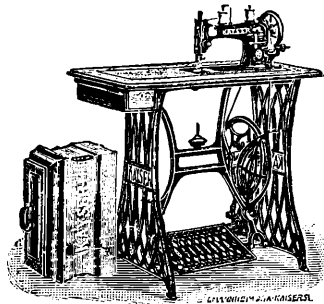
ΝΕΥΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΟΝ ΦΑΝΕΛΛΟΠΟΙΕΙΟΝ ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΑΝΤΖΗ

Ἐν Πειραιεὶ ἄνωθεν Τινανείου κήπου

Κατασκευάζει καὶ ἔχει εἰς μεγάλην παρακαταθήκην Φανέλας ὀλομαλλίνους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν. Ἐσώ-
βρακα, κάλτσαις, τρικὸ, κασκοροσέ, φορεσίτσαις, ὡς καὶ τὰ εἶδη
τῶν μαλλίνων πλεκτῶν.

Ἄλλα ἡγγυημένα καὶ μὲ τιμὰς ἀσυναγωνίστους.

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι καὶ πωληταὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα
τῶν πεφημισμένων ραπτομηχανῶν καὶ κεντήματος «Κάιζερ»
τελειωτέρων, στερεωτέρων, ταχυτέρων καὶ εὐθηνωτέρων ὄλων
καὶ πωλουμένων μὲ 3 δραχμὰς τὴν ἐβδομάδα.

ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

Ἐν Πειραιεὶ, ὁδὸς Φίλωνος 54 ἄνωθεν Τινανείου κήπου

ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ, ΛΕΒΗΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΚΑΙ

ΝΑΥΠΗΓΕΙΟΝ

N. ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ίδρυθὲν τῷ 1873

Τηλεγραφήματα

Μηχανουργεῖον Ἀργυρίου

Πειραῶ

Τηλέφωνον Ἀριθ. 173

Κατασκευάζονται Ἀτμομηχαναὶ καὶ Ἀτμολέβητες δι' ἐργοστάσια καὶ ἀτμόπλοια παντὸς συστήματος καὶ μεγέθους. Ἐλαιοπιεστήρια χειροκίνητα, ὑδραυλικά χειροκίνητα καὶ ἀτμοκίνητα ἐλαιοτριβεία. Μηχανήματα πυρηγελαιουργείων, ἐλαιουργείων, ἀτμομύλων, μακαρονοποιείων, ἀρτοποιείων καὶ χαλθαδοποιείων. Κατασκευὴ πιεστηρίων, σταφυλῶν, χόρτου, καπνοῦ, ἀλύματος ἀρδευτικῶν μηχανῶν ἵπποκινήτων καὶ χειροκινήτων. Μηχανήματα ἔτοιμα εὐρίσκονται εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Μηχανουργεῖου.

Ναυπήγησις ὀρυμολκῶν ἀτμοπλοίων. ἐπισκευαὶ καὶ μετασκευαὶ ἀτμοπλοίων.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΠΑΠΑΛΕΟΝΑΡΔΟΥ

Ἡ προοδευτικὴ αὕτη ἀτμοπλοῖα διαθέτουσα δύο ἐκ τῶν νεωτέρων καὶ ἀναπαυτικωτέρων ἀτμοπλοίων τῆς ἐλληνικῆς ἀκτοπλοίας ἐξυπηρετεῖ ἀπὸ δύο ἐτῶν ἀνελλιπῶς τὰς γραμμὰς Ἀργολικοῦ — Ἀμβρακικοῦ μέχρι Πρεβέζης καὶ Χαλκίδος Βόλου ὡς καὶ τῶν γραμμῶν Αἰγίνης — Πόρου — Ὑδρας — Σπετσῶν — Ναυπλίου.

Τὸ ἀτμόπλοιον αὐτῆς — «Ἄρης», νεότευκτον, ἠλεκτροφώτιστον, ταχύπλοον, εὐσταθές, καὶ τὸ ἕτερον θαλαμηγὸν αὐτῆς «Ἀμφιτρίτη» κοσμούμενον μὲ τὰ αὐτὰ ἃ καὶ ὁ «Ἄρης» προτερήματα μὲ τὴν καθαριότητά των μὲ τὴν εὐγένειαν τῶν πληρωμάτων των μὲ τὴν ἀκρεβεστάτην ἐκτέλεσιν τῶν δρομολογίων των, ἔχουν ἀποκτήσει τὴν γεικὴν προτίμησιν τῶν ταξειδευόντων.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ

EMMAN. B. ΚΑΝΑΚΑΚΗ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὅδὸς Φίλωνος - ὀπισθεν Τινανείου κήπου.

Παρέχεται ζῦθος Κ. Φίξ ἀγνότατος καὶ πάντοτε πρό-
σφατος.

Περιποιήσις μοναδική.

Μεζέδες ἔκτακτοι προκαλοῦντες τὴν γενικὴν προτίμη-
σιν τῆς Πειραιϊκῆς κοινωνίας ἐξ ὅλων τῶν ζυθοπωλείων.

Καθαριότης καὶ ὑπηρεσία προθυμοτάτη.

Γ. ΔΡΑΓΩΝΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΔΥΟ

Ἐν Ἀθήναις

Ἐν Πειραιεῖ

ὁδὸς Αἰόλου 183

Ἀκτὴ Μιαούλη 6

Κατασκευὴ καὶ πώλησις τῶν περιφήμων Νέων Ἑλληνικῶν
Καπέλλων Δραγῶνα.

Διὰ τῶν νέων μηχανημάτων καὶ τῶν ἐκλεκτοτέρων ἑλλήνων
τεχνιτῶν κατασκευάζομεν τὰ ὠραιότερα ψαθάκια ἀνδρῶν καὶ
παίδων ἀνώτερα κατὰ πολὺ καὶ εὐθηνότερα τῶν εὐρωπαϊκῶν.

Παρακαταθήκη ἐκ Καπέλλων Βορσαλίνου (παλαιοῦ οἴκου)
καθὼς καὶ μεγάλη συλλογὴ Σκληρῶν ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐργο-
στασιῶν ἐν Ἀγγλίᾳ. Τὸ ἐν Ἀθήναις Κατάστημα ἐργάζεται
ἀποκλειστικῶς τὰ **Καπέλλα**. Εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ ἐκτὸς τῶν κα-
πέλλων καὶ ἀρθονία ὅλων τῶν εἰδῶν τοῦ ἀνδρικοῦ καλωπισμοῦ
λαιμοδέται, κολλάρια κτλ. Ἀποθῆκαι Φανελλῶν, Τριπόλεως, Πα-
τρῶν κλ. Χάριν τῶν μεγάλων καταναλώσεων τὰ Καταστήματα
Δραγῶνα πωλοῦν εὐθηνὰ καὶ μὲ τιμὰς ΑΠΟΛΥΤΩΣ

ΟΡΙΣΜΕΝΑΣ

ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ ΛΕΒΗΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΚΑΙ ΝΑΥΠΗΓΕΙΟΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΥΣΤ. ΡΟΔΙΝΟΥ

Ἐν Πειραιεὶ

Τηλεγραφήματα : Ροδινὸν ἐργοστασίάρχην Πειραιᾶ.

Ναυπήγησις — ἀνακαίνισις μεταρρύθμισις καὶ ἐπισκευαὶ ἀτμοπλοίων καὶ σκαφῶν παντὸς μεγέθους καὶ εἶδους —

Ἄτμολεβήτες δι' ἀτμόπλοια καὶ ἐργοστάσια ὄλων τῶν μεγεθῶν καὶ συστημάτων. Εἰδικότης κατασκευῆς Βαρούλκων ἀγκυρῶν, Βαρούλκων ἐμπορευμάτων, μηχανισμῶν πηδαλίων παντὸς μεγέθους, βαρούλκα διὰ πᾶσαν βιομηχανικὴν χρῆσιν παντὸς συστήματος. Ἀτμομηχαναὶ καὶ διάφορα μηχανήματα διὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια.

Στέγαι, γέφυραι καὶ παντὸς εἶδους μεταλλικαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ ἔξαρτήματα —

Ἀνάληψις καὶ ἐγκατάστασις ἐλαιουργείων καὶ ἀλευρομύλων νεωτάτου συστήματος ὑδραυλικά ἐλαιεπιεστήρια ἀπλᾶ καὶ πολυσύνθετα τελειοτάτου συστήματος. Ὑδροκαταπλαστικαὶ ἀντλῖαι τετραπλῆς ἐνεργείας, ἀτμαντλῖαι καὶ ἀρδευτικαὶ μηχαναὶ (μαγκανοπήγαδα) Σταφυλοπιεστήρια κλπ.

Προμήθεια καὶ ἐγκαταστάσεις μηχανημάτων παντὸς εἶδους. Προμήθειαι βιομηχανικῶν εἰδῶν —

Τιμαὶ ἀκαταγώνιστα. Ἔργασία ἐπιστημονικὴ.

Atelier Helleniques de Construction de Machines a Vapeur et Machins—Outil—Jean. E. Rodinos. Le Piree.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ Α. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ

Διπλωματούχου τοῦ ἐν Ἀθήναις Πολυτεχνείου.

Ὅδὸς Σωτείρας 10

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Χρώματα, Πινέλλα κλ. Εἰκόνες, πλαίσια, κορνίζαι.

Ἐλαιογραφίαι, εἶδη μουσικῆς, Κάρτ Ποστάλ.

Ἴδιαιτέρα διδασκαλία τῆς ζωγραφικῆς ἐν ἰδιαιτέρᾳ αἰθούσῃ.

Ἴδιαιτέρα διδασκαλία τῆς ζωγραφικῆς ὑπὸ τοῦ ἰδίου κατ' οἶκον.

Μεγάλη συλλογὴ ἔργων ζωγραφικῆς διὰ ἑώρα τῆς πρωτοχρονιάς.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ

ΤΕΛΕΙΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΝ

Ἀπὸ δρχ. 12 ἕως 80, καὶ ὄλων τῶν παιδικῶν εἰδῶν.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥΣ ΣΚΑΡΜΟΥΤΣΟΥ

Ἐν Πειραιεῖ

Λεωφόρος Γεωργίου Ἀ΄ ἔναντι Δημοτικῆς Θεάτρου.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΜΩΣΑΪΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ
ΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΚΟΣΜΗ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Γραφεία ὁδὸς ἁγ. Διονυσίου 44.
Ταχυδρομικῶς :   Δ. Κοσμῆν Πειραιᾶ
Τηλεγραφικῶς :   Κοσμῆν Πειραιᾶ
Τηλέφωνον 143.

ΠΟΙΚΟΙΛΙΑ χρωματισμῶν Μωσαϊκῶν πλακῶν.
ΣΤΕΡΕΟΓΗΣ χρωματισμῶν.
ΜΕΓΑΛΗ ἀποθήκη σιδηρῶν δοκῶν.
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ἐξ Εὐρώπης ταχίστη.
ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ παραγγελιῶν ταχίστη.

ΧΗΜΙΚΟΝ ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΚΑΙ
ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΕΙΟΝ
Ο 'ΗΛΙΟΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΕΡΖΑΚΗ
Ἐν Πειραιεῖ – Δραπετσῶνα

Γραφεῖα Μακρᾶς Στοᾶς 29.

Ἄριθ. Τηλεφώνου 171.

Ἴλαια φαγητοῦ

Πυρηνέλαια

Δινέλαια

Σάπωνες Πράσινοι, Κίτρινοι, Λευκοὶ καὶ ἀρωματικοί.

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις «ΗΛΙΟΝ» Πειραιᾶ.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Μετοχικόν κεφάλαιον 25,000,000

Γενικός διευθυντής : ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

**Ταχίστη τακτική δεκαήμερος κατ' εὐθείαν διὰ
Νέαν Ὑόρκην γραμμή.**

ΓΡΑΜΜΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ

Ἄμερικής, Ἑπειρωτικῆς Εὐρώπης, Μεσογείου, Συρίας καὶ
Μαύρης θαλάσσης.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Φίλωνος 44 (ὄπισθεν Ἁγ. Τριάδος).

ΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἐπιβατικὰ ἀτμόπλοια.

T. S. S. «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ» τόνων 14,000, ταχύτητος
14 μιλίων.

T. S. S. «ΑΘΗΝΑΙ» τόνων 15,000, ταχύτητος 15 μιλίων.

T. S. S. «ΙΩΑΝΝΙΝΑ» τόνων 12,000, ταχύτητος 14 μιλ.

T. S. S. «ΠΑΤΡΙΣ» τόνων 10,000, ταχύτητος 16 μιλ.

S. S. «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ» τόνων 14,000, ταχύτητος
14 μιλίων.

T. S. S. «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» τόνων 15,000, ταχύτητος 18
μιλίων.

T. S. S. «ΕΣΠΕΡΙΑ» τόνων 3,000, ταχύτητος 18 μιλίων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΠΟΡΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΟΥ

Ἀτμόπλοια : «Ἅγιος Ἰωάννης», «Ἀλκυών».

Τὰ ταχύπλοα, εὐσταθῆ καὶ ἠλεκτροφώτιστα ἀτμόπλοια τῆς ἀτμοπλοΐας ταύτης ἐκτελοῦσιν ἑβδομαδιαίως γραμμὴν **Πελοποννήσου** ἣτοι : Μονεμβασίας, Ἁγ. Πελαγίας, Νεαπόλεως, Γυθείου, Γερολιμένος, Λιμενίου, Σεληνίτισης, Καρδαμύλης, Καλαμῶν καὶ Νησίου.

Ἀκαρνανίας - Πρεβέζης, ἣτοι : Λουτρακίου, Ἰτέας, Γαλαξειδίου. Βιτρινίτισης, Πατρῶν, Ἄστακοῦ, Μύτικα, Ζαβέρδας, Λευκάδος, ΠΡΕΒΕΖΗΣ.

Εὐβοϊκοῦ : Λαυρίου, Ἀλιβερίου, Χαλκίδος, Λίμνης, Αἰδηψοῦ, Στυλίδος, Ὠρεῶν, Βόλου.

Ἀμβρακικοῦ : Λουτρακίου, Ἰτέας, Γαλαξειδίου, Βιτρινίτισης, Πατρῶν, Ἰθάκης, Κύμης, Ἁγ. Εὐφημίας, Φισκάρδου, Λευκάδος, ΠΡΕΒΕΖΗΣ, Κοπραίνης, Ἀμφιλοχίας, Βονίτισης.

Δέχονται ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Πειραιεύς : Πλατεῖα Καραϊσκάκη. Τηλεφ. 59.

Ἀθήναι : Γραφεῖον Ἄνδρ. Ρέντα (Σταθμὸς Ὅμοιοῦς)
Τηλεφ. 715.

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ

Βαφή τριχῶν διὰ καστανὰς τρίχας !

Βαφή τριχῶν διὰ ξανθὰς τρίχας !

Βαφή τριχῶν διὰ μέλανας τρίχας !

Ἐκτάκτου ἐπιτυχίας καὶ διαρκείας !

Ἐδύσκειται εἰς τὸ φαρμακεῖον Γ. Μαρκῆ Ὑδραϊκὴ συνοικία.

Ἐν Πειραιεῖ Χατζηκυριακοῦ 6.

ΣΥΦΙΛΙΔΙΚΑ

καὶ δερματικὰ θεραπεύονται ἐν Πειραιεῖ ὑπὸ τοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη σπουδάσαντος

Γ. Ν. ΔΕΣΥΠΡΗ

Εἰδικοῦ ἱατροῦ τοῦ Ζαν. Νοσοκομείου.

Ἐπιτυχῆς ἐφαρμογὴ τοῦ 606 εἰς μέγιστον ἀριθμὸν ἀσθενῶν.

Ὅδὸς Καραϊσκού ἐν Πειραιεῖ 10—12 π.μ. καὶ 7—9 μ. μ.

Κ. Γ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Γραφείον Τραπεζικῶν συναλλαγῶν
καὶ χρηματιστικῶν ἐντολῶν,

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1883.

Σοφοκλέους 2 — Ἀθῆναι

Ἐκτέλεισις πάσης χρηματιστικῆς καὶ τραπεζικῆς ἐργασίας.

Ἀσφάλεια κατὰ τοῦ ἀρτίου λαχειοφόρων ὁμολογιῶν Ἑθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τῶν 60000000 καὶ 20500,000.

Γραφεῖα τῆς ἀνωνύμου Βιομηχανικῆς καὶ Ἐμπορικῆς Ἑταιρείας «ὁ Ἀπόλλων».

Πρακτορεῖον τῆς ναυτικῆς ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας La «Mann hein», δι' ἐμπορεύματα ἀξίας καὶ σκάφη.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΨΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Μετὰ εἰδικοῦ ἐργοστασίου παιδικῶν, ἀνδρικῶν, γυναικειῶν ἐνδυμάτων καὶ βαπτιστικῶν.

ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ & Σ, ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ

Πλατεῖα Α' Παρθεναγωγείου

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Δεχόμεθα παραγγελίας κατασκευαζομένας παρὰ εἰδικοῦ κόπτου.

Λ Υ Κ Ε Ι Ο Ν

“Ο ΠΛΑΤΩΝ,”

ΖΗΣΗ Ν. ΑΓΓΡΑΦΙΩΤΗ

Ἐν Πειραιῖ

Λεωφόρος Κωνσταντίνου Διαδόχου (πρόην Σωκράτους).

---

*Πλήρες δημοτικὸν σχολεῖον. Πλήρες ἑλληνικὸν σχολεῖον.
Τρεῖς Γυμνασιακαὶ τάξεις.*

—
Διδασκαλία ὑποχρεωτικὴ *Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς.*
—

Ἡ τριακονταετὴς δρᾶσις τοῦ Λυκείου τούτου εἰς τὸ ὁποῖον ἐφοίτησαν πλείστοι κατέχοντες σήμερον ἐπιζήλους θέσεις εἰς τὴν πολιτείαν, εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς τὸν στρατόν, εἰς τὰς τέχνας, ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῆς διαρκοῦς προαγωγῆς του.

Ἡ φιλόστοργος μέριμνα τοῦ Λυκειάρχου κ. Ζ. Ἀγραφιῶτη, ἡ καταστάσα παρσιμιώδης ἀποτελεῖ μίαν ἐγγύησιν διὰ τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν καὶ ἔθνικὴν διάπλασιν τῶν ἐμπιστευομένων εἰς αὐτὸ τέκνων.

Υπό κατασκευήν.

T.S.S. «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» 18,000 T. ταχύτητος 20 μιλίων.

T.S.S.	«X»	20,000	T.	ταχύτητος 20 μιλίων
S.S.	«X»	3,000	T.	» 15 »
S.S.	«X»	3,000	T.	» 15 »
S.S.	«X»	5,000	T.	» 16 »
S.S.	«X»	5,000	T.	» 16 »
T.S.S.	«X»	5,000	T.	» 18 »
T.S.S.	«X»	5,000	T.	» 18 »

Εμπορικά ατμόπλοια

S.S.	»ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΣ»	T.	5,200
S.S.	»ΠΑΡΑΛΟΣ»	T.	5,800
S.S.	»ΦΡΙΞΟΣ»	T.	6,300
S.S.	»ΠΟΝΤΟΠΟΡΟΣ»	T.	7,600
S.S.	»ΩΚΕΑΝΟΣ»	T.	7,600
S.S.	»ΝΕΣΤΟΣ»	T.	7,600

Υπό κατασκευήν

S.S.	«X»	.	,	T.	7,600
S.S.	«X»	.	.	T.	10,000

ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Πλατεία Θεμιστοκλέους (πρώην Τράπεζα
Ἀθηνῶν.

(Ἐν Πειραιεῖ)

*Γραμμαί. Κωνστάντσης, Κων)πόλεως, Πειραιῶς, Ἀλε-
ξανδρείας.*

Ἑβδομαδιαῖαι

Ἀτμόπλοια : «*Βασιλεὺς Κάρολος*», «*Ρουμανία*».
«*Δακία*», «*Ἄυτοκράτωρ Τραιανός*».

*Ταχύτης ἀτμοπλοίων 18 μιλίων. Καθαριότης καὶ
περιποιήσις μοναδική.*

Γεν. Πράκτορες : Γ. Χ. Μύλλερ καὶ Σια.

Πράκτωρ ἐν Πειραιεῖ : Σ. Πεστεματζόλου.

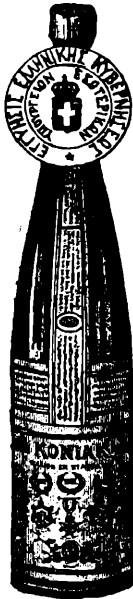
ΕΡΤΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΟΝΙΑΚ

“ΑΜΠΕΛΟΣ,,

Σ, & Η, & Α. ΜΕΤΑΞΑ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

—ο—

COGNAC METAXA
DU PIREE
ΚΟΝΙΑΚ ΜΕΤΑΞΑ

Προμηθευται τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

Τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Σερβίας.

—ο—

ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ ΜΕΤΑΞΑ ἔχει τιμηθῆ διὰ Βασιλικῶν παρασήμων καὶ 34 διαφόρων βραβείων Διεθνῶν καὶ Παγκοσμίων Ἐκθέσεων.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

ΑΣΑΝ. Π. ΜΟΣΚΟΥ

Προμηθευτοῦ τῆς Β, Αύλων

Ἐν Πειραιεῖ

(Διασταύρωσις Λεωφόρου Σαχτούρη — Ἀγ. Νικολάου)

—ο—

Ὅλα τὰ εἶδη τῶν φαρμάκων. Ὅλα τὰ εἶδη τῶν ειδικότητων.

Μικροσκοπικαὶ ἀναλύσεις αἵματος, πτυέλων, οὔρων.

Ἀπολυμάνσεις, ἀποστειρώσεις.

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ,

ΔΗΜΟΥΔΗΣ

ΚΑΙ ΝΤΑΒΑΡΗΣ

Γωνία Κωνσταντίνου Διαδόχου—Παρθεναγωγείου.

Χασόδες, Πανία, Φορέματα, Κάλτσες, Μανδύλια, Φανέλλες, Προσόψια Κουβέρτες, είδη δια πρόικας.

Τιμαὶ ἀπολύτως ὠρισμέναι,

Ἄριθ. Τηλεφών. 156

Ἐν Ἀθήναις Αἰόλου 51

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

Π. Μ. ΣΤΕΛΛΑ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὁδὸς Φίλωνος (ὄπισθεν ἱεροῦ Ἀγίου
Σπυρίδωνος).

Ἐκτελοῦνται αἱ τελειότεραι καὶ ἐπιτυχέστεραι μεγε-
θύνσεις ἀπαράμιλλοι τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Φωτογραφίαι Μάτ εἰς ὅλα τὰ μεγέθη.

Ὁ κ. Στέλλας ἐπιδοθεὶς ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ τέχνῃ
του καὶ πάντοτε παρακολουθῶν τὰς προόδους τῆς φωτογρα-
φικῆς ἐπιστήμης κατέστη ὁ μόνος ὁ δυνάμενος νὰ ἐκτελῇ
φωτογραφίαις φυσικάς.

Αἱ φωτογραφίαι λαμβάνονται μὲ οἰονδήποτε καιρὸν
ἔστω καὶ μὲ βροχὴν.

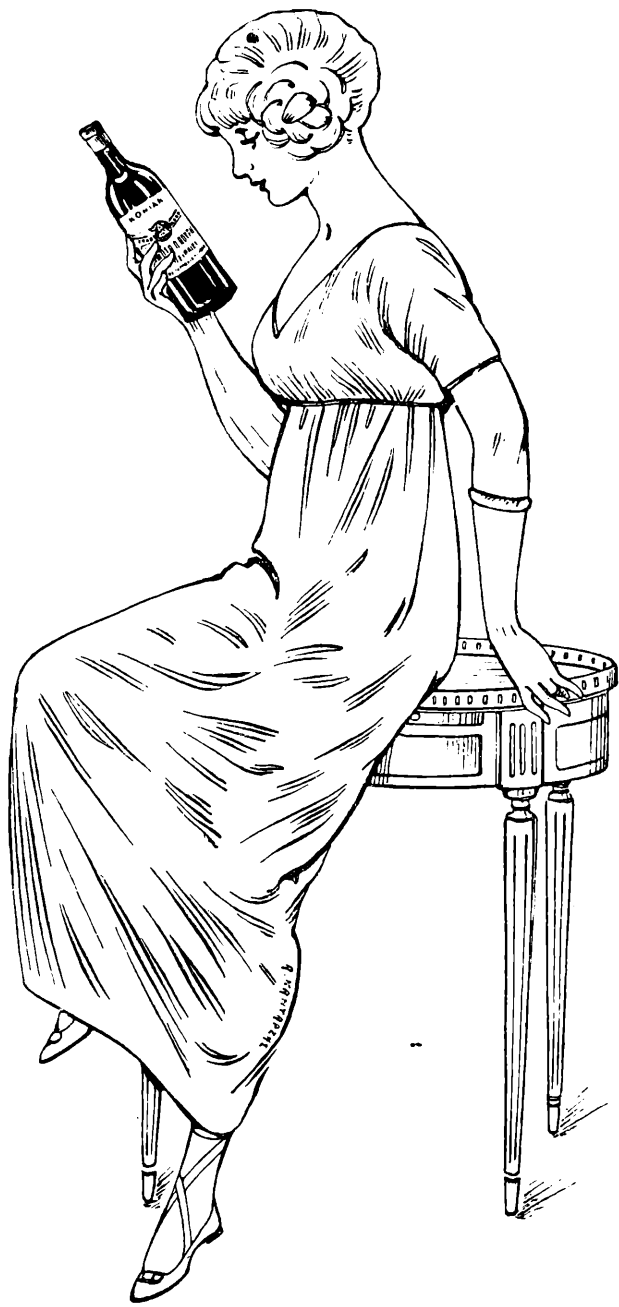
ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ ΚΑΙ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΝ

Β. Ε. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

§ 1 Νοταρᾶ § 1

Ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἀρώματα καὶ καλλυντικὰ εἶδη
τοῦ προσώπου καὶ τὴν ἀρίστην κολώνιαν θὰ εὑρετε
ἐκεῖ, ὡς παὶ τελειοτάτην βαφήν τριχῶν παντὸς χρώ-
ματος.

ΚΟΝΙΑΚ ΚΑΙ ΗΔΥΠΟΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΟΥΡΗ

ΕΝ ΠΕΡΑΙΕΙ

ΟΙΚΟΣ ΙΑΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1868